

Rapport

Statens resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys m.m.

– del av ESV:s underlag för årsredovisning för staten 2021

EKONOMISTYRNINGSVERKET

Publikationen kan laddas ner
från ESV:s webbplats esv.se.

Datum: 2022-03-22

Dnr: 2022-00098

ESV-nr: 2022:20

Copyright: ESV

Rapportansvarig: Lena Malmqvist

Förord

Ekonomistyrningsverket (ESV) överlämnar årligen underlag till årsredovisning för staten till regeringen i enlighet med 2 § förordningen (2011:231) om underlag för årsredovisning för staten. Enligt 3 § består Ekonomistyrningsverkets underlag av sex olika delar, varav denna rapport innehåller tre:

- en resultaträkning, balansräkning, finansieringsanalys och noter
- en redovisning av utveckling av statskulden
- en resultaträkning och balansräkning avseende EU-medel samt en kassamässig redovisning av anslag och inkomstitlar avseende in- och utbetalningar till och från Europeiska unionen.

Denna rapport innehåller även, mot bakgrund av 23 § förordningen om underlag för årsredovisning för staten, en förteckning över de myndigheter som ingår i den statliga redovisningsorganisationen och därmed i de konsoliderade finansiella dokumenten samt en ordlista.

I en annan rapport lämnar ESV samtidigt de återstående tre delarna av underlaget till statens årsredovisning, i enlighet med förordningen. De är en uppföljning av utfallet av utgiftstaket för staten, uppgifter om utfallet på budgetens inkomstitlar och anslag samt av statens lånebehov och slutligen en redovisning av hur bemyndiganden utnyttjas.

Rapporten Statens resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys m.m. har utarbetats av experterna Curt Johansson och Anne-Marie Ögren, utredarna Christina Bergström, Cecilia Carlson, Anna Castwall, Joulia Cerón, Leticia Velasquez Diaz, Susanne Holmer, Ingemar Härneskog, Katarina Johansson, Matts Karlson, Heidi Söderström Laag, Lars Nordkvist, Åsa Råberg, Johan Svensson, Margareta Söderhult och Kayan Yau.

Den slutliga rapporten som baseras på den senaste prognosen av utfallet för skatter överlämnas härmed till regeringen.

Stockholm
2022-03-22

Clas Olsson
Generaldirektör

Lena Malmqvist
Chef Statsredovisningen

Innehåll

1	Sammanfattning.....	5
2	Inledning.....	6
2.1	Olika avgränsningar av staten.....	7
2.2	Kvalitetsgranskning av årsredovisningen för staten.....	7
3	Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys.....	8
3.1	Resultaträkning.....	8
3.2	Balansräkning.....	15
3.3	Finansieringsanalys.....	21
4	Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.....	25
4.1	Redovisningsprinciper, resultat- och balansräkning.....	25
4.2	Redovisningsprinciper för statens budget.....	36
4.3	Skillnader mellan resultaträkningen och statens budget.....	36
4.4	Tilläggsupplysningar.....	37
5	Noter.....	39
5.1	Noter till resultaträkningen.....	39
5.2	Noter till balansräkningen.....	75
5.3	Noter till finansieringsanalyser.....	122
6	Utveckling av statsskulden.....	127
6.1	Definition av statsskulden.....	128
6.2	Statsskuldens fördelning och löptid.....	128
6.3	Statsskuldens kostnader.....	132
7	Resultaträkning, balansräkning och kassamässig redovisning avseende EU-medel.....	134
7.1	Omfattningen av regeringens nationella intygande.....	134
7.2	Redovisning av samtliga EU-medel.....	136
7.2.1	Avgiften till EU.....	136
7.2.2	Redovisningen i och vid sidan om statens budget.....	137
7.2.3	Redovisning i resultaträkningen.....	139
7.3	Räkenskapssammanställning av EU-medel.....	139
7.3.1	Redovisningsprinciper för räkenskapssammanställningen.....	139
7.3.2	Resultaträkning.....	140
7.3.3	Balansräkning.....	141
7.3.4	Redovisning på statens budget – kassamässig redovisning.....	142
7.4	Uppskattad felnivå i EU programmen 2016–2021.....	143

Bilagor

Bilaga 1	Ordlista
Bilaga 2	Statliga myndigheter

1 Sammanfattning

Statens resultaträkning för 2021 visar ett överskott om 90 miljarder kronor vilket är 189 miljarder kronor högre jämfört med 2020 då det istället var ett underskott om 99 miljarder kronor. Den stora förändringen förklaras främst av kraftigt ökade skatteintäkter och ett starkt positivt resultat från andelar i hel- och delägda företag.

Skatteintäkterna uppgick till 1 505 miljarder kronor vilket är en ökning med 173 miljarder kronor jämfört med föregående år. Intäkter av avgifter och andra ersättningar ökade med 9 miljarder kronor.

Transfereringskostnaderna uppgick till 1 331 miljarder kronor vilket är en ökning med 30 miljarder kronor. Transfereringar till kommuner ökade med 31 miljarder kronor, transfereringar till hushåll ökade med 16 miljarder kronor medan transfereringar till företag minskade med 20 miljarder kronor. Kostnaderna för statens egen verksamhet ökade med 28 miljarder kronor vilket i huvudsak avser Övriga driftkostnader som ökade med 23 miljarder kronor och Kostnader för personal som ökade med 4 miljarder kronor.

Resultat från andelar i hel- och delägda företag ökade med 70 miljarder kronor. Den största förändringen uppvisar Vattenfall AB där resultatet förbättrades med 40 miljarder kronor jämfört med föregående år. Nettokostnaden för statskulden ökade med 3 miljarder kronor jämfört med föregående år trots att skulden har minskat. Övriga finansiella intäkter ökade med 4 miljarder kronor.

Balansomslutningen ökade med 167 miljarder kronor jämfört med föregående år och uppgick till 2 225 miljarder kronor 31 december 2021.

Statens materiella anläggningstillgångar ökade med 45 miljarder kronor av vilka Pågående nyanläggningar uppvisar den största ökningen med 15 miljarder kronor och Beredskapstillgångar med 14 miljarder kronor. Finansiella anläggningstillgångar ökade med 135 miljarder kronor vilket i allt väsentligt avser Andelar i hel- och delägda företag. Statens utlåning minskade med netto 37 miljarder kronor främst till följd av att Riksbanken har amorterat lån under året. Övriga upplupna intäkter ökade med 36 miljarder kronor vilket främst rör upplupna skatteintäkter. Kortfristiga placeringar i värdepapper och andelar, Riksgäldskontorets affärer, s.k. repor, i egna statspapper, minskade med 22 miljarder kronor.

Statens nettoförmögenhet uppgick till 117 miljarder kronor vid utgången av 2021 vilket är en ökning med 144 miljarder kronor jämfört med 2020 då nettoförmögenheten var negativ med -27 miljarder kronor. Förändringen av nettoförmögenheten påverkas främst av årets överskott i resultaträkningen om 90 miljarder kronor.

Statsskulden minskade med 73 miljarder kronor och uppgick den 31 december 2021 till 1 145 miljarder kronor. Statens budgetsaldo vände 2021 till ett överskott och landade på 78 miljarder kronor, vilket har medfört ett minskat lånebehov. Långfristiga skulder ökade med 19 miljarder kronor vilket främst förklaras av Affärsverket svenska kraftnät som redovisar ett mycket högt inflöde av kapacitetsavgifter under 2021. Ökningen om 24 miljarder kronor i posten Övriga kortfristiga skulder förklaras till största delen av skattebetalares extra inbetalningar på skattekontot.

Det ekonomiska utfallet och ställningen vid räkenskapsårets utgång 2021 framgår i övrigt av efterföljande resultat- och balansräkning, finansieringsanalys samt noter.

2 Inledning

Regeringen ska varje år senast den 15 april året efter budgetåret lämna en årsredovisning för staten till riksdagen.

Årsredovisningen för staten upprättas enligt bestämmelserna i 10 kap. budgetlagen (2011:203) och grundas på de statliga myndigheternas årsredovisningar. Dessa upprättas enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Ekonomistyrningsverket (ESV) lämnar varje år sedan 1993/94 underlag till årsredovisning för staten till regeringen. Denna skrivelse innehåller underlag till i budgetlagen nämnda resultat- och balansräkning samt finansieringsanalys. Utöver dessa finansiella dokument innehåller detta underlag en redovisning av utvecklingen av statskulden, en resultaträkning, en balansräkning och en kassamässig redovisning av EU-medel i enlighet med bestämmelserna i förordningen (2011:231) om underlag för årsredovisning för staten.

ESV lämnar samtidigt underlag till andra delar av årsredovisningen, främst redovisningen av det slutliga utfallet för statens budget, i en annan skrivelse till regeringen.

Hur staten ska avgränsas i den konsoliderade resultat- och balansräkningen framgår i grunden av budgetlagen och har preciserats i förordningen (2011:231) om underlag för årsredovisning för staten. Den konsoliderade redovisningen i årsredovisningen omfattar myndigheterna, inklusive affärsverken, under riksdagen och regeringen. Dessutom ingår Riksbankens grundfond som en tillgång hos staten.

Intäkter och kostnader, tillgångar och skulder samt betalningar som redovisas av Riksbanken och AP-fonderna ingår dock inte. Inte heller ingår premiepensionssystemets tillgångar och skulder med dess avkastning i konsolideringen.

Redovisningen omfattar all verksamhet i de ingående organisationerna oavsett finansiering och baseras på information som de statliga myndigheterna och affärsverken lämnar till statsredovisningen och information som presenteras i myndigheternas årsredovisningar. I fall där informationen inte varit tillräcklig har kompletterande information inhämtats. Underlaget har kompletterats med ekonomiska händelser som inte har redovisats av myndigheterna, framför allt beräkningar av skatteintäkter som ännu inte har debiterats.

Redovisningen utgår från vedertagna redovisnings- och värderingsprinciper som i så stor utsträckning som möjligt hålls oförändrade över tiden. En utveckling av den statliga redovisningen sker dock fortlöpande. Gällande principer och förutsättningar beskrivs i avsnittet 4. Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

Resultaträkningen ger underlag för bedömning av statens samlade inflöde och förbrukning av resurser. Värdet av statens tillgångar och skulder per den 31 december 2021 redovisas i balansräkningen. Finansieringsanalysen visar statens betalningsflöden. I skrivelsen jämförs utfallet för 2021 i resultat- och balansräkningen, finansieringsanalys och noter med utfallet för 2020.

2.1 Olika avgränsningar av staten

Statens ekonomiska utfall redovisas utifrån olika utgångspunkter beroende på att informationen har olika syften. Avgränsningen av staten kan därmed variera. Ett annat skäl till skillnader mellan olika redovisningar är att olika principer tillämpas i räkenskaperna och i statens budget. Beroende på utgångspunkt kan en enskild ekonomisk händelse få delvis olika konsekvenser och utfallet kan därmed skilja sig åt mellan redovisningarna.

Informationen om det ekonomiska utfallet i staten utgör även underlag för nationalräkenskaperna, som är en statistisk sammanställning i kontoform över den samlade svenska ekonomin. Nationalräkenskapernas avgränsning av staten utgår från definitioner etc. som följer rekommendationer från FN samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen. Nationalräkenskapernas avgränsning skiljer sig från årsredovisningen bl.a. genom att affärsverken, förutom deras anslagsfinansierade verksamhet, inte ingår i dess avgränsning av staten.

2.2 Kvalitetsgranskning av årsredovisningen för staten

En granskning av kvaliteten i årsredovisningen för staten sker dels genom Riksrevisionens årliga revision av myndigheterna och deras årsredovisningar, vilka ligger till grund för resultat- och balansräkningen, finansieringsanalysen samt utfallet för statens budget, dels myndighetsledningarnas intygande om att myndighetens årsredovisning ger en rättvisande bild.

En kvalitetskontroll sker även genom etablerade kvalitetssäkringsrutiner och arbetsprocesser i samband med Ekonomistyrningsverkets konsolideringsarbete och genom Finansdepartementets arbete med att producera skrivelsen. Kvalitetssäkringen innefattar bl.a. kontroller av att myndigheternas rapporterade finansiella information överensstämmer med deras respektive årsredovisningar, formella kontroller, motpartsavstämning av mellanhavanden mellan myndigheter, rimlighetskontroller och analys av poster samt dokumenterade metoder för de beräkningar och förutsättningar som gäller för konsolideringsarbetet.

3 Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys

3.1 Resultaträkning

90 miljarder kronor i överskott

Resultaträkningen för 2021 visade ett överskott om 90 miljarder kronor, vilket är 189 miljarder kronor högre än 2020 då det istället var ett underskott om 99 miljarder kronor. Skatteintäkterna ökade med 173 miljarder kronor liksom intäkter av avgifter och andra ersättningar som ökade med 9 miljarder kronor. Transfereringskostnaderna ökade netto med 30 miljarder kronor av vilket transfereringar till kommuner och hushåll ökade medan transfereringar till företag minskade jämfört med 2020.

Kostnaderna för statens egen verksamhet ökade med 28 miljarder kronor. Nettot före resultat från andelar och finansiella poster jämfört med 2020 ökade med 118 miljarder kronor. Resultat från andelar i hel- och delägda företag ökade med 70 miljarder kronor. Detta, tillsammans med förändringar av övriga poster i resultaträkningen, bidrog sammantaget till resultatförändringen om 189 miljarder kronor.

Tabell 3.1 Konsoliderad resultaträkning

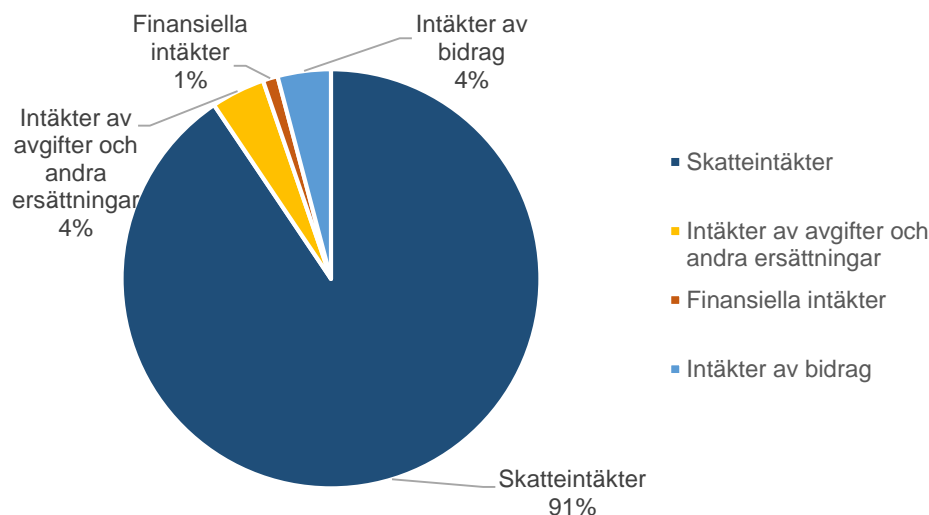
Miljoner kronor

	Not	2021	2020
Intäkter			
Skatteintäkter	1	1 504 824	1 332 310
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	68 761	60 153
Intäkter av bidrag	3	67 754	70 628
Summa intäkter		1 641 339	1 463 091
Kostnader			
Transfereringar m.m.			
Transfereringar till hushåll	4	-729 179	-712 949
Transfereringar till företag	4	-103 659	-123 478
Transfereringar till kommuner	4	-403 460	-372 871
Transfereringar till utlandet	4	-94 426	-91 402
Avsättning till/upplösning av fonder	5	-10 231	-8 369
Summa transfereringar m.m.		-1 340 955	-1 309 069
Statens egen verksamhet			
Kostnader för personal	6	-146 658	-142 480
Kostnader för lokaler	7	-22 912	-22 796
Vissa garanti- och kreditkostnader	8	-122	-415
Övriga driftkostnader	9	-114 255	-91 669
Avskrivningar och nedskrivningar	10	-30 979	-29 852
Summa statens egen verksamhet		-314 926	-287 212
Summa kostnader		-1 655 881	-1 596 281
Saldo före resultat från andelar och finansiella poster		-14 542	-133 190
Resultat från andelar i hel- och delägda företag	11	97 607	27 105
Finansiella intäkter och kostnader			
Nettokostnad för statsskulden	12	-7 647	-4 770
Övriga finansiella intäkter	13	18 940	15 151

	Not	2021	2020
Övriga finansiella kostnader	14	-4 529	-3 839
Summa finansiella poster		6 764	6 542
Årets över- eller underskott		89 829	-99 543

Intäkter

Diagram 3.1 Statens intäkter

Skatteintäkterna ökade kraftigt

Statens skatteintäkter uppgick till 1 505 miljarder kronor vilket motsvarar 91 procent av statens totala intäkter. Skatteintäkterna ökade med 173 miljarder kronor (13 procent) jämfört med 2020. Det är främst en effekt av den ekonomiska återhämtningen som skett under 2021.

Statens intäkter från skatt på arbete minskade

De direkta skatterna på arbete, nettot av inkomstskatter, allmän pensionsavgift och skattereduktioner, ökade med 21 miljarder kronor jämfört med 2020. Kommunala inkomstskatter ökade med 38 miljarder kronor medan statens intäkter från direkta skatter på arbete minskade med 24 miljarder kronor eftersom skattereduktionerna ökade. Den allmänna pensionsavgiften ökade med 7 miljarder kronor. Statens minskade intäkter förklaras bl.a. av ytterligare sänkt skatt för personer över 65 år, skattereduktion för förvärvsinkomster över 40 000 kronor per år samt en tillfällig reduktion för arbetsinkomster för att hantera ökade arbetskostnader till följd av sjukdomen covid-19.

De indirekta skatterna på arbete ökade med 56 miljarder kronor. Den stora ökningen förklaras framför allt av den starka utvecklingen av lönesumman under 2021 men även av att de tillfälligt sänkta arbetsgivar- och egenföretagaravgifterna var betydligt mindre jämfört med året innan.

Hushållens kapitalskatter ökade

Intäkterna från hushållens kapitalskatter uppgick till 109 miljarder kronor vilket är 43 miljarder kronor högre än 2020. De högre intäkterna förklaras framför allt av ökade skatteintäkter från hushållens vinst på försäljning av bostäder och värdepapper liksom skatt på hushållens utdelningar som ökade mycket under 2021.

Företagens inkomstskatt ökade

Företagens verksamhet och resultat återhämtade sig efter nedgången under pandemin vilket resulterade i att skatteintäkterna från företagsvinster ökade med 15 miljarder kronor eller 10 procent jämfört med 2020.

Intäkterna från mervärdesskatt ökade

Intäkterna från skatt på konsumtion och insatsvaror ökade med 51 miljarder kronor och uppgick till 662 miljarder kronor. Intäkterna från mervärdesskatt ökade med nästan 46 miljarder kronor jämfört med en ökning på 7 miljarder kronor året innan. Ökningen är framför allt en effekt av den ekonomiska återhämtningen men till viss del även av stora omprövningar till följd av momsbedrägerier.

Liksom intäkter från skatt på energi och miljö

Som en följd av den ekonomiska återhämtningen i form av ökad produktion och ökad efterfrågan på transporter, ökade intäkterna av skatt på energi och miljö med 3 miljarder kronor varav intäkterna från såväl energi- som koldioxidskatt på olje- och bensinprodukter ökade med drygt 2 miljarder kronor.

Oförändrade intäkter från spelverksamhet

Intäkterna av skatt på spel består av såväl skatt på spel som inlevererat överskott från Svenska Spel AB. Skatteintäkterna från spelverksamhet var i stort sett oförändrade jämfört med 2020.

Restförda skatter ökade medan övriga skatter minskade

Restförda skatter ökade med 6 miljarder kronor jämfört med 2020. Hushållens restförda skatter ökade med 1 miljard kronor och företagens restförda skatter ökade med 5 miljarder kronor. Övriga skatter minskade med 8 miljarder kronor varav hushållens minskade med 6 miljarder kronor. Det förklaras främst av att räntan på uppskovsbelopp har slopats från och med inkomstår 2021 och flera hushåll har begärt omprövningar.

Skatteintäkterna 2020 blev högre än tidigare beräknat

Skatter hänförliga till 2020 har nu beräknats 19 miljarder kronor högre jämfört med den beräkning av skatteintäkter som gjordes i årsredovisningen 2020, vilket ytterligare bidrar till de ökade skatteintäkterna för 2021.

Intäkter av avgifter ökade

Intäkter av avgifter och andra ersättningar ökade med 9 miljarder kronor. Avgifterna till Affärsverket svenska kraftnät ökade kraftigt med 9 miljarder kronor vilket till största delen beror på elpriset som ökade markant jämfört med föregående år. Folkhälsomyndighetens intäkter ökade med knappt 3 miljarder kronor vilket främst beror på vidareförsäljning av covid-19 vaccin till andra länder. Ersättningarna till Finansinspektionen minskade däremot med 5 miljarder kronor vilket beror på de sanktionsavgifter som betalades av banker år 2020 för brister i arbetet med att motverka penningtvättsrisker.

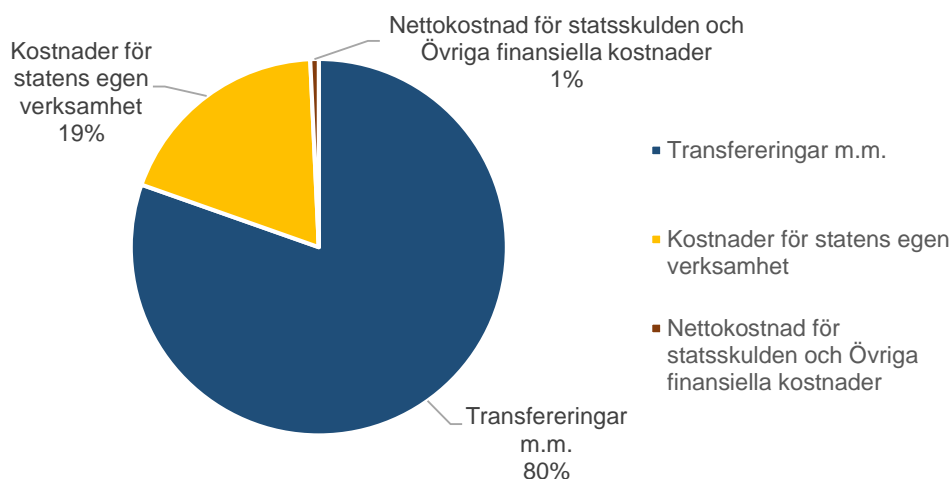
Medan intäkter av bidrag minskade

Allmänna pensionsfondernas (AP-fonderna) nettobidrag till staten minskade med 1 miljard kronor liksom även intäkter av bidrag från Jordbruksfonden för

landsbygdsutveckling som minskade med 1 miljard kronor. Även bidrag till Kärnavfallsfonden från reaktorinnehavare minskade med knappt 1 miljard kronor jämfört med föregående år.

Kostnader

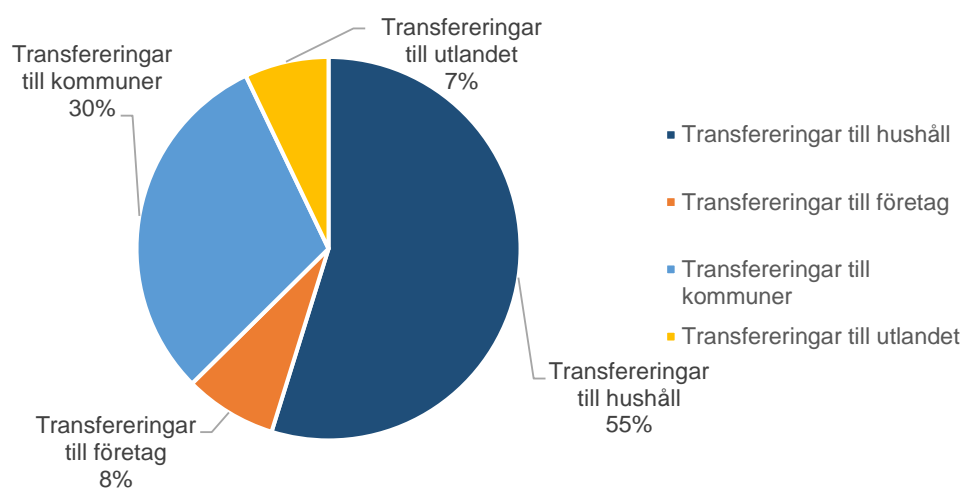
Diagram 3.2 Statens kostnader

Av statens totala kostnader 1 668 miljarder kronor utgjorde 80 procent transfereringar m.m. (till hushåll, företag, kommuner, utlandet och avsättning till fonder). Kostnaderna för statens egen verksamhet utgjorde 19 procent och nettokostnaden för statsskulden och övriga finansiella kostnader 1 procent.

Transfereringar

Diagram 3.3 Transfereringar

De totala transfereringarna ökade med 30 miljarder kronor

De totala kostnaderna för transfereringar ökade med 30 miljarder kronor 2021. Ökningen 2020, då transfereringarna ökade i mycket stor omfattning, var hela 167 miljarder kronor som en effekt av regeringens ekonomiska åtgärder för att mildra effekterna av covid-19. Trots detta ökade alltså transfereringarna ytterligare.

Transfereringarna till hushåll ökade

Transfereringarna till hushåll ökade med 16 miljarder kronor 2021. De transfereringar som redovisas är utbetalningar exklusive statlig ålderspensionsavgift. Den del av den statliga ålderspensionsavgiften som går till premiepensionssystemet (13,6 procent 2021) finns med bland transfereringar till hushållssektorn men redovisas separat. Nettoöverföringen till premiepensionssystemet var 29 miljarder kronor 2021, vilket var 1 miljard kronor lägre än 2020.

Högre kostnader för pensioner

Transfereringar till hushåll inom socialförsäkringen ökade med 11 miljarder kronor netto. Kostnaderna för ålderspensioner vid sidan av statens budget ökade med 5 miljarder kronor. Att pensionsutgifterna ökade berodde framför allt på att antalet pensionärer med inkomstgrundad ålderspension ökade men även på utbetalningar från det nya anslaget Inkomstpensionstillägg som uppgick till 2 miljarder kronor under året. Premiepensionerna ökade med 3 miljarder kronor eller 19 procent. Det främsta skälet till utbetalningsökningen är den s.k. tjugondelsinfasningen som gör att varje ny årskull som går i pension har en större andel i det nya pensionssystemet.

Antalet dagar med sjukpenning fortsätter att minska

Kostnaderna för sjukpenning ökade något, med knappt 1 miljard kronor. Ökningen beror på tillfälliga regeländringar, bland annat ersättning för karensavdrag.

Sjukpenningtalet anger hur många dagar med sjukpenning och rehabiliteringspenning som betalas ut per försäkrad i Sverige under ett år. För december var sjukpenningtalet 9,23 dagar vilket var en minskning med 0,4 procent jämfört med december 2020.

Sjukpenningtalet för kvinnor i december 2021 var 81,4 procent högre än sjukpenningtalet för män. I december 2020 var sjukpenningtalet för kvinnor 83,2 procent högre än sjukpenningtalet för män.

Utgifterna för aktivitets- och sjukersättning minskar

Aktivitets- och sjukersättningen minskade med 1 miljard kronor (3,6 procent). Under 2021 minskade antalet personer med sjukersättning med cirka 11 900 och uppgick i december 2021 till strax över 222 000. Minskningen fortsätter eftersom antalet nytillkomna är lågt samtidigt som stora grupper övergår till ålderspension.

Kostnaderna för föräldraförsäkringen ökade

Kostnaderna för föräldraförsäkringen ökade med 1 miljard kronor. Sedan slutet av februari 2021 har gravida klassificerats som riskgrupp för covid-19 vilket medförde att utgifterna för graviditetspenning ökade med 1 miljard kronor.

Färre arbetslösa

Arbetsmarknaden återhämtade sig i en snabb takt och arbetslösheten minskade stadigt under 2021. I slutet av december var 370 000 personer inskrivna som arbetslösa. Det var en minskning med drygt 86 000 personer eller 19 procent jämfört med december 2020. Arbetslösheten uppgick till 7,2 procent jämfört med 8,8 procent motsvarande period 2020. Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd ökade dock med 6 miljarder kronor för helåret 2021 som en följd av bland annat ökad arbetslöshet under pandemin.

Åtgärder och regeländringar har medfört ökade studiebidrag

Studiebidragen ökade med 1 miljard kronor och uppgick till 20 miljarder kronor 2021. Förändringen berodde främst på att antalet studerande som fått utbetalning av generellt bidrag har ökat. Volymökningen förklaras av åtgärder och regelförändringar med anledning av sjukdomen covid-19.

Ökat antal klimatbonusfordon

Bonusbeloppet för nollutsläppsfordon höjdes från 1 april 2021. Detta i kombination med ett ökat antal klimatbonusfordon tagna i trafik medförde att utbetalningar av klimatbonus uppgick till 5 miljarder kronor 2021 vilket var en ökning med 3 miljarder kronor jämfört med 2020.

Transfereringar till företag minskade

Transfereringarna till företag minskade med 20 miljarder kronor 2021. Flera olika stöd som påverkades av sjukdomen covid-19 blev lägre under 2021 än 2020. Riksdagen har infört ett omställningsstöd för företag som fått minskad omsättning till följd av covid-19. Stödet uppgick till 10 miljarder kronor för året 2021 vilket var en ökning med 4 miljarder kronor.

Bidragen till kommuner ökade däremot

Transfereringarna till kommuner ökade med 31 miljarder kronor jämfört med föregående år. De allmänna bidragen till kommuner minskade med 2 miljarder kronor. De innefattar den kommunalekonomiska utjämningen som nettoredovisas på statens budget där det generella statsbidraget sammanförts med utjämningsystemet.

Stödet för att stärka välfärden en engångseffekt

Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden minskade med 29 miljarder kronor. Stödet betalades ut under 2020 och var en engångsutbetalning, vilket förklarar minskningen mellan åren.

Utgifterna för kommunersättning för flyktingmottagande minskade

Migrationsverkets bidrag till kommuner för integration och migration minskade med drygt 2 miljarder kronor.

Bidrag till hälso- och sjukvården som en följd av covid-19

För bidrag till folkhälsa och sjukvård fick regionerna 31 miljarder kronor vilket var en ökning med 8 miljarder kronor jämfört med 2020.

Minskad ersättning för höga sjuklönekostnader

Kommuner och regioner fick 4 miljarder kronor i ersättning för höga sjuklönekostnader under 2021 vilket var en minskning med 2 miljarder kronor jämfört med 2020, då ersättningarna var höga på grund av covid-19.

Satsningar inom skolområdet

Kommunerna fick 6 miljarder kronor under 2021 för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling vilket är en ökning med 1 miljard kronor mellan åren. Bidrag för utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet samt vuxenutbildning ökade med 3 miljarder kronor tillsammans.

Bidrag till kollektivtrafiken

Trafikverket betalade ut Bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik som uppgick till 3 miljarder kronor. Stödet är en förstärkning för att mildra effekterna av minskat resande med anledning av covid-19.

Stimulansbidrag och åtgärder för äldre

Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet ökade med 7 miljarder kronor. Det förklaras av Äldreomsorgssatsning och Äldreomsorgslyftet som syftar till att stärka kompetensen inom äldreomsorg genom att ge ny och befintlig personal möjlighet att genomgå viss utbildning.

Transfereringarna till utlandet ökade något

Transfereringarna till utlandet ökade med 3 miljarder kronor under 2021.

Avgiften till Europeiska unionen

Bland transfereringar till utlandet ökade avgiften till EU med 3 miljarder kronor netto och uppgick till 51 miljarder kronor. Den BNI-baserade avgiften minskade med 2 miljarder kronor. Ökningen beror framför allt på den mervärdesskattebaserade avgiften som ökade med 4 miljarder kronor under året och den nya avgiften baserad på icke materialåtervunnen plast. Utfallet för denna avgiftsdel uppgår till 1 miljard kronor.

Kostnaden för bistånd och andra internationella bidrag genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) ökade marginellt.

Avsättningarna till fonder ökade

Totalt uppgick avsättningarna till fonder till 10 miljarder kronor, vilket var en ökning med 2 miljarder kronor jämfört med 2020. Avsättningarna avser främst Kärnavfallsfonden, Resolutionsreserven, och Insättningsgarantifonden. Ökningen gäller Kärnavfallsfonden.

Kostnaderna för statens egen verksamhet ökade

Kostnaderna för statens egen verksamhet ökade med 28 miljarder kronor och uppgick till 315 miljarder kronor 2021.

Statens lönekostnader ökade medan pensionskostnaderna minskade

Statens kostnader för personal ökade totalt med 4 miljarder kronor 2021.

Lönekostnader inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med 8 miljarder kronor (6 miljarder kronor efter eliminering av arbetsgivaravgifter) jämfört med föregående år, vilket motsvarar en ökning på 5,4 procent. Ökningen är främst en effekt av ett ökat antal anställda. Statens totala pensionskostnader minskade däremot med 2 miljarder kronor jämfört med 2020, vilket motsvarar en minskning på 11,3 procent.

Förändringen beror huvudsakligen på att indexeringen av utbetalda pensioner och fribrev, till följd av förändrat prisbasbelopp, har påverkat avsättningen med ett betydligt lägre belopp än föregående år.

Liksom statens driftkostnader

Driftkostnaderna uppgick till 114 miljarder kronor, vilket var en ökning med 23 miljarder kronor.

Affärsverket svenska kraftnäts driftkostnader för varor och tjänster ökade med 9 miljarder kronor vilket främst beror på det markant högre elpriset jämfört med föregående år. Försvarets materielverks driftkostnader ökade med drygt 5 miljarder kronor vilket huvudsakligen beror på en ökning av kostnader för varor och materiel som hänför sig till tillväxt inom materielområdena Armé och Flyg.

Folkhälsomyndighetens ökade kostnader med 5 miljarder kronor beror framför allt på inköp av covid-19 vaccin för vidareförsäljning enligt regeringsuppdrag. De ökade kostnaderna avser även storskalig testning för covid-19.

Kraftigt positivt resultat för statens hel- och delägda företag

Resultatandelarna i statliga företag ökade med 70 miljarder kronor och uppgick sammanlagt till 98 miljarder kronor vid utgången av 2021.

Den största förändringen vad gäller *resultat från andelar i företag med bestämmande statligt inflytande* uppvisar Vattenfall AB där resultatet förbättrades med 40 miljarder kronor jämfört med föregående år, till en vinst på 47 miljarder kronor. LKAB ökade sitt resultat med 13 miljarder kronor vilket uppgick till 23 miljarder kronor 2021.

Resultatet för Akademiska Hus AB uppgick till 14 miljarder kronor vilket är en ökning med 8 miljarder kronor. Däremot försämrade Sveaskog Holding AB sitt resultat med 9 miljarder kronor jämfört med föregående år och resultat uppgick för 2021 till drygt 1 miljard kronor. *Resultat från andelar i företag med väsentligt statligt inflytande* ökade med 14 miljarder kronor vilket främst förklaras av Telia Company AB som uppvisade ett positivt resultat om 5 miljarder kronor. Det var en ökning med 14 miljarder kronor jämfört med 2020 då resultatet var negativt med 9 miljarder kronor.

Högre nettokostnad trots lägre statsskuld

År 2021 uppgick nettokostnaden för statsskulden (räntor, över- och underkurser och valutakursförändringar m.m.) till knappt 8 miljarder kronor, vilket innebär att nettokostnaden ökade med 3 miljarder kronor jämfört med föregående år, trots att statsskulden har minskat. Den ökade kostnaden förklaras till stor del av att kronan har försvagats mot andra valutor samtidigt som det låga ränteläget bidragit till att sänka kostnaden, när skulden successivt omsätts till lägre räntor.

3.2 Balansräkning

I balansräkningen (se tabell 3.2) redovisas värdet av statens samtliga tillgångar, kapital och skulder per den 31 december 2021.

Tabell 3.2 Konsoliderad balansräkning

Miljoner kronor

	Not	2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	15	9 429	9 175
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	16	2 757	2 055
Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar	17	-	1
Summa immateriella anläggningstillgångar		12 186	11 231

	Not	2021-12-31	2020-12-31
Materiella anläggningstillgångar			
Statliga väganläggningar	18	146 527	143 392
Statliga järnvägsanläggningar	19	172 357	169 684
Byggnader, mark och annan fast egendom	20	50 156	47 105
Förbättringsutgifter på annans fastighet	21	7 441	7 311
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	22	46 086	40 632
Pågående nyanläggningar	23	148 345	132 950
Beredskapstillgångar	24	134 324	120 224
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar	25	4 997	3 697
Summa materiella anläggningstillgångar		710 233	664 995
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i hel- och delägda företag	26	551 852	417 706
Andra långfristiga värdepappersinnehav	27	62 754	62 417
Långfristiga fordringar	28	12 723	12 565
Summa finansiella anläggningstillgångar		627 329	492 688
Summa anläggningstillgångar		1 349 748	1 168 914
Utlåning			
	29	375 481	412 272
Varulager m.m.			
Varulager och förråd	30	2 659	2 405
Pågående arbeten	31	451	441
Fastigheter	32	154	173
Förskott till leverantörer	33	61	2
Summa varulager m.m.		3 325	3 021
Fordringar			
Kundfordringar	34	5 518	5 671
Övriga kortfristiga fordringar	35	146 348	137 117
Summa fordringar		151 866	142 788
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	36	9 324	9 124
Upplupna bidragsintäkter	37	4 034	3 927
Övriga upplupna intäkter	38	308 739	272 766
Summa periodavgränsningsposter		322 097	285 817
Kortfristiga placeringar			
Värdepapper och andelar	39	15 953	38 364
Summa kortfristiga placeringar		15 953	38 364
Kassa och bank	40	6 879	6 749
SUMMA TILLGÅNGAR		2 225 349	2 057 925
KAPITAL OCH SKULDER			
Nettoförmögenhet	41	116 871	-27 155
Fonder	42	223 765	213 533
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	43	350 710	350 353
Avsättningar för garantier	44	12 238	10 892
Avsättningar för avhjälpande av miljöskador	45	3 902	2 381
Övriga avsättningar	46	3 727	3 690
Summa avsättningar		370 577	367 316
Statsskulden			
Lån i svenska kronor		916 424	943 977

	Not	2021-12-31	2020-12-31
Lån i utländsk valuta		228 086	273 763
Summa statsskulden	47	1 144 510	1 217 740
Skulder m.m.			
Långfristiga skulder	48	38 926	19 854
Leverantörsskulder	49	30 131	20 768
Övriga kortfristiga skulder	50	190 578	166 862
Depositioner	51	3 665	2 960
Förskott från uppdragsgivare och kunder	52	184	174
Summa skulder m.m.		263 484	210 618
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	53	28 321	25 923
Oförbrukade bidrag	54	14 310	13 518
Övriga förutbetalda intäkter	55	63 511	36 432
Summa periodavgränsningsposter		106 142	75 873
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		2 225 349	2 057 925
Garantiförbindelser	56	6 667	5 949
Övriga ansvarsförbindelser	57	106 493	108 691

Positiv nettoförmögenhet

Vid utgången av 2021 var statens nettoförmögenhet 117 miljarder kronor. Det är en förbättring med 144 miljarder kronor jämfört med 2020 då nettoförmögenheten var negativ, -27 miljarder kronor. Förändringen av nettoförmögenheten påverkas främst av årets överskott i resultaträkningen om 90 miljarder kronor.

Nettoförmögenhetens förändring fördelad på balansräkningens olika delar kan beskrivas på följande sätt:

Tabell 3.3   Nettoförmögenhetens förändring enligt balansräkningen

Miljarder kronor	
Ökning av tillgångar	167
Ökning av fonder	-10
Ökning av avsättningar	-3
Minskning av statsskulden	73
Ökning av övriga skulder	-83
Summa	144

Förändringen av nettoförmögenheten kan även beskrivas på följande sätt:

Tabell 3.4   Nettoförmögenhetens förändring

Miljarder kronor	
Årets överskott enligt resultaträkningen	90
Värdeförändring av aktier och andelar	54
Invärdering av beredskapsvaror	1
Eliminering av inomstatliga balansposter avseende moms	-1
Summa	144

Tillgångar

De materiella anläggningstillgångarna ökade

Värdet av de materiella anläggningstillgångarna ökade med 45 miljarder kronor och uppgick vid årsskiftet till 710 miljarder kronor.

Stora pågående nyanläggningar

Årets investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick, liksom 2020, till 44 miljarder kronor. Trafikverkets investeringar uppgick till 36 miljarder kronor, och avser många stora väg- och järnvägsprojekt. Affärsverket svenska kraftnäts investeringar uppgick till 3 miljarder kronor.

Beredskapstillgångarna ökade

Beredskapstillgångarnas värde ökade med 14 miljarder kronor och uppgick vid utgången av 2021 till 134 miljarder kronor. Beredskapstillgångar består av tillgångar både för civil och militär beredskap. Nyanskaffning av militära beredskapsinventarier uppgick till 18 miljarder kronor, vilket bl.a. innefattade utveckling och anskaffning av JAS 39E och den nya generationens ubåt samt anskaffning av ett nytt luftvärnssystem med medellång räckvidd. Nyanskaffningen av civila beredskapsinventarier uppgick till 2 miljarder kronor och bestod främst av Folkhälsomyndighetens anskaffningar relaterat till covid-19 vaccin.

Beredskapsvarulagrets värde ökade med 1 miljard kronor under året, vilket bl.a. beror på ökad anskaffning av ammunition, reserv- och beklädnadsmateriel samt en fortsatt översyn av beredskapsvarulagrets prissättning.

Finansiella anläggningstillgångar ökade kraftigt

Värdet av de finansiella anläggningstillgångarna ökade med 135 miljarder kronor och uppgick vid årets slut till 627 miljarder kronor.

Andelar i hel- och delägda företag

Andelar i företag med *bestämmande statligt inflytande* ökade med 127 miljarder kronor. *Vattenfall AB:s* andelsvärde ökade med 83 miljarder kronor, vilket främst förklaras av årets vinst på 47 miljarder kronor minskat med årets utdelning på 4 miljarder kronor men också av poster redovisade direkt mot eget kapital som uppgick till 40 miljarder kronor. *LKAB:s* andelsvärde ökade med 19 miljarder kronor, *Akademiska bus AB:s* andelsvärde ökade med 12 miljarder kronor och andelsvärdet för *Sveaskog AB* ökade med 3 miljarder kronor.

Andelar i företag med *väsentligt statligt inflytande* ökade med 7 miljarder kronor jämfört med 2020. Det förklaras huvudsakligen av att andelsvärdet i *Telia Company AB* ökade med 7 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Statens utlåning minskade

Statens utlåningsfordringar minskade med 37 miljarder kronor under 2021 och uppgick till 375 miljarder kronor vid årets slut. Det är främst Riksgäldskontorets utlåning till Riksbanken som minskat.

CSN:s utlåningsfordringar uppgår till 228 miljarder kronor efter avdrag för reservering för förväntade förluster, vilket är 12 miljarder kronor mer än föregående år.

Riksdagens beslut att höja lånebeloppen för studenterna och att ge fler rätt att låna på grund av covid-19-pandemin har bidragit till ökade utbetalningar.

Riksgäldskontoret redovisar 147 miljarder kronor i utlåningsfordringar, varav 127 miljarder kronor avser fordran på Riksbanken för utlåning i dollar och euro. Riksgäldskontorets utlåning utgör 39 procent av statens utlåningsfordringar. Utlåningsfordringarna har minskat med 49 miljarder kronor, varav 47 miljarder kronor avser Riksbanken, dels till följd av att Riksbanken har amorterat lån under året, dels av värdeförändringar på lån i utländsk valuta.

Ökning av de kortfristiga fordringarna

Posten Övriga kortfristiga fordringar uppgick till 146 miljarder kronor, vilket var en ökning med 9 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Ökningen förklaras främst av Skatteverkets fordringar på skattekontot som ökade med 9 miljarder kronor till 80 miljarder kronor. Den del av fordringarna som gäller beviljade tillfälliga anstånd med betalning av arbetsgivaravgifter, avdragen skatt och moms har ökat med ungefär 1 miljard kronor och uppgick vid årets slut till 30 miljarder kronor. Anstånden ges till företag för att lindra negativa ekonomiska följder av sjukdomen covid-19. Fordringarna består även av avräkningsfordringar för kommunalskatt samt skatt till trossamfund som resulterade i en fordran på 7 miljarder kronor vid utgången av 2021.

De upplupna skatteintäkterna ökade

Upplupna skatteintäkter utgör den övervägande delen av posten Övriga upplupna intäkter. Upplupna skatteintäkter består av de skatteintäkter som beräknats för 2021, men som vid årets slut ännu inte debiterats. En stor del är de skatter som redovisas i januari 2022. De upplupna skatteintäkterna ökade med 43 miljarder kronor och uppgick till drygt 300 miljarder kronor vid utgången av 2021.

Värdepapper och andelar minskade

Värdet av värdepapper och andelar uppgick till 16 miljarder kronor och minskade därmed med 22 miljarder kronor. Minskningen är hänförlig till Riksgäldskontorets affärer med återköpsavtal (repör) i egna statspapper. Affärerna har marknadsvårdande syfte och är också ett sätt att hantera tillfälliga likvida överskott och varierar därför mellan åren.

Kapital och skulder

Fonderna ökade

Värdet av de statliga fonderna ökade med 10 miljarder kronor jämfört med 2020, och uppgick vid årets slut till 224 miljarder kronor. Kärnavfallsfonden ökade med 5 miljarder kronor, Resolutionsreserven ökade med 4 miljarder kronor och Insättningsgarantifonden med drygt 1 miljard kronor.

Avsättningarna ökade marginellt

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser uppgick till 351 miljarder kronor vid utgången av 2021, vilket var en marginell ökning med 1 miljard kronor. Under 2021 har räntan i beräkningsgrunderna varit oförändrad jämfört med föregående år och uppgår till -1,4 procent. Det innebär att avsättningen inte har förändrats till följd av ändrad bruttoränta.

Statsskulden minskade

Statsskulden minskade med 73 miljarder kronor och uppgick vid 2021 års utgång till 1 145 miljarder kronor. Statens skuld i svenska kronor har minskat med 27 miljarder kronor och uppgick till 916 miljarder kronor liksom skulden i utländsk valuta som minskade med 46 miljarder kronor och uppgick till 228 miljarder kronor. Statens budgetsaldo vände 2021 återigen till ett överskott och landade på 78 miljarder kronor, vilket har medfört ett minskat lånebehov.

De långfristiga skulderna ökade

Affärsverket svenska kraftnäts långfristiga skulder utgör 97 procent av statens långfristiga skulder. De består av aktiverade kapacitetsavgifter och uppgår till knappt 39 miljarder kronor, vilket är en ökning med drygt 19 miljarder kronor från föregående år. Under 2021 har det varit ett mycket högt inflöde av kapacitetsavgifter.

Liksom även övriga kortfristiga skulder

Övriga kortfristiga skulder ökade med 24 miljarder kronor vilket till största delen förklaras av ökade kontoöverskott på Skatteverkets skattekonto med 21 miljarder kronor. Överskotten på skattekontot uppgick vid årets slut till 110 miljarder kronor.

Övriga förutbetalda intäkter ökade

Övriga förutbetalda intäkter uppgick vid årets slut till 64 miljarder kronor vilket var en ökning med 27 miljarder kronor. Posten innehåller bland annat beräknat slutregleringsbelopp för skatter till kommuner, regioner och trossamfund som för 2021 beräknas till 25 miljarder kronor.

3.3 Finansieringsanalys

Finansieringsanalysen visar statens betalningar fördelade på avsnitten statens verksamhet, investeringar, utlåning och finansiella aktiviteter. Finansieringsanalysen visar även förändringen av och respektive avsnitts påverkan på statens nettoupplåning under redovisningsperioden. Statens nettoupplåning definieras som förändringen av statsskulden justerad för orealiserade valutakursförändringar.

Uppgifterna i finansieringsanalysen har hämtats från resultat- och balansräkningarna samt från den information som myndigheterna rapporterat in till statsredovisningssystemet eller från myndigheternas årsredovisningar med eventuella kompletteringar.

Tabell 3.5 Finansieringsanalys

Miljoner kronor

	Not	2021	2020
Statens verksamhet			
Skatter	58	1 476 466	1 303 242
Avgifter och andra ersättningar	59	87 528	79 439
Intäkter av bidrag		67 754	70 628
<i>Summa justerade intäkter</i>		<i>1 631 748</i>	<i>1 453 309</i>
Transfereringar	60	-1 331 015	-1 301 024
Statens egen verksamhet	61	-281 966	-253 234
<i>Summa justerade kostnader</i>		<i>-1 612 981</i>	<i>-1 554 258</i>
Justeringar till betalningar	62	73 698	3 511
Saldo statens verksamhet		92 467	-97 439
Investeringar 63			
Finansiella investeringar		-959	-14 913
Materiella investeringar		-75 493	-68 035
Immateriella investeringar		-3 614	-3 376
<i>Summa investeringsutgifter</i>		<i>-80 066</i>	<i>-86 324</i>
Försäljning av anläggningstillgångar		4 232	7 803
Summa investeringsverksamhet		-75 834	-78 521
Utlåning 64			
Nyutlåning		-26 154	-42 786
Amorteringar		72 304	12 828
Summa utlåning		46 151	-29 958
Finansiella aktiviteter			
Finansiellt netto för statens upplåning	65	-5 212	-10 834
Övrigt finansiellt netto	66	11 052	9 941
Justeringar till betalningar	67	16 820	12 416
Summa finansiella aktiviteter		22 660	11 524
Summa		85 443	-194 395
Statens nettoupplåning			
Förändring av statsskulden		-73 230	163 706
Orealiserade valutakursförändringar		-12 213	30 689
Summa		-85 443	194 395

Statens verksamhet gav positivt kassaflöde

Kassaflödet i den del som avser statens verksamhet, dvs. intäkter, transfereringar och statens egen verksamhet, var positivt med 92 miljarder kronor, 190 miljarder kronor

högre än föregående år. Kassaflödet från intäkter var 178 miljarder kronor högre, främst för att inbetalningar som rör skatter ökade med 173 miljarder kronor. Utbetalningarna ökade med 59 miljarder kronor varav transfereringar ökade med 30 miljarder kronor och statens egen verksamhet med 29 miljarder kronor. Förändringarna av fordringar och skulder under posten justeringar till betalningar påverkade kassaflödet positivt med 74 miljarder kronor netto, vilket var 70 miljarder kronor högre än föregående år. Det beror främst på att skulderna har ökat med 65 miljarder kronor.

Minskade investeringar och lägre försäljning

Investeringsverksamheten gav ett negativt kassaflöde med 76 miljarder kronor, jämfört med 79 miljarder kronor föregående år. Årets investeringar uppgick till 80 miljarder kronor, en minskning med 6 miljarder kronor jämfört med föregående år. Investeringar i finansiella anläggningstillgångar minskade med 14 miljarder kronor. Investeringar i materiella anläggningstillgångar har ökat med drygt 7 miljarder kronor och uppgår till 75 miljarder kronor. Positiva kassaflöden från försäljning av främst finansiella anläggningstillgångar uppgick till 4 miljarder kronor.

Statens nyutlåning minskade och amorteringarna ökade

Summa nettoutlåning gav ett positivt kassaflöde med 46 miljarder kronor, vilket var 76 miljarder kronor högre jämfört med föregående år. Statens nyutlåning uppgick till 26 miljarder kronor, varav 25,5 miljarder kronor är CSN:s nyutlåning. Riksgäldskontorets nyutlåning var marginell, vilket var 19 miljarder kronor lägre jämfört med 2020. Amorteringarna av lån uppgick till 72 miljarder kronor, vilket var 59 miljarder kronor högre jämfört med föregående år. Det beror främst på att Riksbanken gjorde stora amorteringar till Riksgäldskontoret på sina lån i euro och amerikanska dollar under 2021.

Kassaflödet från finansiella aktiviteter förbättrades

Nettobetalingar från finansiella aktiviteter gav ett positivt kassaflöde med 23 miljarder kronor, vilket är 11 miljarder högre än föregående år. Det positiva kassaflödet beror främst på att förändringar i kortfristiga placeringar minskade statsskulden 2021 med 22 miljarder kronor.

Statens nettouplåning minskade

Statens nettouplåning visar förändringen av statens upplåning justerad för orealiserade valutakursförändringar. Statens nettouplåning var 279 miljarder kronor lägre än föregående år, vilket innebär att staten har gjort en nettominskning av sina lån. Statsskulden minskade med 73 miljarder kronor, men vid beräkning av nettouplåningen justeras detta för orealiserade valutakursförändringar i upplåningsverksamheten vilket påverkar skulden utan att medföra några betalningar. Denna justering var 12 miljarder kronor för 2020.

Samband mellan resultaträkningen och utfallet på statens budget

I nedanstående tabell framgår sambandet mellan resultaträkningen och saldot i statens budget. Tabellen visar de huvuddelar som skiljer resultaträkningen från statens budget, nämligen poster som finns med i resultaträkningen men inte medför betalningar, förändringar av fordringar och skulder samt övriga transaktioner som medfört betalningar. Posterna finns med i finansieringsanalysen, men i en annan struktur. Genom dessa tre delar är det möjligt att gå från resultaträkningens saldo till finansieringsanalysens saldo. Därefter framgår justeringsposter hänförliga till

statsskulden som utgör skillnaden mellan finansieringsanalysens saldo och saldot i statens budget.

Tabell 3.6 Samband mellan resultaträkningen och statens budgetsaldo 2021

Miljoner kronor

Resultaträkningens överskott	89 829
Justeringar för poster som ej medför betalningar	-54 388
Justeringar för förändringar av fordringar och skulder	62 161
Övriga transaktioner som påverkar betalningar	-12 159
Finansieringsanalysens saldo	85 443
Justeringar hänförliga till statsskulden	-7 593
<i>Varav förändring av Riksgäldskontorets kortfristiga placeringar</i>	<i>-21 851</i>
<i>Varav förändring av inomstatliga innehav av statspapper, affärsdagsredovisning samt övriga poster</i>	<i>14 258</i>
Statens budgetsaldo	77 850

Transaktionerna som ingår i resultaträkningen men inte medför betalningar uppgår till 54 miljarder kronor och ger en negativ påverkan på kassaflödet. I detta ingår kostnader för avskrivningar och nedskrivningar med knappt 31 miljarder kronor och avsättningar och fondering på 13 miljarder kronor. Resultatandelar i statens hel- och delägda företag som påverkat resultaträkningen positivt utan något kassaflöde avgår med 98 miljarder kronor. Orealiserade valutakursförändringar och marknadsvärdesförändringar på värdepapper om totalt 1 miljard kronor har förbättrat resultatet utan att påverka betalningar.

Nettoförändringen av fordringar och skulder ger en positiv påverkan på kassaflödet med 62 miljarder kronor jämfört med resultaträkningen. Den består av nettoförändringar av fordringar och skulder för skatter på 28 miljarder kronor som påverkat kassaflödet negativt. Nettoförändringar av fordringar och skulder hänförliga till finansiella aktiviteter har förbättrat kassaflödet genom att minska statsskulden med 17 miljarder kronor. Övriga förändringar av fordringar och skulder har påverkat kassaflödet positivt med knappt 74 miljarder kronor, vilket främst är kopplat till ökade skulder hos Affärsverket svenska kraftnät hänförliga till kapacitetsavgifter och skatteintäkter som inte har betalats ut till kommuner och trossamfund (se not 48 och not 55).

Övriga transaktioner som påverkar betalningar gav ett utflöde av likvida medel på drygt 12 miljarder kronor. Statens utlåning, netto, påverkade kassaflödet positivt med 46 miljarder kronor och utdelningar från statliga bolag gav ett inflöde med knappt 18 miljarder kronor. Nettoinvesteringar med hänsyn till sålda anläggningstillgångar påverkade kassaflödet negativt med 76 miljarder kronor.

Justeringar som är hänförliga till statsskulden

Finansieringsanalysens saldo visar sammantaget ett positivt kassaflöde på drygt 85 miljarder kronor, vilket är knappt 8 miljarder kronor högre än saldot i statens budget som var 78 miljarder kronor. Skillnaden mellan statens nettouplåning och saldot på statens budget beror på att det finns transaktioner som påverkar statsskulden men som inte påverkar budgetens saldo. Det finns även transaktioner som påverkar budgetens saldo, men som påverkar statsskulden först i efterföljande perioder, t.ex. förändring av kortfristiga placeringar.

Riksgäldskontoret har minskat sina kortfristiga placeringar med 22 miljarder kronor, vilket har minskat statsskulden men inte påverkat statens budgetsaldo. Skillnaden i övrigt beror på effekter av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning, förändringar av

myndigheters innehav av statspapper, över- och underkurser på kortfristiga placeringar samt skuldskötselåtgärder, vilket sammantaget uppgick till 14 miljarder kronor. Den enskilt största effekten är förändringar i fordringar och skulder vid tillämpning av affärsdagsredovisning som ökat statsskulden vid årets slut med drygt 5 miljarder kronor utan att påverka statens betalningar.

4 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar

Årsredovisningen för staten upprättas enligt bestämmelserna i 10 kap. budgetlagen (2011:203) och grundas på de statliga myndigheternas årsredovisningar. Dessa upprättas enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

4.1 Redovisningsprinciper, resultat- och balansräkning

Räkenskapsåret är kalenderåret. Kostnader och intäkter redovisas enligt bokföringsmässiga grunder, dvs. när den ekonomiska händelsen inträffar, oavsett när betalning sker.

De konsoliderade resultat- och balansräkningarna och finansieringsanalysen är uppställda enligt reglerna i 10 kap. 9 och 10 §§ budgetlagen och de mer detaljerade reglerna i 13–15 §§ förordningen (2011:231) om underlag för årsredovisning för staten.

Budgetlagen och förordningen om årsredovisning och budgetunderlag reglerar grundläggande redovisningsprinciper. Dessa utgör, tillsammans med den praxis som utvecklats i årsredovisningen för staten och de praktiska ställningstaganden som varit nödvändiga vid upprättandet, de tillämpade redovisningsprinciperna. Denna praxis består av de metoder som anges nedan under rubrikerna Omklassificeringar av poster och Kommentarer till särskilda poster, om metoderna inte har bedömts vara oväsentliga.

Ibland redovisas nya företeelser i årsredovisningen för staten, för vilka inomstatlig reglering eller praxis ännu inte utvecklats. Då hämtas vägledning från principer som framgår av internationella redovisningsstandarder för offentlig sektor respektive principer som tillämpas i den privata eller kommunala sektorn. Flera företeelser är dock specifika för statlig verksamhet i Sverige eller så saknas vägledning i internationella standarder och ställning måste därför tas i enskilda fall.

Årsredovisningen för staten upprättas med de statliga myndigheternas årsredovisningar som grund och med information som rapporterats särskilt till statsredovisningen. Principerna för att värdera och klassificera intäkter och kostnader samt tillgångar och skulder utgår därför från bestämmelserna i förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. Undantag kan emellertid finnas om en myndighet har medgett undantag från dessa regler och för sådana fall där särskilda principer tillämpas på den konsoliderade nivån.

Avgränsningar av redovisningsenheten

Resultat- och balansräkningen samt finansieringsanalysen omfattar statens samtliga intäkter och kostnader, tillgångar och skulder samt betalningar som påverkar statens nettouplåning. Riksbankens grundfond ses i detta sammanhang som en tillgång hos staten.

Intäkter och kostnader, tillgångar och skulder samt betalningar som redovisas av Riksbanken samt Första–Fjärde, Sjätte och Sjunde AP-fonden omfattas inte av resultat- och balansräkningen eller finansieringsanalysen. Inte heller ingår

premiepensionssystemets tillgångar och skulder eller dess avkastning. Budgetlagens bestämmelser avseende detta har preciserats i förordningen om underlag för årsredovisning för staten. För premiepensionsmedlen gäller det särskilda egendomsskyddet enligt 2 kap. 15 § regeringsformen och de är därmed inte statens medel. Att ta in dem i statens balansräkning skulle medföra att redovisningen inte gav en rättvisande bild. Riksbanken anses vara ett eget rättssubjekt med egna tillgångar och skulder och ska därför inte omfattas av statens resultat- och balansräkning. AP-fonderna, utöver den del som tillhör premiepensionssystemet, undantas dels eftersom ålderspensionssystemet bör hanteras på ett enhetligt sätt, dels eftersom de följer ett annat regelverk för redovisningen än övriga myndigheter, vilket skulle göra det alltför omständligt att konsolidera dem.

Konsolidering

Redovisningen är en konsolidering av årsredovisningarna hos myndigheterna under riksdagen och regeringen, med angivna undantag. Konsolidering innebär att myndigheternas resultat- och balansräkningar slås samman efter det att interna mellanhavanden i form av fordringar, skulder, intäkter och kostnader mellan myndigheterna eliminerats. I konsolideringsarbetet ingår även andra moment som påverkar årsredovisningen som helhet. Finansieringsanalysen upprättas därefter med den konsoliderade resultat- och balansräkningen som underlag.

En förteckning över vilka organisationer som ingår i den konsoliderade resultat- och balansräkningen och finansieringsanalysen finns i bilagan Statliga myndigheter.

Gemensam brytdag

Den 5 januari gäller som gemensam brytdag för myndigheternas räkenskaper. Det är den dag då den löpande bokföringen av händelser som berör räkenskapsperioden avslutas. Den gemensamma brytdagen är i första hand till för att det ska vara möjligt att stämma av mellanhavanden mellan myndigheter, men den påverkar även externa kundfordringar, leverantörsskulder och periodavgränsningsposter.

Värderingsprinciper

Myndigheterna tillämpar normalt generella värderingsprinciper i enlighet med förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. Det finns myndigheter som på grund av verksamhetens särart, genom dispens, särskilt regeringsbeslut eller av annat särskilt skäl avviker från de generella värderingsprinciperna. Sådana avvikelser förekommer dock i liten omfattning och bedöms därför inte ha någon väsentlig påverkan på årsredovisningen för staten.

Skatter

Skatteintäkterna redovisas fullt periodiserade, dvs. det år intäkterna hänför sig till. Eftersom många skatter för ett kalenderår beslutas först i efterhand, är utfallet från den årliga beskattningen inte känt förrän drygt ett år efter det aktuella årets utgång. Redovisningen av skatter i årsredovisningen för staten grundas därför till viss del på bedömningar av förväntat beskattningsutfall och förväntade inbetalningar.

Metoden för att beräkna periodiserade skatter bygger på modeller för olika skatteslag. Denna beräkningsmetod ger bättre information om skatterna för året än löpande skatteinbetalningar, eftersom den beaktar den makroekonomiska utvecklingen och förändringar i skattereglerna redan under det aktuella året och inte först när betalning görs.

Skatteverket och andra berörda myndigheter redovisar löpande debiterade och betalda skatter. Skatterna kan delas in i två huvudkategorier. Den första huvudkategorin är skatter som hänförs till rätt månad eller kvartal i nära anslutning till inbetalningen eller deklarationen, vilket gäller för mervärdesskatt, socialavgifter och de flesta punktskatter. Den andra huvudkategorin är skatter som beslutas vid den årliga beskattningen men där den löpande debiteringen under året kan avse olika beskattningsår. Det gäller t.ex. hushållens och företagens inkomstskatter inklusive skattereduktioner.

När uppgifterna för årsredovisningen för staten för ett visst år tas fram, finns ett i det närmaste korrekt slutligt utfall för många av de skatter som redovisas månads- eller kvartalsvis. För framför allt hushållens och företagens inkomstskatter som beslutas årsvis bygger det redovisade utfallet däremot på en bedömning som grundas på kontrolluppgifter, redovisade preliminärskatter, den ekonomiska utvecklingen, utvecklingen på aktie- och fastighetsmarknaden och annan information.

Utifrån informationen prognostiseras de intäkter som slutligt kommer att betalas in för året. Prognosen ligger till grund för att beräkna den redovisade intäkten.

Resultaträkningens skatteintäkter skiljer sig från de periodiserade skatterna i statens budget för det aktuella året på några punkter. Skillnaden mellan fjolårets beräknade periodiserade skatt och det utfall som nu finns tillgängligt hänförs i resultaträkningen till det senaste året, medan det periodiserade utfallet per år revideras i budgetens utfall.

För varje skatteslag redovisas dock den senaste beräkningen i not till resultaträkningen. En annan skillnad är att avgifterna till ålderspensionssystemet och premiepensionssystemet läggs till, eftersom dessa avgifter ingår i skatterna såsom de avgränsas i resultaträkningen. Kommunala utjämnings- och inkomstutjämningsavgifter tillförs som följd av principen att bruttoredovisa dessa i årsredovisningen för staten. Slutligen avgår de elimineringsåtgärder av skatt från myndigheter som görs i resultaträkningen i årsredovisningen för staten.

I not 1 Skatteintäkter, redovisas skillnaderna mellan resultaträkningen och statens budget.

Transfereringar

Transfereringar redovisas enligt bokföringsmässiga grunder, dvs. det år som kostnaden hänförs till. I de flesta fall anses kostnaden sammanfalla med utbetalningen. Utgiften periodiseras när den tydligt går att hänföra till ett visst år.

Anläggningstillgångar och avskrivningstider

Anläggningstillgångar (med undantag för vissa finansiella instrument, se nedan) värderas till sitt anskaffningsvärde, med avdrag för av- och nedskrivningar. För materiella och immateriella anläggningstillgångar gäller som huvudregel att endast tillgångar med en förväntad ekonomisk livslängd på lägst tre år, tas upp som anläggningstillgångar.

Avskrivningstiderna varierar mellan olika myndigheter eftersom de anpassas till den förväntade nyttjandeperioden för respektive tillgång. Om skillnaden i förbrukning av betydande komponenter hos en anläggningstillgång är väsentlig, delas tillgången upp på dessa och avskrivning görs för varje komponent för sig.

Myndigheterna tillämpar vanligen 3–5 års avskrivningstid. För byggnader och större anläggningar tillämpas längre avskrivningstid eller komponentavskrivning med hänsyn till myndighetens verksamhet. Även för tillgångsslagen väganläggningar,

järnvägsanläggningar och beredskapstillgångar, tillämpas längre avskrivningstider eller komponentavskrivning.

Avskrivningstider tillämpas inom följande intervall:

Tabell 4.1 Avskrivningstider

Anläggningstillgång	Avskrivningstid
Immateriella anläggningstillgångar	3-5 år
Statliga väganläggningar	10-95 år
Statliga järnvägsanläggningar	25-110 år
Byggnader	10-50 år, för vissa komponenter 75 år. En myndighet har upp till 150 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	3-25 år
Maskiner, inventarier, installationer mm	3-5 år
Beredskapstillgångar, stridsfordon, fartyg, flygplan och helikoptrar	15-25 år
Beredskapstillgångar, modifiering av materiel	10 år
Beredskapstillgångar, övriga beredskapsinventarier	3-10 år
Beredskapsinventarier, beredskapsvaror	Ingen, omsätts normalt i löpande verksamhet

Finansiella garantiavtal

Finansiella garantiavtal redovisas när garantiåtagandet uppstår, dvs. vid den tidpunkt när ansvaret för garantin har inträtt och de finansiella villkoren kan fastställas.

När myndigheterna tar ut garantiavgifter för förväntade förluster redovisas initialt både en tillgång och en avsättning för garantin som uppgår till samma belopp. Avsättningar för garantier delas upp i tre olika kategorier, risker som kan finansieras av garantiavgifter, kvardröjande risker och oreglerade skador.

Förändring av avsättningar för garantier och garantifordringar under garantins löptid redovisas som Intäkter av avgifter och andra ersättningar. Kostnader för skadeersättningar redovisar myndigheterna när ett infriande av en garanti är befarat eller konstaterat. Kostnaderna för skadeersättningar minskas med återvinningarna för att på så sätt visa statens faktiska kostnader för skador som uppkommer i garantiverksamheten.

Värdering av aktier och andelar i hel- och delägda företag

Aktier och andelar i hel- och delägda företag värderas enligt förenklad substansvärdering. Förenklad substansvärdering innebär att tillgångarnas bokförda värde reduceras med skuldernas bokförda värde. Substansvärdet blir därmed detsamma som företagens bokförda egna kapital enligt balansräkningens ekvation.

Finansiella instrument och utlåning

Finansiella instrument som primärt innehåser för att generera avkastning eller värdestegringar värderas till verkligt värde. Ett finansiellt instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång hos en part och en finansiell skuld eller eget-kapital-instrument hos en annan part. Det verkliga värdet bestäms på grundval av instrumentets marknadsvärde.

Finansiella instrument som innehåses till förfall eller används för valuta- eller prissäkring värderas dock inte till marknadsvärde. Räntebärande värdepapper (obligationer och utlåning m.m.) tas upp till upplupet anskaffningsvärde. Lånefordringar redovisas

under balansposten Utlåning och värderas till upplupet anskaffningsvärde. Ränta som inte betalas av låntagare under året ökar statens lånefordringar (räntan kapitaliseras).

Se vidare Statsskulden samt CSN:s värderingsprinciper för lånefordringar, under rubriken Kommentarer till särskilda poster längre ned i kapitlet.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar värderas enligt lägsta värdets princip. Detta innebär att de tas upp till anskaffningsvärdet eller till nettoförsäljningsvärdet om detta är lägre än anskaffningsvärdet. Om en omsättningstillgång inte innehas för att ge ekonomiska fördelar används återanskaffningsvärdet i stället för nettoförsäljningsvärdet.

Värdering av ansvarsförbindelser

Inom linjen i balansräkningen redovisar myndigheter de ansvarsförbindelser de har. Bedömningen av belopp för ansvarsförbindelser kan vara mycket svår och i not till ansvarsförbindelserna beskriver myndigheterna hur stora svårigheterna är. I många fall anger man ett beloppintervall inom vilket man bedömer att ansvarsförbindelsen ligger. I årsredovisningen för staten tillämpas försiktighetsprincipen för värdering av beloppet vilket betyder att det alltid är det högsta värdet som tas upp som ansvarsförbindelse.

Omklassificeringar av poster

Vissa typer av transaktioner omklassificeras i årsredovisningen för staten i förhållande till myndigheternas redovisning. Anledningen till omklassificeringen är att transaktionerna ur statens perspektiv har en annan innebörd än för den enskilda myndigheten. De fall som bedömts påverka årsredovisningen för staten i väsentlig mening beskrivs nedan.

Kostnaderna för tjänstepensioner till statligt anställda redovisas i statens resultaträkning bland personalkostnader, medan Statens tjänstepensionsverk (SPV) redovisar kostnaderna för tjänstepensionsrörelsen i ett eget avsnitt i resultaträkningen (se vidare nedan under rubriken Statens tjänstepensionsåtagande redovisas på ett enhetligt sätt).

Pågående arbeten hos Försvarets materielverk läggs samman med militära beredskapstillgångar, till den del det gäller arbeten för Försvarmaktens räkning.

För myndigheter med en uppställningsform för balans- och resultaträkning som avviker från den generellt föreskrivna, hänförs respektive post i resultat- och balansräkningen i årsredovisningen för staten såsom de hade gjort om myndigheten i fråga hade följt de generella uppställningsformerna. Det gäller främst Exportkreditnämnden, affärsverken, SPV och Statens fastighetsverk. Vanligen görs det direkt genom de inrapporteringskoder som används vid rapportering till statsredovisningen.

Ett antal intäktsposter klassificeras om med utgångspunkten att posten Skatteintäkter avgränsas i grunden i enlighet med den definition av skatter som gäller i statens budget och i nationalräkenskaperna. Vissa skillnader som rör avgränsning och periodisering berörs ovan i avsnittet Skatter. Intäkterna redovisas som Skatteintäkter i den konsoliderade resultaträkningen, men i flera fall redovisar berörda myndigheter intäkterna på annat sätt, exempelvis som medel för finansiering av bidrag – intäkt av bidrag – eller finansiell intäkt. Det kan även vara fråga om medel som ingen myndighet tar upp, men som tas upp i modellen för periodiserade skatteintäkter i årsredovisningen för staten.

Finansiella korrigeringar som rör EU-medel redovisas vanligen som kostnader i myndighetens resultaträkning (främst Statens jordbruksverk), eftersom de redovisas som utgifter på anslag i statens budget. I den konsoliderade resultaträkningen omklassificeras de finansiella korrigeringarna i stället till intäktsreduktioner, eftersom de är återbetalningar av eller avdrag på erhållna bidrag från EU.

Ändrade redovisningsprinciper m.m.

Fortsatt arbete med metoden för skattefordringar

Under året har ett fortsatt utvecklingsarbete bedrivits rörande metoden för den beräkning av upplupna skatteintäkter i balansräkningen och anslutande poster som infördes i årsredovisningen för staten 2018. Arbetet har syftat till att säkerställa specifikationen av de balansposter som är knutna till de etablerade metoderna för beräkning av årets skatteintäkter.

Justering i beräkningen av skatter 2020

En justering har gjorts av beräknade upplupna intäkter och nettoförmögenheten. Denna justering avsåg utsläppsrätter vilket minskade nettoförmögenheten med 1,6 miljarder kronor.

Ändrade redovisningsprinciper hos vissa myndigheter

Utöver ändringar i principerna för årsredovisningen för staten som sådan, förekommer att ändrade principer hos vissa myndigheter påverkar årsredovisningen för staten i mindre omfattning. I de fall en myndighet har ändrat jämförelsetal eller gett motsvarande upplysningar, ändras jämförelsetalen även i årsredovisningen för staten om inte beloppet är oväsentligt. Har myndigheten inte ansett det möjligt att ändra i sin årsredovisning eller lämna kompletterande information har inte heller jämförelsetalen i årsredovisningen för staten ändrats.

För specifikationer i noter förekommer förändringar mellan delbelopp inom noterna i årsredovisningen för staten. De kan bero på omorganisationer av verksamhet, att ny information tillkommit eller andra korrigeringar.

Kontanta beslag har år 2021 omklassificerats i *Polismyndighetens* balansräkning från posten Övriga kortfristiga skulder till posten Depositioner. Till den del kontanta beslag inte är insatta på räntekonto har ytterligare en omklassificering skett, från Övriga kortfristiga fordringar till Kassa. Jämförelsetal från 2020 har räknats om.

Riksgäldskontoret har ändrat redovisningsprincip för valutakonton under 2021 från orealiserad till realiserad valutakursförändring. Den ändrade principen har gett upphov till en valutakursvinst på 1,6 miljarder kronor 2021. Ändringen påverkar anslaget 26 01:1 *Räntor på statsskulden, anslagspost 1*. Se även not 12. Riksgäldskontoret har även gjort en rättning av ingående balanser för realobligationer (över- och underkurser) för ett antal som varit felaktigt registrerade i affärssystemet. Felet har inneburit att resultaten för dessa obligationer inte har blivit korrekt periodiserade över tid mellan utgivandet och 2021. Rättningen ger en ackumulerad resultateffekt 2021 om cirka 3 miljarder kronor på posten finansiella intäkter och 0,2 miljarder kronor på posten finansiella kostnader.

Från och med 2021 klassificerar *Transportstyrelsen* fordringar avseende Eurocontrol (en organisation som hanterar och koordinerar flygningarna i europeiskt luftrum) för bl.a. undervägsavgift som långfristiga. Jämförelsetalet för 2020 har justerats ned med 0,2 miljarder kronor. Transportstyrelsen har bytt redovisningsprincip från kontantmetod

till faktureringsmetod för fordonskatt, vägavgift, saluvagnsskatt, avgift för ursprungskontroll samt avgift inom området för tillsyn av yrkestrafik. Ny redovisningsprincip tillämpades per augusti 2021 avseende felparkeringsavgift från kontantmetod till fakturametod.

Andra justeringar av jämförelsetal

Inga ändringar av jämförelsetal som påverkar 2020 års underskott har gjorts i årsredovisningen för staten 2021.

Undantag från generella principer

Några myndigheter har väsentliga undantag från generella redovisningsprinciper som beskrivs nedan.

Skatteverket har enligt regeringsbeslut från den 10 december 1998 dispens från kravet på att redovisa fordringar och skulder för uppbörd som redovisas på annat sätt än via skattekontot. Dispensen utnyttjas för närvarande för ej restförda uppbördsfordringar redovisade genom de gamla uppbördssystemen.

Statens fastighetsverk förvaltar, utvecklar och tillgängliggör statliga byggnadsminnen, såsom slott, fästningar och andra kulturmiljöer som inte är ekonomiskt bärkraftiga. Myndigheten har för dessa s.k. bidragsfastigheter undantag som innebär att kapitalutgifter för bidragsfastigheterna inte betraktas som en anläggningstillgång.

Undantag från regler på finansieringsområdet förekommer, exempelvis rätten eller formerna för att ta ut avgifter, för att ta emot bidrag och donationer eller för att lånefinansiera tillgångar. Eftersom dessa inte påverkar årsredovisningen för staten annat än indirekt, redovisas de dock inte här.

Vissa verksamheter eller vissa balansposter hos myndigheter med koppling till det försvars- och säkerhetspolitiska området är hemliga, och redovisas därför på ett förenklat sätt i årsredovisningen för staten. Så långt det är möjligt görs dock redovisningen i dessa fall på ett sätt som är jämförbart med redovisningen i övrigt, och på samma sätt mellan åren, och därför bedöms de inte påverka årsredovisningen för staten i någon väsentlig grad.

Kommentarer till särskilda poster

Nedan kommenteras vissa poster i de konsoliderade resultat- och balansräkningarna. Det handlar om poster som i de flesta fall är unika för statens verksamhet och där kännedom om metoden för att ta fram uppgifterna kan ge ökad förståelse för postens innebörd. Samtidigt har beskrivningen bedömts vara alltför omfattande för att passa direkt i kommentarer till utfallet.

Statsskulden

Riksgäldskontoret redovisar statsskulden som statens andel av den offentliga sektorns bruttoskuld enligt rådets förordning (EG) nr 479/2009 om tillämpningen av protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott som är fogat till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Undantag görs för skulden till premiepensionssystemet och de skulder som kan uppstå i Insättningsgarantifonden. De skulderna, liksom de tillgångar och skulder i övrigt kopplade till statsskuldförvaltningen som blir följden av att bokföringsmässiga grunder tillämpas, tas upp under andra poster i balansräkningen. Därutöver görs i årsredovisningen för staten undantag för de skulder som kan uppstå i Kärnavfallsfondens placeringsverksamhet.

Riksgäldskontoret redovisar statsskulden till det belopp som kommer att betalas ut på förfalldagen (nominellt slutvärde) och inte till det belopp som erhållits. Dessutom värderas den inklusive derivatinstrument, som skuldbytesavtal och valutaterminer.

I balansräkningen i årsredovisningen för staten redovisas den konsoliderade statsskulden, dvs. efter avdrag för statliga myndigheters innehav av statspapper, till skillnad från Riksgäldskontorets redovisning av den okonsoliderade statsskulden.

Mervärdesskattekomensation till statliga myndigheter nettoredovisas

Statliga myndigheter får komensation för ingående mervärdesskatt i sin verksamhet enligt bestämmelserna i förordningen (2002:831) om myndigheters rätt till komensation för ingående mervärdesskatt. I statens budget och i nationalräkenskaperna bruttoredovisas skatten som en del av statens skatteintäkter.

I den konsoliderade resultaträkningen nettoredovisas emellertid skatteintäkten liksom motsvarande ingående mervärdesskatt.

Utbetalningarna av allmän pension bruttoredovisas

I nationalräkenskaperna redovisas premiepensionssystemet i hushållssektorn, i enlighet med principerna för denna typ av system som EU har fastställt. Inkomstpensionssystemet (de pensioner som finansieras via AP-fonderna, med undantag för sjätte AP-fonden) redovisas i sociala trygghetsfonder.

I statens budget dras de arbetsgivaravgifter och egenavgifter som förs till premiepensionssystemet av från skatteintäkterna, så att skatterna redovisas exklusive dessa avgifter. De avgifter som ska föras till inkomstpensionssystemet redovisas brutto på inkomstitlar och ingår i de totala skatteintäkterna, men inte i statens skatteintäkter. Bland utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget redovisas utbetalda pensioner exklusive premiepensioner.

I den konsoliderade resultaträkningen redovisas däremot ålderspensionerna, liksom i Pensionsmyndighetens redovisning, i sin helhet, som en del av statens transfereringar (se not 4 Transfereringar). Avgifterna till både inkomstpensionssystemet och premiepensionssystemet redovisas som skatteintäkter (se not 1 Skatteintäkter). Det har bedömts ha ett värde att ge en bild av de totala pensionsutbetalningarna från staten och motsvarande avgifter på både kostnads- och intäktsidan. I not 1 Skatteintäkter, har sambandet med motsvarande belopp i statens budget tydliggjorts.

Överföringar till och från pensionssystemet

AP-fonderna och premiepensionssystemets medel i övrigt konsolideras inte i årsredovisningen för staten. De överföringar som görs mellan dessa fonder och staten är därför externa transaktioner.

Socialavgifter och allmänna pensionsavgifter som inbetalas till staten redovisas brutto under posten Skatteintäkter i resultaträkningen. Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten betalar löpande ut dessa till AP-fonderna och premiepensionssystemet tillsammans med statliga ålderspensionsavgifter från vissa anslag för främst transfereringar. Detta görs enligt särskilda regler för fördelning av de olika avgifterna. Pensionsmyndigheten rekvirerar därefter löpande medel för utbetalningar av pension. Pensionsutbetalningarna redovisas i sin helhet som transfereringar i resultaträkningen. I den konsoliderade resultaträkningen för staten elimineras de löpande överföringarna till och från pensionsfonderna. För inkomstpensionssystemet är avgifterna lägre än de utbetalda pensionerna och skillnaden mellan avgifter till AP-fonderna och rekvirerade medel från fondsystemet redovisas som ett bidrag från ålderspensionssystemet – AP-

fondernas nettobidrag (se not 3 Intäkter av bidrag). För premiepensionssystemet är avgifterna däremot betydligt högre än de utbetalda pensionerna och mellanskillnaden redovisas därför som en transferering till hushåll, eftersom premiepensionssystemet ses som en del av hushållssektorn (se not 4 Transfereringar).

Statens tjänstepensionsåtaganden redovisas på ett enhetligt sätt

Den statliga tjänstepensionsavsättningen som SPV redovisar tas upp under posten Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser. Avsättningen redovisas exklusive särskild löneskatt eftersom särskild löneskatt är en skuld som staten har till sig själv.

Redovisningsprincipen för statens tjänstepensionsavsättning följer i stora delar den internationella redovisningsstandarden, IPSAS 39 Ersättningar till anställda. Enligt IPSAS 39 ska effekten av försäkringstekniska omvärderingar inte påverka årets resultat, utan redovisas direkt mot nettoförmögenheten i balansräkningen. Detta gäller enbart för myndigheternas egna pensionsåtaganden efter avslutad anställning och omfattar därmed inte delpensionsavsättningar eftersom de avser ersättningar under pågående anställning.

Den redovisade avsättningen omfattar hela försäkringsrörelsen, vilket även innefattar anställda vid vissa organisationer som inte är statliga myndigheter eller av andra skäl inte konsolideras i årsredovisningen för staten, exempelvis Chalmers tekniska högskola, Riksbanken och Kungliga Operan. De premier som betalas från statliga myndigheter till SPV elimineras i årsredovisningen för staten, medan de premier som kommer från organisationer utanför den konsoliderade enheten redovisas som bidrag till staten (se not 3 Intäkter av bidrag). Kostnaderna i pensionsrörelsen för anställda i de konsoliderade myndigheterna redovisas som personalkostnader, medan kostnaderna för anställda i andra organisationer redovisas som transfereringar (se not 4 Transfereringar). Fördelningen av kostnader görs kalkylmässigt och grundas på den andel av premieintäkterna som kan hänföras till organisationer inom och utom den konsoliderade enheten. Fördelningen påverkar inte resultaträkningens saldo, utan endast fördelningen mellan poster.

Grunderna för beräkning av försäkringstekniska avsättningar fastställs av SPV:s styrelse. Försäkringstekniska åtaganden ska vara aktsamma och göras på ett sådant sätt att de säkerställer att försäkringsrörelsen ska kunna fullgöra sina åtaganden. Hänsyn ska tas till Finansinspektionens trygghandgrunder. Den statliga tjänstepensionsavsättningen redovisas i årsredovisningen för staten enligt samma försäkringstekniska grunder som de SPV tillämpar för statens försäkringsrörelse. Numera tillämpar även Riksdagsförvaltningen och de tre affärsverken, Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket svenska kraftnät i princip samma försäkringstekniska grunder som SPV och följer redovisningsprincipen om att redovisa försäkringsteknisk omvärdering av pensionsavsättningen direkt mot myndighetskapitalet (eget kapital för affärsverken).

Enligt grunderna som SPV:s styrelse fastställt för försäkringsrörelsen är livförsäkringarnas avsättningar beräknade med följande antaganden:

- Antagande om ränta: Den årliga räntan används för diskontering av framtida, förväntade betalningsflöden. Hänsyn ska tas till Finansinspektionens trygghandgrunder. Per den 31 december 2021 är bruttoräntan -1,4 procent (-1,4 procent).
- Antaganden om driftkostnad: För de flesta åtaganden används ett antagande om driftkostnad på ca 0,10 procent (0,10 procent) av kapitalet. Därutöver belastas

- kapitalet med 0,75 procent (0,75 procent) för att täcka kostnader för framtida utbetalningar. Antagandena är oförändrade jämfört med föregående år.
- Avkastningsskatt: Inget avdrag för avkastningsskatt görs vid beräkning av de avsättningarna.
  - Antagande om livslängd: Olika antaganden om livslängd används för olika generationer och för olika kön. De skilda antagandena om livslängd ska spegla skillnader i förväntad livslängd. En 65-årig man respektive kvinna som är födda på 1950-talet antas leva i ytterligare 22,0 år respektive 23,7 år.

CSN:s värderingsprinciper för lånefordringar

Centrala studiestödsnämnden (CSN) redovisar lånefordringar efter beaktande av reserveringar för förväntade låneförluster. Myndigheten har utvecklat en modell för att beräkna reserveringar för förväntade låneförluster och återkrav för sina olika lånetyper. Beräkningen i nuvärde görs med hänsyn till bl.a. skuld, betalning och inkomst för varje låntagare.

Beräkningen av reserveringen för förväntade låneförluster i CSN:s lånefordringar utgår i huvudsak från en individbaserad modell och görs utifrån tre värderingsprinciper:

- Förväntade förluster på grund av att personer missköter sina betalningar.
- Förväntade förluster på grund av de trygghetsregler som finns vid återbetalning.
- Förväntade förluster på grund av framtida dödsfall.

Den första värderingsprincipen utgår från låntagarens dokumenterade bristande betalningsbenägenhet när inga eller få betalningar har gjorts under de senaste åren.

Den andra värderingsprincipen bedömer betalningsförmågan hos de låntagare som har avslutat sina studier och är återbetalningsskyldiga. Principen bygger på en bedömning av låntagarens möjligheter att betala tillbaka lånet utifrån sina ekonomiska förutsättningar och skuldens storlek. Det görs därutöver en generell nedskrivning för förväntade låneförluster under studietiden.

Den tredje värderingsprincipen utgår från sannolikheten att dö vid olika åldrar. Underlaget till beräkningen hämtas utifrån köns- och åldersspecifika risker för dödsfall från Statistiska centralbyrån (SCB) och därefter gör CSN vissa justeringar.

Den individuella beräkningen för varje låntagare kompletteras också med en generell reservering för låneförluster avseende de låntagare som fortfarande befinner sig i studier eller har varit återbetalningsskyldig kortare tid än tre år. Den generella reserveringen utgår från den individuella beräkningen. Risken att framtidens återbetalningsskyldiga kommer att missköta sina betalningar eller nyttja trygghetsreglerna förutsätts vara lika stor som den är bland dagens återbetalningsskyldiga.

Stabilitetsfonden hos Riksgäldskontoret

Stabilitetsfonden regleras i lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut. Stabilitetsfondens uppdrag har i och med bildandet av Resolutionsreserven (se nedan) begränsats men den ska även i fortsättningen finansiera stöd för att motverka en allvarlig störning av det finansiella systemet i Sverige. (se vidare not 5 och 42)

Resolutionsreserven hos Riksgäldskontoret

Lagen (2015:1016) om resolution innebär att ett resolutionsförfarande ska användas för de institut som bedöms viktiga för den finansiella stabiliteten och som därför inte bör försättas i konkurs. Resolution innebär att staten tar kontroll över ett institut som är drabbat av problem för att rekonstruera det eller avveckla det under ordnade former. För detta ändamål bildades en ny fond benämnd Resolutionsreserven i början av 2016. Den tillfördes 19 miljarder kronor genom en överföring från Stabilitetsfonden och har därefter tillförts resolutionsavgifter. (se vidare not 5 och 42)

Transfereringar m.m. med koppling till skattesystemet

Kommunernas mervärdesskatt nettoredovisas i statens budget. Kommunernas kompensation för ingående mervärdesskatt i icke skattepliktig verksamhet redovisas på särskild inkomstitel vilket minskar de totala inkomsterna på statens budget. I den konsoliderade resultaträkningen bruttoredovisas dessa medel som lämnade bidrag och skatteintäkter, vilket bedömts ge den mest rättvisande informationen.

Den kommunalekonomiska utjämningen nettoredovisas under anslag i statens budget. I den konsoliderade resultaträkningen i årsredovisningen för staten har det bedömts mest rättvisande att bruttoredovisa den kommunalekonomiska utjämningen som skatteintäkter och transfereringar till kommuner.

Dessa båda skillnader innebär att både skatteintäkter och transfereringar är högre i resultaträkningen än i statens budget (se not 1 Skatteintäkter och not 4 Transfereringar).

Upplupna skatteintäkter

Den del av posten Övriga upplupna intäkter som benämns Upplupna skatteintäkter utgörs av skillnaden mellan statens och ålderspensionssystemets skatteintäkter för aktuellt inkomstår och de preliminära skatter som redovisats t.o.m. december månad.

Posten beräknas genom att de skatter som löpande har debiterats och avser det aktuella inkomståret dras från de skatteintäkter som ska redovisas för det aktuella inkomståret. Det innebär att skatteintäkter som debiteras under januari till och med december är slutligt utfall medan redovisningen av andra skatter till viss del bygger på prognoser. Utfallet för de skatter som fastställs vid den årliga beskattningen är klart i november året efter inkomståret. Det definitiva utfallet för skatterna på statens budget är klart i april andra året efter inkomståret. Den upplupna intäkten ska i princip överensstämma med summan av föregående års motsvarande upplupna intäkt och det periodiseringsbelopp som framkommer i modellen för periodisering av skatteintäkter. En mindre differens kan uppkomma. Den kommenteras i not 38 Övriga upplupna intäkter.

Staten är ansvarig för all uppbörd, dvs. även uppbörden av skatter som tillhör kommuner och avgifter till trossamfund. Regleringsbelopp som avser kommuner och trossamfund särredovisas för att särskilja dessa från statens fordran/skuld i förhållande till skattskyldiga.

Redovisning av marknadsvärdeförändringar i resultaträkningen

Orealiserade marknadsvärdeförändringar på framför allt långfristiga värdepappersinnehav redovisas i resultaträkningen som finansiella intäkter eller kostnader. I allt väsentligt motsvaras dessa av högre eller lägre avsättningar till Kärnavfallsfonden och Insättningsgarantifonden. En stor del av värdepapperen är statsobligationer och andra instrument utgivna av Riksgäldskontoret.

I resultaträkningen för staten elimineras normalt inomstatliga finansiella intäkter och kostnader. I detta fall skulle detta dock leda till att saldot i resultaträkningen påverkades kraftigt mellan åren av att avsättningar till fonder påverkas av intäkter eller kostnader som elimineras. Därför behålls den orealiserade värdeförändringen i resultaträkningen, samtidigt som avsättningen till fonder redovisas med det belopp som respektive myndighet rapporterat, så att saldot i princip inte påverkas. I balansräkningen elimineras däremot det bokförda värdet av innehavet av statspapper mot Riksgäldskontorets statsskuld. Mellanskillnaden påverkar nettoförmögenheten.

4.2 Redovisningsprinciper för statens budget

Statens budget redovisas enligt de principer som följer av budgetlagen (2011:203) och riksdagens beslut om budgeten.

Enligt budgetlagen omfattar statens budget alla inkomster och utgifter samt andra betalningar som påverkar statens lånebehov. Statens inkomster och utgifter ska budgeteras och redovisas brutto på inkomstitlar och anslag, med undantag för inkomster som riksdagen har beslutat ska specialdestineras till en viss verksamhet.

Utgifter i statens budget redovisas mot anslag medan inkomsterna redovisas mot inkomstitlar. Utgifter för transfereringar redovisas det år då betalning sker, medan förvaltningsutgifter redovisas det år som kostnaderna hänför sig till. Övriga utgifter redovisas det budgetår som utgifterna hänför sig till. Enligt budgetlagen redovisas inkomster av skatter och avgifter det år intäkterna hänför sig till. Övriga inkomster redovisas det budgetår som inkomsterna hänför sig till.

Universitet och högskolor tillämpar en särskild modell för redovisning mot anslag. Andra avvikelser från generella principer kan förekomma enligt riksdagens beslut. Till skillnad från vad som gäller för resultat- och balansräkningen, där olika redovisningsmetoder och principer för specifika poster förklaras i detta avsnitt, finns för budgetens anslag och inkomstitlar riksdagsbeslut och motiveringar som har redovisats för riksdagen i budgetpropositionen eller andra propositioner.

Utöver anslagen och inkomstitlarna innehåller statens budget en post för Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost. Riksgäldskontorets nettoutlåning utgörs av den totala förändringen av Riksgäldskontorets in- och utlåning till myndigheter, affärsverk, vissa statliga bolag och fonder respektive andra stater. Den kassamässiga korrigeringsposten på utgiftssidan är nödvändig för att budgetens saldo ska visa statens lånebehov. Ett negativt budgetsaldo ger ett positivt lånebehov, dvs. en ökning av statsskulden, medan ett positivt budgetsaldo ger ett negativt lånebehov, dvs. i de flesta fall en minskning av statsskulden.

4.3 Skillnader mellan resultaträkningen och statens budget

Statens budget och resultaträkningen skiljer sig åt såväl i avgränsning och struktur som i redovisningsprinciper. Ett exempel på skillnader i avgränsningen är affärsverken som ingår i resultaträkningen, men som till övervägande del ligger utanför statens budget. Affärsverken och andra verksamheter där avgifter och bidrag får disponeras i verksamheten redovisas i resultaträkningen, medan de endast påverkar budgeten till den del verksamheterna påverkar statens lånebehov.

Redovisningsprinciperna i statens budget är blandade. Vid redovisning mot anslag och inkomstitlar på statens budget förekommer både redovisning av in- och utbetalningar (kassamässigt), för vissa anslag eller inkomstitlar kostnader och intäkter och för några

utgifter och inkomster. Redovisningen i resultaträkningen sker i sin helhet enligt bokföringsmässiga grunder, dvs. den består av intäkter och kostnader. Saldot i statens budget redovisas dock helt kassamässigt.

I tabellen nedan sammanfattas några av skillnaderna mellan resultaträkningen och statens budget.

Statens budget har en ändamålsstruktur där anslagen är grupperade i utgiftsområden och inkomstitlarna i inkomsttyper. Resultaträkningen är däremot indelad i intäkts- och kostnadsslag. Jämförelser av poster i resultaträkningen och statens budget går därför ofta inte att göra, utan dokumenten kompletterar varandra.

Tabell 4.2 Jämförelse mellan resultaträkningen och statens budget

	Resultaträkningen	Statens budget
Skatt	Intäkt	Intäkt/betalning
Offentligrättsliga avgifter på inkomstitel	Intäkt	Intäkt
Avgifter av tillfällig natur eller mindre omfattning	Intäkt	Kostnadsreduktion på anslag
Övriga avgifter	Intäkt	Ingen påverkan på anslag eller inkomstitlar
Erhållna bidrag som används i verksamheten	Intäkt	Ingen påverkan på anslag eller inkomstitlar
Transfereringar (lämnade bidrag m.m.)	Kostnad	Utbetalning
Avsättningar för framtida förpliktelser	Kostnad	Kostnad/utgift
Löner, varor och tjänster	Kostnad	kostnad
Andel av företagsvinst/förlust	Intäkt/kostnad enligt kapitalandelsmetoden	Inkomst vid utdelning
Orealiserad valutavinst/förlust och upplupen ränta	Intäkt/kostnad	Ingen påverkan på anslag eller inkomstitlar

Resultaträkningen visar verksamhetens totala intäkter och kostnader under året. Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen, dvs. tillgångar och skulder per den 31 december. För vissa kapitaltransaktioner påverkas endast balansräkningen av händelser i statens budget medan resultaträkningen är oförändrad. Exempel på detta är anslag för investeringar och utlåning, eller inkomstitlar för återbetalning av lån.

En stor principiell skillnad är att i resultaträkningen elimineras alla ekonomiska mellanhanden mellan myndigheter. I statens budget bruttoredovisas sådana transaktioner i de flesta fall som utgifter på anslag och inkomster på inkomstitel.

En annan stor skillnad är att ålderspensionsavgifterna från andra än statliga myndigheter redovisas som intäkter i resultaträkningen, samtidigt som de faktiska utbetalningarna av pensioner i ålderspensionssystemet redovisas som kostnader. I statens budget nettoredovisas däremot ålderspensionsavgifterna efter avdrag för utbetalningarna till pensionssystemet, inklusive premiepensionssystemet. Utbetalningarna av pensioner till enskilda framgår inte av statens budget, förutom garantipensionerna.

4.4 Tilläggsupplysningar

Sverige avser att under 2022 ansöka om ersättning i form av bidrag från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF) för åren 2020 och 2021. EU:s medlemsländer kan ansöka om bidrag och lån genom sina nationella återhämtningsplaner. Europeiska unionens råd har ännu inte godkänt Sveriges återhämtningsplan. Tidpunkten för

utbetalning till Sverige liksom beloppets storlek är vid upprättande av Årsredovisning för staten 2021 osäker varför ingen redovisning av intäkt eller förväntad intäkt kan göras.

5 Noter

5.1 Noter till resultaträkningen

Not 1 Skatteintäkter

Miljoner kronor

	2021	2020
Direkta skatter på arbete		
Statlig inkomstskatt	53 936	50 347
Kommunal inkomstskatt	804 126	766 082
Allmän pensionsavgift	138 287	131 044
Skattereduktioner m.m.	-306 566	-278 728
Summa Direkta skatter på arbete	689 783	668 744
Indirekta skatter på arbete		
Arbetsgivaravgifter	614 521	559 916
Särskild löneskatt, egenavgifter m.m.	65 978	63 184
Avgifter till premiepensionssystemet	-43 215	-41 328
Summa Indirekta skatter på arbete	637 284	581 772
Skatt på kapital		
Skatt på kapital, hushåll	108 917	65 975
Skatt på företagsvinster	164 005	149 310
Fastighetsskatt och fastighetsavgift	36 136	34 558
Övriga skatter på kapital	30 990	21 920
Summa Skatt på kapital	340 048	271 762
Skatt på konsumtion och insatsvaror		
Mervärdesskatt	513 696	467 879
varav kommun moms	75 340	74 909
Skatt på alkohol och tobak	28 697	28 191
Skatt på energi och miljö	81 811	79 071
Skatt på vägtrafik	22 549	21 581
Skatt på spel	6 928	6 977
Skatt på import	7 339	6 212
Övriga skatter på konsumtion och insatsvaror	649	765
Summa Skatt på konsumtion och insatsvaror	661 668	610 675
Restförda och övriga skatter		
Restförda skatter	-16 127	-10 042
Övriga skatter	-3 970	4 410
Intäkter som förs till fonder	5 984	5 829
Avgifter till public service	9 213	9 369
Summa Restförda och övriga skatter	-4 900	9 565
Totala skatteintäkter enligt statens budget	2 323 882	2 142 519
Avgår: Kommunala skatter	-824 881	-785 407
Avgår: Avgifter till ålderspensionssystemet (inkomstpension)	-284 421	-269 092
Avgår: EU-skatter	-7 339	-6 212
Statens skatteintäkter enligt statens budget	1 207 242	1 081 808
Justering till totala skatteintäkter enligt ÅRS 2020	-	-19 481

	2021	2020
Totala skatteintäkter enligt årsredovisningen	2 323 882	2 123 038
Justering till statens skatteintäkter enligt ÅRS 2020	-	-18 016
Statens skatteintäkter enligt årsredovisningen	1 207 242	1 063 792
Tillkommer, avgränsningsskillnader m.m.		
Skatter hänförliga till tidigare år		
varav 2020	18 589	3 275
varav 2019	-1 017	1 557
Avgifter till ålderspensionssystemet	284 421	269 092
Avgifter till premiepensionssystemet	43 215	41 328
EU-skatter	7 339	6 212
Kommunala utjämningsavgifter LSS	4 717	4 662
Inkomstutjämningsavgift, kostnadsutjämningsavgift	24 481	22 625
Elimineringar m.m.		
Eliminering av statliga myndigheters avräknade moms	-40 929	-36 692
Eliminering av statens arbetsgivaravgifter	-38 504	-36 467
Eliminering av särskild löneskatt på pensionskostnader	-4 502	-4 366
Eliminering av myndigheters skatter m.m.	-226	-2 136
Summa Total före justering	1 504 824	1 332 883
Justering till belopp enligt ÅRS 2020	-	-573
Summa	1 504 824	1 332 310

Skatteintäkterna ökade med 173 miljarder kronor

Statens skatteintäkter såsom de avgränsas i resultaträkningen ökade med 173 miljarder kronor (13 procent) jämfört med 2020. Det kan jämföras med en minskning av skatteintäkterna på 51 miljarder kronor 2020 jämfört med 2019. Det är i allt väsentligt den ekonomiska återhämtning som skett under 2021 som gör att intäkterna från flertalet skatteslag är högre än förra året.

Skatteintäkterna redovisas fullt periodiserade, dvs. det är intäkterna hänför sig till. Eftersom många skatter för ett kalenderår fastställs först i samband med de årliga skattebesluten, är det slutliga utfallet för skatteintäkterna inte känt förrän drygt ett år efter det aktuella årets utgång. Redovisningen av skatter i årsredovisningen för staten grundas därför till viss del på prognoser. Skillnaden mellan det definitiva utfallet och den prognos som redovisas i årsredovisning för staten kan för enstaka skatter vara stor. Det gäller främst bolagens inkomstskatt och hushållens skatt på kapitalvinster. Avvikelsen för de totala skatterna är däremot liten och uppgår som regel till mellan 0,5 och 1 procent av de slutliga skatteintäkterna.

Den övergripande analysen utgår från ”Totala skatteintäkter enligt statens budget” som beräknas till 2 324 miljarder kronor för 2021 och som ska jämföras med 2 143 miljarder kronor enligt den nu aktuella bedömningen av skatteintäkter för inkomståret 2020. Det innebär en ökning med 181 miljarder kronor. Statens och ålderspensionssystemets skatteintäkter ökade med 141 miljarder kronor medan den kommunala sektorns intäkter, inkomstskatt och fastighetsavgift, ökade med 39 miljarder kronor. Den stora ökningen av statens och ålderspensionssystemets skatteintäkter 2021 förklaras främst av den ekonomiska återhämtningen efter sjukdomen covid-19.

Skattesänkningar minskade statens intäkter från skatt på arbete även 2021

De direkta skatterna på arbete, nettot av inkomstskatter, allmän pensionsavgift och skattereduktioner, ökade med 21 miljarder kronor jämfört med 2020. Den viktigaste skattebasen för inkomstskatten är utbetalda löner som ökade med 5,9 procent jämfört med endast 0,9 procent 2020. Kommunsektorns skatteintäkter ökade med 38 miljarder kronor medan statens intäkter, inkomstskatt minus skattereduktioner, minskade med 24 miljarder kronor. Den allmänna pensionsavgiften ökade med 7 miljarder kronor. Skattereduktionerna ökade med 28 miljarder kronor vilket främst förklaras av reduktionerna för allmän pensionsavgift och jobbskatteavdragen. Statens minskade intäkter förklaras också av bl.a. ytterligare sänkt skatt för personer över 65 år, skattereduktion för förvärvsinkomster över 40 000 kronor samt en tillfällig reduktion för arbetsinkomster för att hantera ökade arbetskostnader till följd av sjukdomen covid-19.¹ Sammantaget innebar besluten skattesänkningar om 15 miljarder kronor varav 2 miljarder kronor påverkade kommunsektorns inkomstskatter.²

De indirekta skatterna på arbete ökade med 56 miljarder kronor, vilket är en ökning med 9,5 procent. Den stora ökningen förklaras framför allt av den starka utvecklingen av lönesumman under 2021 men även av att de tillfälligt sänkta arbetsgivar- och egenföretagaravgifterna var betydligt mindre jämfört med året innan. Under 2020 uppgick de totala nedsättningarna till 36 miljarder kronor jämfört med 14 miljarder kronor 2021.

De statliga myndigheternas arbetsgivaravgifter är inomstatliga och har eliminerats vid beräkning av skatteintäkterna. Elimineringen bruttoredo visas i tabellen ovan.

Hushållens kapitalskatter ökade med 43 miljarder kronor

Hushållens kapitalskatter uppgick till 109 miljarder kronor vilket är 43 miljarder kronor högre jämfört med 2020. De högre intäkterna förklaras framför allt av skatt på hushållens kapitalvinster. Jämfört med året innan ökade vinsterna från försäljning av bostäder och värdepapper med drygt 100 miljarder kronor och skatteintäkterna med drygt 30 miljarder kronor. Även hushållens utdelningar ökade mycket och skatteintäkterna blev 12 miljarder kronor högre. Avskaffad schablonintäkt på uppskov minskar hushållens skatter med ca 2 miljarder kronor.

Företagens inkomstskatt ökade med 15 miljarder kronor

Skatt på företagsvinster ökade med 15 miljarder kronor eller 10 procent jämfört med en minskning om 3 procent 2020. Företagens verksamhet och resultat återhämtade sig efter nedgången under pandemin. Sveriges BNP ökade med knappt 8 procent i löpande priser, exporten steg med 12 procent och importen med drygt 13 procent under 2021.

Intäkterna från mervärdesskatt ökade med 46 miljarder kronor

Skatt på konsumtion och insatsvaror ökade med 51 miljarder kronor jämfört med 11 miljarder kronor året innan. Intäkterna från mervärdesskatt ökade med nästan 46 miljarder kronor jämfört med en ökning på 7 miljarder kronor året innan. Ökningen är framför allt en effekt av den ekonomiska återhämtningen men till viss del även av stora omprövningar till följd av momsbedrägerier.

¹ Enligt riksdagens beslut i december 2020 baserat på regeringens förslag i budgetpropositionen för 2021.

² Sammantaget är effekten av regeländringarna neutral för kommunerna eftersom de får kompensation via det generella statsbidraget.

I beloppet mervärdesskatt, 514 miljarder kronor, ingår återbetald mervärdesskatt till statliga myndigheter med 41 miljarder kronor. Detta är en inomstatlig transaktion som elimineras för att inte påverka det konsoliderade utfallet i statens resultaträkning.

Intäkter av skatt på alkohol och tobak uppgick till 29 miljarder kronor

Intäkterna av skatt på alkohol och tobak ökade med 0,5 miljarder kronor och uppgick till 29 miljarder kronor.

Högre intäkter från skatt på energi och miljö

Intäkterna av skatt på energi och miljö ökade med 2,7 miljarder kronor. Intäkterna från såväl energi- som koldioxidskatt på olje- och bensinprodukter ökade, totalt med 2,4 miljarder kronor. Det är bl.a. en följd av den ekonomiska återhämtningen i form av ökad produktion och ökad efterfrågan på transporter. Intäkterna från skatt på avfallsförbränning samt plastbärkassar ökade sammantaget med 0,4 miljarder kronor. Däremot minskade intäkterna från skatt på elcertifikat och handel med utsläppsrätter med ungefär 1,2 miljarder kronor.

Intäkterna av skatt på vägtrafik ökade

Intäkterna av skatt på vägtrafik ökade med 1 miljard kronor. Ökningen avser fordonsskatten vilket delvis förklaras av förstärkningen av det införda bonus-malus-systemet från och med 1 april 2021, som innebar höjd fordonsskatt för nya bensin- och dieseldrivna lätta fordon.³

Intäkter från spelverksamhet uppgick till 6,9 miljarder kronor

Intäkterna av skatt på spel består av såväl skatt på spel som inlevererat överskott från Svenska Spel AB. Intäkterna från skatt på spel betalas månadsvis men inleveransen av överskottet sker året efter verksamhetsåret. Intäkterna från skatt på spelverksamhet var i stort sett oförändrade jämfört med 2020. Inleveransen av Svenska Spel AB:s överskott uppgick till 3,2 miljarder kronor 2021 och avser både verksamhetsår 2019 och 2020.

Ökade restföringar av mervärdesskatt

Restförda skatter ökade med 6 miljarder kronor jämfört med 2020. Restförda skatter är obetalda skatteskulder som lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning. Hushållens restförda skatter ökade med 0,8 miljarder kronor och företagens ökade med 5,3 miljarder kronor. Övriga skatter minskade med 8 miljarder kronor varav hushållens minskade med 6,3 miljarder kronor och företagens med 2,1 miljarder kronor. Minskningen är främst en effekt av att hushållen begärt omprövningar av tidigare redovisade kapitalvinster och istället begärt uppskov med skatten eftersom räntan på uppskovsbelopp har slopats från och med inkomstår 2021. Intäkter som förs till fonder, så som insättningsgaranti-, stabilitetsfonds- och resolutionsavgifter, är i stort sett oförändrade mellan åren. Motsvarande gäller även avgifter till public service.

Ökade intäkter av kommunal inkomstskatt

Kommunsektorns del av skatteintäkterna, kommunal inkomstskatt och kommunal fastighetsavgift, ökade med 39 miljarder kronor medan ålderspensionssystemets avgifter ökade med 15 miljarder kronor. Staten är ansvarig för all uppbörd, dvs. även

³ Ändringen aviserades i BP21. Se Prop. 2020/21:68 Förstärkt och förenklad miljöstyrning i bonus-malus-systemet, bet. 2020/21:SkU16.

uppbörden av skatter som tillhör kommuner och avgifter till trossamfund. Kommunernas skatter betalar staten ut dels som förskott dels som slutregleringar baserat på beskattningsbar inkomst två år bakåt i tiden samt innevarande års aktuella skattesatser. Eftersom lönesumman och därmed skatteintäkterna ökade mycket under 2021 är den beräknade slutliga skatten nästan 25 miljarder kronor högre än vad som hittills betalats ut till kommunsektorn. I årsredovisningen för staten återfinns återstående belopp att reglera i not 55 Övriga förutbetalda intäkter.

Statens arbetsgivaravgifter har eliminerats

Skatteverket sköter uppbörden av skatter och redovisar den både i statens resultaträkning och i statens budget. Staten betalar ut de skatter och avgifter som tillhör kommunsektorn och ålderspensionssystemet löpande för att sedan slutreglera dem när beskattningen är fastställd. Den redovisning av skatteintäkter som görs i resultaträkningen skiljer sig på några punkter från den som görs på inkomstsidan i statens budget. I budgeten görs omföringar och en finare indelning av vissa poster för att tydligare redovisa fördelningen mellan olika skatteslag etc. Den del av ålderspensionsavgiften som går till premiepensionssystemet läggs i resultaträkningen till skatteintäkterna, trots att systemet ses som en del av hushållssektorn i nationalräkenskaperna (se avsnittet Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). En annan väsentlig skillnad jämfört med statens budget är att arbetsgivaravgifter som staten betalat till sig själv elimineras i resultaträkningen.

Kommunalekonomisk utjämning och kommunmoms bruttoredovisas

I resultaträkningens skatteintäkter ingår den kommunalekonomiska utjämningen som nettoredovisas på utgiftssidan i statens budget. Inkomstutjämningsavgift och kostnadsutjämningsavgift från kommuner och regioner på sammanlagt 24 miljarder kronor nettoredovisas under anslaget för kommunalekonomisk utjämning. Det innebär att utgifterna för statsbidrag till kommunerna minskats med motsvarande belopp på statens budget. I resultaträkningens skatteintäkter ingår också mervärdesskatt med 75 miljarder kronor för kommuner och regioner som nettoredovisas på inkomstsidan i statens budget. I resultaträkningen har den kommunalekonomiska utjämningen och kommunmomsen bruttoredovisats, vilket innebär att både inkomster och transfereringar till kommuner är 100 miljarder kronor högre än i statens budget för 2021.

Skatteintäkterna 2020 blev högre än tidigare beräknat

Skatteintäkterna 2020 blev 19 miljarder kronor högre jämfört med den beräkning av 2020 års skatt som gjordes våren 2021 (raden Justering till totala skatteintäkter enligt ÅRS 2020 i tabellen). Direkta skatter på arbete blev 2 miljarder kronor lägre. Intäkterna av skatt på kapital blev 17 miljarder kronor högre än vid beräkningen våren 2021. Hushållens skatt på kapital blev 6 miljarder kronor högre och skatt på företagsvinster blev 11 miljarder kronor högre. Skillnaderna mot tidigare beräkning avser alltså främst kapitalinkomster som inte preliminärbeskattas, till exempel vinster vid försäljning av bostäder eller värdepapper samt bolagsskatter där preliminärskatten baseras på bolagens slutliga skatter två år bakåt i tiden.

I kolumnen för jämförelsetalen från 2020 redovisas för varje skatteslag utfall efter det att beskattningen av 2020 års inkomster slutförts. Detta överensstämmer med motsvarande redovisning av utfallet på statens budget. Jämförelsetalen avviker något för varje enskilt skatteslag från de belopp som beräknades när resultaträkningen för 2020 togs fram, eftersom de baseras på senare utfallsinformation. En justeringsrad, ”Justering till totala skatteintäkter enligt ÅRS 2020”, har lagts till i ovanstående tabell

så att överensstämmelse även uppnås med de periodiserade skatter som redovisades i årsredovisningen för staten 2020. Skillnaden uppkommer som följd av att jämförelsetalet i resultaträkningen (summa skatter) inte ändras, men för uppgifterna om enskilda skatteslag används de aktuella uppgifterna efter beslutsprocess och andra händelser.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Miljoner kronor

	2021	2020
Offentligrättslig verksamhet		
Transportstyrelsen	1 912	1 814
Kronofogdemyndigheten	1 474	1 522
Trafikverket	1 444	2 528
Lantmäteriet	1 143	1 189
Finansinspektionen	802	763
Polismyndigheten	800	531
Centrala studiestödsnämnden	687	675
Läkemedelsverket	680	653
Bolagsverket	534	531
Strålsäkerhetsmyndigheten	350	330
Migrationsverket	341	341
Elsäkerhetsverket	338	335
Patent- och registreringsverket	329	327
Post- och telestyrelsen	296	279
Livsmedelsverket	226	239
E-hälsomyndigheten	219	214
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	1 671	1 619
Luffartsverket	1 632	2 332
Övriga myndigheter	1 573	1 481
Summa offentligrättslig verksamhet	16 451	17 703
Uppdragsverksamhet		
Trafikverket	3 631	3 902
Exportkreditnämnden (-2005 exkl. BA och SI)	2 409	1 224
Statens institutionsstyrelse	2 074	2 033
Försvarets materielverk	1 559	1 059
Pensionsmyndigheten	1 064	890
Statens fastighetsverk	820	782
Lunds universitet	625	592
Statens jordbruksverk	606	579
Skatteverket	534	520
Sveriges lantbruksuniversitet	443	427
Uppsala universitet	427	389
Karolinska institutet	410	313
Specialpedagogiska skolmyndigheten	400	379
Lantmäteriet	389	365
Kungl. Tekniska högskolan	373	405
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	18 813	9 490

	2021	2020
Sjöfartsverket	239	12
Luftfartsverket	208	264
Övriga myndigheter	4 906	4 529
Summa uppdragsverksamhet	39 930	28 154
Andra ersättningar		
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	4 487	4 161
Folkhälsomyndigheten	2 563	23
Polismyndigheten	1 134	1 021
Statens skolverk	956	777
Trafikverket	443	654
Centrala studiestödsnämnden	307	265
Karolinska institutet	201	236
Skatteverket	197	77
Transportstyrelsen	194	216
Kammarkollegiet	189	143
Kronofogdemyndigheten	162	213
Finansinspektionen	78	5 084
Brottsoffermyndigheten	37	188
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	647	431
Sjöfartsverket	21	33
Övriga myndigheter	764	774
Summa andra ersättningar	12 380	14 296
Summa	68 761	60 153

Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Intäkter av avgifter och andra ersättningar ökade med 8 608 miljoner kronor. Intäkter av avgifter i offentligrättslig verksamhet minskade med 1 252 miljoner kronor och utgör cirka 24 procent av posten. Intäkter av avgifter för uppdragsverksamhet ökade med 11 776 miljoner kronor och utgör 58 procent av posten. Andra ersättningar minskade med 1 916 miljoner kronor och utgör ca 18 procent av posten.

Staten tar in avgifter för att tillhandahålla varor och tjänster, och den som betalar avgiften får därmed en motprestation. Avgifterna är antingen offentligrättsliga eller avgifter för uppdragsverksamhet.

Offentligrättsliga avgifter är s.k. tvingande eller betungande avgifter som staten med stöd av författning kan ta ut av enskilda.

Avgifter för uppdragsverksamhet är samtliga avgifter som inte är offentligrättsliga. Det omfattar försäljning av varor och tjänster som är frivilligt efterfrågade. Hit räknas också de avgifter som myndigheter under vissa förutsättningar får ta ut enligt det generella bemyndigandet i 4 § avgiftsförordningen (1992:191).

Andra ersättningar är ersättningar som inte betraktas som avgifter eller bidrag.

Offentligrättsliga avgifter minskade

De största förändringarna av de offentligrättsliga avgifterna jämfört med föregående år rör Trafikverket, Polismyndigheten och Luftfartsverket.

Trafikverket tar framför allt ut banavgifter och provavgifter för körkort. Banavgifterna är obligatoriska för de aktörer som trafikerar järnvägen och intäkterna går till drift och underhåll av järnvägen. Trafikverkets avgifter har minskat med 1 084 miljoner kronor, Det beror främst på en retroaktiv nedsättning av banavgifterna för perioden mars 2020 till september 2021 med anledning av sjukdomen covid-19.

Polismyndigheten tar ut avgifter för utfärdande av pass, nationella ID-kort, stämningsmannadelgivning, utbildning av ordningsvakter samt tillståndsgivning. Polismyndighetens offentligrättsliga avgifter har ökat med 269 miljoner kronor, vilket främst beror på att antalet sålda pass har ökat med cirka 460 000 (53 procent) jämfört med föregående år. Det totala antalet sålda pass uppgick till ca 1 330 000 pass.

Luftfartsverkets offentligrättsliga avgifter består av undervägs- och terminalavgifter via det EU-baserade avgiftssystemet för flygtrafiktjänst och utgör en del av luftfartsintäkterna som Luftfartsverket erhåller som ersättning för tillhandahållande av flygtrafiktjänst. Luftfartsverkets avgifter har minskat med 700 miljoner kronor, vilket kan hänföras till att 2020 påverkades av högre ersättning för pensionskostnader till följd av omvärdering av pensionsskulden enligt nya beräkningsgrunder 2020.

Övrigt om intäkter av offentligrättsliga avgifter

Totalt redovisar omkring 120 myndigheter offentligrättsliga avgifter, i en mängd olika verksamheter.

Transportstyrelsen tar ut avgifter inom sjöfarts-, luftfarts-, järnvägs- och vägtrafikområdet för bl.a. tillsyn, tillstånd och registerhållning. Inom luftfartsområdet finns också avgifter för säkerhetskontroll vid svenska flygplatser, flygplatsers utrustningskostnader för kommunikation, navigation och övervakning inom flygtrafikledningstjänst och undervägsverksamhet (flygtrafiktjänst en route).

Kronofogdemyndighetens avgifter omfattar grundavgifter i allmänna och enskilda mål och avgifter i mål om betalningsföreläggande m.m.

Lantmäteriet redovisar avgifter inom fastighetsbildningsområdet och expeditionsavgifter för inskrivningsverksamheten, t.ex. ansökan om lagfart vid köp av fastighet.

Sjöfartsverkets avgifter omfattar främst farleds- och lotsavgifter.

Intäkter av avgifter för uppdragsverksamhet ökade

Det är framför allt Affärsverket svenska kraftnät, Exportkreditnämnden, Försvarets materielverk, Pensionsmyndigheten, och Sjöfartsverket som visar ökade intäkter av avgifter för uppdragsverksamhet. Trafikverket har däremot minskade intäkter.

Affärsverket svenska kraftnät tar ut avgifter från regionnätsföretag, stora elproducenter och balansansvariga producenter. Intäkterna ökade kraftigt med 9 323 miljoner kronor, i det närmaste en fördubbling, vilket till största delen beror på elpriset som ökade markant jämfört med föregående år och som har haft påverkan på många poster i resultaträkningen. Även intäkter från kapacitetsavgifter har ökat kraftigt jämfört med föregående år där ett högre belopp, enligt gällande regelverk har kunnat nyttjas under 2021 till att täcka kostnader. Även denna post har påverkats av det höga elpriset. Till detta kommer ökade avgiftsintäkter från de balansansvariga, främst beroende på att grundavgiften för förbrukning och produktion höjdes med ca 30 procent inför 2021. Därutöver höjdes de genomsnittliga avgifterna med ytterligare knappt 25 procent i samband med övergången till den nya avgiftsmodellen. Under 2021 höjdes också effektagiften med 3 procent.

Avgifterna i Trafikverkets uppdragsverksamhet minskade med 271 miljoner kronor, ca 7 procent. Det beror främst på minskade intäkter för uppdrag på andras anläggningar. Trafikverkets uppdragsverksamhet består huvudsakligen av försäljning av järnvägsmateriel till de entreprenörer som bygger och underhåller de statliga järnvägarna och el till de olika bolag som bedriver tågtrafik. I samband med investeringar i statliga vägar och järnvägar utför även Trafikverket uppdrag på andras anläggningar, främst då åt kommuner.

Exportkreditnämndens intäkter av avgifter för uppdragsverksamhet består av garantiavgifter. EKN:s intäkter har ökat med 1 185 miljoner kronor, nära en fördubbling, främst till följd av några större affärer. Intäkterna från garantiavgifter är väsentligt högre än tidigare år, vilket beror på några större affärer där vissa löper under en längre tidsperiod och avser länder i de högsta riskklasserna. Även avsättningar för ej intjänad premie och kvardröjande risk ökar.

Försvarets materielverks intäkter av uppdragsverksamhet består i huvudsak av fakturering av levererade tjänster och produkter.

Pensionsmyndigheten tar främst ut avgifter från AP-fonderna för administration av inkomstpensionssystemet och administration av premiepensionssystemet. Pensionsmyndighetens intäkter av uppdragsverksamhet ökade med 174 miljoner kronor, där intäkter från AP-fonderna ökade med 86 miljoner kronor och intäkter från premiepensionssystemet ökade med 88 miljoner kronor. Det ökade avgiftsuttaget avseende avgifter från premiepensionssystemet avser främst att täcka tidigare uppkommet underskott för avgiftsområdet.

Sjöfartsverkets intäkter av uppdragsverksamhet ökade med 227 miljoner kronor. Det beror i huvudsak på högre intäkter från polarexpeditionen och intäkter för forskningsfartyg. Polarexpeditionen blev inställd under 2020. Intäkter från helikoptertjänster och sjö- och flygräddning (Eurocontrol) blev också högre jämfört med föregående år.

Övrigt om intäkter av avgifter för uppdragsverksamhet

Totalt redovisar omkring 172 myndigheter avgifter för uppdragsverksamhet.

Statens institutionsstyrelse tar huvudsakligen ut vårdavgifter för ungdomsvård.

Statens fastighetsverk tar huvudsakligen ut hyror och arrenden från hyresgäster. De tar även in intäkter hänförliga till hyresgästanpassningar, som vidarefaktureras hyresgästen.

Lunds universitet, Uppsala universitet och Kungliga Tekniska högskolan tar ut studieavgifter från studieavgiftsskyldiga studenter, vissa s.k. tredjelandsmedborgare. De redovisar även intäkter i sin uppdragsverksamhet i samband med uppdragsutbildning och forskning, tidskrifter och publikationer samt rådgivning och annan liknande service.

Statens jordbruksverk tar huvudsakligen ut hyror och arrenden från hyresgäster, men bedriver även annan uppdragsverksamhet, såsom konsultverksamhet.

Skatteverket tar emot avgifter från AP-fonderna och premiepensionssystemet för arbete med uppbörd av ålderspensionsavgifter m.m.

Intäkter av andra ersättningar minskade

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, Folkhälsomyndigheten, Polismyndigheten, Statens skolverk, Skatteverket och Affärsverket svenska kraftnät

visar de största ökningarna av intäkter av andra ersättningar medan Trafikverket, Finansinspektionen och Brottsoffermyndigheten visar en minskning av andra ersättningar.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens intäkter av andra ersättningar är finansieringsavgiften som arbetslöshetskassorna betalar. Ökningen med 326 miljoner kronor beror på att finansieringsavgiften från arbetslöshetskassorna var högre på grund av det genomsnittliga medlemsantalet och att den genomsnittliga dagpenningen var högre.

Folkhälsomyndighetens intäkter av andra ersättningar består huvudsakligen av vidarefakturerade läkemedel, testmateriel och analyser. Myndighetens intäkter här har tidigare varit relativt obetydliga och den kraftiga ökningen med 2 540 miljoner kronor beror främst på vidareförsäljning av covid-19 vaccin till andra länder.

Polismyndighetens intäkter av andra ersättningar har ökat med 113 miljoner kronor. Det avser i huvudsak ökade intäkter av böter.

Statens skolverks andra ersättningar är främst återbetalda statsbidrag. Ökningen med 179 miljoner kronor beror huvudsakligen på att planerade insatser inte har genomförts och att bidragsmottagarna själva betalar tillbaka outnyttjade medel.

Trafikverkets intäkter av andra ersättningar minskade med 211 miljoner kronor. Det beror främst på att det under 2020 förekom stora vitesintäkter kopplade till entreprenadkontrakt.

Skatteverkets intäkter av andra ersättningar ökade med 120 miljoner kronor vilket i huvudsak beror på anståndsavgifter för de betalningsanstånd som tillkom 2020 med anledning av covid-19.

Finansinspektionens intäkter av andra ersättningar består av olika typer av straffavgifter såsom sanktioner, böter eller förseningsavgifter. Minskningen med 5 006 miljoner kronor beror på att Swedbank och SEB år 2020 fick betala 4 000 miljoner kronor respektive 1 000 miljoner kronor i sanktionsavgifter för brister i arbetet med att motverka penningtvättsrisker.

Brottsoffermyndighetens intäkter av andra ersättningar minskade med 151 miljoner kronor, vilket till största delen beror på en ändrad värderingsmodell för beräkning av regressfordran fr.o.m. 2020. Med regressfordran menas återkrav av tidigare utbetald brottsskadeersättning.

Affärsverket svenska kraftnäts intäkter av andra ersättningar består främst av kapacitetsavgifter. Intäkterna ökade med 216 miljoner kronor, vilket förklaras både av höga prisskillnader och av att volymen överförd el var stor.

Övrigt om intäkter av andra ersättningar

Totalt redovisar omkring 160 myndigheter intäkter av andra ersättningar.

Centrala studiestödsnämndens (CSN) andra ersättningar är huvudsakligen återkravsintäkter från återkrav som uppstår om en studerande t.ex. avbrutit studierna utan att meddela CSN.

Karolinska institutet redovisar intäkter för fakturerade pensions- och lönekostnader från Karolinska sjukhuset som andra ersättningar.

Transportstyrelsen redovisar bl.a. felparkeringsavgifter, dröjsmålsavgifter och avgifter vid överträdelse av kör- och vilotider som andra ersättningar.

Not 3 Intäkter av bidrag

Miljoner kronor

	2021	2020
AP-fondsmedel	29 268	30 733
EU-bidrag		
<i>EU-bidrag med delat förvaltningsansvar</i>		
<i>Statens jordbruksverk</i>		
Garantifonden för jordbruket EGFJ	6 975	6 977
Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling EJFLU	2 717	3 938
Havs- och fiskerifonden EHFF	150	159
Regionala utvecklingsfonden ERUF ¹	12	18
Socialfonden ESF ²	17	24
Summa Statens jordbruksverk	9 871	11 116
Regionala utvecklingsfonden ERUF, Tillväxtverket ¹	1 352	1 205
Socialfonden ESF, Rådet för Europeiska Socialfonden i Sverige ²	1 147	1 004
Fonden för europeiskt bistånd för dem som har det sämst ställt FEAD, Rådet för Europeiska Socialfonden i Sverige	9	10
Asyl-, migrations- och integrationsfonden AMIF, Migrationsverket	386	857
Fonden för inre säkerhet ISF, Polismyndigheten	102	95
Interregionala bidrag (Interreg)	289	502
Andra EU-bidrag		
Bidrag till transeuropeiska nätverk, Trafikverket	470	318
Universitet och högskolor	1 363	1 328
Övriga myndigheter	1 093	1 158
Summa EU-bidrag	16 082	17 593
Övriga bidrag		
Erhållna bidrag vid universitet och högskolor (exklusive bidrag från EU)	10 241	9 853
Försäkringskassan		
assistansersättning	4 400	4 453
underhållsstöd	1 157	1 131
Kärnavfallsfonden	2 191	2 794
Trafikverket (exklusive bidrag från EU)	1 530	1 626
Statens tjänstepensionsverk	707	661
Erhållna bidrag vid övriga myndigheter (exklusive bidrag från EU)	2 178	1 784
Summa	67 754	70 628

¹ Medel från ERUF redovisades av Tillväxtverket och Jordbruksverket, totalt för fonden 1 364 miljoner kronor.

² Medel från ESF redovisades av Svenska ESF-rådet och Jordbruksverket, totalt för fonden 1 1648 miljoner kronor.

Intäkter av bidrag är intäkter som inte är relaterade till utförda prestationer. Bidragsintäkterna har minskat med 2,9 miljarder kronor under 2021 jämfört med föregående år.

AP-fondsmedel

Posten AP-fondsmedel visar Allmänna pensionsfondens nettobidrag till staten. Beloppet är skillnaden mellan de medel som löpande rekvireras från AP-fonden för utbetalning av ålderspensioner och de ålderspensionsavgifter (socialavgifter från arbetsgivare och egenföretagare), allmänna pensionsavgifter och statliga ålderspensionsavgifter som löpande överförs till AP-fonden för förvaltning.

För 2021 uppgick nettobidraget till 29,3 miljarder kronor. Utbetalda pensioner som finansieras från AP-fonderna ökade med 5,3 miljarder kronor, medan avgifterna som

tillförs AP-fonderna för att finansiera pensionerna ökade med 6,8 miljarder kronor.⁴ Det innebär att nettoöverföringen från AP-fonderna ökade med 1,5 miljarder kronor.

Intäkter av EU-bidrag

Intäkter av EU-bidrag visar på återflödet från EU-budgeten som för 2021 minskade med 1,5 miljarder kronor jämfört med föregående år. Framför allt minskade bidrag från jordbruksfonderna med 1,2 miljarder kronor.

Övriga bidrag

En stor andel av övriga bidrag hanteras på universitet och högskolor och används främst för forskning. Dessa bidrag kommer från företag inom och utom Sverige och olika forskningsstiftelser. Bidrag från andra statliga myndigheter, t.ex. forskningsråd, är eliminerade.

Försäkringskassan redovisar intäkter från kommuner för kommunernas andel av kostnaden för statlig assistansersättning samt intäkter för underhållsstöd från bidragsskyldiga.

Kärnavfallsfonden redovisar avgifter från reaktorinnehavarna som ska täcka alla kostnader nu och i framtiden för hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och annat avfall.

Trafikverket redovisar bidrag från bl.a. kommuner för investeringar i infrastruktur.

Statens tjänstepensionsverk (SPV) redovisar premieintäkter m.m. för den statliga tjänstepensionsrörelsen och andra pensionsförmåner för anställda i vissa organisationer, bl. a. statliga bolag, som inte är statliga myndigheter men där SPV ändå hanterar tjänstepensionen.

Not 4 Transfereringar

Miljoner kronor

	2021	2020
Socialförsäkring	588 580	577 791
Allmänna bidrag till kommuner exkl. tillfälligt stöd	249 549	248 992
Arbetsmarknad	97 761	121 607
Överföring till premiepensionssystemet	28 840	30 074
Avgiften till Europeiska gemenskapen	51 344	48 679
Bistånd och andra internationella bidrag	41 773	41 570
Migration och integration	11 747	18 311
Utbildning, studiestöd	49 730	45 039
Hälsa- och sjukvårdspolitik, till kommuner	67 119	57 161
Stöd till företag exkl. arbetsmarknad och utbildning	54 309	47 754
Övrigt	89 973	63 723
Summa	1 330 724	1 300 700
Transfereringar		
Transfereringar till hushåll inkl. hushållens övriga organisationer		
Socialförsäkring		
<i>Pensioner, Pensionsmyndigheten</i>		
Ålderspensioner vid sidan av statens budget	331 559	326 262

⁴ Se beskrivning av överföringar till och från pensionssystemet under avsnitt 4.1 Redovisningsprinciper, resultat- och balansräkning.

	2021	2020
Premiepensioner	17 837	15 016
Ersättning vid ålderdom (anslagsfinansierade förmåner)	37 218	35 944
<i>Övrig Socialförsäkring, Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten</i>		
Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning	83 942	83 778
varav sjukpenning och rehabilitering m.m.	39 044	38 295
varav aktivitets- och sjukersättning	36 011	37 345
Assistansersättning m.m.	28 662	28 108
Ekonomisk trygghet för familjer och barn, Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten	89 363	88 682
Summa Socialförsäkring	588 580	577 791
Arbetsmarknad		
Arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	40 732	37 833
varav Arbetsförmedlingen	21 230	24 369
varav Försäkringskassan	19 501	13 464
Arbetsmarknadspolitiska program och insatser, Arbetsförmedlingen	5 549	3 519
Övrigt, arbetsmarknad, Arbetsförmedlingen	2 007	1 985
Lönegarantiersättning, Kammarkollegiet	799	2 912
Summa Arbetsmarknad	49 088	46 249
Utbildningspolitik		
Studiestöd, Centrala studiestödsnämnden	20 178	19 262
Varav kostnad/ återföring av reservation för förluster i utlåningsverksamheten, Centrala studiestödsnämnden	375	459
Bidrag till folkbildningsorganisationer, Kammarkollegiet	4 870	4 602
Summa Utbildningspolitik	25 047	23 863
Bistånd m.m.,		
Bistånd och andra internationella bidrag (bidrag till organisationer), Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	4 463	4 450
Migration och integration		
Migrationsverket	376	440
Integration, Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare, Arbetsförmedlingen	1 347	2 288
Särskilda insatser inom folkbildningen, Kammarkollegiet	97	137
Summa Migration och integration	1 820	2 865
Statens tjänstepensionsverk, pensionskostnader ej statligt anställda	436	1 729
Nettoöverföring till premiepensionssystemet	28 840	30 074
Övriga transfereringar till hushåll	30 905	25 469
Summa Transfereringar till hushåll	729 179	712 949
Transfereringar till företag		
Arbetsmarknad		
Stöd för korttidsarbete, Tillväxtverket	7 787	35 575
Lönebidrag m.m., Arbetsförmedlingen	7 892	7 850
Lönebidrag till Samhall, Kammarkollegiet	6 594	6 316
Köp av arbetsmarknadsutbildning m.m., Arbetsförmedlingen	210	206
Anställningsstöd, Skatteverket	23 505	22 655
varav Ersättning för höga sjuklönekostnader	8 155	11 929
varav Omställningsstöd	9 932	5 677
Omsättningsstöd, Boverket	2 421	339
Summa Arbetsmarknad	45 987	72 602
Gårdsstöd, landsbygdsåtgärder m.m., Statens jordbruksverk	12 791	13 672

	2021	2020
Bidrag till public servicebolagen	8 735	8 598
Utbildningspolitik, Bidrag till enskilda utbildningssamordnare, Kammarkollegiet	3 363	3 122
Investeringsstöd m.m., Boverket	8 429	4 558
Forskning och utveckling m.m., Verket för innovationssystem	2 246	1 904
Ersättning till reaktorinnehavarna, Kärnavfallsfonden	2 759	2 708
Regionala tillväxtåtgärder m.m., länsstyrelserna	193	185
Elcertifikat	414	1 128
Energiforskning m.m., Statens energimyndighet	1 214	1 252
Trafikupphandling, Trafikverket	798	919
Miljöpolitik, Naturvårdsverket	2 450	1 427
Kultur, Statens kulturråd	2 345	1 422
Bidrag till kvalificerad yrkesutbildning, Myndigheten för yrkeshögskolan	2 327	1 880
Presstöd, Myndigheten för radio och tv, Presstödsnämnden	1 009	1 458
Transportstyrelsen	704	664
Övriga transfereringar till företag	7 895	5 977
Summa Transfereringar till företag	103 659	123 478
Transfereringar till kommuner och regioner		
Allmänna bidrag till kommuner och regioner		
Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden, Skatteverket	-	29 486
Kommun-och regionmoms, Skatteverket	75 340	74 909
Utjämningsbidrag LSS, kommuner, Skatteverket	4 717	4 662
Kommunalekonomisk utjämning till kommuner Skatteverket	120 694	100 294
Kommunalekonomisk utjämning till regioner, Skatteverket	48 799	39 640
<i>Summa Allmänna bidrag exkl. stöd med anledning av flyktingsituationen</i>	<i>249 549</i>	<i>248 992</i>
<i>Allmänna bidrag, stöd för migration och integration:</i>		
Stöd med anledning av flyktingsituationen, Skatteverket	-	3 000
Del av kommunalekonomisk utjämning, stöd med anledning av flyktingsituationen, Skatteverket	3 500	3 500
<i>Summa Allmänna bidrag, stöd för migration och integration:</i>	<i>3 500</i>	<i>6 500</i>
Summa Allmänna bidrag till kommuner och regioner	253 049	255 492
Migration och integration, Migrationsverket		
Ersättningar och bostadskostnader inkl. periodiseringar	1 734	1 706
Kommunersättningar vid flyktingmottagande	4 338	6 721
Summa Migration och integration, Migrationsverket	6 072	8 427
Hälso- och sjukvårdspolitik		
Bidrag till läkemedelsförmånerna m.m., Kammarkollegiet	31 839	30 041
Statsbidrag till följd av sjukdomen covid-19 Socialstyrelsen	11 379	10 300
Provtagning, smittspårning och utbrottshantering, Socialstyrelsen	11 815	4 717
Kvalitetshöjande insatser i hälso- och sjukvården, Kammarkollegiet	3 173	3 000
Startbidrag provtagning, smittspårning och utbrottshantering, Kammarkollegiet	-	700
Statsbidrag för kris- och traumastöd, Kammarkollegiet	-	350
Förlossningsvård och kvinnors hälsa, Kammarkollegiet	1 452	970
Tandvårdsförmåner m.m., Försäkringskassan	1 725	1 551
Personalsatsning, Kammarkollegiet	1 905	1 980
Professionsmiljard, Kammarkollegiet	859	655
Prestationsbundna insatser för att korta värdköerna, Kammarkollegiet	2 972	2 896
Summa Hälso- och sjukvårdspolitik	67 119	57 161

	2021	2020
Arbetsmarknadspolitik		
Arbetsmarknad, Arbetsförmedlingen	2 687	2 756
varav: Lönebidrag m.m.	2 347	2 412
Summa Arbetsmarknadspolitik	2 687	2 756
Skolverket (Barn-, ungdoms- och vuxenutbildning):		
Maxtaxa i barnomsorgen	3 657	3 707
Bidrag till lärarlöner	3 531	3 418
Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	3 635	2 106
Fler anställda i lågstadiet	-	894
Statligt stöd till vuxenutbildning	4 358	3 101
Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling, Skolverket	5 543	4 374
Övrigt, Skolverket	595	453
Summa Skolverket (Barn-, ungdoms- och vuxenutbildning)	21 319	18 053
Ersättning för höga sjuklönekostnader	4 379	6 904
Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning, Försäkringskassan	1 425	1 398
Transportpolitik, Trafikverket	6 353	5 194
Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	552	313
Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken, Socialstyrelsen	7 759	1 153
Bidrag till kultur, Statens kulturråd	2 117	2 011
Övriga transfereringar till kommuner	30 629	14 009
Summa Transfereringar till kommuner och regioner	403 460	372 871
Transfereringar till utlandet		
Avgiften till Europeiska unionen		
BNI-baserad avgift, Kammarkollegiet	38 100	39 826
Mervärdesskattebaserad avgift, Skatteverket	6 914	3 203
Avgift baserad på icke materialåtervunnen plast, Naturvårdsverket	1 027	-
Storbritanniens budgetreduktion, Kammarkollegiet	-	576
Tullavgift, Tullverket	5 302	5 074
Summa Avgiften till Europeiska unionen	51 344	48 679
Bistånd och andra internationella bidrag, Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	37 310	37 120
Dagersättning till asylsökande m.m., Migrationsverket	355	519
Övriga transfereringar till utlandet	5 417	5 084
Summa Transfereringar till utlandet	94 426	91 402
Summa	1 330 724	1 300 700

Transfereringar är medel som staten förmedlar till olika mottagare via myndigheterna. I huvudsak betalas transfereringarna från anslag på statens budget. Transfereringar kännetecknas av att staten inte får någon motprestation.

Många transfereringar är dock förknippade med någon form av villkor. Ett exempel är aktivitetsstöd inom arbetsmarknadspolitikerna där kravet är att mottagaren deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Noten inleds med en sammanfattande tabell med transfereringar uppdelade i delområden. Därefter specificeras transfereringarna utifrån mottagarkategori, syfte och utbetalande myndighet. Mottagarkategorierna visar de sektorer som fått transfereringen och är hushåll, företag, kommuner och utlandet. Hushåll innefattar enskilda personer, ideella organisationer och föreningar tillhörande hushållssektorn samt premiepensionssystemet.

Till området socialförsäkring räknas transfereringar till hushåll som Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan hanterar. Här ingår ålderspensioner, ekonomisk trygghet för familjer och barn, ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning som sjukpenning, aktivitets- och sjukersättning, arbetsskadeersättning samt assistansersättning m.fl. stöd till personer med funktionsnedsättning.

De totala kostnaderna för transfereringar i form av lämnade bidrag m.m. ökade med 30 miljarder kronor mellan 2020 och 2021.

Transfereringar till hushåll

Transfereringarna till hushåll ökade med 16 miljarder kronor under 2021. De transfereringar som redovisas är utbetalningar exklusive statlig ålderspensionsavgift. Statlig ålderspensionsavgift ingår i budgetens utgifter för t.ex. sjukpenning och är en betalning från anslag till pensionssystemet för att finansiera pensionsrätterna för bl.a. de personer som får sjukpenning och andra sociala förmåner. Den del av den statliga ålderspensionsavgiften som går till premiepensionssystemet (13,6 procent 2021) finns med bland transfereringar till hushållssektorn men redovisas separat. Nettoöverföringen till premiepensionssystemet var 29 miljarder kronor 2021, vilket var 1,2 miljarder kronor lägre än 2020. Överföringarna till och från AP-fonderna ingår inte i transfereringar till hushåll, utan nettoöverföringen redovisas som bidrag från AP-fonden (socialförsäkringssektorn), se not 3 Intäkter av bidrag.

Högre pensioner

Transfereringar till hushåll inom socialförsäkringen ökade med 11 miljarder kronor netto. Kostnaderna för ålderspensioner vid sidan av statens budget ökade med 5 miljarder kronor. För 2021 har inkomst- och tilläggspensionerna räknats upp med 0,5 procent. Att pensionsutgifterna ökade berodde framför allt på att antalet pensionärer med inkomstgrundad ålderspension ökade men även på utbetalningar från det nya anslaget Inkomstpensionstillägg som uppgick till 2 miljarder kronor under året.

I december 2021 fick 2 249 461 pensionärer inkomstgrundad ålderspension, vilket var 21 901 personer fler än i december 2020.

Premiepensionerna ökade med 3 miljarder kronor eller 19 procent. Det främsta skälet till utbetalningsökningen är den s.k. tjugondelsinfasingen som gör att varje ny årskull som går i pension har en större andel i det nya pensionssystemet. Dessutom ökar antalet årskullar med rätt till premiepension varje år eftersom bara pensionärer födda år 1938 eller senare kan ha rätt till premiepension.

Ersättning vid ålderdom, som är anslagsfinansierade pensioner och stöd, ökade totalt med 1 miljard kronor. Garantipension till ålderspension och efterlevandepensioner till vuxna minskade tillsammans med 0,9 miljarder kronor under 2021. Utgifterna minskade eftersom det var färre personer som hade garantipension. Nyblivna pensionärer har en högre pension jämfört med de som avlider, vilket medför att färre får garantipension. Änkepension utgör över 90 procent av de totala utgifterna för efterlevandepension till vuxna. Utgifterna minskar till följd av att änkepensionen är under avveckling.

Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning

Sjukpenningkostnaderna ökade med 0,7 miljarder kronor till 38 miljarder kronor. Ökningen beror på tillfälliga regeländringar (bland annat ersättning för karensavdrag) samt ökad sjukfrånvaro med anledning av covid-19. Under rubriken sjukpenning och

rehabilitering redovisas bland annat även rehabiliteringspenning och närståendepenning.

Sjukpenningtalet anger hur många dagar med sjukpenning och rehabiliteringspenning som betalas ut per försäkrad i Sverige under ett år. För december var sjukpenningtalet 9,23 dagar vilket var en minskning med 0,4 procent jämfört med december 2020. Sjukpenningtalet för kvinnor i december 2021 var 81,4 procent högre än sjukpenningtalet för män. I december 2020 var sjukpenningtalet för kvinnor 83,2 procent högre än sjukpenningtalet för män.

Utgifterna för aktivitets- och sjukersättning minskade

Aktivitets- och sjukersättningen minskade med 1,3 miljarder kronor (3,6 procent). Sjukersättning kan beviljas till personer i åldrarna 19-64 år om arbetsförmågan bedöms vara stadigvarande nedsatt på grund av sjukdom med minst en fjärdedel. Under 2021 minskade antalet personer med sjukersättning med cirka 11 900 och uppgick i december 2021 till strax över 222 000. Minskningen fortsätter eftersom antalet nytillkomna är lågt samtidigt som stora grupper övergår till ålderspension. Det låga inflödet är en följd av att regelverket ställer höga krav på stadigvarande nedsättning av arbetsförmågan. Numera förekommer endast beslut om sjukersättning som gäller tills vidare eftersom ersättningsformen tidsbegränsad sjukersättning har fasats ut. Borttagandet av den bortre gränsen i sjukpenningen minskar också inflödet.

Aktivitetsersättning kan beviljas till personer i åldrarna 19 till 29 år som har långvarigt nedsatt arbetsförmåga eller på grund av en funktionsnedsättning behöver längre tid för att avsluta sin skolgång. Ersättningen är alltid tidsbegränsad och kan beviljas för maximalt tre år i taget. Antalet personer som får ersättningen minskar eftersom många av dem har fyllt 30 och inte längre kan ansöka om stödet.

Statlig assistansersättning ökade

Kostnaderna för assistansersättning inkluderar även kommunernas andel av kostnaden för assistansersättning. Kostnaderna ökade med 0,6 miljarder kronor (2 procent) vilket beror på att schablonbeloppet per timme fortsätter att öka och var 350 kronor 2021 jämfört med 304 kronor 2020. Antal personer som har beviljats ersättning har däremot minskat. I december 2021 hade 13 683 personer assistansersättning vilket är en minskning med 184 personer jämfört med 2020.

Kostnader för föräldraförsäkringen ökade

Inom området ekonomisk trygghet för familjer och barn ökade kostnaderna för föräldraförsäkringen med 0,7 miljarder kronor. Sedan slutet av februari 2021 har gravida klassificerats som riskgrupp för covid-19 vilket medförde att utgifterna för graviditetspenning ökade med 1 miljard kronor. Utgifterna för tillfällig föräldrapenning minskade med 0,3 miljarder kronor jämfört med 2020.

Färre arbetslösa jämfört med december 2020

I slutet av december var 370 000 personer inskrivna som arbetslösa. Det var en minskning med drygt 86 000 personer eller 19 procent jämfört med december 2020. Arbetslösheten uppgick till 7,2 procent jämfört med 8,8 procent motsvarande period 2020. Arbetsmarknaden återhämtade sig i en snabb takt och arbetslösheten minskade stadigt under 2021. I genomsnitt var 409 000 personer inskrivna som arbetslösa under året och närmare hälften var långtidsarbetslösa. Samtidigt som arbetslösheten minskade, ökade antalet inskrivna arbetslösa som varit utan arbete i tolv månader eller mer uppgav Arbetsförmedlingen.

Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd ökade 2021

Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd från Försäkringskassan ökade med 6 miljarder kronor för helåret 2021. Utgifterna har varit högre på grund av bland annat ökad arbetslöshet under pandemin.

Lönegarantiersättning minskade

Färre antal konkurser minskade utbetalningar från anslaget Bidrag till lönegarantiersättning med 2 miljarder kronor mellan åren.

Studiestöd

Studiebidragen ökade med 1 miljard kronor och uppgick till 20 miljarder kronor 2021. Förändringen berodde främst på att antalet studerande som fått utbetalning av generellt bidrag har ökat.

Volymökningen förklaras av åtgärder och regelförändringar med anledning av sjukdomen covid-19, bl.a. slopat fribelopp inom studiemedlen under hela 2021. Fribeloppet inom studiestartsstödet var borttaget under 2020, men under 2021 gäller ordinarie regler.

Klimatbonus ökade

Utbetalningar av klimatbonus uppgick till 5 miljarder kronor 2021 vilket var en ökning med 3 miljarder kronor. Ökningen förklarades av att bonusbeloppet för nollutsläppsfordon höjdes från 1 april 2021 och att antal klimatbonusfordon tagna i trafik har ökat under 2021 jämfört med 2020.

Minskade utgifter för nyanlända invandrare

Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare minskade med 1 miljard kronor. Antalet asylsökande och kommunmottagna flyktingar beskrivs under kommunersättning för flyktingmottagande.

29 miljarder kronor till premiepensionssystemet

Nettoöverföring till premiepensionssystemet redovisas som en transferering till hushåll mot bakgrund av att systemet ses som en del av hushållssektorn i nationalräkenskaper (se avsnitt Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar).

Beloppet består av de socialavgifter, allmänna pensionsavgifter och statliga ålderspensionsavgifter som överförs till premiepensionssystemet, med avdrag för utbetalda premiepensioner (18 miljarder kronor), som ingår i utbetalda ålderspensioner.

Transfereringar till företag minskade

Transfereringar till företag minskade med 20 miljarder kronor. Stöd vid korttidsarbete minskade med 28 miljarder kronor och uppgick till 8 miljarder kronor. Korttidsarbete innebär att arbetstagare tillfälligt går ned i arbetstid och lön. Syftet med stödet är att kunna stödja sysselsättningen och dämpa arbetslösheten. Reglerna för statligt stöd vid korttidsarbete innebär att staten, arbetsgivaren och arbetstagaren delar på kostnaderna för korttidsarbete.

Riksdagen har infört ett omställningsstöd för företag som fått minskad omsättning till följd av covid-19. Stödet kan användas av fysiska och juridiska personer som bedriver näringsverksamhet i Sverige och är registrerade för F-skatt. Skatteverket är den

myndighet som beslutar om omställningsstöd och stödet betalas ut genom en kreditering av skattekontot. Stödet uppgick till 10 miljarder kronor för året 2021 vilket var en ökning med 4 miljarder kronor.

Ersättning för höga sjuklönekostnader till företag uppgick till 8 miljarder kronor under 2021. Ersättningen avser att stödja arbetsgivare vars sjuklönekostnader ökat på grund av sjukdomen covid-19. Ersättningen betalas ut via företagens skattekonto.

Transfereringar finansierade med EU-medel för gårdsstöd, landsbygdsåtgärder m.m. minskade med 0,9 miljarder kronor. Bidraget till Samhall ökade med 0,3 miljarder kronor.

Public service-avgift

Public service-avgift tas in av Skatteverket som betalar ut avgiftsmedlen till ett särskilt public service-konto i Riksgäldskontoret. Public service-kontot förvaltas av Kammarkollegiet och används för att tilldela medel till programföretagen genom transfereringar. Bidragen uppgick till 9 miljarder kronor under 2021 vilket var en ökning med 0,1 miljarder kronor.

Omsättningsstöd och hyresbostäder

Bidragen till privata företag och kommunala bolag från Boverket ökade med 4 miljarder kronor jämfört med föregående år. Ökningen beror delvis på utbetalningar av investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande som ökade med 1,3 miljarder kronor. Utbetalning i omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och till handelsbolag uppgick till 2,4 miljarder kronor för helåret 2021. Utbetalningar administreras av Boverket men länsstyrelserna handlägger och beslutar om ärendena.

Elcertifikat

Elcertifikat är ett stöd för att främja förnybar energiproduktion i Sverige, som till exempel sol-, vind och vägkraft. De elproducenter som finns på marknaden får elcertifikat då de producerar förnybar el. När en elleverantör köper el från producenten får de, utöver själva elen, även betala för elcertifikatet. Transfereringar för elcertifikat uppgick till 0,4 miljarder kronor under 2021 vilket var en minskning med 0,8 miljarder kronor jämfört med utfallet 2020 som uppgick till 1,1 miljarder kronor.

Klimatinvesteringar

Naturvårdsverket stöd inom miljöpolitik ökade med 1 miljard kronor. Det är utbetalningar för anslaget Klimatinvesteringar som står för ökningen i sin helhet. Bidraget används till åtgärder som minskar de klimatpåverkande utsläppen. Exempelvis genom Klimatklivet.

Stöd till kultur

Statens kulturråd betalade ut 2,4 miljarder kronor i stöd för kultur. Från anslaget Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete betalades 1,9 miljarder kronor. Stödåtgärderna betalades ut främst med anledningen av covid-19.

Transfereringar till kommuner ökade

Transfereringarna till kommuner ökade totalt med 31 miljarder kronor eller 8 procent. De allmänna bidragen till kommuner minskade med 2 miljarder kronor. De innefattar den kommunalekonomiska utjämningen som netto redovisas på statens budget där det generella statsbidraget sammanförts med utjämningsystemet.

Stöd för att stärka välfärden

Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden minskade med 29 miljarder kronor. Stödet betalades ut under 2020 och var en engångsutbetalning. Det förklarar minskningen mellan åren.

Ökad ersättning till kommunerna för ingående mervärdesskatt

Kommunernas ersättning för ingående mervärdesskatt ökade med 0,4 miljarder kronor till följd av ökad konsumtion.

Utgifterna för kommunersättning för flyktingmottagande minskade

Migrationsverkets bidrag till kommuner för integration och migration minskade med 2,4 miljarder kronor. Kommunersättningar vid flyktingmottagande förklarar minskningen mellan åren.

Läkemedelsförmånerna ökade

Bidrag för läkemedelsförmånerna ökade med 1,8 miljarder kronor. Utgifterna avser statens bidrag till regionerna för läkemedelsförmånernas kostnader.

Bidrag till hälso- och sjukvården ökade

Regionerna fick 31 miljarder kronor för bidrag till folkhälsa och sjukvård vilket var en ökning med 7,9 miljarder kronor mellan åren. Ökningen berodde framför allt på statsbidrag till följd av sjukdomen covid-19, dels provtagning, smittspårning och utbrottshantering, dels förlossningsvård och kvinnors hälsa.

Ersättning för höga sjuklönekostnader

Kommuner och regioner fick 4,4 miljarder kronor i ersättning för höga sjuklönekostnader under 2021 vilket var en minskning med 2,5 miljarder kronor.

Satsningar inom skolområdet

Kommunerna fick 5,5 miljarder kronor under 2021 för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling vilket är en ökning med 1,2 miljarder kronor mellan åren. Bidraget ska användas till insatser som stärker likvärdighet och kunskapsutveckling i förskoleklass och grundskolan. Bidrag för utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet samt vuxenutbildning ökade med 2,8 miljarder kronor tillsammans. Däremot togs bidrag för fler anställda i lågstadiet bort under 2021 vilket förklarar minskningen med 0,9 miljarder kronor mellan åren.

Trafikverket betalade ut bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik som uppgick till 2,9 miljarder kronor. Stödet är en förstärkning för att mildra effekterna av minskat resande med anledning av covid-19.

Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet ökade med 6,6 miljarder kronor. Det förklaras av Äldreomsorgssatsning och Äldreomsorgslyftet som syftar till att stärka

kompetensen inom äldreomsorg. Ny och befintlig personal ges möjlighet att genomgå utbildning till vårdbiträde eller undersköterska på betald arbetstid.

Avgiften till Europeiska unionen

Bland transfereringar till utlandet ökade avgiften till EU med 3 miljarder kronor och uppgick till 51 miljarder kronor. Den BNI-baserade avgiften minskade med 1,7 miljarder kronor. Till skillnad mot redovisningen på statens budget redovisas avgiften här periodiserad. Ökningen beror framför allt på den mervärdesskattebaserade avgiften som ökade med 4 miljarder kronor under året och den nya avgiften baserad på icke materialåtervunnen plast. Avgiften baserad på icke materialåtervunnen plast är ett nytt anslag 2021 till Naturvårdsverket. Avgiften består av en enhetlig uttagssats på vikten av plastförpackningsavfall som genereras i varje medlemsstat och som inte materialåtervinns. Uttagssatsen är 0,80 EUR per kilogram. Utfallet för denna avgiftsdel uppgår till 1 miljard kronor.

Kostnaden för bistånd och andra internationella bidrag genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) ökade marginellt med 0,2 miljarder kronor.

Migrationsverkets utbetalning av dagersättning till asylsökande redovisas i enlighet med nationalräkenskaperna som bidrag till övriga länder. Dagersättning gäller både ersättningar och bostadskostnader och ersättningar till asylsökande. Även ersättningar för utresor för avvisade och utvisade redovisas som bidrag till övriga länder. Dessa ersättningar minskade med 0,2 miljarder kronor.

Not 5 Avsättning till/upplösning av fonder

Miljoner kronor

	2021	2020
Kärnavfallsfonden	5 063	2 881
Resolutionsreserven	3 664	3 451
Insättningsgarantifonden	1 436	2 119
Stabilitetsfonden	-8	-8
Övriga fonder	76	-74
Summa	10 231	8 369

Avsättning till fonder i staten avser främst Resolutionsreserven och Insättningsgarantifonden, vilka förvaltas av Riksgäldskontoret samt Kärnavfallsfonden.

Resolutionsreserven bildades 2016 och tillförs nu resolutionsavgifter och avkastning på fonderade medel. Fonden har ökat med 3 664 miljoner kronor, vilket avser resolutionsavgifter. Ingen avkastning redovisades 2021 eftersom räntan har varit noll.

Avsättningen till Kärnavfallsfonden ökade med 2 182 miljoner kronor. Ökningen beror på att finansiella intäkter och framför allt orealiserade värdeförändringar har varit högre 2021 jämfört med 2020.

Avsättningen till Insättningsgarantifonden beror på det ekonomiska resultatet i garantiverksamheten. Avsättningarna till fonden minskade från 2 119 till 1 436 miljoner kronor till följd av negativa marknadsvärdeförändringar. Insättningsgarantiavgifterna ökade marginellt.

Stabilitetsfonden bildades 2008 med 15 000 miljoner kronor från anslag på statens budget. Under 2021 har den förändrats endast marginellt. De tidigare stabilitetsavgifterna har upphört efter bildandet av resolutionsreserven (se not 42).

Övriga fonder i staten är numera förhållandevis små och det gäller därmed även avsättningar till och upplösning av dessa fonder. Mer information om vilka fonder som redovisas av statliga myndigheter finns i not 42.

Not 6 Kostnader för personal

Miljoner kronor

	2021	2020
Lönekostnader inklusive arbetsgivaravgifter		
Polismyndigheten	20 468	19 006
Försvarsmakten	14 503	13 752
Trafikverket	6 880	6 521
Försäkringskassan	6 795	6 695
Kriminalvården	6 318	5 715
Arbetsförmedlingen	5 923	5 545
Skatteverket	5 820	5 647
Lunds universitet	5 237	4 911
Regeringskansliet	4 561	4 343
Uppsala universitet	4 521	4 340
Domstolsverket	4 514	4 386
Göteborgs universitet	3 837	3 720
Stockholms universitet	3 434	3 360
Karolinska institutet	3 248	3 112
Kungl. Tekniska högskolan	2 780	2 662
Migrationsverket	2 618	2 827
Umeå universitet	2 577	2 446
Linköpings universitet	2 406	2 291
Statens institutionsstyrelse	2 228	2 208
Sveriges lantbruksuniversitet	2 124	2 042
Försvarets materielverk	1 566	1 365
Tullverket	1 382	1 300
Linnéuniversitetet	1 248	1 185
Transportstyrelsen	1 229	1 186
Lantmäteriet	1 227	1 204
Åklagarmyndigheten	1 194	1 136
Kronofogdemyndigheten	1 130	1 056
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	1 112	1 062
Luffartsverket	1 056	1 025
Svenska kraftnät	489	440
Övriga myndigheter	40 855	38 436
Summa lönekostnader inklusive arbetsgivaravgifter	163 280	154 924
Eliminering av arbetsgivaravgifter	-38 861	-36 977
Summa lönekostnader efter eliminering av arbetsgivaravgifter	124 419	117 947
Pensionskostnader		
Polismyndigheten	3 075	2 781
Försvarsmakten	3 012	2 842
Trafikverket	1 196	1 135
Regeringskansliet	968	908
Domstolsverket	933	863

	2021	2020
Lunds universitet	912	839
Försäkringskassan	839	785
Skatteverket	827	771
Arbetsförmedlingen	810	738
Uppsala universitet	789	719
Göteborgs universitet	678	659
Kriminalvården	623	525
Stockholms universitet	586	552
Karolinska institutet	567	532
Kungl. Tekniska högskolan	484	451
Umeå universitet	476	431
Linköpings universitet	451	411
Migrationsverket	365	358
Riksdagsförvaltningen	355	411
Sveriges lantbruksuniversitet	322	314
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	500	673
Sjöfartsverket	207	227
Svenska kraftnät	153	156
Övriga myndigheter	8 531	7 780
<i>Statens tjänstepensioner:</i>		
Utbetalda pensioner	11 095	10 986
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	-100	3 947
Eliminering av premieintäkt för statliga tjänstepensioner m.m.	-19 827	-19 563
Summa pensionskostnader	18 827	21 230
Övriga personalkostnader		
Regeringskansliet	459	467
Försvarsmakten	356	352
Polismyndigheten	276	274
Trafikverket	149	154
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	128	117
Kriminalvården	114	103
Arbetsförmedlingen	102	104
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	34	37
Svenska kraftnät	30	28
Luffartsverket	20	23
Övriga myndigheter	1 744	1 643
Summa Övriga personalkostnader	3 412	3 302
Summa	146 658	142 479

Statens kostnader för personal ökade med 4,2 miljarder kronor, vilket motsvarar en ökning på 2,9 procent jämfört med 2020. Lönekostnader, inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med 5,4 procent medan pensionskostnaderna minskade med 11,3 procent.

Lönekostnaderna ökade med 5,4 procent

Lönekostnader inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med 8,4 miljarder kronor jämfört med föregående år, vilket motsvarar en ökning på 5,4 procent.

Lagstadgade arbetsgivaravgifter uppgick under 2021 till 31,42 procent av lönesumman, vilket är samma procentsats som för 2020. De arbetsgivaravgifter, löneskatter med mera som myndigheterna betalar in avser statsinterna transaktioner och utgör därmed inga kostnader för staten och elimineras i sin helhet i statens resultaträkning.

Lönekostnaderna hos Försvarets materielverk (FMV) ökade med 14,7 procent under 2021. Ökningen är ett resultat av att myndigheten har ökat antalet anställda för att kunna möta och realisera myndighetens produktionsökning.

Kriminalvårdens lönekostnader ökade med 10,6 procent jämfört med föregående år. Ökningen beror främst på myndighetens fortsatta ökning av antalet anställda, men också på ökade kostnader för övertid till följd av det svåra rekryteringsläget. Ökningen förklaras även av ökade kostnader för obekvämtidstillägg samt övertidsersättning till följd av ett tillfälligt avtal i samband med jul- och nyårshelgerna relaterat till covid-19-pandemin.

Lönekostnaderna hos Polismyndigheten ökade med 7,7 procent jämfört med föregående år. Ökningen förklaras främst av den pågående utökningen av antalet anställda hos Polismyndigheten. Bland annat har myndighetens upprätthållande av det inreseförbud som har gällt under pandemin inneburit behov av ett ökat antal anställda.

Under 2021 ökade lönekostnaderna hos Arbetsförmedlingen med 6,8 procent jämfört med föregående år. Ökningen är en direkt konsekvens av den stigande arbetslösheten till följd av pandemin. För att klara den ökade belastningen har myndigheten främst använt sig av visstidsanställningar.

Migrationsverkets lönekostnader fortsatte att minska under 2021. I jämförelse med föregående år minskade lönekostnaderna med 7,4 procent, vilket främst förklaras av en fortsatt minskad personalstyrka till följd av den omställning som myndigheten genomfört.

Lönekostnaderna hos Affärsverket svenska kraftnät ökade med 11,1 procent jämfört med föregående år. Ökningen förklaras till stor del av ett ökat antal anställda. Under 2021 påbörjade Affärsverket svenska kraftnät en storskalig rekryteringssatsning med syfte att säkerställa rätt kompetens för verkets uppdrag, idag och i framtiden.

Pensionskostnaderna minskade med 11,3 procent

Pensionskostnaderna i staten består huvudsakligen av förändringen av den avsättning för förmånsbestämda tjänstepensioner som Statens tjänstepensionsverk (SPV) redovisar, men också av kostnader för pensionspremier som myndigheterna betalar avseende anställda födda från och med 1988.

Förändringen av pensionsavsättningen som SPV redovisar beräknas med utgångspunkt från årets ingående saldo. Avsättningen ökar med årets intjänande och minskar till följd av årets utbetalningar. Utöver dessa delar påverkas avsättningen även av ett flertal andra faktorer, såsom exempelvis förändrade beräkningsgrunder, indexering, utfall av antaganden om livslängd med mera. Mer detaljerad beskrivning av dessa faktorer återfinns i not 43 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser samt i avsnittet Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

Statens totala pensionskostnader minskade med 2,4 miljarder kronor jämfört med 2020, vilket motsvarar en minskning på 11,3 procent. Förändringen beror huvudsakligen på att indexeringen av utbetalda pensioner och fribrev, till följd av förändrat prisbasbelopp, har påverkat avsättningen med ett betydligt lägre belopp än föregående år. Prisbasbeloppet för 2021 har höjts med 0,63 procent vilket kan jämföras med ökningen för 2020 på 1,72 procent.

Avsättningen för de förmånsbestämda tjänstepensionerna som SPV redovisar minskade med 0,1 miljarder kronor jämfört med föregående år. Förändringen har i sin helhet redovisats som en del av årets resultat.

Riksdagsförvaltningen och de tre affärsverken, Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket svenska kraftnät, är de myndigheter som vid sidan av SPV redovisar väsentliga pensionsåtaganden. Årets förändring av Riksdagsförvaltningens och de tre affärsverkens pensionsavsättningar uppgår sammanlagt till 0,5 miljarder kronor. Även denna förändring har redovisats som en pensionskostnad i resultaträkningen.

Myndigheternas pensionskostnader består till övervägande del av premier för statens avtalsenliga tjänstepensioner, vilket utöver premien till SPV för anställda födda före 1988 även innefattar premier för kompletterande ålderspension (Kåpan Tjänste) och för den valbara premien (individuell ålderspension). Storleken på pensionspremierna för de förmånsbestämda tjänstepensionerna bestäms utifrån åldersfördelning samt löneläge för de anställda vid respektive myndighet. Det statliga pensionsavtalet PA 16 innebär att anställda födda från och med 1988 i princip har helt premiebestämda tjänstepensioner. Det betyder att tjänstepensioner för anställda födda från och med 1988 inte är en del av avsättningen för förmånsbestämda pensioner hos SPV.

Under 2021 har myndigheternas pensionspremier, i likhet med föregående år, höjts. Höjningen förklaras huvudsakligen av de fortsatt låga räntenivåerna. Premier för förmånsbestämda avtalsförsäkringar betalas till och hanteras till största delen av SPV. Den delen av pensionskostnaderna har därför eliminerats i statens resultaträkning. Däremot finns det särskilda organisationer, som inte är myndigheter, som ansvarar för den kompletterande och den individuella ålderspensionen samt för de nya premierna enligt PA 16. Dessa premier hanteras utanför den statliga redovisningsorganisationen och elimineras därför inte. Samma förhållande gäller för de myndigheter som i vissa fall gör egna pensionsavsättningar. Kostnaderna för dessa ingår i statens pensionskostnader och elimineras inte.

Övriga personalkostnader ökade med 3,3 procent

Övriga personalkostnader består bland annat av kostnader för personalutbildning, konferenser och traktamenten. För 2021 har övriga personalkostnader ökat med 3,3 procent jämfört med föregående år.

Antal årsarbetskrafter

Myndighet	2021	2020
Polismyndigheten	32 028	30 280
Försvarmakten	23 096	22 170
Försäkringskassan	12 468	12 671
Kriminalvården	11 125	10 295
Arbetsförmedlingen	10 240	9 671
Skatteverket	9 456	9 361
Trafikverket	8 973	8 678
Lunds universitet	7 380	7 333
Uppsala universitet	6 582	6 403
Domstolsverket	6 166	6 087
Göteborgs universitet	5 529	5 471
Stockholms universitet	4 940	4 929
Karolinska institutet	4 787	4 735
Regeringskansliet	4 601	4 505

Myndighet	2021	2020
Migrationsverket	4 421	4 868
Kungl. Tekniska högskolan	4 051	3 895
Statens institutionsstyrelse	3 712	3 771
Umeå universitet	3 704	3 809
Linköpings universitet	3 527	3 360
Sveriges lantbruksuniversitet	3 193	3 155
Lantmäteriet	2 138	2 027
Tullverket	2 083	2 024
Kronofogdemyndigheten	2 051	1 976
Försvarets materielverk	1 955	1 744
Linnéuniversitetet	1 906	1 835
Transportstyrelsen	1 887	1 823
Malmö universitet	1 630	1 564
Statens jordbruksverk	1 549	1 494
Pensionsmyndigheten	1 488	1 371
Luleå tekniska universitet	1 476	1 429
Åklagarmyndigheten	1 449	1 365
Örebro universitet	1 412	1 357
Statens servicecenter	1 313	1 323
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 222	1 195
Skogsstyrelsen	1 161	863
Karlstads universitet	1 123	1 086
Specialpedagogiska skolmyndigheten	1 098	1 081
Statistiska centralbyrån	987	1 043
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	1 199	1 159
Luffartsverket	964	986
Svenska kraftnät	821	724
Övriga myndigheter	41 507	39 420
Totalt	242 398	234 336

Mättet årsarbetskrafter ska visa de anställdas arbetsvolym under ett räkenskapsår beräknat i antalet heltidstjänster. Som anställd räknas inte den som är uppdragstagare (konsult) även om denna arbetar med samma uppgifter som en anställd. Anställda i utlandet, vars löner betalas med myndighetens medel, ska däremot ingå när antalet årsarbetskrafter beräknas. Den arbetstid som ska ingå i beräkningen är den tid som myndigheten betalat ut lön eller annan ersättning för i utbyte mot arbete. Omräkning till heltidstjänster innebär att deltidsanställd personal ingår i summan av antalet årsarbetskrafter med den procentandel av en heltidstjänst som deras tjänstgöring utgör.

Uppgifterna i tabellen ovan bygger på de uppgifter som myndigheterna rapporterat i statens informationssystem Hermes. Under 2021 ökade totala antalet årsarbetskrafter i staten med 8 062 stycken, vilket motsvarar en ökning på 3,4 procent jämfört med föregående år.

Polismyndighetens årsarbetskrafter ökade med 5,8 procent eller 1 748 stycken jämfört med föregående år. Ökningen förklaras främst av den pågående utökningen av antalet anställda vid Polismyndigheten och 82 procent av ökningen avser poliser och resterande del civilanställda.

Hos Kriminalvården ökade antalet årsarbetskrafter med totalt 830 stycken jämfört med 2020, vilket motsvarar en ökning på 8,1 procent. Den största delen av ökningen avser medarbetare vid anstalter, häkten och inom frivården. Inom frivården beror ökningen främst på ny lagstiftning som innebär att klienterna står under övervakning en längre tid, att det finns större möjlighet att använda elektronisk övervakning samt att det krävs fler kontroller, vilket leder till ett ökat resursbehov.

Antalet årsarbetskrafter vid Försvarets materielverk har under 2021 ökat med 211 stycken, vilket motsvarar en ökning på 12,1 procent i jämförelse med föregående år. Ökningen beror huvudsakligen på den höga rekryteringstakt som myndigheten har haft under året där syftet är att skapa förutsättningar för att kunna möta tillväxten i försvarsmateriel enligt totalförsvarsbeslutet för perioden 2021-2025.

Hos Migrationsverket minskade antalet årsarbetskrafter med 447 stycken jämfört med föregående år. Minskningen motsvarar 9,2 procent och är en direkt konsekvens av den omställning som myndigheten genomfört. På grund av förändringar i migrationen med en minskad budget som följd har Migrationsverket under de senaste åren avvecklat delar av verksamheten vilket resulterat i en kraftig minskning av antalet anställda.

Hos Pensionsmyndigheten har antalet årsarbetskrafter ökat med 117 stycken eller 8,5 procent jämfört med 2020. Ökningen förklaras dels av fler anställda inom Produktionsavdelningen, där myndighetens förmåner administreras och handläggs, dels av fler anställda inom IT.

Skogsstyrelsen har ökat antalet årsarbetskrafter med 298 stycken jämfört med 2020. Ökningen uppgår till 34,5 procent och förklaras främst av den fortsatta satsningen på arbetsmarknadsåtgärden *Naturnära jobb*. Verksamheten syftar till att lyfta individer mot anställningsbarhet genom arbete med samhällsviktiga arbetsuppgifter och utbildning och är ett samarbete tillsammans med Naturvårdsverket, Sveriges Geologiska undersökning, Arbetsförmedlingen och länsstyrelserna.

Antalet årsarbetskrafter hos Affärsverket svenska kraftnät har ökat med 97 stycken jämfört med 2020, vilket motsvarar en ökning på 13,4 procent. Ökningen av antalet årsarbetskrafter är huvudsakligen ett resultat av att affärsverket under 2021 påbörjade en storskalig rekryteringssatsning i syfte att möta verkets framtida uppdrag.

Not 7 Kostnader för lokaler

Miljoner kronor

	2021	2020
Försvarmakten	2 989	2 788
Polismyndigheten	2 954	2 830
Kriminalvården	1 701	1 658
Regeringskansliet	1 601	1 581
Lunds universitet	1 104	1 100
Domstolsverket	1 005	985
Kungl. Tekniska högskolan	973	963
Karolinska institutet	964	982
Stockholms universitet	883	778
Uppsala universitet	826	788
Migrationsverket	805	816
Göteborgs universitet	654	648
Försäkringskassan	619	612
Skatteverket	559	516

	2021	2020
Arbetsförmedlingen	555	641
Linköpings universitet	553	547
Statens institutionsstyrelse	551	478
Trafikverket	506	463
Fortifikationsverket	489	475
Umeå universitet	447	463
Sveriges lantbruksuniversitet	399	391
Malmö universitet	266	261
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	59	58
Svenska kraftnät	58	54
Luffartsverket	33	34
Övriga myndigheter	6 857	6 715
Eliminering av inomstatliga lokalkostnader	-5 498	-4 829
Summa	22 912	22 796

Kostnader för lokaler avser myndigheternas kostnader för hyrda lokaler. Redovisningen per myndighet är brutto och inkluderar även hyra till andra statliga myndigheter. Eliminering av inomstatliga lokalkostnader avser lokalkostnader för de myndigheter som hyr sina lokaler av Fortifikationsverket och Statens fastighetsverk.

Försvarsmaktens lokalkostnader ökade med 201 miljoner kronor eller 7 procent. Försvarsmaktens utökade verksamhet kräver mer lokaler. Den största delen består av hyresökningar på upplåtelseavtal (119 mnkr), varav 34 mnkr är tillkommande hyror på Gotland för utökad verksamhet och 14 mnkr för nybyggnad av elevbostäder i Karlberg.

Polismyndighetens kostnader för lokaler ökade med 124 miljoner kronor. Det beror i huvudsak på utökade lokalytor, men även på indexuppräknning. De utökade lokalytorna medför en ökning av tillkommande lokalkostnader, därtill kommer årets höga priser för el och gas. Kostnaderna för reparation och underhåll är däremot något lägre för att möta övriga ökade kostnader.

Stockholms universitets kostnader för lokaler ökade med 105 miljoner kronor. Ökningen beror på att lokalytor har tillkommit, främst i Albano, att befintliga kontrakt omförhandlats och på indexuppräknning av befintliga kontrakt.

Not 8 Vissa garanti- och kreditkostnader

Miljoner kronor

	2021	2020
Exportkreditnämnden	300	438
Riksgäldskontoret	-177	-10
Boverket	-1	-13
Summa	122	415
Varav utbetalda skadeersättningar inklusive skaderelaterade kostnader¹		
Exportkreditnämnden	799	1 637
Riksgäldskontoret	2	1
Boverket	0	14
Summa utbetalade skadeersättningar	801	1 652
Varav återvunna förluster för skadeersättningar inklusive skaderelaterade kostnader¹		
Exportkreditnämnden	-323	-571

	2021	2020
Riksgäldskontoret	-142	0
Boverket	-3	-3
Summa återvunna förluster för skadeersättningar	-468	-574
Varav förändring av skadeersättningar och regressfordringar¹		
Exportkreditnämnden	-176	-628
Riksgäldskontoret	-37	-11
Boverket	2	-24
Summa förändringar av skadeersättningar och regressfordringar	-211	-663
<i>Varav Riksgäldskontorets nedskrivningar för förväntade låneförluster</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Summa	122	415

¹ ed beaktande av återförsäkringar

Under posten Vissa garanti- och kreditkostnader redovisas kostnader för statlig garanti- och utlåningsverksamhet som inte redovisas bland transfereringar. Bland transfereringar redovisas garanti- och utlåningskostnader där det finns ett väsentligt inslag av subventioner.

I avsnittet för statens verksamhet redovisas garanti- och kreditkostnader i en egen post eftersom de har annan karaktär än övriga driftkostnader och att de kan variera mellan år och alltså vara jämförelsestörande. Kostnaderna delas upp i utbetalade skadeersättningar, återvunna förluster för skadeersättningar som minskar kostnaderna samt värdeförändringar av oreglerade skador (skadeersättningar) och regressfordringar.

Vissa garanti- och kreditkostnader uppgick till 122 miljoner kronor, vilket var en minskning med 293 miljoner kronor jämfört med 2020. Minskning beror främst på att Exportkreditnämndens (EKN) skadeutbetalningar minskade med 838 miljoner kronor jämfört med 2020.

Kostnaderna för EKN uppgick till 300 miljoner kronor, vilket var en minskning med 138 miljoner kronor jämfört med 2020. Skadeutbetalningar har minskat från 1 637 miljoner kronor 2020 till 799 miljoner kronor 2021. Skadeutbetalningar 2021 har främst gjorts i affärer i Spanien, Armenien, Indien och Zambia. EKN:s återvunna förluster från tidigare skadeutbetalningar har minskat från 571 miljoner kronor 2020 till 323 miljoner kronor 2021. Årets återvunna förluster för skadeutbetalningar var främst från Chile, Irak, Zambia och Qatar. EKN:s värdeförändringar av oreglerade skador och regressfordringar har minskat kostnaderna med 176 miljoner kronor, jämfört med 628 miljoner kronor 2020.

Kostnaderna för Riksgäldskontoret uppgick till -177 miljoner kronor, vilket var en förbättring med 167 miljoner kronor jämfört med 2020. Minskningen förklaras främst av utdelningar från likvidationen i Saab Automobile Tools på 142 miljoner kronor och en värdeökning av Orion AB på 23 miljoner kronor. Skadeutbetalningar i garanti-verksamheten uppgick till 2 miljoner kronor 2020, vilket var en ökning med 1 miljon kronor. Riksgäldskontorets minskning av kostnaderna på grund av värdeförändringar på regressfordringar har gått från 11 miljoner kronor 2020 till 37 miljoner kronor 2021. Riksgäldskontoret redovisade inga förändringar av nedskrivningar för förväntade låneförluster 2021 eller 2020.

Kostnaderna för Boverket uppgick till -1 miljon kronor, vilket var en försämring med 12 miljoner kronor jämfört med 2020. Att nettokostnaderna ökade 2021 beror främst på värdeförändringar av utestående skadeersättningar och regressfordringar.

Not 9 Övriga driftkostnader

Miljoner kronor

	2021	2020
Övriga driftkostnader - tjänster		
Trafikverket	52 237	48 973
Försvarmakten	18 443	16 089
Försvarets materielverk	5 347	4 903
Folkhälsomyndigheten	4 787	1 982
Polismyndigheten	3 388	3 189
Övriga myndigheter	41 974	38 987
Summa tjänster	126 176	114 123
Övriga driftkostnader - varor		
Försvarets materielverk	17 716	12 638
Trafikverket	5 188	4 999
Försvarmakten	3 508	3 641
Folkhälsomyndigheten	2 621	145
Polismyndigheten	1 250	1 282
Övriga myndigheter	6 519	6 508
Summa varor	36 802	29 213
Affärsverk, övrig drift – varor och tjänster		
Svenska kraftnät	16 688	7 364
Sjöfartsverket	1 231	1 041
Luffartsverket	452	441
Summa affärsverk, övrig drift – varor och tjänster	18 371	8 846
Övriga driftkostnader - reparationer, diverse m.m.		
Försvarmakten	4 060	3 862
Trafikverket	710	2 692
Riksdagsförvaltningen	427	578
Kustbevakningen	315	282
Kriminalvården	312	309
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	510	506
Luffartsverket	91	89
Sjöfartsverket	79	79
Övriga myndigheter	1 881	2 112
Summa övriga driftkostnader - reparationer, diverse m.m.	8 385	10 509
Aktivering utveckling av anläggningstillgångar i egen regi		
Trafikverket	-36 729	-35 783
Myndigheter i försvarssektorn	-17 993	-13 249
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	-421	-311
Luffartsverket	-2	-6
Övriga myndigheter	-3 474	-3 307
Summa aktivering utveckling av anläggningstillgångar i egen regi	-58 619	-52 656
Eliminering av inomstatliga transaktioner	-16 860	-18 366
Summa	114 255	91 669

Övriga driftkostnader är myndigheternas köp av tjänster, varor, reparationer och diverse andra driftkostnader. Redovisning görs brutto under varje avsnitt och raden eliminering gäller köp av varor och tjänster mellan myndigheter. Totala övriga

driftkostnader ökade med 22 586 miljoner kronor eller 25 procent jämfört med föregående år.

Tabellen ovan är uppdelad på kostnader för tjänster respektive varor för de myndigheter där detta är möjligt, reparationer och övrigt samt aktivering av anläggningstillgångar i egen regi. Med aktivering menas att inköpta varor eller tjänster tas upp som tillgångar i balansräkningen, vilket reducerar den totala kostnaden. Genom denna uppdelning kan man för respektive myndighet se hur kostnaderna fördelar sig på respektive del för de myndigheter som har störst driftkostnader. Här kommenteras sedan totalbeloppet för några av dessa myndigheter.

Trafikverket upphandlar entreprenader och konsulter för byggande och underhåll av vägar och järnvägar samt för planering och projektering. Trafikverkets övriga driftkostnader påverkas av de aktiveringar som görs såväl för köp av tjänster som för köp av varor. Trafikverkets kostnader för varor och tjänster har ökat med 1 471 miljoner kronor. Under året har Trafikverket aktiverat 946 miljoner kronor mer än föregående år för utveckling av anläggningstillgångar i egen regi vilket minskade de totala driftkostnaderna. Aktiveringarna gäller väg- och järnvägsanläggningar. Dessa kostnader för köp av varor och tjänster förs bort från resultaträkningen och tas upp som investering i balansräkningen. Detta medförde att de totala driftkostnaderna hos Trafikverket ökade med 525 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Försvarsmaktens totala driftkostnader ökade med 2 419 miljoner kronor. Ökningen utgörs bl.a. av anskaffning och återanskaffning av kaliberbunden och övrig ammunition enligt planerad tillväxt. Ökningen beror även på avsättning för avhjälpande av miljöskador enligt analys under 2021.

Försvarets materielverks driftkostnader ökade med 5 522 miljoner kronor. De ökade driftkostnaderna beror huvudsakligen på en ökning av kostnader för varor och materiel som hänför sig till tillväxt inom materielområdena Armé och Flyg.

Folkhälsomyndighetens ökade kostnader med 5 281 miljoner kronor är särskilt väsentliga i relation till verksamhetens tidigare omfattning och rör både varor och tjänster. De beror framför allt på inköp av covid-19 vaccin för vidareförsäljning enligt regeringsuppdrag. De ökade kostnaderna avser även storskalig testning för covid-19.

Polismyndighetens driftkostnader ökade med 167 miljoner kronor jämfört med föregående år. Det förklaras bl.a. av att kostnaden för drivmedel för motorfordon har ökat. Därtill har försäkringskostnaden för motorfordon ökat på grund av en premiehöjning. Reparation och underhåll av inventarier har ökat på grund av myndighetens pågående tillväxt och ökade digitalisering. Även en ökning av reaförluster vid avyttring av anläggningstillgångar, i huvudsak utrangerade kamerasytem, har bidragit till de ökade kostnaderna.

Affärsverket svenska kraftnäts driftkostnader för varor och tjänster ökade med 9 324 miljoner kronor. Den kraftiga ökningen beror främst på det markant högre elpriset jämfört med föregående år.

Under året har myndigheter i försvarssektorn aktiverat 4 744 miljoner kronor mer jämfört med föregående år.

Not 10 Avskrivningar och nedskrivningar

Miljoner kronor

	2021	2020
Trafikverket	12 390	11 794
Försvarsmakten	6 068	6 346

	2021	2020
Fortifikationsverket	1 235	1 098
Polismyndigheten	1 203	1 031
Försäkringskassan	656	667
Statens fastighetsverk	584	575
Lunds universitet	512	537
Kriminalvården	422	407
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	347	346
Karolinska institutet	341	341
Skatteverket	319	256
Regeringskansliet	319	290
Domstolsverket	298	274
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	1 016	865
Luftfartsverket	192	158
Sjöfartsverket	183	182
Övriga myndigheter	4 894	4 685
Summa	30 979	29 852

I posten ingår avskrivningar och nedskrivningar på anläggningstillgångar.

Trafikverkets av- och nedskrivningar ökade med 596 miljoner kronor jämfört med föregående år. Det beror främst på avskrivningar på väg- och järnvägsanläggningar (se not 18 och 19).

Försvarsmaktens avskrivningar minskade med 278 miljoner kronor vilket främst beror på lägre avskrivningskostnader för beredskapsinventarier.

Polismyndighetens avskrivningar ökade med 172 miljoner kronor till 1 203 miljoner kronor. Även Affärsverket Svenska kraftnät och Fortifikationsverkets avskrivningar har ökat jämfört med 2020, ökningen är 151 miljoner kronor respektive 137 miljoner kronor.

Not 11 Resultat från andelar i hel- och delägda företag

Miljoner kronor

	2021	2020
Resultat från andelar i företag med bestämmande statligt inflytande		
Vattenfall AB	46 828	6 489
Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB)	22 603	9 757
Akademiska Hus AB	13 790	5 440
Specialfastigheter Sverige AB	2 999	888
SBAB Bank AB	2 081	1 839
Jernhusen AB	1 628	128
Sveaskog Holding AB	1 494	10 867
PostNord AB	1 206	1 037
AB Svensk Exportkredit	1 034	968
Green Cargo AB	400	-229
Svensk-Danska Broförbindelsen AB (SVEDAB)	383	382
Samhall AB	367	283
Apoteket AB	356	285
Svevia AB	326	272

	2021	2020
Swedfund International AB	220	-375
Almi Företagspartner AB	218	63
Saminvest AB	212	384
Lernia AB	119	-11
Teracom Group AB	87	135
AB Svensk Bilprovning	79	66
Infranord AB	61	2
Metria AB	27	-8
Kungliga Operan AB	25	21
Apotek Produktion & Laboratorier AB	17	-44
Arlandabanan Infrastructure AB	16	15
Kungliga Dramatiska Teatern AB	5	5
Voksenåsen A/S	4	2
Miljömärkning Sverige AB	3	0
AB Göta Kanalbolag	0	0
VisitSweden AB	-3	8
RISE Research Institutes of Sweden AB	-14	-92
Statens Bostadsomvandling AB	-15	-16
Svenska Rymdaktiebolaget	-23	-31
Systembolaget AB	-95	212
Svenska Spel AB	-500	1 474
SJ AB	-965	-1 491
Swedavia AB	-1 182	-1 282
Vasallen AB	-	-16
Summa Kammarkollegiet	93 791	37 427
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket - LfV Holding AB	27	-6
Svenska kraftnät - Svenska Kraftnät Gasturbiner AB	13	0
Sjöfartsverket - Sjöfartsverket Holding AB	0	0
Övriga myndigheter	39	24
Summa resultat från andelar i företag med bestämmande statligt inflytande	93 870	37 445
Resultat från andelar i företag med väsentligt statligt inflytande		
Telia Company AB	4 611	-9 046
Nordiska Investeringsbanken NIB	563	572
Sweden House	2	2
SOS Alarm Sverige AB (SOSAB)	-16	26
SAS	-1 422	-2 022
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät - TSO Holding AS m.fl.	-1	128
Summa resultat från andelar i företag med väsentligt statligt inflytande	3 737	-10 340
Resultat från andelar i hel- och delägda företag - totalt		
Resultat från andelar i företag med bestämmande statligt inflytande	93 870	37 445
Resultat från andelar i företag med väsentligt statligt inflytande	3 737	-10 340
Summa	97 607	27 105

Anm. Med bestämmande statligt inflytande avses när statens ägarandel överstiger 50 procent.

Med väsentligt statligt inflytande avses när statens ägarandel uppgår till högst 50 och lägst 20 procent.

Det resultat som redovisas ovan baseras på det redovisade nettoresultatet hos företagen enligt årsbokslut för respektive år, utom i några fall då ett tidigare

delårsbokslut använts. Resultatandelarna har ökat med 70,5 miljarder kronor jämfört med 2020 och uppgår sammanlagt till 97,6 miljarder kronor för 2021.

Vattenfall AB:s resultat blev 40,3 miljarder kronor högre jämfört med föregående år. Förändringen förklaras främst av jämförelsestörande poster såsom kompensation för nedläggning av kärnkraft i Tyskland på 12,5 miljarder kronor, reavinst från försäljning av distributionsverksamhet i Berlin på 8,4 miljarder kronor och marknadsförändringar för energiderivat och varulager på 10 miljarder kronor.

Resultatet för LKAB förbättrades med 12,8 miljarder kronor jämfört med 2020, främst drivet av höga järnmalmpriser.

Akademiska Hus AB redovisade ett resultat på 13,8 miljarder kronor vilket var en förbättring med 8,3 miljarder kronor jämfört med 2020. Resultat före värdeförändringar och skatt uppgick till 4,1 miljarder kronor och förklaras huvudsakligen av ett ökat driftöverskott.

Specialfastigheter Sverige AB redovisade ett ökat resultat med 2,1 miljarder kronor vilket främst beror på högre realiserade värdeförändringar på förvaltningsfastigheter.

Jernhusens resultat blev 1,5 miljarder kronor högre jämfört med föregående år vilket var en effekt av positiva värdeförändringar på fastigheter i jämförelse med den negativa påverkan föregående år till följd av coronapandemin.

Sveaskog AB redovisade en resultatandel på 1,5 miljarder kronor vilket är 9,4 miljarder kronor sämre än föregående år. Det lägre resultatet beror på att värdeförändringen på marktillgångar var betydligt högre föregående år till följd av ändrade redovisningsprinciper under 2020.

Svenska Spel AB redovisade ett resultat på 2 miljarder kronor för 2021, vilket är 0,1 miljarder kronor bättre än föregående år. I årsredovisningen för staten omförs den del av resultatet som betraktas som utdelning till skatteintäkt istället för resultat från andelar. För 2021 omfördes 2,5 miljarder kronor till skatt. Följaktligen minskade resultatandelar från 2 miljarder kronor till -0,5 miljarder kronor och det totala egna kapitalet från 3,5 miljarder kronor till 1 miljard kronor.

Aktier i Vasallen AB övertogs under oktober 2021 av Statens Bostadsomvandling AB.

Telia Company AB redovisade en resultatandel som var 13,7 miljarder kronor högre jämfört med 2020. Förändringen förklaras främst av årets resultat på 4,6 miljarder kronor, effekten av omvärdering av förmånsbestämda pensioner på 2,6 miljarder kronor och positiva valutakursdifferenser på 1,2 miljarder kronor. Ett högre resultat 2021 beror även på att resultat 2020 påverkades av nedskrivning hänförlig till goodwill i Finland samt en realisationsförlust från försäljningen av Turkcell.

SAS redovisade en resultatandel på -1,4 miljarder kronor för perioden 2020/2021. Resultatet blev 0,6 miljarder kronor högre jämfört med 2019/2020.

Not 12 Nettokostnad för statsskulden

Miljoner kronor

	2021	2020
Finansiella intäkter och kostnader för förvaltning av statsskulden		
Ränteintäkter avseende upplåning i svenska kronor	7 409	9 667
Ränteintäkter avseende upplåning i utländsk valuta	644	749
Summa ränteintäkter	8 053	10 416
Räntekostnader avseende upplåning i svenska kronor	-21 717	-21 421

	2021	2020
Räntekostnader avseende upplåning i utländsk valuta	-1 369	-2 605
Summa räntekostnader	-23 086	-24 026
Realiserade valutakursförändringar (netto)	-383	-2 329
Orealiserade valutakursförändringar (netto)	-2 435	6 064
Över-/underkurs vid emission (netto)	12 610	11 233
Intäktsförda, preskriberade obligationer m.m.	0	0
Realiserade kursförändringar (netto)	-2 317	-5 997
Provisioner till banker m.fl.	-89	-131
Nettokostnad för förvaltning av statsskulden	-7 647	-4 770

Riksgäldskontoret redovisar finansiella intäkter och kostnader för förvaltning av statsskulden. De innefattar även intäkter och kostnader för skuldskötselåtgärder.

Under 2021 uppgick nettokostnaden för statsskulden (räntor, över- och underkurser och valutakursförändringar m.m.) till 7,6 miljarder kronor, vilket innebär att nettokostnaden ökade med 2,8 miljarder kronor från föregående år trots att skulden har minskat. Den ökade kostnaden förklaras till stor del av orealiserade valutakursförluster då kronan försvagats mot andra valutor. Samtidigt har det låga ränteläget under en lång period bidragit till att sänka kostnaden, när skulden successivt omsätts till lägre räntor.

Påverkan från valutakursförändringar har försämrats med 6,6 miljarder kronor samtidigt som ränteintäkterna har minskat med 2,4 miljarder kronor.

Den största kostnadsminskningen avser realiserade kursförändringar, vilka minskade med 3,7 miljarder kronor. Realiserade kursförändringar uppstår när Riksgäldskontoret köper tillbaka obligationer och statsskuldsväxlar och beror på att marknadsräntan avviker från kupongräntan.

Nettot av över- och underkurser vid emission har förbättrats med 1,4 miljarder kronor. Räntekostnaderna har minskat med 0,9 miljarder kronor.

Riksgäldskontoret har gjort en rättning av ingående balanser (över- och underkurser) för ett antal realobligationer som varit felaktigt inlästa i affärssystemet. Felet har inneburit att resultaten för dessa obligationer inte blivit korrekt periodiserade över löptiden. Rättningen påverkar överkurser i svenska kronor med 3 miljarder kronor som finansiell intäkt och 0,2 miljarder kronor underkurser i svenska kronor som finansiell kostnad.

Under året har Riksgäldskontoret ändrat princip för hantering av valutakursförändringar på bankkonton. Ändringen från orealiserat till realiserat valutaresultat har gett upphov till en valutakursvinst på 1,6 miljarder kronor, vilket påverkar posten Realiserade valutakursförändringar positivt och orealiserade valutakursförändringar omvänt.

Not 13 Övriga finansiella intäkter

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Riksbankens inlevererade överskott	6 800	5 300
Kärnavfallsfonden	2 805	1 972
Exportkreditnämnden	2 598	2 382
Skatteverket	2 413	2 229
Centrala studiestödsnämnden	192	426

	2021-12-31	2020-12-31
Statens Fastighetsverk	3	798
<i>Orealiserade värdeförändringar finansiella instrument</i>		
Kärnavfallsfonden	3 289	1 357
Havs- och vattenmyndigheten, Göteborgs universitet, Karolinska institutet, Kammarkollegiet m.fl.	127	70
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	19	0
Svenska kraftnät	9	7
Luffartsverket	5	11
Övriga myndigheter	680	599
Summa	18 940	15 151

Övriga finansiella intäkter ökade med 3 789 miljoner kronor jämfört med 2020 främst på grund av realiserade värdeförändringar i finansiella instrument och ränteintäkter hos Kärnavfallsfondens samt Riksbankens inlevererade överskott.

Riksbanken levererade in ett överskott på 6 800 miljoner kronor 2021, vilket är en ökning med 1 500 miljoner kronor jämfört med 2020.

Kärnavfallsfondens finansiella intäkter omfattar realiserade värdeförändringar hänförliga till utländska och svenska aktier samt ränteintäkter för nominella placeringar. Intäkterna har ökat med sammanlagt 2 765 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Exportkreditnämndens (EKN) finansiella intäkter ökade med 216 miljoner kronor. Ökningen förklaras främst av realiserade kursvinster hänförliga till engagemang i utländsk valuta. Under posten Övriga finansiella kostnader redovisas ökning av kursförluster på motsvarande belopp.

Skatteverkets finansiella intäkter är främst räntor i skattekontosystemet, vilka ökade med 184 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Centrala studiestödsnämndens finansiella intäkter består av räntor på studielån och ränteintäkter på återkrav gällande hemutrustningslån m.m. Finansiella intäkter har minskat med 234 miljoner kronor jämfört med föregående år vilket förklaras av att räntan för studielån har sänkts från 0,16 procent 2020 till 0,05 procent 2021.

Finansiella intäkter hos Statens Fastighetsverk (SFV) var föregående år 798 miljoner kronor men uppgår 2021 till endast 3 miljoner kronor. Beloppet för 2020 avsåg i allt väsentligt en realisationsvinst om drygt 800 miljoner kronor vid försäljning av andelarna i Fysikhuset Stockholm Kommanditbolag.

Not 14 Övriga finansiella kostnader

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Exportkreditnämnden	2614	2 320
Riksgäldskontoret	966	-
Kärnavfallsfonden	443	190
<i>Orealiserade värdeförändringar finansiella instrument</i>		
Riksgäldskontoret	254	912
Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Karolinska institutet m.fl.	58	46
Kammarkollegiet	0	9
<i>Affärsverk</i>		

	2021-12-31	2020-12-31
Luffartsverket	4	15
Sjöfartsverket	1	8
Svenska kraftnät	1	1
Övriga myndigheter	196	377
Aktivering av finansiella kostnader	-8	-39
Summa	4 529	3 839

Övriga finansiella kostnader ökade med 690 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Exportkreditnämndens finansiella kostnader ökade med 294 miljoner kronor jämfört med 2020. Ökningen förklaras främst av orealiserade kursförluster vid omvärderingar av skulder och avsättningar i utländsk valuta. Under posten Övriga finansiella intäkter redovisas ökning av kursvinster på motsvarande belopp.

Riksgäldskontorets värdeförändringar på finansiella instrument ökade med netto 308 miljoner kronor jämfört med föregående år. De realiserade värdeförändringarna uppgick nu till 966 miljoner kronor, medan de orealiserade värdeförändringarna sjönk kraftigt.

Kärnavfallsfondens finansiella kostnader har ökat med 253 miljoner kronor och består främst av räntekostnader på placeringar samt realisationsförluster.

Några myndigheter har aktiverat räntekostnader i samband med anläggningsprojekt, eftersom räntan är en del av de utgifter myndigheten tar upp som tillgång för att bygga anläggningen.

5.2 Noter till balansräkningen

Not 15 Balanserade utgifter för utveckling

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	32 499	30 662
Årets anskaffningsutgifter	776	762
Årets utgifter, egen utveckling	1 989	1 940
Utrangering/försäljning	-822	-591
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	34 442	32 773
Ingående ackumulerade avskrivningar	-23 630	-21 953
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-2 156	-2 172
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering/försäljning	773	527
Utgående ackumulerade avskrivningar	-25 013	-23 598
Summa	9 429	9 175

Anm. Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Försäkringskassan	1 245	1 327
Trafikverket	1 209	1 123
Polismyndigheten	685	595
Skatteverket	657	607

	2021-12-31	2020-12-31
Kronofogdemyndigheten	449	470
Pensionsmyndigheten	377	296
Transportstyrelsen	324	276
E-hälsomyndigheten	300	233
Migrationsverket	274	317
Centrala studiestödsnämnden	256	208
Försvarets materielverk	240	190
Arbetsförmedlingen	233	252
Tullverket	204	186
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	255	544
Sjöfartsverket	59	53
Övriga myndigheter	2 662	2 498
Summa	9 429	9 175

I posten Balanserade utgifter för utveckling ingår främst egenutvecklade it-system och program. Totalt ökade tillgångarna för balanserade utgifter för utveckling med 254 miljoner kronor 2021. De största tillgångarna finns hos Försäkringskassan, Trafikverket, Polismyndigheten och Skatteverket.

Försäkringskassan har balanserade utgifter för utveckling av it-system om 1 245 miljoner kronor. Den största delen avser it-stöd för ärendehantering, självbetjäning och automatisering. Försäkringskassan förvaltar vissa it-system för Pensionsmyndighetens räkning och vidareutvecklar dessa samt hanterar nyutveckling enligt uppdrag från Pensionsmyndigheten. Pensionsmyndigheten faktureras kostnaderna för de avskrivningar som avser dessa anläggningstillgångar.

Under 2021 har Polismyndighetens balanserade utgifter för utveckling inklusive pågående ökat med 90 miljoner kronor jämfört med 2020. Några stora projekt under året är Durtvå (polisens utredningsstöd), utveckling av Linuxplattformen och vidareutveckling av registerutdragstjänst. Trafikverket och Skatteverket har balanserade utgifter för utveckling av it-system om 1 209 miljoner kronor respektive 657 miljoner kronor.

Av de totala investeringarna under 2021 på 2 765 miljoner kronor står Försäkringskassan för 379 miljoner kronor, Polismyndigheten för 257 miljoner kronor och Skatteverket för 217 miljoner kronor.

Not 16 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	6 489	5 543
Årets anskaffningsutgifter	717	659
Årets utgifter, egen utveckling	133	15
Utrangering/försäljning	-346	-162
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	6 993	6 055
Ingående ackumulerade avskrivningar	-4 013	-3 699
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-545	-443
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering/försäljning	322	142
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 236	-4 000
Summa	2 757	2 055

Anm. Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	402	390
Polismyndigheten	143	118
Trafikverket	117	35
Arbetsförmedlingen	80	114
Bolagsverket	49	10
Försäkringskassan	46	23
Länsstyrelsen i Västar Götalands län	35	23
Fortifikationsverket	27	16
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	894	362
Luffartsverket	616	567
Sjöfartsverket	20	9
Övriga myndigheter	328	388
Summa	2 757	2 055

Under posten Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar redovisas i första hand köpta it-system och program. Posten ökade med 702 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Den största ökningen, 532 miljoner kronor, avser Affärsverket svenska kraftnäts investeringar i bland annat i systemlösningar som behövs i det framtida kraftsystemet och systemlösningar för att uppfylla de europeiska nätkoderna. Affärsverket svenska kraftnäts rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar uppgår till 894 miljoner kronor och består främst av markrättigheter i form av servitut och ledningsrätter samt nyttjanderättigheter för optoförbindelser, licenser och balanserade utgifter för dataprogram.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har tillgångar på 402 miljoner kronor. Tillgångarna avser främst investeringar i det nationella radiokommunikationssystemet Rakel.

Not 17 Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Mittuniversitetet	-	1
Summa	-	1

Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar förekommer i mycket liten utsträckning. För 2021 finns inga förskott avseende immateriella anläggningstillgångar.

Not 18 Statliga väganläggningar

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	255 882	249 674
Årets anskaffning	9	-7
Överföringar från Pågående nyanläggningar	9 346	6 218
Utrangering/försäljning	-2	-3

	2021-12-31	2020-12-31
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	265 235	255 882
Ingående ackumulerade avskrivningar	-112 490	-106 498
Årets avskrivningar	-6 218	-5 992
Utgående ackumulerade avskrivningar	-118 708	-112 490
Summa	146 527	143 392

Trafikverket redovisar investeringar i statliga väganläggningar. Anskaffningskostnad för mark för väganläggningsändamål ingår i redovisat värde för väganläggningar. Komponentavskrivning tillämpas för samtliga väganläggningar och avskrivningstiden är mellan 10 och 95 år.

Värdet av väganläggningar som färdigställdes under 2021 var 9 346 miljoner kronor (överfört från Pågående nyanläggningar).

Bland färdigställda projekt ingår till exempel E22 Sätaröd-Vä motorväg där syftet var att öka trafiksäkerheten, minska trafikens påverkan på boendemiljöer samt minska restider, E20 Alingsås-Värgårda och Kirunaprojektet. E45 delen Lilla Bommen – Marieholm har också färdigställts vilket har medfört att kapaciteten på väg under maxtimmen i Göteborg har ökat under 2021.

Not 19 Statliga järnvägsanläggningar

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	252 793	247 027
Årets anskaffning	54	58
Överföringar från Pågående nyanläggningar	8 219	5 765
Utrangering/försäljning	-6	-57
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	261 060	252 793
Ingående ackumulerade avskrivningar	-83 109	-77 789
Årets avskrivningar	-5 594	-5 320
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering/försäljning	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-88 703	-83 109
Summa	172 357	169 684

Trafikverket redovisar investeringar i järnvägsanläggningar. Anskaffningskostnad för mark för järnvägsändamål ingår i redovisat värde. Trafikverket tillämpar differentierade avskrivningstider, mellan 25 och 110 år, på samtliga järnvägsanläggningar.

Värdet av järnvägsanläggningar som färdigställdes under 2021 var 8 219 miljoner kronor (överfört från Pågående nyanläggningar). Värdet av färdigställda järnvägsanläggningar var 2 454 miljoner kronor högre än för 2020. I objekt som färdigställts under 2021 ingår bland annat ökad kapacitet Söderhamn-Kilafors, triangelspår Bergsåker, dubbelspår Hemfosa-Tungelsta samt spår och växelbyte Flens övre-Eskilstuna.

Not 20 Byggnader, mark och annan fast egendom

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	79 424	76 330
Årets anskaffningsutgifter	1 573	1 290
Årets utgifter, egen utveckling	1	1

	2021-12-31	2020-12-31
Överföringar från Pågående nyanläggningar	3 678	2 125
Utrangering/försäljning	-194	-327
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	84 482	79 419
Ingående ackumulerade avskrivningar	-32 396	-30 568
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-2 151	-1 969
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering/försäljning	144	146
Utgående ackumulerade avskrivningar	-34 403	-32 391
Ingående ackumulerade uppskrivningar	77	80
Minskning av ackumulerade uppskrivningar vid utrangering/försäljning	0	-3
Utgående ackumulerade uppskrivningar	77	77
Summa	50 156	47 105

Anm. Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Statens fastighetsverk	16 651	16 720
Fortifikationsverket	14 585	12 563
Naturvårdsverket	12 243	12 055
Riksdagsförvaltningen	1 173	1 181
Sveriges lantbruksuniversitet	977	1 017
Trafikverket	804	846
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	1 784	1 032
Luffartsverket	1 206	929
Sjöfartsverket	690	717
Övriga myndigheter	43	45
Summa	50 156	47 105

Cirka 15 myndigheter förvaltar byggnader, mark och annan fast egendom för statens räkning.

Statens fastighetsverk förvaltar den del av statens fasta egendom som regeringen bestämmer. Större delen av fastigheterna tillhör det nationella kulturarvet. Exempel på fastigheter är de kungliga slotten, fästningar, nationalteatrarna, museerna, regeringens byggnader, landshövdingarnas residens och ambassadbyggnader i utlandet samt ett antal kungsgårdar och vissa markområden. Naturvårdsverket redovisar främst nationalparker och naturreservat. Många markområden är bokförda till ett värde som är långt under marknadsvärdet.

Fortifikationsverket förvaltar fastigheter avsedda för försvarsändamål samt ett antal byggnader klassade som statliga byggnadsminnen.

Riksdagsförvaltningen förvaltar bland annat riksdagsbyggnaderna.

Det bokförda värdet för statens byggnader, mark och annan fast egendom är 50 156 miljoner kronor vilket är en ökning med 3 051 miljoner kronor jämfört med 2020.

Det bokförda värdet för Statens fastighetsverks byggnader, mark och annan fast egendom minskade med 69 miljoner kronor under 2021 till 16 651 miljoner kronor. Detta beror främst på att årets avskrivningar är större än årets aktiveringar. Av årets

totala av- och nedskrivningar på 2 151 miljoner kronor står Fortifikationsverket för 1 190 miljoner kronor och Statens fastighetsverk för 568 miljoner kronor.

Det bokförda värdet på Fortifikationsverkets fastigheter ökade med 2 022 miljoner kronor till 14 585 miljoner kronor. Värdet av nyanskaffningar uppgick 2021 till 3 217 miljoner kronor inklusive direktavskrivna anläggningar. Det är främst tillträdd nybyggnation som ökat och omfattas till exempel av objekt på Gotland, i Karlberg och i Revinge. Luftfartsverkets bokförda värde för byggnader, mark och annan fast egendom ökade med 277 miljoner kronor. Ökningen beror framför allt på ökat bokfört värde för teleutrustning.

Not 21 Förbättringsutgifter på annans fastighet

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	17 274	15 855
Årets anskaffningsutgifter	1 528	2 103
Årets utgifter, egen utveckling	11	68
Utrangering/försäljning	-680	-734
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	18 133	17 292
Ingående ackumulerade avskrivningar	-9 985	-9 450
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-1 374	-1 239
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering/försäljning	667	708
Utgående ackumulerade avskrivningar	-10 692	-9 981
Summa	7 441	7 311

Anm. Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Polismyndigheten	1 618	1 522
Regeringskansliet	861	829
Domstolsverket	346	349
Kriminalvården	337	254
Försvarsmakten	335	415
Kungl. Tekniska högskolan	300	338
Stockholms universitet	292	223
Försvarets materielverk	247	239
Karolinska institutet	215	218
Göteborgs universitet	209	208
Uppsala universitet	200	213
Lunds universitet	187	214
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	20	1
Övriga myndigheter	2 274	2 288
Summa	7 441	7 311

Förbättringsutgifter på annans fastighet avser sådana utgifter som myndigheten har haft för att anpassa hyrda lokaler till den egna verksamheten, exempelvis om- och tillbyggnationer, kabeldragningar för nätverk, larmanordningar samt reparationer och underhåll i fall där utgifterna uppgått till väsentliga belopp. Totalt ökade det bokförda

värdet på statens förbättringsutgifter på annans fastighet med 130 miljoner kronor 2021.

Balanspostens ökning har varit störst hos Polismyndigheten som har ökat med 96 miljoner kronor. Årets investeringsprojekt är kopplade till polisens fortsatta tillväxt och säkerhetshöjande åtgärder. Hos Kriminalvården var ökningen 83 miljoner kronor. Kriminalvården har haft omfattande investeringar i samband med kapacitetsökningen. Investeringar har gjorts bland annat i en ny serverhall, nya bostadsrum på häktet Sollentuna, ombyggnad av kök på anstalten Färingsö och ombyggnation på anstalten Östragård.

Not 22 Maskiner, inventarier, installationer m.m.

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	109 687	104 622
Årets anskaffningsutgifter	5 142	5 296
Årets utgifter, egen utveckling	29	57
Överföringar från Pågående nyanläggningar	7 156	2 731
Utrangering/försäljning	-2 704	-3 243
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	119 310	109 463
Ingående ackumulerade avskrivningar	-68 982	-65 516
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-6 824	-6 451
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering/försäljning	2 582	3 136
Utgående ackumulerade avskrivningar	-73 224	-68 831
Summa	46 086	40 632

Anm. Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Polismyndigheten	2 222	2 175
Kustbevakningen	2 009	1 963
Försvarsmakten	1 680	1 872
Lunds universitet	1 344	1 457
Trafikverket	1 215	1 275
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 073	1 054
Karolinska institutet	1 032	1 140
Kriminalvården	955	896
Moderna Museet	850	784
Sveriges lantbruksuniversitet	764	835
Domstolsverket	742	661
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	21 350	16 134
Sjöfartsverket	1 165	1 183
Luffartsverket	9	7
Övriga myndigheter	9 676	9 196
Summa	46 086	40 632

Datorer och kringutrustning, möbler, maskiner, installationer, bilar, fartyg, flyg och transportmedel är exempel på tillgångar som myndigheterna redovisar under denna

post. Även tillgångar som innehas genom finansiell leasing ingår. Årets totala investeringar uppgår till 5 171 miljoner kronor.

Årets investeringar för Polismyndigheten uppgår till 755 miljoner kronor. Ökningen av maskiner och inventarier består till stor del av nya passtationer samt inredning och utrustning av lokaler till följd av polisens fortsatta tillväxt.

Innehavet för Kustbevakningen består bl. a. av övervakningsfartyg, vattenskotrar och flygplan och årets investeringar uppgår till 153 miljoner kronor. Årets anskaffningar omfattar bland annat anskaffning av ett elektrooptiskt system till flygplanen, livstidsförlängning av miljöskyddsfartyg och utsjöövervakningsfartyg. Under 2021 har Kustbevakningen även anskaffat nytt länsystem, nya fordon och kustlänsor.

Affärsverket Svenska kraftnäts tillgångar består främst av kraftledningar, stationer, sjökablar, kontrollanläggningsdelar, optoanläggningar och tele- och informationssystem. Årets investeringar uppgår till 40 miljoner kronor, medan postens ökning i övrigt beror på överföring från Pågående nyanläggningar med 6 072 miljoner kronor.

Not 23 Pågående nyanläggningar

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	132 937	106 339
Årets anskaffningsutgifter	7 910	7 981
Årets utgifter, egen utveckling	36 639	35 806
Överföringar från Pågående nyanläggningar	-28 919	-16 909
Utrangering/försäljning	-3	-8
Årets nedskrivningar	-219	-259
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	148 345	132 950
Summa	148 345	132 950

Anm. Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Trafikverket	130 630	112 140
Fortifikationsverket	3 327	3 935
Statens fastighetsverk	2 691	1 922
Riksdagsförvaltningen	1 176	779
Försvarsmakten	387	236
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	5 867	9 761
Sjöfartsverket	2 422	2 179
Luffartsverket	338	524
Övriga myndigheter	1 507	1 474
Summa	148 345	132 950

Av det totala bokförda värdet på 148 miljarder kronor för Pågående nyanläggningar finns 130,6 miljarder kronor hos Trafikverket, 5,9 miljarder kronor hos Affärsverket svenska kraftnät och 3,3 miljarder kronor hos Fortifikationsverket.

Årets investeringar uppgår totalt till 44,5 miljarder kronor. Trafikverkets investeringar uppgår till 36,4 miljarder kronor. Här ingår många mycket stora väg- och

järnvägsprojekt såsom till exempel E4 Förbifart Stockholm, Västsvenska väg- och järnvägspaketet, E4/E12 Umeåprojektet som omfattar en ringled runt Umeå, Tvärförbindelse Södertörn, ökad kapacitet för järnväg på sträckan Tomtebodakallhäll, nytt dubbelspår för sträckan Järna-Linköping samt projektet ERTMS som avser nytt signalsystem i hela Sverige.

Under 2021 har Trafikverket färdigställt projekt på totalt 17,7 miljarder kronor som har överfört till färdig tillgång. För järnvägsanläggningar har bland annat ökad kapacitet för Söderhamn-Kilafors, triangelspår vid Bergsåker och dubbelspår Hemfosa-Tungelsta färdigställts. Färdigställda väganläggningar omfattar bland annat motorväg E22 Säteröd-Vä, E20 Alingsås-Vårgårda och Kirunaprojektet.

Affärsverket svenska kraftnät har 5,9 miljarder kronor som pågående nyanläggningar och årets investeringar på 3,1 miljarder kronor avser främst investeringar inom program Stockholm Station som omfattar ett stort antal stationsprojekt där stationsförnyelsen av Grundfors och Tovåsen är de enskilt största projekten. Investeringar har även gjorts i Program Stockholm med markkabel vid Snösätra-Högdalen och Anneberg-Skanstull tunnel. Därutöver har ett antal stora investeringar skett i Program Ledning med ny ledning Långbjörn-Storfinnforsen och ledningsförnyelse Storfinnforsen-Midskog. Även projekt inom Program Västkusten ingår i årets investeringar, exempelvis förbindelserna mellan Hurva-Sege.

Not 24 Beredskapstillgångar

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapsinventarier	210 233	197 117
Förändring IB på grund av omklassificering	-236	-370
Årets anskaffning	20 156	13 907
Utrangering/försäljning	-998	-422
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapsinventarier	229 155	210 233
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapsvaror i lager	30 815	28 721
Förändring IB på grund av omklassificering	684	2 386
Årets anskaffning	1 142	1 270
Årets övriga förändring	-884	-1 562
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapsvaror i lager	31 757	30 815
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapstillgångar	260 912	241 047
Ingående ackumulerade avskrivningar	-120 823	-115 282
Förändring IB på grund av omklassificering	-	-5
Årets avskrivningar/nedskrivningar	-5 791	-5 959
Utrangering/försäljning	26	414
Utgående ackumulerade avskrivningar (avser beredskapsinventarier)	-126 588	-120 823
Summa	134 324	120 224

Beredskapstillgångar består av tillgångar både för civil och militär beredskap. Tillgångar för civil beredskap är t.ex. läkemedel, fordon samt medicinsk utrustning.

Posten omfattar främst Försvarmaktens tillgångar för militär beredskap och som delar in sina beredskapstillgångar i beredskapsinventarier och beredskapsvaror.

Statens totala beredskapsinventarier uppgår till 102,6 miljarder kronor och består av t.ex. flygplan, fartyg och stridsvagnar. Beredskapsvaror som t.ex. ammunition, reserv- och beklädnadsmateriel uppgår till 31,8 miljarder kronor. I posten ingår även tillgångar under uppbyggnad i Försvarets materielverk. Sammanlagt är 132,3 miljarder kronor av

det utgående värdet militära beredskapstillgångar inklusive tillgångar under uppbyggnad.

Nyanskaffning av militära beredskapsinventarier uppgår till 18,1 miljarder kronor och av- och nedskrivningar uppgår till 5,5 miljarder kronor. Anskaffningen innefattar bl.a. utveckling och anskaffning JAS 39E och nya generationens ubåt samt anskaffning av ett nytt luftvärnssystem med medellång räckvidd.

Nyanskaffning av civila beredskapsinventarier uppgår till 2,1 miljarder kronor och av- och nedskrivningar uppgår till 0,3 miljarder kronor. Anskaffningen består främst av Folkhälsomyndighetens anskaffning av investeringar relaterat till covid-19 vaccin.

Beredskapsvarulagrets värde ökade med 0,9 miljarder kronor under året och beror bl.a. på ökad anskaffning av ammunition, reserv- och beklädnadsmateriel samt en fortsatt översyn av beredskapsvarulagrets prissättning.

Not 25 Förskott avseende materiella anläggningstillgångar

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Försvarets materielverk	4 045	2 311
Trafikverket	930	1 343
Övriga myndigheter	22	43
Summa	4 997	3 697

Under denna post redovisas förskott som lämnats vid anskaffning av materiella anläggningstillgångar.

Posten hos Försvarets materielverk består av förskott till både utländska och svenska leverantörer. Förskotten till svenska leverantörer uppgår till 411 miljoner kronor och förskotten till utländska leverantörer uppgår till 3 634 miljoner kronor. Förskotten till utländska leverantörer har ökat med 1 860 miljoner kronor under 2021. Förändringen avser nästan helt förskott för inköp av försvarsmateriel från försvarsmyndigheter i USA.

Trafikverkets förskott avser byggande av väg- och järnvägsanläggningar. Större förskott hos myndigheten finns i järnvägsprojekten Västlänken, Varbergstunneln, Olskroken, Luleå-Riksgränsen införande av ERTMS, Ängelholm - Maria dubbelspårutbyggnad och Hamnbanan i Göteborg samt vägprojekten Förbifart Stockholm och E4/E12 Umeå.

Not 26 Andelar i hel- och delägda företag

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Summa andelar i företag med bestämmande statligt inflytande	504 578	377 525
Summa andelar i företag med väsentligt statligt inflytande	46 274	39 181
Riksbankens grundfond	1 000	1 000
Summa	551 852	417 706

Andelar i företag med bestämmande statligt inflytande

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31	Statens ägarandel
Vattenfall AB	180 710	97 724	100,0%
Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB)	67 532	48 412	100,0%

	2021-12-31	2020-12-31	Statens ägarandel
Sveaskog Holding AB	62 516	59 493	100,0%
Akademiska Hus AB	62 101	50 292	100,0%
AB Svensk Exportkredit	20 808	20 064	100,0%
SBAB Bank AB	20 645	20 282	100,0%
Specialfastigheter Sverige AB	14 804	12 409	100,0%
Almi Företagspartner AB	11 071	10 853	100,0%
Jernhusen AB	9 437	7 979	100,0%
Swedavia AB	8 527	9 552	100,0%
Apoteket AB	7 559	5 294	100,0%
Swedfund International AB	7 314	6 094	100,0%
Saminvest AB	6 154	5 942	100,0%
PostNord AB	5 542	2 976	60,7%
Teracom Group AB	3 758	3 701	100,0%
SJ AB	2 715	3 652	100,0%
Samhall AB	1 995	1 629	100,0%
Systembolaget AB	1 699	1 794	100,0%
Svevia AB	1 613	1 529	100,0%
Svensk-Danska Broförbindelsen AB (SVEDAB)	1 018	946	100,0%
Svenska Spel AB	994	1 474	100,0%
Statens Bostadsomvandling AB	972	816	100,0%
Infranord AB	814	728	100,0%
RISE Research Institutes of Sweden AB	750	871	100,0%
Green Cargo AB	644	243	100,0%
Lernia AB	433	296	100,0%
Svenska Rymdaktiebolaget	398	431	100,0%
Apotek Produktion & Laboratorier AB	303	286	100,0%
AB Svensk Bilprovning	176	155	100,0%
Metria AB	106	79	100,0%
Kungliga Operan AB	84	60	100,0%
Arlandabanan Infrastructure AB	47	31	100,0%
AB Göta Kanalbolag	40	39	100,0%
Kungliga Dramatiska Teatern AB	32	27	100,0%
Miljömärkning i Sverige AB	20	17	100,0%
VisitSweden AB	19	22	100,0%
Voksenåsen A/S	10	5	100,0%
Vasallen AB	-	224	100,0%
<i>Affärsverk</i>			
Luftfartsverket - LfV Holding AB	379	357	100,0%
Svenska kraftnät - Svenska Kraftnät Gasturbiner AB	267	247	100,0%
Sjöfartsverket - Sjöfartsverket Holding AB	10	10	100,0%
Övriga andelar	562	490	-
Summa	504 578	377 525	

Andelsvärdet ovan är baserat på det justerade egna kapitalet hos företagen enligt bokslut per 31 december, utom i några fall då senaste delårsbokslutet använts.

Andelar i företag med bestämmande statligt inflytande ökade med 127,1 miljarder kronor.

Vattenfall AB:s andelsvärde ökade med 83 miljarder kronor, vilket främst förklaras av årets vinst på 46,8 miljarder kronor minskat med årets utdelning på 4 miljarder kronor. Engångseffekter som kompensation för nedläggning av tysk kärnkraft och avyttring av distributionsverksamhet i Berlin stärkte årets resultat med 12,5 respektive 8,4 miljarder kronor. Ökningen förklaras också av poster redovisade direkt mot eget kapital såsom resultat av kassaflödes- och valutasäkringar på 49,3 miljarder kronor, omräkningsdifferenser på 3,7 miljarder kronor, effekten av ägarförändringen i koncernföretaget på 2,5 miljarder kronor, negativ effekt avseende inkomstskatter på 15,2 miljarder kronor, negativ effekt av omvärdering av pensionskulden på 0,7 miljarder kronor och övriga poster på 0,5 miljarder kronor.

LKAB:s andelsvärde ökade med 19 miljarder kronor, vilket främst förklaras av nettot av årets vinst på 22,6 miljarder kronor och årets utdelning på 5,8 miljarder kronor samt av poster redovisade direkt mot eget kapital på 2,4 miljarder kronor.

Andelsvärdet för Akademiska hus AB ökade med 11,8 miljarder kronor, vilket beror på årets resultat på 13,8 miljarder kronor minskat med utdelning på 2 miljarder kronor.

Andelsvärdet för Sveaskog AB ökade med 3 miljarder kronor. Förändringen förklaras dels av årets resultat på 1,5 miljarder kronor minskat med utdelning till staten på 0,8 miljarder kronor, men också av en positiv värdeförändring på marktillgångar som redovisats direkt mot eget kapital netto 2,3 miljarder kronor.

Postnord AB ökade i värde med 2,5 miljarder kronor. Förändringen förklaras dels av årets resultat på 1,2 miljarder kronor, men också av poster redovisade direkt mot eget kapital såsom effekt av omvärdering av pensionsskuld på 2 miljarder kronor och övriga poster på -0,7 miljarder kronor. I övriga poster ingår återbetalning av ovillkorat kapitaltillskott på 0,4 miljarder kronor inklusive räntan.

Specialfastigheter Sverige AB ökade i värde med 2,4 miljarder kronor som en följd av årets resultat på 3 miljarder kronor minskat med årets utdelning på 0,6 miljarder kronor.

Andelsvärde för Apoteket AB ökade med 2,3 miljarder kronor. Ökningen förklaras dels av årets resultat på 0,4 miljarder kronor, men också av en post på 1,9 miljarder kronor som redovisades direkt mot eget kapital och bestod av avkastning på tillgångar i Apotekets Pensionsstiftelse samt en omvärdering av pensionsskulden.

Jernhusen AB ökade i värde med 1,5 miljarder kronor, vilket främst förklaras av årets resultat.

Andelsvärde för Swedfund International AB ökade med 1,2 miljarder kronor till följd av ett kapitaltillskott på 1 miljard kronor och årets resultat på 0,2 miljarder kronor.

Swedavia AB minskade i värde med 1 miljard kronor. Minskningen förklaras främst av årets resultat på -1,2 miljarder kronor samt en mindre post redovisad direkt mot eget kapital på 0,2 miljarder kronor som avser värdeförändringar.

Aktier i Vasallen AB övertogs under oktober 2021 av Statens Bostadsomvandling AB.

Svenska Spel AB redovisade ett eget kapital som uppgick till 3,5 miljarder kronor vid årsskiftet. I årsredovisningen för staten redovisas 2,5 miljarder kronor av dessa som upplupen skatteintäkt. Andelsvärdet för Svenska Spel AB uppgår därmed till resterande 1 miljard kronor för 2021.

Andelar i företag med väsentligt statligt inflytande

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31	Statens ägarandel
Telia Company AB	31 873	24 808	39,5%
Nordiska Investeringsbanken (NIB)	14 149	13 408	34,6%
SOS Alarm Sverige AB (SOSAB)	156	190	50,0%
Sweden House	11	10	36,0%
SAS	-	627	21,8%
<i>Affärsverk</i>			
Svenska kraftnät - TSO Holding AS m.fl.	85	138	
Summa	46 274	39 181	

Andelar i företag med väsentligt statligt inflytande ökade med 7,1 miljarder kronor jämfört med 2020.

Andelsvärdet i Telia Company AB ökade med 7,1 miljarder kronor jämfört med föregående år. Förändringen förklaras till stor del av andelen av årets resultat som uppgår till 4,6 miljarder kronor samt av till staten betald utdelning som uppgår till 3,2 miljarder kronor. Övriga poster som har redovisats direkt mot eget kapital uppgår till 5,7 miljarder kronor och består främst av positiva valutakursdifferenser, omvärdering av pensionsskulden och förändring av innehav utan bestämmande inflytande. Marknadsvärdet på statens aktier i Telia Company AB uppgick vid årsskiftet till 57,2 miljarder kronor.

Nordiska Investeringsbanken ökade med 0,7 miljarder kronor. Periodens resultatandel uppgick till 0,6 miljarder kronor och därtill har övriga poster på 0,1 miljarder kronor redovisats direkt mot eget kapital.

Statens ägarandelar i SAS inkluderar hybridobligationer som redovisas under posten Andra långfristiga värdepappersinnehav. SAS eget kapital, exklusive hybridobligationer, var negativt i årsbokslutet 2020/2021. Följaktligen anges statens andelar i SAS som noll. Marknadsvärdet på statens aktier i SAS uppgick vid årsskiftet till 2,0 miljarder kronor.

Not 27 Andra långfristiga värdepappersinnehav

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Kärnavfallsfonden		
Företagsobligationer, aktier, värdepappersfonder	29 301	25 864
Bostadsobligationer	19 857	22 889
Summa Kärnavfallsfonden	49 158	48 753
Investerings- och utvecklingsbanker, Kammarkollegiet och Sida		
Europeiska investeringsbanken EIB	3 856	3 856
Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken, IBRD	1 246	1 113
Asiatiska banken infrastrukturinvest, AIIB	1 107	1 107
Europeiska utvecklingsbanken EBRD	1 040	1 040
Afrikanska utvecklingsbanken, AfDB	930	816
Internationella finansbolaget, IFC	436	436
Interamerikanska utvecklingsbanken IDB	147	147
Asiatiska utvecklingsbanken, AsDB	136	136
Interamerikanska investeringsbolaget, IIC	110	107
Multilaterala investeringsgarantiorganet, MIGA	22	22

	2021-12-31	2020-12-31
Europarådets utvecklingsbank CEB	7	7
Summa investerings- och utvecklingsbanker¹	9 037	8 787
Kammarkollegiet, övrigt		
Hybridobligationer, SAS	2 500	2 500
Orio AB (Saab Automobile Parts AB)	471	448
Andelar i aktie- och räntekonsortiet m.m.	251	225
Summa Kammarkollegiet, övrigt	3 222	3 173
Karolinska institutet, aktier, andelar och obligationer	398	389
Riksgäldskontoret, obligationer m.m.	-	500
Övriga myndigheter	939	815
Summa	62 754	62 417

¹ Regeringen tar vartannat år fram skrivelsen Redovisning av verksamheten i Internationella valutafonden, Världsbanksgruppen samt regionala utvecklings- och investeringsbanker. I skrivelsen redovisas inbetalt kapital för utvecklings- och investeringsbankerna: EIB, EBRD, IBRD, AIIB, IFC och MIGA. Inbetalt kapital beräknas i skrivelsen som Sveriges andel av ägarkapitalet omräknat till aktuell valutakurs, vilket ger ett belopp som överstiger anskaffningsvärdet. Skillnaden består till stor del av internt överförda medel samt till en mindre del av valutakursförändringar.

Det största innehavet av långfristiga värdepapper avser Kärnavfallsfondens innehav av företagsobligationer, aktier, värdepappersfonder och bostadsobligationer (säkerställda obligationer). Kärnavfallsfondens placeringsmodell innebär att förvaltningen är uppdelad i två portföljer. I den s.k. långsiktiga portföljen kan fonden placera i svenska och utländska företagsobligationer och aktier. Den andra portföljen, den s.k. basportföljen, består främst av statsobligationer som elimineras i Årsredovisning för staten samt bostadsobligationer. För 2021 uppgick statsobligationerna som eliminerades till 24 351 miljoner kronor, vilket är en minskning med 1 757 miljoner kronor jämfört med 2020.

Kärnavfallsfondens finansiella instrument värderas till verkligt värde eftersom syftet med innehavet är att ge avkastning och värdeökning. Avkastningen på totalnivå har varit positiv både för 2021 och den senaste femårsperioden. Den realiserade värdeökningen hänförlig till den långsiktiga portföljens innehav uppgick till 7 693 miljoner kronor per balansdagen, vilket är en ökning med 4 343 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Sveriges andelar i internationella investeringsbanker och utvecklingsbanker redovisas av Kammarkollegiet och Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), så att den myndighet som gör utbetalningar av kapitaltillskott och eventuella bidrag till respektive bank också tar upp andelsvärdet. Under året har Sida redovisat kapitaltillskott till utvecklingsbanker med 251 miljoner kronor. Kammarkollegiet har inte gjort någon utbetalning av kapitaltillskott till investerings- eller utvecklingsbankerna under 2021.

Staten köpte år 2020 andelar i hybridobligationer som SAS emitterat. Dessa andelar redovisas till anskaffningsvärde under posten Andra långfristiga värdepappersinnehav. Hybridobligationerna har inget fastställt marknadsvärde då de inte handlas på marknaden. Obligationerna kan återkallas av SAS till nominellt värde under löptiden. Aktieinnehavet i SAS redovisas under posten Andelar i hel- och delägda företag och värderas enligt förenklad substansvärdering.

Kammarkollegiet redovisar innehavet i Orio AB som Andra långfristiga värdepappersinnehav eftersom det är en del av statens garantitillgångar. Alla inkomster från Orio AB ska användas för att finansiera förluster i Riksgäldskontorets garantiverksamhet.

Kammarkollegiets övriga värdepapper är främst de andelar i Kammarkollegiets aktiekonsortium och räntekonsortium som innehas av fonder som Kammarkollegiet redovisar.

Under året har Riksgäldskontorets innehav av nollkupongobligationer som övertogs i samband med avvecklingen av affärsverket Statens järnvägar (ASJ) minskat med 500 miljoner kronor. Minskningen beror på att samtliga instrument som övertogs från ASJ har förfallit.

Not 28 Långfristiga fordringar

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Exportkreditnämnden		
Fordringar efterskottspremier garantiavgifter	4 871	5 314
Skadefordringar	1 918	1 743
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar och skadefordringar	290	363
Summa Exportkreditnämnden	7 079	7 420
Trafikverket	459	1 081
Transportstyrelsen	317	182
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	323	232
Riksgäldskontoret	186	171
Göteborgs universitet	72	77
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	3 502	2 676
Svenska kraftnät	618	602
Sjöfartsverket	112	68
Övriga myndigheter	54	56
Summa	12 722	12 565

Långfristiga fordringar uppgick till 12 722 miljoner kronor vilket är 157 miljoner högre än föregående år.

Exportkreditnämndens (EKN) fordringar minskade med 341 miljoner kronor och uppgår till totalt 7 079 miljoner kronor. Fordringarna för efterskottspremier minskade med 443 miljoner kronor, och avser till helt övervägande del JAS Brasilien. EKN värderar sina skadefordringar till 1 918 miljoner kronor, vilket motsvarar EKN:s förväntade återvinningsmöjligheter av fordringarna, som nominellt uppgår till 13 970 miljoner kronor. EKN kan minska riskerna genom att teckna återförsäkringar. EKN:s nettofordringar hänförliga till återförsäkringsavtal uppgår till 290 miljoner kronor i slutet av 2021, vilket är en minskning med 73 miljoner kronor jämfört med 2020.

Trafikverkets fordringar har minskat med 622 miljoner kronor till 459 miljoner kronor, vilket beror på att fordran som utgörs av depositionen som Trafikverket har hos Nasdaq, som säkerhet för elderivhandel, är lägre än föregående år. Under 2021 har marknadspriserna på elterminerna ökat i jämförelse med inköpspriserna, vilket har gjort att depositionen har minskat. Det sänker värdet av de finansiella tillgångarna.

Sidas fordringar gäller garantiverksamheten och uppgår till 323 miljoner kronor, varav största delen är skadefordringar. I posten ingår även fordringar mot Miga som är en organisation inom Världsbanken.

Riksgäldskontorets regressfordringar ökade med 15 miljoner och uppgick till 186 miljoner kronor som en följd av en värdereglering av fordran på Saab Automobil AB i konkurs samt en utdelning från bolaget.

Göteborgs universitets fordringar uppgår till 72 miljoner kronor och avser placering av donationsmedel i Akademiska Hus AB.

Luftfartsverkets (LFV) fordringar har ökat med 826 miljoner kronor till 3 502 miljoner kronor. LFV:s intäkter för en route och terminal Arlanda styrs av EU-regelverk som innebär riskdelning mellan LFV och flygbolagen. Vissa kostnadsökningar hänförliga till s.k. okontrollerbara förändringar finansieras också via det EU-gemensamma avgiftssystemet. För Sveriges del utgör förändringar i pensionsskuld en sådan. LFV:s åtaganden rörande pensionsavsättningar bidrar med 771 miljoner kronor till ökningen av LFV:s långfristiga fordringar.

Affärsverket svenska kraftnäts fordringar uppgår till 618 miljoner kronor och består bl.a. av lånefordringar på dotter- och intresseföretag. Posten inkluderar också långfristiga förutbetalda kostnader som avser lämnade investeringsbidrag.

Sjöfartsverkets fordringar uppgår till 112 miljoner kronor, vilket är en ökning med 44 miljoner kronor. Ökningen är hänförlig till en långfristig fordran på Eurocontrol, det europeiska avgiftssystemet för flygtrafiktjänst. Posten inkluderar också kapitalförsäkringar för pensioner för vissa lotsar.

Not 29 Utlåning

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Centrala studiestödsnämnden		
Annuitetslån (beviljade efter 30 juni 2001), brutto	223 454	208 243
Reserveringar för låneförluster	-12 534	-12 261
Netto, bokfört värde Annuitetslån	210 920	195 982
Studielån (beviljade 1989 - 30 juni 2001), brutto	26 729	30 263
Reserveringar för låneförluster	-10 424	-10 996
Netto, bokfört värde Studielån	16 305	19 267
Studiemedel (beviljade före 1989), brutto	761	934
Reserveringar för låneförluster	-450	-515
Netto, bokfört värde Studiemedel	311	419
Hemutrustningslån, brutto	1 000	1 143
Reserveringar för låneförluster	-682	-728
Netto, bokfört värde Hemutrustningslån	318	415
Körkortslån, brutto	141	122
Reserveringar för låneförluster	-46	-25
Netto, bokfört värde Körkortslån	96	97
Övriga lån (Skuldsaneringslån och äldre lån), brutto	381	349
Reserveringar för låneförluster	-357	-330
Netto, bokfört värde, Övriga lån	24	19
Summa Centrala studiestödsnämnden	227 974	216 201
Riksgäldskontoret		
Riksbanken	126 979	174 001
Svensk Exportkredit	10 000	10 000
Svensk-Danska Broförbindelsen AB	5 490	5 240
Premiepensionssystemet	3 302	5 462

	2021-12-31	2020-12-31
A-train AB	804	819
Kungliga Operan	103	111
Royaltylån till flygindustrin	55	70
Övriga	131	64
Summa Riksgäldskontoret	146 865	195 767
Trafikverket	164	-
Statens energimyndighet, utlånat belopp	469	531
Reserveringar för låneförluster	-307	-383
Netto, bokfört värde, Statens energimyndighet	162	147
Kammarkollegiet	111	-
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	161	127
Övriga myndigheter	44	30
Summa	375 481	412 272

Statens utlåningsfordringar minskade med 36,8 miljarder kronor eller 9 procent.

CSN:s utlåningsfordringar uppgår till 228 miljarder kronor efter avdrag för reservering för förväntade förluster, vilket är 11,8 miljarder kronor mer än föregående år. Det är 61 procent av statens utlåningsfordringar och består främst av annuitetslån, som är benämningen på CSN:s lån till studenter sedan 2001. CSN administrerar ett flertal lånetyper; annuitetslån, studielån, studiemedel, hemutrustningslån, skuldsaneringslån och äldre lån samt körkortslån. Hemutrustningslån är lån till utländska medborgare, främst flyktingar, som genom dessa lån ges möjlighet att köpa möbler och köksutrustning. I tabellen fördelas reserveringarna på respektive lånetyp. Ökningen av CSN:s utlåningsfordringar beror i allt väsentligt på att nyutlåningen var större än amorteringarna. Nyutlåningen uppgår till 25,5 miljarder kronor vilket är en ökning med 2,1 miljarder kronor jämfört med föregående år, vilket främst beror på att nyutlåningen för lånetypen annuitetslån ökat. Riksdagens beslut att höja lånebeloppen till studenterna på grund av sjukdomen covid-19 samt att fler personer har lånat, har bidragit till ökade utbetalningar. Amorteringarna, vilka uppgår till 13 miljarder kronor har ökat något jämfört med tidigare år. CSN:s reservering för låneförluster är 0,4 miljarder kronor lägre än föregående år och uppgår vid utgången av 2021 till 25 miljarder kronor, vilket utgör 10 procent av CSN:s totala utlåning.

Riksgäldskontoret redovisar 146,9 miljarder kronor i utlåningsfordringar, vilket är 48,9 miljarder kronor lägre än föregående år. Det är 39 procent av statens utlåningsfordringar och består främst av fordran på Riksbanken för utlåning i dollar och euro. Lånet minskade med 47 miljarder kronor dels till följd av att Riksbanken har amorterat lån under året, dels av värdeförändringar av lån i utländsk valuta. Svensk Exportkredit har en låneram som under 2020 utnyttjades för första gången, ingen nyutlåning har skett under året och fordran varit oförändrad. Som en del av finansieringen av Öresundsförbindelsen har Riksgäldskontoret även lånat ut medel till det statliga bolaget Svensk-Danska Broförbindelsen AB (Svedab). Det lånet har ökat något jämfört med föregående år. I Riksgäldskontorets utlåning ingår också utlåning till premiepensionssystemet eftersom pensionssystemets tillgångar och skulder inte konsolideras i årsredovisningen för staten. Minskningen med 2,1 miljarder kronor jämfört med föregående år rör främst utlåning för att tillgodose behovet av likviditet vid handel med fondandelar. Riksgäldskontorets utlåning till Kungliga Operan avser renovering och ombyggnation.

Statens energimyndighets utlåningsfordringar avser villkorlån, tillväxtlån och utvecklingskapital/royaltylån till företag inom energiområdet för att främja affärsutveckling och kommersialisering.

Affärsverket svenska kraftnäts utlåningsfordringar avser lån till nätföretag för att underlätta att anläggningar för produktion av förnybar el ansluts till elnätet.

I posten Övriga myndigheter ingår bl. a. Kammarkollegiet med utlåningsfordringar som avser lån till researrangörer, och Trafikverkets stödlån till leverantörer av flygtrafiktjänst. Vidare ingår Tillväxtverket och några länsstyrelser.

Not 30 Varulager och förråd

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Trafikverket	1 196	1 158
Försvarmakten	572	477
Polismyndigheten	257	230
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	155	90
Försvarets materielverk	143	121
Kriminalvården	66	54
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	59	69
Övriga myndigheter	211	206
Summa	2 659	2 405

Varulager och förråd är råmaterial, råvaror, halvfabrikat och färdiga produkter samt förnödenheter som förbruknings- och tillsatsmaterial. Ökningen av varulagervärdet beror främst på att posten hos Försvarmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har ökat.

Trafikverkets varulager och förråd består i huvudsak av material för underhåll, reparation och byggnation av järnvägsanläggningar.

Försvarmaktens varulager och förråd består till största delen av drivmedelslager som används till Försvarmaktens fordon. Varulagret består även av trycksaker.

Polismyndighetens varulager innehåller huvudsakligen vapen och ammunition samt beklädnad.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps varulager består huvudsakligen av ett internationellt lager (bistånd) och ett lager som är ett stöd till EU:s strategiska lager för civila krishanteringsinsatser (Strategic Warehouse II). Under 2021 har ett nytt medicinskt lager för EU:s beredskap tillkommit.

Vaulager och förråd hos Försvarets materielverk består främst av reservdelar till målrobotsystem.

Kriminalvårdens varulager består främst av råvaror och helfabrikat.

Sjöfartsverkets varulager och förråd innehåller främst reservdelar till räddningshelikoptrar och drivmedel.

Not 31 Pågående arbeten

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Lantmäteriet	245	245
Försvarets materielverk	196	185
Övriga myndigheter	11	11
Summa	452	441

Pågående arbeten hos Lantmäteriet består i huvudsak av fastighetsbildning, vilket innebär t.ex. avstyckning och reglering med gränsdragning mellan fastigheter. Ett större uppdrag är omarronderingsprojektet Västra Leksand som berör ett stort antal skiften och sakägare.

Pågående arbeten hos Försvarets materielverk består av uppdragsbeställningar som ännu inte levererats till kund. Större uppdrag består av upparbetade kostnader för försäljning av ubåtar till Singapore.

Not 32 Fastigheter

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Länsstyrelsen i Dalarnas län	136	151
Länsstyrelsen i Värmlands län	17	21
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	1	1
Övriga myndigheter	0	0
Summa	154	173

Länsstyrelsen i Dalarnas län har ett stort antal fastigheter lokaliserade till omarronderingsområden i den s.k. Jordfonden, där byggnadsprojekt pågår eller är planerade. Fastigheterna ska användas för att främja utveckling av företag inom jordbruket, skogsbruket och trädgårdsnäringen samt främja bosättning och sysselsättning i glesbygd.

Även posterna hos de andra länsstyrelserna gäller jordfondsfastigheter.

Not 33 Förskott till leverantörer

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Trafikverket	58	0
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	2	1
Övriga myndigheter	1	1
Summa	61	2

Endast några få myndigheter redovisar förskott till leverantörer.

Not 34 Kundfordringar

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Trafikverket	662	2 071
Livsmedelsverket	495	387
Statens institutionsstyrelse	270	204
Transportstyrelsen	262	109

	2021-12-31	2020-12-31
Karolinska institutet	212	183
Försvarsmakten	142	225
Försvarets materielverk	134	41
Uppsala universitet	112	62
Lantmäteriet	111	127
Lunds universitet	108	125
Läkemedelsverket	95	55
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	1 473	770
Sjöfartsverket	298	289
Luffartsverket	28	37
Övriga myndigheter	1 115	987
Summa	5 518	5 671

Myndigheternas kundfordringar avser främst försäljning av tjänster. Postens storlek varierar över tid beroende på fordringarnas kortfristiga karaktär.

Jämfört med föregående år har posten minskat med 153 miljoner kronor. Trafikverkets kundfordringar har minskat med 1 409 miljoner kronor, varav 1 379 miljoner kronor som en konsekvens av att Trafikverket i december krediterade kunder med trafikeringsavtal till följd av en tillfällig nedsättning av banavgifter med anledning av sjukdomen covid-19. Livsmedelsverkets kundfordringar har ökat med 108 miljoner kronor, vilket främst förklaras av att fakturerade kontrollavgifter från 2017 t.o.m. 2021 har överklagats.

Affärsverket svenska kraftnäts kundfordringar har ökat med 703 miljoner kronor.

Förändringarna hos övriga myndigheter är av mer begränsad omfattning.

Not 35 Övriga kortfristiga fordringar

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Fordringar på skattekonto, inkl. restförda samt värdering (Skatteverket)	79 796	70 553
Reglering av skatter till andra sektorer för äldre år		
Skatt till kommuner och regioner (Skatteverket)	7 251	8 671
Trossamfund och begravningsavgifter	-308	-422
Summa Reglering av skatter till andra sektorer för äldre år	6 943	8 249
Riksgäldskontoret		
Affärsdagsredovisning	32 170	31 579
CSA-avtal	1 181	1 361
OMX-säkerheter	679	1 012
Övrigt	78	165
Summa Riksgäldskontoret	34 108	34 117
Statens jordbruksverk	9 010	9 228
Försäkringskassan	4 514	4 043
E-hälsomyndigheten	2 604	2 532
Transportstyrelsen	1 804	1 820
Centrala studiestödsnämnden	1 331	1 250
Tillväxtverket	1 271	143
Kronofogdemyndigheten	855	1 032

	2021-12-31	2020-12-31
Affärsverk		
Luffartsverket	309	360
Svenska kraftnät	244	62
Sjöfartsverket	51	66
Övriga myndigheter	3 508	3 662
Summa	146 348	137 117

Övriga kortfristiga fordringar uppgick till 146,3 miljarder kronor vilket var en ökning med 9,2 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Skatteverkets fordringar på skattekontot ökade med 9,2 miljarder kronor till 79,8 miljarder kronor. I princip alla debiteringar av skatter och avgifter som Skatteverket gör ingår i skattekontosystemet. Fordringarna avseende beviljade tillfälliga anstånd med betalning av arbetsgivaravgifter, avdragen skatt och moms har ökat med ungefär 1 miljard kronor och uppgick vid årets slut till 30 miljarder kronor. Anstånden ges till företag för att lindra negativa ekonomiska följder av sjukdomen covid-19.

Preliminära medel som Skatteverket betalar ut till kommuner och regioner under inkomståret slutavräknas i januari månad andra året efter inkomståret. Då justeras de totala slutliga kommunalskattemedel mot de preliminära utbetalningar som Skatteverket har gjort till kommuner och regioner. Posten varierar mellan åren beroende på hur väl förskottsutbetalningarna till kommunerna stämmer med slutliga skatter till kommunsektorn. Slutavräkning av kommunalskatt samt skatt till trossamfund avseende 2021 resulterade i en fordran på 6,9 miljarder kronor vid utgången av 2021.

Effekten av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning ökade med 0,6 miljarder kronor. Fluktuationer i effekten av affärsdagsredovisningen är normalt, eftersom avtal om försäljning av värdepapper genererar en fordran som sedan nollställs några dagar senare när betalningen görs.

Försäkringskassans kortfristiga fordringar har ökat med 0,5 miljarder kronor, vilket framför allt förklaras av ökade återkravsfordringar.

Tillväxtverkets kortfristiga fordringar uppgick till 1,3 miljarder kronor, vilket är 1,1 miljarder kronor högre jämfört med 2020. Det beror på ökade återkravsfordringar avseende stöd till korttidsarbete. Tillväxtverket konstaterar i sin årsredovisning att det finns en viss osäkerhet kring återbetalningsgraden av dessa fordringar.

Från och med 2021 klassificerar Transportstyrelsen fordringar avseende Eurocontrol för bl.a. undervägsavgift som långfristiga. Jämförelsetalet för 2020 har därför justerats ned med 0,2 miljarder kronor. Även jämförelsetalet för Övriga myndigheter har justerats ned något till följd av att Polismyndigheten har omklassificerat kontanta beslag från Övriga kortfristiga fordringar till Kassa och Bank.

Not 36 Förutbetalda kostnader

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Polismyndigheten	1 075	875
Kriminalvården	474	589
Trafikverket	421	588
Försäkringskassan	413	424
Försvarsmakten	301	366

	2021-12-31	2020-12-31
Lunds universitet	295	276
Domstolsverket	293	278
Skatteverket	265	261
<i>Riksgäldskontoret</i>		
underkurser, upplåning i svenska kronor	185	30
underkurser, upplåning i utländsk valuta	49	135
övrigt	26	84
<i>Summa Riksgäldskontoret</i>	<i>260</i>	<i>249</i>
Kungl. Tekniska högskolan	255	247
Försvarets materielverk	251	331
Arbetsförmedlingen	248	211
Uppsala universitet	246	221
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	236	249
Stockholms universitet	234	220
Karolinska institutet	234	240
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	90	43
Svenska kraftnät	39	29
Sjöfartsverket	81	55
Övriga myndigheter	3 613	3 372
Summa	9 324	9 124

En förutbetalad kostnad är en utgift som har betalats under året men som avser outnyttjade resurser eller tjänster. Normalt blir det en kostnad kommande år. Syftet med att periodisera förutbetalda kostnader är att resultaträkningen enbart ska visa årets kostnader för förbrukade resurser och utnyttjade tjänster.

Förutbetalda kostnader i övrigt är exempelvis hyror eller licensavgifter för kommande kvartal eller år. Förutbetalda hyreskostnader uppgår totalt till 4 634 miljoner kronor, dvs. omkring hälften av det totala beloppet.

Polismyndigheten redovisar förutbetalda hyreskostnader på 599 miljoner kronor. Kriminalvårdens förutbetalda hyreskostnader uppgår till 374 miljoner kronor. Lunds universitets förutbetalda hyreskostnader uppgår till 245 miljoner kronor.

Polismyndigheten redovisar förutbetalda it-kostnader på 427 miljoner kronor vilket är en ökning med 149 miljoner kronor från föregående år.

Kriminalvårdens förutbetalda kostnader utgörs huvudsakligen av förutbetalda hyreskostnader. Balansposten har minskat med 115 miljoner kronor. Det förklaras av att 2020 års belopp innehöll moms på hyresfakturer som inte blev betalda innan årsskiftet. Dessutom redovisades en lokal löneöverenskommelse på 67 miljoner kronor i balansposten.

Trafikverkets förutbetalda kostnader utgörs till största del av förutbetalda it-kostnader på 205 miljoner kronor vilket är en ökning med 14 miljoner kronor från föregående år. Förutbetalda kostnader för investeringar i järnväg har minskat med 150 miljoner kronor.

Hos Riksgäldskontoret uppstår underkurser när myndigheten emitterar obligationer och marknadsvärdet är lägre än det nominella värdet. Mellanskillnaden utgör underkurs och bokförs som en förutbetalad kostnad som periodiseras över lånets

löptid. För 2021 är underkurserna högre än föregående år för upplåning i svensk valuta. För upplåning i utländsk valuta är underkurserna lägre än föregående år.

Not 37 Upplupna bidragsintäkter

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Trafikverket	649	632
Kungl. Tekniska högskolan	457	432
Lunds universitet	424	410
Karolinska institutet	401	448
Uppsala universitet	319	329
Stockholms universitet	290	237
Göteborgs universitet	276	268
Linköpings universitet	213	205
Umeå universitet	149	129
Sveriges lantbruksuniversitet	131	138
Övriga myndigheter	725	699
Summa	4 034	3 927

Upplupna bidragsintäkter är överenskommen ersättning för genomförd verksamhet som ännu inte betalats till myndigheten. Upplupna bidragsintäkter vid universitet och andra lärosäten gäller främst pågående forskningsprojekt. Trafikverkets upplupna bidragsintäkter är främst bidrag för investeringar som till största delen medfinansieras av kommuner.

Not 38 Övriga upplupna intäkter

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Upplupna skatteintäkter	300 540	257 173
Upplupna intäkter reglering kommuner o trossamfund	-	7 422
<i>Riksgäldskontoret</i>		
Upplupna ränteintäkter, svenska kronor	688	1 288
Upplupna ränteintäkter, utländsk valuta	18	37
Övriga upplupna intäkter	512	1 229
<i>Summa Riksgäldskontoret</i>	<i>1 218</i>	<i>2 554</i>
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	953	607
Kärnavfallsfonden	746	752
Försäkringskassan	629	616
Trafikverket	625	578
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	374	374
Transportstyrelsen	253	259
Tillväxtverket	157	58
Folkhälsomyndigheten	119	-
Statens tjänstepensionsverk	107	160
Migrationsverket	0	744
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	1 982	616
Luftfartsverket	163	147
Sjöfartsverket	50	75
Övriga myndigheter	823	631

	2021-12-31	2020-12-31
Summa	308 739	272 766

Upplupna skatteintäkter enligt tabellen nedan utgörs av skillnaden mellan de totala skatteintäkterna för inkomståret och de debiterade (preliminära) skatterna avseende samma inkomstår som redovisats till och med december månad.

Specifikation av upplupna skatteintäkter

Miljoner kronor

Skattskyldig/skatteslag	Upplupen intäkt 2021-12-31		Upplupen intäkt som kvarstår efter uppbörden i januari 2022	Upplupen intäkt 2020-12-31	Förändring 2021/2020
	Belopp	Andel	Belopp	Belopp	Belopp
Fysiska personers skatter	149 942	50	80 076	112 469	37 473
Juridiska personers skatter	21 563	7	-1 486	21 427	136
Arbetsgivaravgifter m.m.	55 257	18	690	53 400	1 857
Mervärdesskatt	80 937	27	47 530	73 718	7 219
Övriga skatter	20 216	7	8 932	17 825	2 391
Förskottsdebiteringar F-skatt	-13 549	-5	-16 151	-12 525	-1 023
Förskott utsläppsrätter	-2 726	-1	-2 726	-1 552	-1 175
Elimineringar m.m.	-11 099	-4	-11 099	-7 589	-3 510
Totalt upplupna skatteintäkter	300 540	100	105 766	257 173	43 368

De upplupna skatteintäkterna vid utgången av 2021 uppgår till drygt 300 miljarder kronor, vilket är en ökning med 43 miljarder kronor jämfört med 2020. De enskilt största upplupna intäkterna avser fysiska personers skatter. Det är också i allt väsentligt upplupna intäkter från fysiska personer som har förändrats jämfört med 2020.

Större delen av de upplupna intäkterna förklaras av att de debiterade (preliminära) skatterna som avräknas endast omfattar elva månader. Efter avräkning av uppbörden i januari 2022, som avser verksamhetsmånad december, minskar de upplupna intäkterna avseende 2021 till ungefär 106 miljarder kronor.

Det är framför allt fysiska personers skatter och mervärdesskatten som förklarar det återstående beloppet efter avräkning av uppbörden i januari. För fysiska personer förklaras det av inkomster som inte preliminärbeskattas, exempelvis vinster vid försäljning av bostäder och värdepapper (kapitalvinster), schablonintäkter för sparande på investeringssparkonto och fastighetsavgifter. För mervärdesskatten förklaras den kvarvarande upplupna intäkten till stor del av att skattskyldiga med kvartalsuppbörd redovisar den mervärdesskatt som avser årets sista kvartal i februari månad. Efter uppbörden i februari har den upplupna intäkten avseende mervärdesskatt minskat till knappt 8 miljarder kronor.

Fysiska personers inkomstskatter har ökat med 75 miljarder kronor jämfört med årsredovisningen 2020. Ökningen förklaras av såväl högre intäkter från skatt på kapital som högre intäkter från skatt på förvärvsinkomst. De upplupna intäkterna har ökat med knappt 30 miljarder kronor.

Juridiska personers inkomstskatter har ökat med 31 miljarder kronor medan de upplupna intäkterna i stort sett är oförändrade.

Över tid varierar de upplupna intäkterna mest för både fysiska och juridiska personer. För fysiska personers skatter förklaras variationen i den upplupna intäkten främst av

variationen i kapitalinkomsterna. För juridiska personer beror variationen på att företagens inkomstskatter är volatila och att de löpande debiteringarna baseras på företagens slutliga skatt två år tillbaka i tiden.

Arbetsgivaravgifterna har ökat med 51 miljarder kronor, vilket framförallt är en följd av den ekonomiska återhämtning som skett under 2021. Skillnaden mot föregående år beror främst på att lönesumman ökat men även på att nedsättningarna av arbetsgivaravgifter var mindre under 2021 jämfört med 2020. De upplupna intäkterna avseende arbetsgivaravgifter är däremot på ungefär samma nivå som förra året och har ökat med knappt 2 miljarder kronor.

Intäkterna från mervärdesskatt har ökat med 46 miljarder kronor jämfört med årsredovisningen för 2020 medan de upplupna intäkterna har ökat med drygt 7 miljarder kronor.

Vid jämförelse mellan den skatteperiodisering i resultaträkningen som i princip leder till postens ökning jämfört med 2020 och de upplupna intäkter som anges i noten finns ett mindre skillnadsbelopp som för 2021 uppgår till 0,1 miljarder kronor och som även påverkar nettoförmögenheten. Det beloppet kan inte i nuläget fördelas på skatteslag. Att en skillnad uppstår kan bl.a. bero på periodiseringar hos enskilda myndigheter som inte kunnat beaktas i årsredovisningen för staten, på justeringar för äldre år för juridiska personers skatter som kan identifieras först senare eller på brister i modellerna för beräkning av upplupen intäkt.

Resterande övriga upplupna intäkter

Riksgäldskontorets upplupna ränteintäkter i svenska kronor och utländsk valuta är ränteintäkter förknippade med statsskulden som är intjänade under året men som ännu inte är inbetalda till Riksgäldskontoret. Övriga upplupna intäkter innehåller till största delen upplupna ränteintäkter på utlåning till Riksbanken. Även de övriga upplupna intäkterna har minskat jämfört med föregående år. Det beror främst på att samtliga instrument som Riksgäldskontoret tidigare övertog av Affärsverket Statens Järnvägar nu har förfallit. Det beror också på att de upplupna ränteintäkterna på utlåning till Riksbanken har minskat.

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige har upplupna intäkter för EU-medel från EU:s fonder, främst Socialfonden. De upplupna intäkterna uppgår till 953 miljoner kronor, vilket är en ökning med 346 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Kärnavfallsfondens upplupna intäkter är i huvudsak upplupna avgifter på 603 miljoner kronor som reaktorinnehavarna betalar i efterskott. Resterande del är upplupna ränteintäkter på placeringar.

Försäkringskassan redovisar upplupna intäkter för vård inom EU på 327 miljoner kronor, vilka har minskat med 26 miljoner kronor. Beloppet varierar mellan åren beroende på när krav på ersättning framställs till respektive berört land. I övrigt består beloppet främst av upplupna ränteintäkter för återkrav på 294 miljoner kronor.

Tillväxtverkets upplupna intäkter utgörs i huvudsak av fordringar på EU avseende EU:s strukturfond, Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF).

Folkhälsomyndigheten redovisar upplupna intäkter avseende vidareförsäljning av covid-19 vaccin.

Migrationsverket redovisar inga upplupna intäkter, vilket är en minskning med 744 miljoner kronor. Föregående år hade Migrationsverket en fordran på EU-kommissionens Asyl-, migrations- och integrationsfond (AMIF), till följd av upplupna projektkostnader. Under 2021 har Migrationsverket erhållit ersättning för tidigare år

samt årlig förfinansiering, vilket medför att staten istället har en skuld gentemot EU-kommissionen gällande AMIF.

Affärsverket svenska kraftnät redovisar bland annat upplupna nätintäkter på 729 miljoner kronor, upplupna intäkter från systemansvariga på 773 miljoner kronor samt periodiserade kapacitetsavgifter på 467 miljoner kronor.

Not 39 Värdepapper och andelar

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Riksgäldskontoret	12 760	34 614
Försäkringskassan	1 005	1 303
Pensionsmyndigheten	313	346
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	1 875	2 084
Övriga myndigheter	0	17
Summa	15 953	38 364

Riksgäldskontorets värdepapper och andelar är pågående affärer med återköpsavtal (repor) i egna statspapper. Affärerna har marknadsvärdande syfte och är också ett sätt att hantera tillfälliga likvida överskott och varierar därför mellan åren. Reporna har minskat med 21,9 miljarder kronor och uppgår till 12,8 miljarder kronor 2021.

Försäkringskassans värdepapper och andelar är huvudsakligen hypoteksobligationer i de fonder Försäkringskassan redovisar, främst Trafiklivräntefonden.

Pensionsmyndigheten redovisar värdepapper, främst i form av andelar i värdepappersfonder hos Kammarkollegiet, som hör till den frivilliga pensionsförsäkringen.

Luffartsverket redovisar kortfristiga placeringar i företagscertifikat som Värdepapper och andelar.

Not 40 Kassa och bank

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Skatteverket	513	67
Försäkringskassan	411	116
Trafikverket	340	73
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	262	224
Regeringskansliet	217	175
Länsstyrelsen i Västerbottens län	189	191
Länsstyrelsen i Norrbottens län	152	150
Karolinska institutet	131	138
Polismyndigheten	120	67
Kärnavfallsfonden	104	282
Tillväxtverket	103	81
Universitets- och högskolerådet	0	502
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	2 071	2 690
Sjöfartsverket	645	551
Svenska kraftnät	627	66

	2021-12-31	2020-12-31
Övriga myndigheter	993	1 376
Summa	6 879	6 749

Posten Kassa och bank består i allt väsentligt av bankmedel på konton utanför det statliga betalningssystemet. Den har ökat med 130 miljoner kronor. Luftfartsverket har den största andelen bankmedel men den har minskat med 619 miljoner kronor på grund av att myndigheten haft lägre fakturerade luftfartsintäkter till följd av lägre trafikvolym. Skatteverkets bankmedel har ökat med 446 miljoner kronor vilket förklaras av inbetalningar till valutakonto rörande systemet för redovisning av moms på elektroniska tjänster och från den 1 juli 2021 inbetalningar av moms enligt tredjelandsordningen, unionsordningen och importordningen. Andra länder har inte kunnat leverera fördelningsunderlag i tid vilket gör att medlen ligger kvar på valutakontot. Universitets- och högskolerådet redovisar från och med 2021 medel från Nordplus och Erasmus i statens valutakoncernkonto på Riksgäldskontoret vilket förklarar minskningen på 502 miljoner kronor.

Not 41 Nettoförmögenheten

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Uppskrivningskapital	53	53
Donationskapital	1 302	1 233
Resultatandelar i hel- och delägda företag	364 321	300 951
Balanserad kapitalförändring	-338 634	-229 850
Årets över-/underskott enligt resultaträkningen	89 829	-99 543
Summa	116 871	-27 155

Nettoförmögenheten är skillnaden mellan tillgångar och skulder. En positiv nettoförmögenhet innebär att statens tillgångar är större än statens skulder. Förändringen av nettoförmögenheten mellan två år samvarierar i huvudsak med statsskuldens förändring. Nettoförmögenheten påverkas i första hand av resultaträkningens över-/underskott. Därutöver påverkas nettoförmögenheten av andra transaktioner som förändrar tillgångarnas eller skuldernas värde utan att de redovisas i resultaträkningen. Utgående balansen från 2020 uppgick till -27,2 miljarder kronor. Under 2021 ökade nettoförmögenheten med 144 miljarder kronor och uppgick vid årets slut till 116,9 miljarder kronor och har därmed övergått från en negativ till en positiv nettoförmögenhet. Nedan redogörs för förändringar av poster som ingår i nettoförmögenheten. Vissa händelser som i sig inte innebär att nettoförmögenheten påverkas utgör ändå förklaringar till förändringar av ingående delposter.

Ändringar av utgående balansen 2020

För att få jämförbarhet mellan åren ändras i vissa fall den utgående balansen från föregående år. Detta gäller främst vid införande av nya redovisningsprinciper.

Upplupna skatteintäkter har justerats och medfört en minskad balanserad kapitalförändring med 1,6 miljarder kronor. Justeringen avsåg fordran för utsläppsrätter.

Uppskrivningskapital

Uppskrivningskapitalet är oförändrat jämfört med föregående år. Kapitalet minskar med avskrivningsbeloppen på uppvärderade anläggningar samt med omföring till balanserad kapitalförändring vid försäljning av tillgångar.

Donationskapital

Donationskapitalet har ökat med 69 miljoner kronor under året. Ökningen består till största delen av donationer av konst och likvida medel till Nationalmuseet och Moderna museet.

Resultatandelar i hel- och delägda företag

Kammarkollegiet svarar för merparten av posten. Andelsvärdet är vid årets beräkning till största delen baserat på företagens egna kapital enligt årsbokslut. Ökningen på 63,4 miljarder kronor under året består av föregående års resultatandelar (27,1 miljarder kronor), utdelningar betalda under 2021 (-18,0 miljarder kronor), övriga förändringar av eget kapital i företagen (53,5 miljarder kronor) samt övriga förändringar om 0,3 miljarder kronor.

Den del av Systembolaget AB:s resultat, motsvarande årets utdelning, och som redovisas som skatteintäkt förs om från balanserad kapitalförändring till resultatandel påföljande år (0,5 miljarder kronor).

Vattenfall AB har redovisat en ökning med 40,2 miljarder kronor av det egna kapitalet vid sidan av resultatet. Förändringen består främst av orealiserade värdeförändringar som redovisats direkt mot eget kapital.

Telia Company AB har rapporterat 5,7 miljarder kronor i ökning av eget kapital vid sidan av resultatet, vilket främst avser orealiserade värdeförändringar redovisade direkt mot eget kapital samt förändring av innehav utan bestämmande inflytande.

Balanserad kapitalförändring

Den balanserade kapitalförändringen minskade med 108,8 miljarder kronor under året. Den del av föregående års överskott som inte är hänförligt till resultatandelar har minskat kapitalförändringen med 126,6 miljarder kronor.

Utdelningar från hel- och delägda företag enligt föregående stycke har ökat denna delpost med motsvarande belopp, 18,0 miljarder kronor.

Systembolaget AB:s resultat förs till en del som skatteintäkt, vilket påföljande år omförs till resultatandel från kapitalförändring (- 0,5 miljarder kronor).

Vid beräkningen av skatteperiodiseringar uppstår ett skillnadsbelopp som inte kan fördelas på olika skatteslag och som förs till balanserad kapitalförändring. Beloppet uppgår till -0,1 miljarder kronor för 2021.

Försvarsmakten redovisar invärdering av beredskapsvaror i lager m.m. direkt mot eget kapital till en summa av 0,8 miljarder kronor.

Skilda principer vid värdering av inomstatliga värdepapper medför en utjämningspost på 0,5 miljarder kronor som redovisas som balanserad kapitalökning.

Nedanstående tabell visar de poster som lett fram till nettoförmögenhetens förändring.

Nettoförmögenhetens förändring

Miljoner kronor	Uppskrivnings- kapital	Donations- kapital	Resultat- andelar i hel och delägda företag	Balanserad kapital- förändring	Årets under- /överskott	Summa
Utgående balans 2020	53	1 233	300 951	-228 276	-99 543	-25 581
Justeringar av skatteperiodiseringar				-1 574		-1 574
Ingående balans 2021	53	1 233	300 951	-229 850	-99 543	-27 155
Föreg. års kapitalförändring			27 105	-126 648	99 543	0
Utdelning från hel- och delägda företag			-18 045	18 045		0
Förändring av eget kapital hos hel- och delägda företag			53 546			53 546
Omföring av resultatandel från Systembolaget redovisad som skatteintäkt			471	-471		0
Eliminering av inomstatliga balansposter avseende moms				-104		-104
Invärdering av beredskapsvaror i lager m.m., Försvarsmakten				797		797
Utjämningspost vid eliminering av statspapper				497		497
Saldo inomstatlig betalningsavräkning				44		44
Saldo vid eliminering av ensidiga inomstatliga periodavgränsningsposter samt diverse fordringar och skulder				-84		-84
Eliminering av inomstatliga balansposter avseende moms				-688		-688
Underskott av den avgiftsbelagda verksamheten avs. premiepensionen hos Pensionsmyndigheten				-157		-157
Övriga förändringar		69	293	-15		346
Årets över-/underskott					89 929	89 929
Summa årets förändring	0	69	63 370	-108 784	189 372	144 026
Utgående balans	53	1 302	364 321	-338 634	89 929	116 871

Not 42 Fonder

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Kärnavfallsfonden	82 538	77 475
Resolutionsreserven, Riksgäldskontoret	50 613	46 949
Insättningsgarantifonden, Riksgäldskontoret	47 845	46 409
Stabilitetsfonden, Riksgäldskontoret	39 911	39 919
Trafiklivräntefonden, Försäkringskassan	1 075	1 097
Kammarkollegiet, försäkringsverksamheten m.m.	499	453
Bygdemedel m.m., länsstyrelser	419	415
Försäkringskassans övriga fonder	273	280
Batterifonden, Naturvårdsverket	168	167
Övriga	423	369
Summa	223 764	213 533

Som fonder i staten redovisas medel som är reserverade för särskilda ändamål, men där det reserverade beloppet inte beror direkt på en fastställd skuld eller en försäkringstekniskt beräknad risk. De viktigaste förändringarna i fondkapitalet beskrivs i not 5 Avsättning till/upplösning av fonder.

Kärnavfallsfonden redovisas av myndigheten Kärnavfallsfonden och förvaltas av Kammarkollegiet. Fonden består av avgifter från kärnkraftsföretagen, baserade på produktionen av elektrisk kraft. Avgifterna ska täcka alla kostnader nu och i framtiden för hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och annat avfall.

Kärnavfallsfonden har fortsatt att öka under 2021 liksom de senaste åren.

Fondmedlen har historiskt varit placerade i statsobligationer och reala placeringar, men sedan många år även i s.k. säkerställda obligationer utgivna av bostadsfinansieringsinstitut, och till en mindre del på konto i Riksgäldskontoret. Efter utvidgning av placeringsmandatet har sedan 2018 även något som benämns en långsiktig portfölj med större risk börjat byggas upp, med företagsobligationer, aktier och andelar i värdepappersfonder, vid sidan av den tidigare s.k. basportföljen. Hösten 2020 avslutades implementeringsfasen och 2021 är det första helåret då fonden är fullinvesterad i den långsiktiga portföljen. Vid utgången av 2021 uppgick tillgångarna i den långsiktiga portföljen till ca 36 procent av de totala placeringarna.

Sammantaget uppgick Kärnavfallsfondens avkastning till 7,44 procent under 2021. I allt väsentligt förklaras förvaltningsresultatet av avkastningen i den långsiktiga portföljen som uppgick till 21,01 procent vilket motsvarar 17,11 procent real avkastning. Basportföljens avkastning stannade på måttliga 0,36 procent motsvarande -3,54 procent i reala termer.

Riksgäldskontoret förvaltar tre stora fonder inom ramen för krishantering inom det finansiella systemet. Ramverket för krishantering ska säkerställa att den finansiella sektorn står för de direkta kostnaderna för finansiella kriser. Om ett instituts egna resurser inte räcker till finns medel avsatta i förväg som staten kan använda om den finansiella stabiliteten är hotad. Medlen har finansierats genom avgifter och är uppdelade på Resolutionsreserven, Insättningsgarantifonden och Stabilitetsfonden.

Resolutionsreserven har vuxit under 2021 och är nu den största av dessa. Sedan 2016 gäller lagstiftning som innebär att ett resolutionsförfarande ska användas för institut som bedöms viktiga för den finansiella stabiliteten och som därför inte bör försättas i konkurs. Resolution innebär att staten tar kontroll över ett institut som är drabbat av problem för att rekonstruera det eller avveckla det under ordnade former.

Resolutionsreserven bildades 2016 för detta ändamål och tillfördes då 19 miljarder

kronor genom överföring från Stabilitetsfonden. Den har därefter tillförts resolutionsavgifter samt avkastning på fondens medel. Resolutionsavgifter ska betalas så länge Resolutionsreservens behållning är lägre än tre procent av de berörda institutens sammanlagda garanterade insättningar. I slutet av 2021 uppgick reserven till 50,6 miljarder kronor, vilket motsvarar cirka 2,7 procent av de garanterade insättningarna.

Insättningsgarantifonden har byggts upp av avgifter från institut som omfattas av garantin. Avgiften används till att bygga upp en fond för att kunna betala ut ersättning till kunder i kreditinstitut eller värdepappersbolag som går i konkurs.

Insättningsgarantin gäller för såväl privatpersoner som företag och andra juridiska personer. Insättningsgarantimedlen är placerade i statspapper och till mindre del på konto i Riksgäldskontoret. Fonden uppgick vid utgången av 2021 till 47,8 miljarder kronor. Insättningsgarantin totalt uppgår till 1 917 miljarder kronor (se not 56).

Stabilitetsfonden inrättades enligt riksdagens beslut i samband med finanskrisen 2008 för att finansiera framtida stödåtgärder. Inledningsvis tillfördes den 15 miljarder kronor genom särskilt anslag på statens budget. Avsikten var tidigare att fonden genom avgifter och avkastning skulle öka upp till motsvarande 2,5 procent av BNP. Stabilitetsavgiften har tagits bort efter införandet av resolutionsreserven, men fonden finns kvar och kan användas för stödåtgärder i vissa fall.

Försäkringskassan redovisar några fonder som förvaltas av Kammarkollegiet och från vilka bl.a. vissa livräntor enligt äldre bestämmelser betalas ut. Den största är Trafiklivräntefonden och övriga fonder vid Försäkringskassan består av Frivilliga yrkesskadefonden och Affärsverksfonden.

Kammarkollegiets fonder avser främst kollegiets försäkringsverksamhet och Kulturfonden för Sverige och Finland, men även Viltvårdsfonden.

Länsstyrelserna redovisar s.k. bygdemedel (vattenregleringsmedel) och älgvårdsfonder med den övervägande delen hos länsstyrelserna i Norrbottens och Västerbottens län.

Batterifonden redovisas av Naturvårdsverket och har byggts upp av miljöavgifter på batterier. Sedan många år gäller numera producentansvar för batterier och fonden tar inte in några avgifter. Återstående medel används till batteriforskning och fonden minskar successivt.

Bland fonder som inte specificeras i tabellen finns främst medel från vattendomar m.m. hos Havs- och vattenmyndigheten och Brottsofferfonden.

Not 43 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Statens tjänstepensionsverk	333 333	333 424
Riksdagsförvaltningen	5 555	5 453
Försvarmakten	244	219
Regeringskansliet	65	54
Polismyndigheten	35	44
Umeå universitet	24	24
Lunds universitet	23	28
Trafikverket	18	22
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	7 285	7 032
Sjöfartsverket	2 725	2 694

	2021-12-31	2020-12-31
Svenska kraftnät	1 208	1 138
Övriga myndigheter	195	221
Summa	350 710	350 353

Statens pensionsåtagande vid SPV

Statens tjänstepensionsverk (SPV) ansvarar och redovisar avsättningar för de förmånsbestämda tjänstepensionerna och övriga avtalsförsäkringar som myndigheterna betalar premier för. Tillsammans utgör dessa merparten av statens pensionsåtagande. Undantagna från denna ordning är de myndigheter som gör egna avsättningar för pensioner, främst Riksdagsförvaltningen och de tre affärsverken, Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket svenska kraftnät.

Avsättningen för de förmånsbestämda tjänstepensionerna som SPV redovisar minskade med 0,1 miljarder kronor jämfört med 2020 och uppgår 2021 till 333,3 miljarder kronor.

Förklaring till förändring av den försäkringstekniska avsättningen i SPV:s tjänstepensionsverksamhet

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående skuld	332 854	294 037
Justering av ingående skuld	-48	-14
Ändrade beräkningsgrunder, bruttoränta	0	34 826
Ändrade beräkningsgrunder, övrigt	0	0
Grundränta, brutto	-4 703	-4 679
Grundränta, frigjorda driftkostnader	-333	-334
Indexering	2 068	5 527
Utfall av antaganden om livslängd	30	-81
Nya och tillfälliga sjukpensioner	72	92
Förändrad avsättning för premiebefrielse med mera	32	-77
Nya icke aktuella, temporära efterlevandepensioner	132	113
Nyintjänande	13 276	14 162
Förändring av antastbar förmån	-58	14
Nya temporära efterlevandepensioner	98	99
Utbetald pension	-10 692	-10 611
Utbetalning, frigjorda driftkostnader	-83	-83
Aktualisering	-176	-162
Övrigt	246	25
Summa utgående skuld ¹	332 715	332 854

¹ Till detta tillkommer tjänstegruppliv- och personskadeersättning med 618 miljoner kronor (570 miljoner kronor föregående år) vilket förklarar avvikelserna mot beloppet i not 43.

Ändrade beräkningsgrunder, bruttoränta i tabellen ovan visar den effekt på avsättningen som uppstår när bruttoräntan i de försäkringstekniska beräkningsgrunderna ändras. Den redovisningsprincip som staten tillämpar är en anpassning till den internationella redovisningsstandarden IPSAS 39. Principen innebär att resultateffekten av försäkringstekniska omvärderingar redovisas direkt mot nettoförmögenheten och inte i resultaträkningen (se även Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). Under 2021 har räntan i beräkningsgrunderna varit oförändrad jämfört med föregående år och uppgår till -1,4 procent. Det innebär att avsättningen inte har förändrats till följd av ändrad bruttoränta. För 2020 var motsvarande effekt en ökning av avsättningen

med 34,8 miljarder kronor som ett resultat av att räntan då sänktes från -0,7 procent till -1,4 procent.

Grundränta, brutto visar den framräkning av pensionsavsättningen som enligt de försäkringstekniska riktlinjerna ska göras med antagen ränta. Under 2021 är räntan precis som föregående år -1,4 procent, vilket leder till en minskning av avsättningen med 4,7 miljarder kronor (4,7 miljarder kronor även för 2020).

Indexering består av omräkningen av utbetalade pensioner och fribrev med hänsyn till förändringen av prisbasbeloppet. För 2021 har prisbasbeloppet höjts med 0,63 procent i jämförelse med föregående år vilket ökar avsättningen med 2,1 miljarder kronor (5,5 miljarder kronor).

Nyintjänande omfattar den förändring av avsättningen som beror på att de aktiva har tjänat in ytterligare rätt till pension. För 2021 har effekten av nyintjänande ökat avsättningen med 13,3 miljarder kronor (14,2 miljarder kronor).

Utbetald pension motsvarar den minskning av avsättningen som årets utbetalningar medför. Årets utbetalningar har minskat avsättningen med 10,7 miljarder kronor (10,6 miljarder kronor).

I *Övrigt* ingår effekter som uppstår i avsättningen när förmånsbelopp förändras under utbetalningsperioden, exempelvis på grund av samordning. I posten ingår även nytillkomna pensioner för vilka reserveringar inte tidigare har gjorts, framför allt gällande äldre och övriga förmåner.

Övriga avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Förutom statens pensionsåtagande hos SPV redovisar även Riksdagsförvaltningen avsättning för pensioner och inkomstgarantier samt avsättning för omställningsstöd till aktiva och avgångna ledamöter. Riksdagsförvaltningen tillämpar i princip samma försäkringstekniska grunder som SPV och följer precis som SPV den internationella redovisningsstandarden IPSAS 39. Det innebär att Riksdagsförvaltningen redovisar effekten av försäkringstekniska omvärderingar direkt mot myndighetskapitalet istället för som en del av årets resultat.

Under 2021 har Riksdagsförvaltningens totala pensionsavsättning ökat med 0,1 miljarder kronor (0,9 miljarder kronor). Eftersom bruttoräntan har varit oförändrad jämfört med föregående år har avsättningen inte påverkats av försäkringstekniska omvärderingar och ökningen har därför i sin helhet redovisats som en kostnad i resultaträkningen. Riksdagsförvaltningens totala pensionsavsättning för 2021 uppgår till 5,6 miljarder kronor (5,5 miljarder kronor). Av dessa utgör 0,5 miljarder kronor (0,5 miljarder kronor) inkomstgarantier och omställningsstöd. Den totala pensionsavsättningen består till 57 procent (60 procent) av avsättningar som avser avgångna ledamöter och resterande del avser avsättningar till aktiva ledamöter.

Även Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket svenska kraftnät tillämpar numera i princip samma försäkringstekniska grunder som SPV och tillämpar även den internationella redovisningsstandarden IPSAS 39. Det innebär att även affärsverken redovisar effekten av försäkringstekniska omvärderingar direkt mot eget kapital. Affärsverkens sammanlagda pensionsavsättning har under 2021 ökat med totalt 0,4 miljarder kronor (1,8 miljarder kronor), där Luftfartsverket står för 0,3 miljarder kronor (1,3 miljarder kronor). Att bruttoräntan inte har förändrats i jämförelse med föregående år innebär att ökningen av affärsverkens pensionsavsättningar i sin helhet har redovisats som en kostnad i resultaträkningen.

Not 44 Avsättningar för garantier

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Avsättningar för garantier		
risker som kan finansieras av garantiavgifter	9 981	8 519
kvardröjande risker	989	1 068
oreglerade skador	1 268	1 305
Summa	12 238	10 892
Exportkreditnämnden	10 581	9 461
Riksgäldskontoret	1 090	1 114
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	439	210
Boverket	128	107
Summa	12 238	10 892

Under posten Avsättningar för garantier redovisas reserveringar för förväntade garantiförluster där det finns ett krav att värdera garantier. I not 56 *Garantiförbindelser* finns en sammanställning av statens totala garantiåtaganden fördelat på de åtaganden för vilka avsättningar görs och de åtaganden för vilka avsättningar inte görs.

Avsättningar för garantier är uppdelat på risker som kan finansieras av garantiavgifter, kvardröjande risker som inte kan finansieras från garantiavgifter och skadeersättningar som inte är utbetalade vid bokslut (oreglerade skador).

Avsättningar för garantier uppgick till 12 238 miljoner kronor 2021 jämfört med 10 892 miljoner kronor 2020. Det innebär att avsättningar för garantier ökade med 1 346 miljoner kronor. Den främsta orsaken är att risker som kan finansieras av garantiavgifter har ökat från 8 519 miljoner kronor 2020 till 9 981 miljoner kronor 2021. Kvardröjande risker och oreglerade skador minskade med 79 miljoner kronor respektive 37 miljoner kronor jämfört med 2020.

Det är Exportkreditnämnden (EKN), Riksgäldskontoret, Sida och Boverket som har ingått finansiella garantiavtal där det finns ett krav att redovisa avsättningar för garantier.

EKN har 89 procent av statens garantiengagemang och redovisar 86 procent av statens avsättningar för garantier. Vid utgången av 2021 hade EKN garantier i 146 länder och garantiengagemanget var i slutet av året 266,3 miljarder kronor, jämfört med 238,6 miljarder kronor 2020. Avsättningar för garantier uppgick till 10 581 miljoner kronor, vilket var en ökning med 1 120 miljoner kronor jämfört med 2020. Av EKN:s avsättningar för garantier 2021 var 8 851 miljoner kronor hänförliga till risker som kan finansieras av garantiavgifter.

EKN har till följd av sjukdomen covid-19 erbjudit stora och medelstora företag att teckna rörelsekreditgarantier under perioden mars 2020 till juni 2021.

Rörelsekreditgarantier täcker 75 procent av bankens risk vid rörelsefinansiering till företag. Vid slutet av året var garantiengagemanget i rörelsekreditgarantier 42,4 miljarder kronor och den förväntade förlusten i dessa engagemang och som påverkat avsättningar var 1,1 miljarder kronor.

Riksgäldskontorets garantiengagemang var i slutet av året 20,0 miljarder kronor, jämfört med 24,2 miljarder kronor 2020. Avsättningar för garantier uppgick till 1 090 miljoner kronor, vilket var en minskning med 24 miljoner kronor jämfört med 2020. Av Riksgäldskontorets avsättningar för garantier 2021 var 745 miljoner kronor hänförliga till risker som kan finansieras av garantiavgifter.

Sidas garantiengagemang var i slutet av året 7,6 miljarder kronor, jämfört med 6,3 miljarder kronor 2020. Avsättningar för garantier uppgick till 439 miljoner kronor, vilket var en ökning med 239 miljoner kronor jämfört med 2020. Ökningen kan främst härledas till att risker som kan finansieras med garantiavgifter som ökade med 157 miljoner kronor. Av Sidas avsättningar för garantier 2021 var 257 miljoner kronor hänförliga till risker som kan finansieras av garantiavgifter.

Boverkets garantiengagemang var i slutet av året 4,4 miljarder kronor, jämfört med 2,7 miljarder kronor 2020. Avsättningar för garantier uppgick till 128 miljoner kronor, vilket var en ökning med 21 miljoner kronor jämfört med 2020. Av Boverkets avsättningar för garantier 2021 var hela beloppet hänförligt till risker som kan finansieras med garantiavgifter.

Not 45 Avsättningar för avhjälpande av miljöskador

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Försvarsmakten		
Pågående rättsliga tvister miljöärenden	692	490
Drivmedel och olja	535	50
Ammunitionsrester	322	92
Deponier och vrak	111	71
Övrigt, avhjälpande verksamhet	206	39
Summa Försvarsmakten	1 866	742
Trafikverket		
Miljöansvar för miljögaranti statliga bolag	763	667
Impregneringsplatser	321	283
Bangårdar och stationsområden	206	111
Övrigt	164	157
Summa Trafikverket	1 454	1 218
Affärsverk		
Svenska kraftnät	515	392
Sjöfartsverket	2	2
Övriga myndigheter	65	27
Summa	3 902	2 381

Avsättningar för avhjälpande av miljöskador avser framtida utgifter för avhjälpande av en föroreningsskada eller en allvarlig miljöskada enligt miljöbalken.

Posten består i huvudsak av Försvarsmaktens och Trafikverkets och avsättningar. Affärsverket svenska kraftnäts avsättning avser framtida utgifter för sanering av kreosot- eller saltimpregnerade fundament.

Not 46 Övriga avsättningar

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Försvarsmakten	881	567
Pensionsmyndigheten	320	351
Trafikverket	255	300
Statens jordbruksverk	215	466
Regeringskansliet	154	53
Migrationsverket	146	155
Polismyndigheten	145	157
Försäkringskassan	110	98
Arbetsförmedlingen	79	118
Skatteverket	68	65
Göteborgs universitet	67	60
Lunds universitet	66	66
Uppsala universitet	62	65
Skogsstyrelsen	60	118
Kriminalvården	57	52
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	40	44
Svenska kraftnät	38	12
Sjöfartsverket	-	60
Övriga myndigheter	964	883
Summa	3 727	3 690

Övriga avsättningar består bl.a. av omstruktureringskostnader. En omstrukturering kan avse försäljning, avveckling eller omlokalisering av en verksamhet, förändringar i ledningsstruktur eller genomgripande omorganisation.

Försvarsmakten har bl.a. avsättningar för avveckling och återställande av materiel.

Pensionsmyndigheten har en avsättning för frivillig pensionsförsäkring som är en verksamhet enligt äldre lagstiftning. Nyteckning till försäkringen upphörde i början av 1980-talet och avsättningen minskar successivt, eftersom inga premier inbetalas, med skillnaden mellan kapitalavkastning och pensionsutbetalningar.

Trafikverkets avsättningar avser främst skadestånd och regress.

Statens jordbruksverks avsättningar består till stor del av avsättningar för EU:s garantifond för jordbruket (EGFJ) och EU:s landsbygdsfond 2014–2020 (EJFLU).

Not 47 Statsskulden

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Lån i svenska kronor		
Nominella statsobligationer	655 983	573 483
Real skuld i svenska kronor	206 690	178 298
Statsskuldväxlar	107 483	172 711
Likviditetsförvaltningsinstrument	81 215	135 781
Gröna obligationer	20 000	20 000
Privatmarknadslån	0	2 889
Säkerheter i svenska kronor	989	2 788

	2021-12-31	2020-12-31
Valutaderivat	-96 181	-79 321
Summa Lån i svenska kronor	976 179	1 006 629
Eliminering, myndigheters innehav av statspapper	-59 755	-62 652
Lån i svenska kronor totalt	916 424	943 977
Lån i utländsk valuta		
Obligationer m.m. i utländsk valuta	127 370	189 605
Valutaderivat	100 715	83 682
Säkerheter i utländsk valuta	1	476
Summa Lån i utländsk valuta	228 086	273 763
Summa	1 144 510	1 217 740

I Riksgäldskontorets definition av den svenska statsskulden ingår de låneinstrument som Riksgäldskontoret använder i sin finansiering av statens lånebehov (se Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). Lån i svenska kronor redovisas till nominellt slutvärde, dvs. de marknadsvärderas inte med hänsyn till förändringar i marknadsräntorna.

I årsredovisningen för staten används Riksgäldskontorets definition av statsskulden minskad med elimineringar av de statliga myndigheternas innehav av statliga obligationer.

Det är endast ett fåtal myndigheter som har statsobligationer. Kärnavfallsfondens innehav var vid årsskiftet 21,0 miljarder kronor och Riksgäldskontorets innehav för Insättningsgarantifonden var 38,7 miljarder kronor värderade till nominellt värde samt upplupen inflationskompensation.

Lån i utländsk valuta upptas i balansräkningen till sitt aktuella värde, dvs. de räknas om till de valutakurser som gällde på bokslutsdagen. De redovisade lånen i utländsk valuta har under året minskat med 45,7 miljarder kronor.

Statsskulden har minskat med 73,2 miljarder kronor totalt jämfört med 2020. Statens budgetsaldo vände 2021 återigen till ett överskott och landade på 77,9 miljarder kronor, vilket har medfört ett minskat lånebehov. Sambanden mellan statsskuldens förändring och statens budgetsaldo beskrivs närmare i tabell 3.4 Samband mellan resultaträkningen och statens budgetsaldo 2021. Lån i form av nominella statsobligationer svarar för den största ökningen med 82,5 miljarder kronor. Dessutom har real skuld i svenska kronor ökat med 28,4 miljarder kronor. Den största minskningen avser lån i form av statsskuldsväxlar som har minskat med 65,2 miljarder kronor. En nästan lika stor minskning avser obligationer m.m. i utländsk valuta, som har minskat med 62,2 miljarder kronor. Likviditetsförvaltningsinstrument har minskat med 54,6 miljarder kronor och valutaderivat i svenska kronor med 16,9 miljarder kronor.

Not 48 Långfristiga skulder

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Trafikverket	710	959
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	103	101
Transportstyrelsen	62	128
Riksgäldskontoret	46	187
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	37 886	18 538

	2021-12-31	2020-12-31
Luffartsverket	117	66
Övriga myndigheter	2	3
Summa	38 926	19 982

Långfristiga skulder vid sidan av statsskulden förekommer endast hos ett fåtal statliga myndigheter, förutom de lån i Riksgäldskontoret som är interna i staten och därför elimineras i årsredovisningen för staten.

Trafikverket redovisar en betalningsutfästelse till Svensk-Danska Broförbindelsen AB med 547 miljoner kronor och därutöver innehållna garantibelopp på 162 miljoner kronor.

Rådet för Europeiska socialfonden redovisar en skuld på 103 miljoner kronor till EU-kommissionen som uppstod vid räkenskapsåret 2018/2019 och regleras vid programmets slut.

Transportstyrelsens långfristiga skulder består främst av skulder till Eurocontrol, en europeisk organisation som arbetar med flygtrafikledning och flygsäkerhetsfrågor. Skulden till Eurocontrol uppgår till 176 miljoner kronor.

Riksgäldskontoret redovisar inte längre någon skuld knutna till tillgångar som övertogs från affärsverket Statens järnvägar i samband med att affärsverket upphörde. Det är en minskning med 155 miljoner kronor från föregående år. Övriga poster avser skulder om knappt 42 miljoner kronor avseende terminskontrakt Statens internbank och 4 miljoner kronor avseende uttagna medel Riksgäldsspar.

Affärsverket svenska kraftnäts långfristiga skulder består av aktiverade kapacitetsavgifter och uppgår till knappt 39 miljarder kronor, vilket är en ökning med drygt 19 miljarder kronor från föregående år. Kapacitetsavgifter uppkommer som en följd av överföringsbegränsningar i stamnätet och Affärsverket svenska kraftnät använder dem till mothandel eller till att finansiera investeringar som förstärker eller bibehåller överföringskapaciteten i stamnätet. Under 2021 har det varit ett mycket högt inflöde av kapacitetsavgifter.

Luffartsverkets långfristiga skulder består av betalningsutfästelser till SVEDAB 547 miljoner kronor och innehållna garantibelopp 162 miljoner kronor.

Not 49 Leverantörsskulder

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Trafikverket	10 829	8 840
Försvarsmakten	3 269	1 637
Försvarets materielverk	2 777	2 008
Folkhälsomyndigheten	1 271	428
Polismyndigheten	815	560
Fortifikationsverket	619	301
Statens fastighetsverk	522	448
Uppsala universitet	441	130
Kriminalvården	396	749
Försäkringskassan	332	216
Arbetsförmedlingen	328	129
Kungl. Tekniska högskolan	295	60
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	266	114

	2021-12-31	2020-12-31
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	1 814	685
Sjöfartsverket	156	115
Luffartsverket	105	207
Övriga myndigheter	5 897	4 142
Summa	30 131	20 768

Leverantörsskulder är skulder som uppkommer vid köp av varor och tjänster. Posten kan variera mycket på grund av skuldernas kortfristiga karaktär. Posten uppgår till 30,1 miljarder kronor vilket är en ökning från föregående år med drygt 9 miljarder kronor.

Trafikverket redovisar leverantörsskulder om 10,8 miljarder kronor vilket är en ökning med 2 miljarder kronor. Försvarmaktens leverantörsskulder uppgår till 3,2 miljarder kronor vilket är en ökning med 1,6 miljarder kronor. Försvarets materielverk, Folkhälsomyndigheten och Affärsverket svenska kraftnät redovisar också betydligt högre leverantörsskulder än föregående år.

Not 50 Övriga kortfristiga skulder

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Skatteverket		
Kontoöverskott, skattekonto	109 703	88 576
Övrigt, Skatteverket	641	588
Summa Skatteverket	110 344	89 164
Riksgäldskontoret		
Affärsdagsredovisning	32 273	37 035
Skuld till premiepensionssystemet	21 184	17 228
EU-avgifter	5 548	3 227
Övrigt, Riksgäldskontoret	177	52
Summa Riksgäldskontoret	59 182	57 542
Pensionsmyndigheten	6 695	6 562
Försäkringskassan	3 665	3 592
E-hälsomyndigheten	2 677	2 630
Trafikverket	805	921
Exportkreditnämnden	536	676
Statens tjänstepensionsverk	451	448
Polismyndigheten	354	440
Transportstyrelsen	353	214
Skogsstyrelsen	420	54
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	436	396
Svenska kraftnät	149	43
Sjöfartsverket	24	30
Övriga myndigheter	4 487	3 784
Summa	190 578	166 496

Posten Övriga kortfristiga skulder uppgick till 190,6 miljarder kronor vid utgången av 2021, vilket är 24,1 miljarder kronor högre än föregående år.

Den största delen av Skatteverkets skuld för kontoöverskott på skattekonto utgörs av skattebetalares extra inbetalningar för att täcka den slutliga skatten, vilken avräknas

först 2022. En annan del är oreglerade skulder avseende överskjutande ingående mervärdesskatt eller andra återbetalningar som inte hunnit verkställas per balansdagen. Förändringar av kontoöverskott på skattekonto hos Skatteverket motsvarar en ökning på 21,1 miljarder kronor.

Effekterna av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning var 4,8 miljarder kronor lägre 2021 än föregående år. Vid affärsdagsredovisning uppstår en skuld när ett avtal om köp av värdepapper ingås, som sedan nollställs några dagar senare när betalningen görs. Det är normalt att det är stora fluktuationer i effekten av affärsdagsredovisningen. Motsvarande effekt förekommer på fordringssidan i samband med försäljning av värdepapper, se not 35 Övriga kortfristiga fordringar.

Riksgäldskontorets skuld till premiepensionssystemet består huvudsakligen av inbetalda ålderspensionsavgifter som övergångsvis har placerats på konto i Riksgäldskontoret för finansiering av framtida pensioner.

Medel för EU-avgiften består av medel som har satts in på EU-kommissionens konto i Riksgäldskontoret, men som ännu inte har rekvirerats av kommissionen och betalats från statens centralkonto i Riksbanken. Beloppet varierar över tid beroende på EU-kommissionens aktuella likviditetsbehov.

Pensionsmyndigheten redovisar en skuld för innehållen skatt på pensionsförmåner.

Skulderna hos Försäkringskassan består främst av innehållen skatt på dagersättningar, så som sjukpenning, graviditetspenning, föräldrapenning m.fl. skattepliktiga socialförsäkringsförmåner.

E-hälsomyndighetens övriga skulder består främst av en skuld till apoteksaktörer avseende den läkemedelsförmån som E-hälsomyndigheten har i uppdrag att förmedla till apoteksaktörer.

Skogsstyrelsens skulder har ökat med 0,4 miljarder kronor, vilket främst beror på nekade avverkningsstillstånd i fjällnära skog.

Polismyndigheten har omklassificerat kontanta beslag från övriga kortfristiga skulder till depositioner vilket minskar förra årets jämförelsebelopp med 0,2 miljarder kronor. Även Transportstyrelsens jämförelsetal har justerats något.

Not 51 Depositioner

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Kronofogdemyndigheten	2 162	1 866
Tullverket	490	439
Länsstyrelserna	370	542
Polismyndigheten	330	242
Övriga myndigheter	313	109
Summa	3 665	3 198

Den största delen av depositioner består av indrivna medel hos Kronofogdemyndigheten. Tullverkets depositioner avser ställda säkerheter för kredittillstånd för tullärenden och liknande kontanta säkerheter i uppbördsverksamheten. Länsstyrelsernas depositioner består främst av hyror som privatpersoner deponerat hos länsstyrelserna i samband med tvist med fastighetsägare. Av länsstyrelsernas depositioner finns ungefär 70 procent hos Länsstyrelsen i Stockholms län.

Not 52 Förskott från uppdragsgivare och kund

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Sveriges lantbruksuniversitet	31	30
Kemikalieinspektionen	28	22
Bolagsverket	21	19
Patent- och registreringsverket	19	21
Högskolan i Gävle	15	11
Högskolan Dalarna	8	5
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	60	63
Luffartsverket	0	0
Sjöfartsverket	0	0
Övriga myndigheter	3	3
Summa	184	174

Uppdragsgivare och kunder lämnar medel till myndigheter i förskott för finansiering av större projekt, t.ex. infrastrukturprojekt eller forsknings- och utvecklingsprojekt. Projekten pågår under en längre tid och när arbetet inte har avslutats eller projektet slutavräknats redovisas medlen som ett förskott från uppdragsgivare och kund. Förskott från kunder kan även avse förskott i samband med pågående försäljning.

Sveriges lantbruksuniversitets förskott består av handpenning från Uppsala kommun vid försäljning av fastighet.

Affärsverket svenska kraftnäts förskott består av avtal med kunder inom optoverksamheten, dvs. infrastruktur för tele- och datakommunikation. Avtalstiden varierar mellan 15 och 25 år. Affärsverket svenska kraftnät redovisar intäkten i takt med att tjänsten tillhandahålls.

Not 53 Upplupna kostnader

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Riksgäldskontoret	6 546	6 627
Trafikverket	3 218	2 825
Försvarsmakten	1 851	1 791
Polismyndigheten	1 713	1 315
Försvarets materielverk	1 703	1 169
Migrationsverket	1 464	1 612
Försäkringskassan	899	820
Arbetsförmedlingen	739	756
Skatteverket	484	439
Folkhälsomyndigheten	417	112
Kriminalvården	410	336
Lunds universitet	398	245
Statens jordbruksverk	386	72
Regeringskansliet	308	272
Kammarkollegiet	271	1 151
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	2 174	1 002
Sjöfartsverket	106	173

	2021-12-31	2020-12-31
Luffartsverket	16	8
Övriga myndigheter	5 218	5 198
Summa	28 321	25 923

Upplupna kostnader i staten har till stor del med statsskuldsförvaltningen att göra, men redovisas i övrigt för tjänster som utförts under redovisningsperioden och för varor som levererats men faktureras eller betalas först under nästkommande räkenskapsår. Upplupna kostnader består även av semester- och löneskulder, konsult- och revisionsarvoden m.m. som redovisas av de flesta myndigheter.

Riksgäldskontorets upplupna kostnader består av räntekostnader för upplåning i svenska kronor och utländsk valuta samt skuldskötselinstrument som kostnadsförts men ännu inte betalats.

Trafikverkets största delposter avser markinlösen samt investeringar i väg och järnväg med 786 miljoner kronor respektive 1 285 miljoner kronor. Semesterlöneskuld och andra personalrelaterade kostnader utgör 701 miljoner kronor.

Försvarsmaktens största delpost avser ledighetsskuld och upplupen lön.

Polismyndighetens största delpost avser upplupna semester- och löneskulder.

Försvarets materielverks största delpost avser interimsskulder till leverantörer.

Migrationsverkets upplupna kostnader avser till största delen placering av barn, ersättning för ensamkommande barn och schablonersättningar.

Not 54 Oförbrukade bidrag

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Lunds universitet	2 395	2 232
Karolinska institutet	2 168	2 098
Göteborgs universitet	1 585	1 513
Uppsala universitet	1 014	963
Kungl. Tekniska högskolan	600	626
Stockholms universitet	540	467
Universitets- och högskolerådet	462	505
Sveriges lantbruksuniversitet	394	344
Linköpings universitet	358	296
Umeå universitet	358	336
Luleå tekniska universitet	195	178
Södertörns högskola	152	169
Linnéuniversitetet	137	125
Mälardalens högskola	135	125
Kustbevakningen	125	132
Örebro universitet	111	97
Malmö universitet	103	89
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	1 934	1 648
Sjöfartsverket	71	219
Övriga myndigheter	1 473	1 356
Summa	14 310	13 518

Som oförbrukade bidrag redovisas bidragsmedel som erhållits, men som ännu inte förbrukats för sitt ändamål.

I första hand universitet och högskolor redovisar oförbrukade bidragsmedel, främst för finansiering av olika forskningsprojekt. Lunds universitet, Karolinska institutet och Göteborgs universitet är de lärosäten som har de största oförbrukade bidragen från icke statliga finansiärer.

Totalt oförbrukade bidrag

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Universitet och högskolor	22 630	20 897
Inomstatliga	11 918	10 832
Utomstatliga	10 712	10 065
Länsstyrelser	2 398	1 575
Inomstatliga	2 148	1 353
Utomstatliga	250	222
Övriga	7 259	6 901
Inomstatliga	3 911	3 670
Utomstatliga	3 348	3 231
Totala inomstatliga ¹	17 977	15 855
Totala utomstatliga	14 310	13 518
Summa	32 287	29 373

¹ Därutöver finns ett inomstatligt oförbrukat bidrag hos Kammarkollegiet på 2 095 miljoner kronor (1 118 miljoner kronor föregående år) som är hänförligt till public servicebolag.

Oförbrukade inomstatliga bidrag, dvs. bidrag som myndigheter har fått från andra statliga myndigheter, elimineras i årsredovisningen för staten, men redovisas här som tilläggsinformation. Dessa bidrag har i de flesta fall redovisats mot anslag hos den givande myndigheten.

De totala oförbrukade bidragen ökade med 2 914 miljoner kronor. De utomstatliga oförbrukade bidragen ökade med 792 miljoner kronor och de inomstatliga oförbrukade bidragen ökade med 2 122 miljoner kronor.

Högskolesektorn står för 59 procent av inomstatliga oförbrukade bidrag, vilket är en något lägre andel än föregående år, beroende på att länsstyrelsernas andel har ökat. Det är vanligtvis fråga om forskningsmedel, ofta från Vetenskapsrådet, andra forskningsråd eller myndigheter med uppgift att fördela sådana medel.

Lunds universitet redovisade högst belopp för oförbrukade inomstatliga bidrag vid utgången av 2021. Beloppet uppgick till 2 169 miljoner kronor vilket var 18 procent av de totala inomstatliga oförbrukade bidragen för universitet och högskolor på 11,9 miljarder kronor. Karolinska institutet redovisar cirka 14 och Uppsala universitet cirka 13 procent av detta totala belopp.

Bland övriga myndigheter redovisar Sjöfartsverket 2 027 miljoner kronor, vilket avser oförbrukade bidrag för farledsprojekt som finansieras med bidrag från Trafikverket.

Inomstatliga bidrag hos länsstyrelserna avser vanligen medel från centrala myndigheter som ska förmedlas till olika regionala projekt. Beloppet har ökat kraftigt hos länsstyrelserna. Den största ökningen återfinns hos Länsstyrelsen i Stockholms län och består av oförbrukade bidrag främst från Länsstyrelsen i Örebro län, vilka ökade med 190 miljoner kronor jämfört med 2020. Ökningen beror framför allt på stora bidragsinbetalningar för att finansiera arbetet med att administrera stöd till företag

som drabbats av pandemin. Även hos Länsstyrelsen i Skåne har de oförbrukade bidragen ökat kraftigt. Det beror främst på ökade uppdrag finansierade av Naturvårdsverket samt på ökade dispositionsrätter för Länsstyrelsen i Örebro.

Oförbrukade inomstatliga bidrag

Inomstatliga oförbrukade bidrag uppgick till totalt 18 miljarder kronor.

Oförbrukade inomstatliga bidrag

Miljoner kronor

Förväntad förbrukningstakt inomstatliga oförbrukade bidrag	Totalt	Inom 3 månader	Mer än 3	Mer än 1 år	Mer än 3 år
			månader till 1 år	till 3 år	3 år
Inomstatliga oförbrukade bidrag (med förbrukningstakt)	15 781	4 039	9 273	1 957	513
varav Universitet och högskolor	11 918	2 857	7 638	1 227	196
varav Länsstyrelser	2 148	550	1 051	401	146
varav Övriga	1 715	632	583	329	171
Övriga (utan uppgift om förbrukningstakt)	2 196				
Totala inomstatliga oförbrukade bidrag¹⁾	17 977				

I tabellen ovan visas hur 88 procent av inomstatliga oförbrukade bidrag förväntas tas i anspråk inom angivna tidsintervaller. Redovisade belopp bygger på uppgifter som berörda myndigheter lämnat utifrån gjorda uppskattningar om förväntad förbrukningstakt.

Not 55 Övriga förutbetalda intäkter

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Riksgäldskontoret	27 388	27 958
Reglering av skatter till andra sektorer för aktuellt år	24 787	-
Post- och telestyrelsen	4 444	2 330
Försvarets materielverk	3 071	2 623
Myndigheten för press, radio och tv	748	911
Statens jordbruksverk	642	641
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	603	344
Karolinska institutet	246	251
Lunds universitet	235	201
Statens fastighetsverk	148	150
Trafikverket	117	78
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	20	20
Svenska kraftnät	16	25
Sjöfartsverket	12	9
Övriga myndigheter	1 034	891
Summa	63 511	36 432

Övriga förutbetalda intäkter är till stor del poster som uppkommer i statskulturförvaltningen och poster som hänger ihop med modellen för periodisering av skatteintäkter. Förutbetalda intäkter i övrigt uppstår på grund av att varor och tjänster faktureras i förskott eller förskottsbetalas innan prestationer har utförts.

Den största posten gäller överkurser som uppstår när Riksgäldskontoret emitterar obligationer och marknadsvärdet är högre än det nominella värdet. Mellanskillnaden är överkurs och bokförs som förutbetalda intäkter som periodiseras över lånets löptid. Efter justering för andra myndigheters innehav har den minskat jämfört med föregående år med 0,6 miljarder kronor och uppgår till 27,4 miljarder kronor. Riksgäldskontorets förutbetalda intäkter innehåller även underkurser och förutbetalda avgifter.

Reglering av skatter och avgifter till andra sektorer för aktuellt år omfattar förutbetalda intäkter som avser kommuner och trossamfund. För 2021 beräknas 24,8 miljarder kronor komma att regleras till kommuner och trossamfund.

Post- och telestyrelsen har under 2021 genomförd auktions i 3,5 och 2,3 GHz-banderna, vilket gett en ökning av posten med 2,1 miljarder kronor. Förutbetalda auktionsintäkter uppgick vid årsskiftet till drygt 4,4 miljarder kronor.

Försvarets materielverk redovisar förutbetalda intäkter som rör pågående arbeten för andra än Försvarmaktens räkning.

Myndigheten för press- radio och tv har fått in avgifter för tillstånd att sända analog kommersiell radio som betalats i förskott för hela tillståndsperioden 2018 – 2026. De avgifter som avser kommande år tas upp som förutbetalda intäkter och uppgick vid årsskiftet till knappt 0,7 miljarder kronor.

Statens jordbruksverk redovisar förutbetalda intäkter från EU:s fonder med drygt 0,6 miljarder kronor, i första hand från EU:s landsbygdsfond 2014–2020.

Not 56 Garantiförbindelser

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Svensk-Danska Broförbindelsen AB, Trafikverket	4 943	4 169
Arlandabanan Infrastructure AB, Trafikverket	1 724	1 780
Summa	6 667	5 949

Trafikverket har för statens räkning förbundit sig att när så behövs lämna villkorat aktieägartillskott till Svensk-Danska Broförbindelsen AB för att bolagets egna kapital vid varje tillfälle ska uppgå till det registrerade aktiekapitalet. Det finns även en kapitaltäckningsgaranti till Arlandabanan Infrastructure AB som i första hand belastar Riksgäldskontorets garantireserv, men som under vissa förutsättningar kan belasta Trafikverket. Trafikverket redovisar också långfristiga skulder som kopplar till dessa garantiförbindelser på 0,7 miljarder kronor, se även not 48.

Bland garantiförbindelser inom linjen finns inte de garantier med där förlustrisken har värderats och avsättning för förväntade förluster görs. Årets tillkommande avsättningar för garantier uppgick till sammanlagt 12,3 miljarder kronor varav huvuddelen rör Exportkreditnämndens garantier. Avsättningarna kommenteras i viss mån i not 44, avsättningar för garantier.

Förutom garantiförbindelser görs inte heller avsättningar för insättningsgarantin, investerarskyddet eller garantikapital.

I nedanstående tabell redovisas statens totala garantiåtaganden fördelat på de åtaganden för vilka avsättningar görs och de åtaganden för vilka avsättningar inte görs.

Åtgärder relaterade till sjukdomen covid-19 innefattar även garantiförbindelser. Såväl Exportkreditnämnden som Riksgäldskontoret har under året fortsatt att ställa ut olika former av garantier. Exportkreditnämnden ställer bland annat ut en tillfällig rörelsekreditgaranti för stora företag. Utstående åtaganden för denna uppgår till 42,4

miljarder kronor. Riksgäldskontoret ställer ut garantier under den s.k. Företagsakuten, där staten tar risken vid utlåning till ekonomiskt påverkade företag. Utestående garantier uppgår till 1,3 miljarder kronor vid utgången av 2021. Utöver det förvaltar Riksgäldskontoret bland annat statens åtagande gällande EU:s sysselsättningsfond SURE. Utestående åtagande för SURE uppgår till 7,8 miljarder kronor.

Garantiåtaganden totalt

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Garantier för vilka avsättningar görs		
<i>Garantier om tillförsel av kapital</i>		
Grundfundsförbindelser, Riksgäldskontoret	405	405
<i>Exportgarantier m.m.</i>		
Exportgarantier m.m., Exportkreditnämnden	266 330	238 556
U-kreditgarantier, Sida	425	488
Fristående krediter, Sida	6 210	4 888
<i>Kreditgarantier</i>		
Infrastruktur, Riksgäldskontoret	9 606	13 607
Internationella åtaganden, Riksgäldskontoret	1 712	1 081
Internationella åtaganden, Sida	941	944
Bostadskrediter, Boverket	4 376	2 731
Övrigt, Riksgäldskontoret	6	6
Garantier till företag	1 274	1 796
<i>Övriga garantier</i>		
Pensionsgarantier, Riksgäldskontoret	7 039	7 322
Summa Garantier för vilka avsättningar görs	298 324	271 824
Garantier för vilka avsättningar inte görs		
Insättningsgarantin och investerarskyddet	1 917 375	1 734 196
<i>Garantier om tillförsel av kapital</i>		
Garantikapital	182 961	169 402
Garanti till Europeiska unionen för SURE	7 779	7 694
Garanti till EIB:s garantifond för stöd till företag	194	-
Garantiförbindelser	6 667	5 949
Summa Garantier för vilka avsättningar inte görs	2 114 976	1 917 241
Garantiåtaganden totalt	2 413 300	2 189 065

Not 57 Övriga ansvarsförbindelser

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Ansvarsförbindelser för avhjälpande av miljöskador		
Trafikverket	25 011	40 000
Försvarmakten	6 000	6 000
Sveriges geologiska undersökning	517	1 040
Naturvårdsverket	104	175
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	15 000	15 000
Sjöfartsverket	44	44
Summa Ansvarsförbindelser för avhjälpande av miljöskador	46 676	62 259
Andra övriga ansvarsförbindelser		

	2021-12-31	2020-12-31
Justitiekanslern	24 750	6 723
Riksgäldskontoret	18 965	20 487
Naturvårdsverket	6 212	175
Kriminalvården	5 625	1 534
Riksantikvarieämbetet	1 881	8 319
Statens jordbruksverk	928	1 282
Försvarets materielverk	290	3 006
Karolinska institutet	153	51
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	51	51
Övriga myndigheter	962	4 804
Summa Andra övriga ansvarsförbindelser	59 817	46 432
Summa	106 493	108 691

Ansvarsförbindelser är förpliktelser som inte redovisas som skuld eller avsättning i balansräkningen på grund av att det inte är troligt att de kommer att regleras eller på grund av att deras storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Det kan också vara möjliga förpliktelser, dvs. det är osäkert om det förekommer en förpliktelse eller inte. Som Övriga ansvarsförbindelser redovisas de ansvarsförbindelser som inte är garantiförbindelser.

Trafikverket redovisar flera åtaganden. Ansvarsförbindelserna innefattar ansvar för avhjälpande enligt 10 kap. miljöbalken (1998:808) i vissa fall till följd av den flygplatsverksamhet som bedrivits av Luftfartsverket och den verksamhet som bedrivits av Vägverket, Banverket och Statens järnvägar. Trafikverket redovisar även åtaganden för den av staten utställda miljögarantin i avtalet om bolagisering av Statens järnvägar. Beräkningen av värdet för det framtida åtagandet för Trafikverkets egna fastigheter har uppdaterats under år 2021 utifrån en ny översiktlig bedömning av miljöskulden.

Försvarsmaktens post består bl.a. av framtida åtaganden för avhjälpande av miljöskador för förorenade områden som har uppkommit på grund av Försvarsmaktens verksamhet.

Affärsverket svenska kraftnäts framtida åtagande för avhjälpande enligt 10 kap. miljöbalken (1998:808) till följd av föroreningskada som uppstått i verksamheten. Impregnerade slipersfundament med tillhörande stag tas upp vid avslutad verksamhet.

Justitiekanslern har i uppdrag från regeringen att företräda staten med anledning av bl.a. ett anspråk på skadestånd där käranden är ett bolag som verkar inom gruvnäringen och som begär ersättning med ett belopp som uppskattas till 18 miljarder kronor. Ökningen mellan åren förklaras av ändrad bedömning.

Riksgäldskontorets ansvarsförbindelser är skuldbevis för utbetalningar från anslag till kapitalhöjning i internationella finansieringsinstitutioner.

Övriga ansvarsförbindelser hos Naturvårdsverket består i huvudsak av två markägares anspråk på ersättning som en följd av utökning av Natura 2000-områden. Skadan uppskattas till 6,2 miljarder kronor.

5.3 Noter till finansieringsanalyser

Not 58 Skatter

Miljoner kronor

	2021	2020
Enligt resultaträkningen	1 504 824	1 332 310
Tillkommer/avgår:		
Förändring av fordringar och skulder	-28 358	-29 068
Summa	1 476 466	1 303 242

Statens betalningar från skatter ökade med 173 miljarder kronor jämfört med föregående år. Skatteintäkterna enligt resultaträkningen ökade med 173 miljarder kronor, se not 1. Vid periodiseringen av skatteintäkterna tas upplupna eller förutbetalda intäkter upp för de skatter som är hänförliga till året, men ännu inte betalats eller omvänt, se not 38. Betalningarna beräknas vara 28 miljarder kronor lägre än skatteintäkterna enligt resultaträkningen. Beloppet är en nettoeffekt av de förändringar av fordringar och skulder som rör skatter. Främst har upplupna skatteintäkter ökat, vilket innebär ett minskat kassaflöde i förhållande till intäkterna.

Not 59 Avgifter och andra ersättningar

Miljoner kronor

	2021	2020
Enligt resultaträkningen	68 761	60 153
Avsättning för garantier	1 384	1 515
Tillkommer: utdelningar och kapitaljustering	17 525	17 924
Avgår: realisationsvinster	-142	-153
Summa	87 528	79 439

Statens betalningar från avgifter och andra ersättningar ökade med 8 miljarder kronor. Det beror huvudsakligen på att intäkter från avgifter och andra ersättningar är 9 miljarder kronor högre än föregående år varav avgifter för uppdragsverksamhet stod för den högst ökningen, se not 2.

Avgifter och andra ersättningar justeras med delen av förändringen av avsättningar för garantier som redovisas som intäkter, eftersom förändring av avsättningar inte medför något kassaflöde. Från avgifter och andra ersättningar enligt resultaträkningen avgår realisationsvinster eftersom dessa inte innebär några betalningar.

I finansieringsanalysen tillkommer erhållna utdelningar på statens aktier i avsnittet för statens verksamhet eftersom hel- och delägda företag redovisas enligt s.k. förenklad substansvärdering och utdelningarna därmed inte redovisas i resultaträkningen. Statens utdelningar redovisas i allt väsentligt av Kammarkollegiet. De största minskningarna gäller Telia och Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB). Högst utdelningar gav Vattenfall AB och LKAB.

Not 60 Transfereringar

Miljoner kronor

	2021	2020
Enligt resultaträkningen	1 340 951	1 309 069
Avgår:		
Avsättningar till fonder	-10 232	-8 369
Omvärdering och avskrivning av lån, CSN m.fl.	291	324
Summa	1 331 010	1 301 024

Utbetalningarna av transfereringar ökade med 30 miljarder kronor. Den största ökningen är transfereringar till kommuner. Utbetalningarna är lägre än kostnaderna för transfereringar enligt resultaträkningen eftersom avsättningar till fonder och omvärderingar av lån inte medför några betalningar. Avsättning till fonder avser främst Kärnavfallsfonden och Resolutionsreserven.

Not 61 Statens egen verksamhet

Miljoner kronor

	2021	2020
Enligt resultaträkningen	314 925	287 212
Avgår:		
Avskrivningar	-30 979	-29 852
Avsättningar	-1 878	-4 003
Nedskrivning av andra långfristiga värdepappersinnehav	-	18
Realisationsförluster	-103	-141
Summa	281 966	253 234

Utbetalningarna i statens egen verksamhet ökade med 29 miljarder kronor. Utbetalningarna är lägre än kostnaderna enligt resultaträkningen på grund av att kostnader för avskrivningar och avsättningar inte medför några betalningar. Kostnaderna för statens verksamhet justeras även för realisationsförluster vid försäljning av egendom som redovisats som kostnad utan att medföra någon betalning.

Not 62 Justeringar till betalningar

Miljoner kronor

	2021	2020
Förändring av långfristiga fordringar	-340	-3 148
Förändring av omsättningstillgångar	8 940	997
Förändring av kassa och bank	-130	236
Förändring av skulder	65 229	5 425
Summa	73 698	3 511

Justeringar till betalningar för statens verksamhet förbättrade kassaflödet med sammantaget 74 miljarder kronor, jämfört med 4 miljarder kronor föregående år.

Förändringen av omsättningstillgångarna påverkade kassaflödet positivt med 8 miljarder kronor.

Förändring av skulder påverkade betalningsflödet positivt med 65 miljarder kronor.

Den del av förändring av fordringar och skulder som avser skatter redovisas under not 58, poster och förändring av periodiseringsposter som tillhör statsskuldsvärdningen redovisas under not 67.

Not 63 Investeringar

Miljoner kronor

	2021	2020
<i>Finansiella investeringar</i>		
Aktier och andra värdepapper	959	14 913
<i>Materiella investeringar</i>		
Beredskapstillgångar	21 296	15 177
Väganläggningar	14 852	15 480
Järnvägsanläggningar	21 313	19 909
Maskiner och inventarier	5 171	5 353
Fastigheter och markanläggningar	1 574	1 291
Övriga investeringar	11 287	10 824
Summa materiella investeringar	75 493	68 035
<i>Immateriella investeringar</i>		
Datasystem, rättigheter m.m.	3 614	3 376
Total summa	80 066	86 324

Investeringar uppgick till 80 miljarder kronor, en minskning med 6 miljarder kronor jämfört med föregående år.

De finansiella investeringarna uppgick till 1 miljard kronor, vilket innebär en minskning med drygt 14 miljarder kronor. Beloppet för 2021 består främst av kapitaltillskott till Swedfund International. Därutöver har Sida betalat ut kapitaltillskott till tre internationella utvecklingsbanker på knappt 0,3 miljarder kronor.

Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 75 miljarder kronor vilket är 7 miljarder kronor mer än föregående år. Det beror främst på att investeringar i beredskapstillgångar ökade med 6 miljarder kronor.

Investeringar i väganläggningar minskade med knappt 1 miljard kronor och investeringar i järnvägsanläggningar ökade med drygt 1 miljard kronor, se not 18, 19 och 23.

Investeringar i maskiner och inventarier samt i fastigheter och markanläggningar har i princip varit oförändrade jämfört med föregående år, se not 22 och 20.

Övriga investeringar ökade med knappt 0,5 miljarder kronor. I övriga investeringar ingår pågående nyanläggningar, förbättringsutgifter på annans fastighet och förändring av förskott för materiella anläggningstillgångar, se not 21, 23 och 25.

Investeringar i immateriella tillgångar som i huvudsak avser it-system uppgick till drygt 3 miljarder kronor, liksom föregående år, se not 15 och 16.

Not 64 Utlåning

Miljoner kronor

	2021	2020
<i>Nyutlåning</i>		
Centrala studiestödsnämnden, studielån och hemutrustningslån	25 540	23 392
Riksgäldskontoret	317	19 376
Övriga myndigheter	297	18
Summa nyutlåning	26 154	42 786
<i>Amorteringar</i>		
Centrala studiestödsnämnden	13 185	12 752
Riksgäldskontoret	59 094	60
Övriga myndigheter	25	16
Summa amorteringar	72 304	12 828

CSN:s nyutlåning, som till största delen består av studielån i form av annuitetslån, uppgick till 26 miljarder kronor, vilket är 2 miljarder kronor högre än föregående år. Amorteringarna till CSN uppgick liksom föregående år till drygt 13 miljarder kronor.

Riksgäldskontoret har endast haft marginell nyutlåning under året. Amorteringarna på 59 miljarder kronor består främst av att Riksbanken amorterat ca 57 miljarder kronor på lån i euro och dollar.

Not 65 Finansiellt netto för statens upplåning

Miljoner kronor

	2021	2020
Ränteintäkter	8 053	10 416
Räntekostnader	-23 086	-24 026
Övriga poster, netto	7 386	8 840
<i>Tillkommer/Avgår:</i>		
Orealiserade valutadifferenser	2 435	-6 064
Summa	-5 212	-10 834

Det finansiella netto som är hänförligt till statens upplåning gav ett negativt kassaflöde med 5 miljarder kronor, jämfört med ett negativt kassaflöde med 11 miljarder kronor föregående år. Minskningen förklaras av lägre nettoutflöde för realiserade valutakursförändringar jämfört med föregående år, se not 12. Justeringen för realiserade poster görs eftersom de inte medför något kassaflöde.

Not 66 Övrigt finansiellt netto

Miljoner kronor

	2021	2020
Finansiella intäkter enligt resultaträkningen	18 940	15 152
Finansiella kostnader enligt resultaträkningen	-4 530	-3 839
Marknadsvärdesförändringar	-3 358	-1 372
Summa	11 052	9 941

Övrigt finansiellt netto har påverkat kassaflödet positivt med 11 miljarder kronor vilket är drygt 1 miljard kronor högre än föregående år. Under Övrigt finansiellt netto redovisas räntor och andra finansiella transaktioner som inte är hänförliga till statsskuldsvärdet, se not 13 och 14.

Övrigt finansiellt netto justeras för marknadsvärdesförändringar på statens innehav av värdepapper eftersom de inte medför några betalningar. Realisationsvinster vid försäljning av aktier och andra värdepapper ingår i posten försäljning av anläggnings-tillgångar i finansieringsanalysen och dras därför av från de finansiella intäkterna.

Not 67 Justeringar till betalningar

Miljoner kronor

	2021	2020
Förändring av tillgångar hänförliga till statens upplåning	847	723
Förändring av skulder hänförliga till statens upplåning	-524	-1 375
Förändring i fordringar och skulder till följd av affärsdagsredovisning	-5 354	24 474
Förändringar i kortfristiga placeringar i statsskuldsförvaltningen	21 851	-11 406
Summa	16 820	12 416

Justeringar till betalningar har förbättrat kassaflödet och därmed minskade statsskulden med 17 miljarder kronor, jämfört med 12 miljarder kronor förgående år. Det beror främst på nettot av förändringar i kortfristiga placeringar i statsskuld-förvaltningen, vilket ökade kassaflödet med 22 miljarder kronor. Förgående år ökade statsskulden med 11 miljarder kronor till följd av förändringar i kortfristiga placeringar i statsskuld-förvaltningen.

Förändringar i fordringar och skulder i affärsdagsredovisningen har påverkat kassaflödet negativt och därmed ökade statsskulden med 5 miljarder kronor.

Upplupna och förutbetalda räntor som är hänförliga till statens upplåning redovisas i balansräkningen under periodavgränsningsposter och påverkar således inte statsskulden. Förändringar av dessa tillgångar och skulder har förbättrat kassaflödet med knappt 0,5 miljarder kronor.

6 Utveckling av statsskulden

Statens budget visade ett överskott på 78 miljarder kronor 2021. Det innebär att budgetsaldot förbättrades med 299 miljarder kronor jämfört med 2020, då budgeten visade ett underskott på 221 miljarder kronor. Statens nettolånebehov är lika med saldot på statens budget fast med omvänt tecken.

Den konsoliderade statsskulden minskade från 1 218 miljarder kronor 2020 till 1 145 miljarder kronor 2021, dvs. med 73 miljarder kronor. Huvudorsaken till att statsskulden minskade var budgetöverskottet.

Återhämtningen i svensk ekonomi ledde till starkare finanser än vad som hade prognostiserats i början av året. Det fick till följd att Riksgäldskontoret drog ned på emissionsvolymerna både i nominella statsobligationer och statsskuldväxlar. Upplåningen i realobligationer lämnades oförändrad.

Riksgäldskontoret lånar för statens räkning dels för att täcka underskott i statens budget, dels för att refinansiera lån som förfaller. Det totala upplåningsbehovet, inklusive behovet av att ersätta lån som förfaller, uppgick till 279 miljarder kronor 2021, jämfört med 481 miljarder kronor 2020.

Riksgäldskontoret sköter upplåningen genom att ge ut räntebärande värdepapper (statspapper). Huvuddelen är i form av nominella statsobligationer och statsskuldväxlar i kronor. En del av upplåningen sker i reala statsobligationer (realobligationer), som ger investerarna ett inflationsskydd. Riksgäldskontoret lånar även på den utländska räntemarknaden genom att ge ut värdepapper i utländsk valuta. Köpare av statspapper var i första hand inhemska och utländska fonder, försäkringsbolag och finansiella institutioner. Under 2021 motsvarade Riksbankens innehav av statspapper i genomsnitt omkring en tredjedel av statsskulden.

Volymen av statsskuldväxlar minskade under året. Den utestående stocken av statsskuldväxlar uppgick till 107 miljarder kronor i slutet av året, jämfört med 173 miljarder kronor 2020 (se tabell 1.3). Under 2021 var upplåningen i nominella statsobligationer 83 miljarder kronor, jämfört med 100 miljarder kronor 2020. År 2018 och 2019 var den årliga emissionsvolymen av nominella statsobligationer nere på cirka 30 miljarder kronor. En ny 50-årig statsobligation emitterades i juni 2021. Upplåningen uppgick till 10 miljarder kronor. Den samlade bedömningen var att en 50-årig obligation skulle minska risken i statsskulden till en kostnad som var låg sett i ett historiskt perspektiv. Under 2021 ökade emissionerna av realobligationer till 21 miljarder kronor, jämfört med 13 miljarder kronor 2020. Riksgäldskontoret gjorde inga emissioner av gröna obligationer eller obligationer i utländsk valuta under året.

Den statsskuld som redovisas i årsredovisningen för staten är konsoliderad och skiljer sig från den statsskuld som Riksgäldskontoret redovisar, som är okonsoliderad. Skillnaden utgörs av elimineringsåtgärder av myndigheters innehav av svenska statspapper. Vissa myndigheter som hanterar medel avsatta för ändamål vid sidan av statens budget har rätt att placera på den svenska statspappersmarknaden. Dessa tillgångar räknas bort vid beräkningen av den konsoliderade statsskulden.

Elimineringen av statliga myndigheters innehav av statspapper i balansräkningen i årsredovisningen för staten uppgick till 59,8 miljarder kronor 2021 (se tabell 1.1). Nästan hela beloppet avser Insättningsgarantifondens och Kärnavfallsfondens innehav. Övriga myndigheters innehav var knappt 0,1 miljarder kronor.

Pensionsmyndighetens innehav av statspapper för premiepensionssystemet elimineras inte vid beräkning av den konsoliderade statsskulden, eftersom dessa tillgångar inte ingår i den konsoliderade balansräkningen för staten. Sammantaget innebär detta att den okonsoliderade statsskulden som Riksgäldskontoret redovisar var 59,8 miljarder kronor högre än vad som redovisas i balansräkningen för staten.

Myndigheternas innehav av svenska statspapper minskade från 62,7 miljarder kronor 2020 till 59,8 miljarder kronor 2021. Insättningsgarantifondens och Kärnavfallsfondens innehav av statspapper minskade med 1,0 respektive 1,9 miljarder kronor 2021.

Tabell 6.1 Statliga myndigheters innehav av statspapper vid utgången av 2021

Miljarder kronor

	Insättningsgarantifonden	Kärnavfallsfonden	Övriga myndigheter	Elimineras i ÅRS
Nominella statsobligationer	38,7	8,6	0,1	47,4
Reala statsobligationer		12,4		12,4
Totalt	38,7	21,0	0,1	59,8

6.1 Definition av statsskulden

Statsskulden redovisas på bokslutsdagen till nominellt belopp inklusive upplupen inflationskompensation för realobligationer. Att statsskulden redovisas till nominellt belopp betyder att nollkuponglån och statsskuldväxlar tas upp till det belopp som Riksgäldskontoret kommer att betala på förfallodagen. Även derivatinstrument inkluderas i statsskulden, t.ex. de skuldbytesavtal (swappar) som Riksgäldskontoret ingår för att styra sammansättningen och löptiden av statsskulden. Instrumenten i utländska valutor är värderade till de valutakurser som gällde den 30 december 2021 årets sista bankdag.

Regeringen har beslutat att Riksgäldskontoret ska redovisa statsskulden som statens andel av den offentliga sektorns bruttoskuld enligt rådets förordning (EG) nr 479/2009 om tillämpningen av protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott som är fogat till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Undantag ska göras för skulden till premiepensionssystemet och de skulder i Insättningsgarantifonden som kan uppstå. De tillgångar och skulder i övrigt kopplade till statsskuld förvaltningen som blir följden av att bokföringsmässiga grunder tillämpas, ska därmed tas upp under andra poster i balansräkningen.

6.2 Statsskuldens fördelning och löptid

Det lagfästa målet för statsskuld förvaltningen är att långsiktigt minimera kostnaden för statsskulden under beaktande av risk. Därutöver ska förvaltningen ske inom ramen för de krav penningpolitiken ställer.

Regeringen lämnar vartannat år en skrivelse till riksdagen som innehåller en utvärdering av statens upplåning och skuld förvaltning. Utvärderingen görs över rullande femårsperioder. En utvärdering för 2015–2019 lämnades i april 2020 (skr. 2019/20:104).

Regeringens styrning av statsskuld förvaltningen

Det övergripande målet för statsskuld förvaltningen konkretiseras genom de riktlinjer som regeringen årligen fastställer efter förslag från Riksgäldskontoret. Riktlinjerna styr hur statsskulden ska fördelas mellan de tre skuldslagen nominell skuld i kronor, real

skuld i kronor och valutaskuld. Av riktlinjerna framgår också vilken löptid statsskulden ska styras mot.

Riktlinjer för sammansättning av statsskulden

- Andelen real kronaskuld ska långsiktigt vara 20 procent av statsskulden.
- Statsskuldens exponering i utländsk valuta ska vara oförändrad.
- Resterande del ska bestå av nominell kronaskuld.

Regeringen har inte gjort några ändringar i riktlinjerna jämfört med 2020.

Inom ramen för regeringens riktlinjer fattar Riksgäldskontoret beslut om förvaltning och upplåning. Det gäller t.ex. vilka valutor som ska ingå i valutaskulden och valutornas inbördes fördelning. Riksgäldskontoret har även möjlighet att inom givna mandat fatta beslut om ränte- och valutapositioner i utländsk valuta. Positionerna tas med derivatinstrument på likvida marknader.

Andelen realskuld ökade under året och riktvärdet om 20 procent av den totala skulden uppnåddes under 2021. Marknaden för realobligationer är relativt liten och likviditeten är sämre än för nominella statsobligationer. Därmed är det svårt att göra stora förändringar i upplåningen utan att kostnaden blir hög.

Statsskuldens exponering i utländsk valuta ska vara oförändrad enligt riktlinjerna. Exponeringen ska beräknas så att förändringar i kronans växelkurs exkluderas. Valutaexponeringen var i stort oförändrad 2021 jämfört med 2020.

Riktlinjer för statsskuldens löptid

De senaste åren har styrningen av statsskuldens löptid gått mot att bli mer övergripande. I riktlinjerna för 2020 beslutades att de tidigare separata löptidsmålen för kronaskuld respektive valutaskuld skulle slås ihop till ett gemensamt löptidsmål för hela statsskulden. Enligt regeringens riktlinjer skulle löptiden för statsskulden 2021 vara 3,5–6 år. Statsskuldens löptid låg inom riktlinjernas styrintervall under året. Att utfallet från och med juni var högre än 5 år berodde på att den kortfristiga finansieringen minskade i snabbare takt än den långfristiga, men även att den nya 50-åriga obligationen emitterades i juni 2021.

Historiskt har det över tid varit billigare att låna i instrument med kort löptid än med lång. Den förväntade besparingen av att låna i korta löptider har emellertid minskat de senaste åren. Mot den bakgrunden har statsskuldens löptid successivt förlängts.

Statsskuldens löptid påverkar både kostnaden och risken. Riktvärdet för löptiden bestäms genom att väga nyttan av att minimera kostnaden (ha en kort löptid) mot nyttan av att ha en låg ränteomsättningsrisk (ha en lång löptid).

Även om löptiden på en övergripande nivå styrs genom riktlinjer, fastställs fortfarande styrintervall för respektive skuldslag i Riksgäldskontorets finans- och riskpolicy. De senaste årens utveckling mot en mer övergripande styrning av löptiden har medfört att Riksgäldskontoret haft god flexibilitet att snabbt anpassa de separata styrintervallerna och upplåningen för respektive skuldslag.

Utveckling av marknadsräntor och svenska kronan

De räntor som Riksgäldskontoret i genomsnitt lånade till i nominella statsobligationer var 0,14 procent, jämfört med -0,1 procent 2020. Ökningen beror både på att marknadsräntorna steg och till följd av att Riksgäldskontoret emitterade obligationer med längre löptid jämfört med året innan.

Den tioåriga statsobligationsräntan i Sverige stod i slutet av året på 0,29 procentenheter, jämfört med 0,03 procent i slutet av 2020. Skillnaden mellan den tyska och svenska räntan minskade med 0,13 procentenheter till 0,47 procent.

För realobligationer minskade den genomsnittliga räntan i auktionerna från -1,42 procent 2020 till -1,62 procent 2021. Motsvarande ränta för statsskuldväxlar låg i linje med föregående år på cirka -0,2 procent. Räntan på den nya 50-åriga statsobligationen var 1,39 procent.

Den svenska kronan handlades till 9,04 mot dollarn i slutet av 2021, jämfört med 8,23 ett år tidigare. Mot euron försvagades kronan från 10,05 till 10,23.

Statsskuldens sammansättning

Andelarna nominell skuld, real skuld respektive valutaskuld beräknas baserat på nominella belopp, inklusive upplupen inflationskompensation och till aktuell växelkurs. Andelarna enligt riktlinjerna som beskrivs ovan överensstämmer inte med andelarna i tabell 1.2, då riktlinjernas andelar beräknas på den okonsoliderade skulden inklusive fordringar i vidareutlåning och inklusive förvaltningstillgångar.

Tabell 6.2 Statsskuldens utveckling och sammansättning

Miljarder kronor

	2017	2018	2019	2020	2021
Nominella lån i svenska kronor	712	629	593	779	723
varav nominella lån i svenska kronor, okonsoliderat	758	680	639	829	769
varav statliga myndigheters innehav	-47	-51	-46	-50	-46
Reala lån i svenska kronor	184	198	180	165	194
varav reala lån i svenska kronor, okonsoliderat	200	212	192	178	207
varav statliga myndigheters innehav	-16	-14	-13	-13	-13
Nominella lån i utländsk valuta	370	371	281	274	228
Summa konsoliderad statsskuld	1 265	1 197	1 054	1 218	1 145

Den konsoliderade statsskulden minskade med 73 miljarder kronor jämfört med 2020. De nominella lånen i svenska kronor var 723 miljarder kronor 2021, vilket var en minskning med 56 miljarder kronor jämfört med 2020. Den reala länestocken uppgick till 194 miljarder kronor, vilket var en ökning med 29 miljarder kronor jämfört med 2020.

Valutaskulden uppgick till 228 miljarder kronor i slutet av året, vilket var en minskning med 46 miljarder kronor jämfört med 2020. Valutaskulden består dels av lån i utländsk valuta, dels av Riksgäldskontorets derivat. Riksgäldskontorets valutaskuld genom derivat uppstår genom att myndigheten ingår avtal om att byta åtaganden i kronor mot åtaganden i utländsk valuta.

Sedan 2009 har Riksgäldskontoret tagit upp lån i utländsk valuta för att finansiera vidareutlåning till Riksbanken. Riksgäldskontoret slutade 2021 att låna i utländsk valuta för Riksbankens räkning till följd av att Riksbanken beslutade att själv finansiera valutareserven. Vidareutlåningen till Riksbanken i utländsk valuta minskade därmed och uppgick i slutet av 2021 till 127 miljarder kronor, vilket var en minskning med 47 miljarder kronor jämfört med 2020.

Tabell 6.3 Nominella lån i svenska kronor

Miljarder kronor

	2017	2018	2019	2020	2021
Nominella statsobligationer	565	587	524	523	610
Gröna obligationer	0	0	0	20	20
Statsskuldväxlar	88	20	20	173	107
Likviditetsförvaltningsinstrument	118	94	105	136	81
Säkerheter i svenska kronor	7	4	3	3	1
Privatmarknadslån	11	5	3	3	0
Valutaderivat i svenska kronor	-76	-82	-61	-79	-96
Nominella lån i svenska kronor	712	629	593	779	723

Den nominella skulden i svenska kronor var 56 miljarder kronor lägre vid utgången av 2021 jämfört med 2020. De nominella statsobligationerna ökade med 87 miljarder kronor jämfört med 2020. Utlåningen i gröna obligationer var 20 miljarder kronor, vilket var oförändrat jämfört med 2020. Den utestående stocken av statsskuldväxlar var 107 miljarder kronor vid utgången av 2021, vilket var 66 miljarder kronor lägre jämfört med 2020. Likviditetsförvaltningsinstrument minskade med 55 miljarder kronor jämfört med 2020.

I nominella lån i svenska kronor ingick tidigare även privatmarknadslån. Upplåningen på privatmarknaden har avslutats under 2021. Att låna upp på privatmarknaden i stället för på kapital- och penningmarknaderna ökade kostnaderna för statsskulden under 2021 med 5 miljoner kronor. För femårsperioden 2017–2021 uppgick merkostnaden till totalt 51 miljoner kronor.

Positionstagning

Riksgäldskontoret tar positioner för att minska statens kostnader och risker baserat på bedömningar om den framtida ränte- och växelkursutvecklingen. Positioner tas med hjälp av derivat i utländsk valuta som gör att skuldens löptid och fördelning mellan valutor justeras. Riksgäldskontoret kan ta valuta- och räntepositioner, men räntepositioner får endast tas i utländsk valuta. En vinst i positionerna minskar statens räntekostnader med samma belopp.

När Riksgäldskontoret bedömer att marknadspriset markant avviker från en långsiktigt motiverad nivå, kan myndigheten ta större positioner. Sådana positioner tar Riksgäldskontoret dock sällan, då Riksgäldskontoret normalt tar relativt små positioner. Enligt regeringens riktlinjer ska Riksgäldskontoret fastställa interna riktlinjer för den löpande positionstagningen.

För 2021 visade den löpande positionstagningen en vinst på 16 miljoner kronor, vilket kan jämföras med en vinst på 39 miljoner kronor föregående år. Resultatet för Riksgäldskontorets totala positionstagning varierar mellan åren och utvärderas därför i femårsperioder. År 2017–2021 var det genomsnittliga resultatet -10 miljoner kronor per år, inklusive den externa förvaltning som numera är avvecklad.

I maj 2018 beslutade Riksgäldskontoret att ta en position för en starkare krona i syfte att sänka kostnaden för statsskulden. Vid utgången av 2021 omfattade positionen 6,8 miljarder kronor och det orealiserade resultatet uppgick till 223 miljoner kronor. Det slutliga, realiserade resultatet kan beräknas först när positionen är avslutad.

6.3 Statsskuldens kostnader

Utgifterna på anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* inom utgiftsområde 26 Statsskuld räntor m.m. på statens budget uppgick till -1,3 miljarder kronor 2021 jämfört med 19,6 miljarder kronor 2020. Utfallet har aldrig tidigare varit negativt för ett helt budgetår. Det beror främst på en ändrad redovisningsprincip för valutakursförändringar, vilket gav upphov till en valutakursvinst på 1,6 miljarder kronor. Beloppen i statens budget redovisas enligt utgiftsmässiga principer och är nettot av inkomster och utgifter i upplåningsverksamheten.

Den utgiftsmässiga redovisningen är dock bristfällig när det gäller att beskriva statsskuldens kostnader. Exempelvis har valet av upplåningsteknik stor påverkan på anslagsbelastningen ett visst år. En kostnadsmässig redovisning, där samtliga kostnader och intäkter hänförliga till året tas med, ger därför en bättre bild av hur räntekostnaderna utvecklas över tiden.

I resultaträkningen för staten redovisas räntor enligt kostnadsmässiga principer efter eliminering av räntor till eller från statliga myndigheter. I kostnaderna ingår även en omvärdering av skulden i utländsk valuta. I tabell 1.4 visas statsskuldens kostnader, vilket är en sammanfattning och specificering av uppgifterna i resultaträkningen (se not 12 till resultaträkningen).

Tabell 6.4 Statsskuldens kostnader

Miljarder kronor

	2017	2018	2019	2020	2021
Räntekostnader på lån i svenska kronor	27,6	29,8	26,5	21,6	21,8
Räntekostnader på lån i utländsk valuta	3,2	4,8	4,9	2,6	1,4
Realiserade valutakursförändringar	-1,9	0,8	5,6	2,3	0,4
Realiserade kursförändringar	9,5	3,4	4,5	6,0	2,3
Orealiserade valutakursförändringar	-31,4	11,9	-0,8	-26,3	11,9
Över-/underkurs vid emission m.m.	-13,2	-11,3	-10,8	-11,2	-12,6
Summa kostnader	-6,1	39,3	29,8	-5,0	25,2
Ränteintäkter i upplåningsverksamheten	-14,2	-14,5	-14,9	-10,4	-8,1
Nettokostnader efter intäkter, exklusive skuldskötselåtgärder	-20,4	24,8	14,9	-15,4	17,1
Orealiserade valutakursförändringar hänförliga till skuldskötselinstrument och vidareutlåning	31,1	-5,0	-1,4	20,2	-9,5
Nettokostnader inklusive skuldskötselåtgärder	10,8	19,9	13,6	4,8	7,6

Enligt resultaträkningen för 2021 uppgick nettokostnaden för statsskulden (räntor, över- och underkurser, valutakursförändringar m.m.) till 7,6 miljarder kronor, vilket var en ökning med 2,8 miljarder kronor jämfört med 2020. Den främsta orsaken till att nettokostnaden för statsskulden ökade 2021 var att kursen på den svenska kronan försämrades i jämförelse med många valutor, vilket resulterade i orealiserade valutakursförändringar som ökade kostnaderna jämfört med 2020.

Realiserade valutakursförändringar påverkas framför allt av kronans växelkurs mot andra valutor när ett lån förfaller, men också av inbördes förändringar mellan andra valutors växelkurser, eftersom Riksgäldskontoret i förvaltningen av valutaskulden använder olika derivatinstrument. Utfallet för de realiserade valutakursförändringarna blev en valutakursförlust på 0,4 miljarder kronor 2021, vilket var en minskning med 1,9 miljarder kronor jämfört med 2020.

Nettokostnaden för realiserade kursförändringar var 2,3 miljarder kronor 2021, vilket var en minskning med 3,7 miljarder kronor jämfört med 2020. Kursförändringar uppstår när Riksgäldskontoret köper tillbaka obligationer och marknadsräntan avviker från kuponräntan.

Valutakursförändringen är uppdelad på en orealiserad valutakursvinst på 9,5 miljarder kronor hänförliga till skuldskötselinstrument och vidareutlåning samt en orealiserad valutakursförlust på 11,9 miljarder kronor för övrig statsskultsförvaltning. De totala orealiserade valutakursförändringarna ökade nettokostnaden för statsskulden med 2,4 miljarder kronor 2021, vilket var en försämring med 8,5 miljarder kronor jämfört med 2020.

Över- och underkurser vid emission av statspapper m.m. bidrog till att sänka statsskuldens kostnader med 12,6 miljarder kronor 2021.

Skillnaden 2021 mellan statsskuldens nettokostnader inklusive skuldskötselåtgärder och utfallet på anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* var 8,9 miljarder kronor. Skillnaden förklaras av att olika principer används för utgiftsmässig redovisning mot anslag och den kostnadsmässiga redovisningen i resultaträkningen. Det är endast realiserade utgifter som redovisas mot anslaget, medan orealiserade räntor och orealiserade valutakursdifferenser ingår i resultaträkningens nettokostnad. För 2020 var motsvarande skillnad 14,7 miljarder kronor. För 2021 var dock nettokostnaden högre än utfallet på anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden*, medan det omvända gällde för 2020.

7 Resultaträkning, balansräkning och kassamässig redovisning avseende EU-medel

7.1 Omfattningen av regeringens nationella intygande

Genom medlemskapet i EU hanterar svenska myndigheter olika slags medel från och till EU:s budget. De medel som Sverige tar emot i form av återflöde från EU-budgeten kommer huvudsakligen från EU:s jordbruksfonder och EU:s strukturfonder. Sverige tar även emot stöd till transeuropeiska nätverk samt forsknings- och utbildningsprogram. För den senare bidragskategorin ligger dock ansvaret för att administrera och förvalta medlen på Europeiska kommissionen och andra institutioner inom EU, inte på medlemsstaten. Dessa medel omfattas därför inte av regeringens intygande.⁵

Endast de medel som Sverige tar emot och förvaltar gemensamt med kommissionen omfattas av regeringens intygande. Ett delat förvaltningsansvar innebär i korthet att kommissionen har det yttersta ansvaret för förvaltningen av EU:s budget, men att medlemsstaten är ansvarig för att nationellt bygga upp ett förvaltnings- och kontrollsystem som garanterar en god ekonomisk förvaltning av EU:s medel. För den delade förvaltningen har regeringen utsett totalt åtta myndigheter att förvalta medlen.⁶ De förvaltande myndigheterna bruttoredovisar EU-medel på statens budget. Bruttoredovisning innebär att betalningar från EU redovisas mot inkomsttitel medan myndigheternas bidragsutbetalningar redovisas mot anslag i statens budget.

Program som ingår i territoriellt samarbete, s.k. Interregprogram är undantagna från bruttoredovisning på statens budget. Territoriellt samarbete innebär att programmen genomförs inom flera länder för att utveckla samarbetet över nationsgränserna. Uppgifter från dessa program ingår dock i resultat- och balansräkningarna för EU-medel från och med programperioden 2014–2020.

Intygandet för 2021 gäller den svenska förvaltningen av EU-medel från:

- Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)
- Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)
- Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)
- Europeiska socialfonden (ESF)
- Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)
- Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)
- Fonden för inre säkerhet (ISF)
- Fonden för europeiskt bistånd för dem som har det sämst ställt (FEAD).

Nedan följer en kort beskrivning av fonderna samt vilka myndigheter som är förvaltningsansvariga.

⁵ Sverige avser att under 2022 ansöka om ersättning från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF) för åren 2020 och 2021. RRF berörs inte i det här kapitlet eftersom fonden ligger under direkt förvaltning. Se även avsnitt 4.4 under Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

⁶ Länsstyrelserna i Jämtlands, Norrbottens samt Västerbottens län, Migrationsverket, Polismyndigheten, Statens jordbruksverk, Svenska ESF-rådet och Tillväxtverket.

Europeiska garantifonden för jordbruket

EGFJ finansierar olika direktstöd till jordbrukare och marknadsstöd i syfte att stabilisera jordbruksmarknaden. Finansieringen av dessa åtgärder kommer enbart från EU, dvs. de kompletteras inte av nationell medfinansiering.

Statens jordbruksverk (Jordbruksverket) är ansvarig myndighet och behörigt utbetalningsställe och har därmed det yttersta ansvaret för att dessa medel används på ett korrekt och effektivt sätt. Ekonomistyrningsverket (ESV) är attesterande organ.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling

EJFLU finansierar insatser för att främja miljön och verka för ökad konkurrenskraft och livskvalitet på landsbygden. Åtgärderna finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Jordbruksverket är förvaltande myndighet och utbetalande organ för fonden och har därmed det yttersta ansvaret för att dessa medel används på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är attesterande organ.

Europeiska regionala utvecklingsfonden

ERUF finansierar åtgärder för att minska de ekonomiska och sociala skillnaderna mellan regioner och invånare. Åtgärderna i programmen finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Fonden finansierar åtta regionala program, ett nationellt program och fem program inom territoriellt samarbete samt delar av programmet Lokalt ledd utveckling. Tillväxtverket är förvaltande och attesterande myndighet för åtta regionala program, ett nationellt program samt förvaltande myndighet för ett program inom territoriellt samarbete (Öresund-Kattegatt-Skagerrak). För de fyra övriga territoriella programmen är Länsstyrelserna i Norrbottens (Nord), Västerbottens (Botnia-Atlantica samt Norra Periferin och Arktis) respektive Jämtlands län (Sverige-Norge) förvaltande myndigheter. Jordbruksverket är förvaltande myndighet för programmet Lokalt ledd utveckling, som finansieras via ERUF och ESF. Samtliga myndigheter är ansvariga för att respektive program genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. Myndigheterna svarar även för utbetalningar av fondmedel.

ESV är revisionsmyndighet för samtliga program som finansieras genom ERUF och förvaltas i Sverige.

Europeiska socialfonden

ESF finansierar åtgärder som syftar till att främja sysselsättningen och social delaktighet. Åtgärderna i det nationella socialfondsprogrammet och delar av programmet Lokalt ledd utveckling (LLU) finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet) är förvaltande myndighet för det nationella socialfondsprogrammet och har därmed ansvar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. Myndigheten svarar för utbetalningar av fondmedlen. Svenska ESF-rådet är även attesterande myndighet. För programmet Lokalt ledd utveckling som finansieras via ERUF och ESF är Jordbruksverket förvaltande myndighet och ansvarar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt.

ESV är revisionsmyndighet för programmen som ESF finansierar.

Europeiska havs- och fiskerifonden

EHFF finansierar åtgärder som understödjer såväl genomförandet av den nya gemensamma fiskeripolitiken och en hållbar utveckling av fiske och vattenbruk, som delar av EU:s integrerade havspolitik. Åtgärder inom programmet finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Jordbruksverket är förvaltande myndighet för fonden och ansvarar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är revisionsmyndighet.

Asyl-, migrations- och integrationsfonden

AMIF syftar till att säkerställa en långsiktigt hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten och underlättar rörlighet inom ramen för den reglerade invandringen. AMIF finansierar projekt inom asyl, integration och laglig migration samt återvändande. Åtgärderna i programmen finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Migrationsverket är ansvarig myndighet för fonden och ansvarar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är revisionsmyndighet.

Fonden för inre säkerhet

ISF finansierar aktiviteter som stärker EU:s inre säkerhet. ISF består av ett gränsinstrument och ett polisinstrument. Gränsinstrumentet finansierar åtgärder inom gränskontroller och viseringar. Polisinstrumentet stödjer polissamarbete, brottsförebyggande arbete, bekämpning av brott och krishantering. Myndigheter och organisationer som är verksamma inom dessa områden kan söka stöd för olika projekt. Åtgärderna i programmen finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Polismyndigheten är ansvarig myndighet för fonden och ansvarar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är revisionsmyndighet.

Fonden för europeiskt bistånd för dem som har det sämst ställt

FEAD syftar till att minska fattigdom och social utslagning. Åtgärderna i programmen finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Svenska ESF-rådet är förvaltande och attesterande myndighet för fonden. ESV är revisionsmyndighet.

7.2 Redovisning av samtliga EU-medel

I detta avsnitt redogörs för samtliga medel till och från EU-budgeten som redovisades mot inkomstitlar och anslag på statens budget under 2021. Utöver utfallet för 2021 redovisas de fyra närmast föregående årens utfall kassamässigt. Kassamässig redovisning innebär att man redovisar mot anslag och inkomstitlar vid betalningstillfället, oavsett vilken period som betalningen gäller. Redovisningen omfattar samtliga medel oavsett till vilken fond eller vilken flerårig budgetram som medlen är hänförliga till. Detta avsnitt ger därmed en översikt över hur EU-budgeten påverkar statens budget. Därutöver berörs sådana EU-bidrag till statliga myndigheter som inte redovisas mot statens budget, men som redovisas i resultaträkningen i årsredovisningen för staten.

7.2.1 Avgiften till EU

EU:s budget upprättas med stöd av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. EU-budgetens utgifter och inkomster ska balansera och det är budgetens utgifter som styr behovet av inkomster. Inkomsterna utgjordes under 2021 huvudsakligen av egna

medel i form av avgifter från medlemsstaterna. Egna medel fastställdes enligt regelverket i rådets beslut 2014/335/EU, Euratom av den 26 maj 2014 om systemet för Europeiska unionens egna medel. De egna medlen bestod under perioden 2017– 2020 av tre delar.

Den första delen var tullavgiften som bestod av handelstullar som togs ut enligt den då gällande gemensamma tulltaxan vid handel med länder utanför EU. Dessa inkomster tillföll EU-budgeten. Medlemsstaterna fick dock behålla 20 procent av intäkterna för att finansiera administrativa kostnader.

Den andra delen av avgiften var den s.k. mervärdesskattebaserade avgiften, som beräknades som en procentuell andel av respektive medlemsstats harmoniserade mervärdesskattebas. Att mervärdesskattebasen var harmoniserad innebär att medlemsstaternas inkomster från mervärdesskatt justerades för att uppnå likabehandling mellan medlemsstaterna.

Den tredje delen av avgiften baserades på bruttonationalinkomsten (BNI). Medlemsstaternas sammanlagda BNI-avgifter räknades som en restpost och storleken fastställdes för att säkra att EU-budgetens inkomster och utgifter balanserade. Avgiftens storlek för respektive medlemsstat beräknades som medlemsstatens andel av EU:s BNI, multiplicerad med den del av EU-budgetens utgifter som inte täcktes av de övriga egna medlen.

En ny avgiftskomponent infördes den 1 januari 2021 som beräknades enligt enhetlig uttagssats på 0,80 euro per kg plastförpackningar som inte återvinns. EU-avgiften bestäms därmed från 2021 och framåt av fyra avgiftskomponenter. Den nya avgiftskomponenten påverkar inte EU:s totala intäktsvolym eftersom medlemsstaternas BNI-baserade avgifter minskar med en totalsumma motsvarande intäkterna från plastbaserade avgifter. Däremot påverkas fördelningen av avgiftsbördan mellan medlemsstaterna.

Från och med 2021 har nedsättningen av Sveriges samt ett antal andra medlemsstaters EU-avgifter förenklats. Sveriges BNI-baserade avgift är från 2021 och framåt nedsatt med ett belopp motsvarande 1 069 miljoner euro per år brutto, uttryckt i 2020 års priser. Nedsättningen av BNI-baserade avgiften blev något mindre, 7 921 miljoner kronor 2021, eftersom nedsättningen minskade med kostnaden för nedsättningen av Österrikes, Tysklands, Danmarks och Nederländernas BNI-baserade avgifter.

7.2.2 Redovisningen i och vid sidan om statens budget

Betalningar från EU redovisas samlat under inkomsttypen 6000 Bidrag från EU m.m. och specificeras på separata inkomstitlar. EU-avgiften redovisas under utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen.

Utgifterna inom utgiftsområdet består av Sveriges betalningar till kommissionen för EU-budgeten, som beslutas årligen inom en flerårig budgetram. EU-budgetens utgiftsnivå styr i hög grad utgiftsnivån under utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen, eftersom EU-budgetens inkomster och utgifter ska balansera och merparten av inkomsterna utgörs av avgifter från medlemsstaterna. Sveriges avgift kan förändras under året och avvika från beräkningen i statens budget beroende på ett flertal faktorer, t.ex.

- faktisk uppbörd av tullar och importavgifter
- revideringar av medlemsstaternas BNI
- revideringar av baser för mervärdesskatt
- utfallet av EU-budgeten för tidigare år
- ändringsbudgetar på unionsnivå.

Högre avgift till EU än beräknat i budgeten

Sveriges avgift till EU uppgick 2021 till 52 262 miljoner kronor. Avgiften blev därmed 7 224 miljoner kronor (16 procent) högre än vad riksdagen hade anvisat i statens budget.⁷

Högre EU-avgift 2021

Avgiften till EU ökade med 5 069 miljoner kronor (10,7 procent) 2021, jämfört med 2020. Merparten av ökningen beror på att den mervärdesskattebaserade avgiften har blivit högre.

Periodiserad EU-avgift i resultaträkningen

Kostnaden för Sveriges avgift till EU 2021 uppgick till 51 344 miljoner kronor (se not 4). Det var 0,9 miljoner kronor lägre än det kassamässiga utfallet som uppgick till 52 262 miljoner kronor. Det berodde framför allt på att 910 miljoner kronor av den BNI-baserade avgiften 2020 betalades i januari 2021.

Återflödet från EU ökade marginellt

Betalningarna från EU ökade med 0,4 miljoner kronor 2021, jämfört med 2020. De medel som Sverige får som återflöde från EU-budgeten kommer huvudsakligen från Garantifonden och Landsbygdsfonden. I Tabell 1 sammanfattas det kassamässiga flödet mellan EU budgeten och den svenska statens budget under perioden 2017– 2021.

Uppgifterna i Tabell 1 ger inte en fullständig bild av effekterna på statens budget av EU-medlemskapet. Utöver anslagen som helt eller delvis finansieras av EU-bidrag måste man ta hänsyn till att det förekommer utgifter genom den medfinansiering som staten står för genom anslag på statens budget, t.ex. under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, utgiftsområde 19 Regional tillväxt och utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Tabell 7.1 Avgift till och återflöde från EU (kassamässigt)

Miljoner kronor

	2017	2018	2019	2020	2021	Förändring 2021-2020
Tullavgift	5 800	5 079	5 483	5 074	5 302	228
Socketavgifter	34	-	-	-	-	-
Mervärdesskattebaserad avgift	-4 650	3 097	3 181	3 203	6 914	3 711
BNI-baserad avgift	22 365	26 362	28 537	38 339	39 018	679
Storbritannien-avgift	675	422	482	576	-	-576
Avgift baserad på icke materialåtervunnen plast	-	-	-	-	1 027	1 027
Summa betalningar till EU¹	24 224	34 960	37 683	47 193	52 262	5 069
Bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	6 775	6 962	7 435	7 289	6 851	-438
Bidrag från EU till landsbygdsutvecklingen	1 004	1 924	2 356	3 467	3 310	-158
Bidrag från EU till fiskerinäringen	15	237	143	64	97	33
Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden	1 213	1 557	792	1 449	1 185	-264

⁷ Se ESV:s rapport Utfallet för statens budget – del av ESV:s underlag till årsredovisning för staten 2021, Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen.

	2017	2018	2019	2020	2021	Förändring 2021-2020
Bidrag från Europeiska socialfonden	578	1 312	1 123	1 009	1 245	237
Bidrag till transeuropeiska nätverk	215	104	114	318	506	188
Övriga bidrag från EU	675	272	594	610	1 416	807
Summa bidrag m.m.²	10 476	12 367	12 557	14 206	14 609	403
Nettoflöde från statens budget till EU	13 749	22 593	25 126	32 987	37 652	4 666

¹ Redovisat mot anslag 1:1 Avgiften till Europeiska unionen

² Redovisat mot inkomstitlar under inkomsttyp 6000 Bidrag från EU m.m.

7.2.3 Redovisning i resultaträkningen

I resultaträkningen för staten (se avsnitt 3) redovisas avgiften till EU under posten Transfereringar till utlandet. Återflödet från EU redovisas under posten Intäkter av bidrag. Dessa intäkter redovisas det år som stödet betalas ut till bidragsmottagarna, vilket motsvarar det år kostnaden uppstår. Det kan därför finnas skillnader mellan resultaträkningen och den kassamässiga redovisningen i statens budget.

Bidrag vid sidan av statens budget

Det finns också bidrag från EU-budgeten, exempelvis från ramprogrammen för forskning, som inte redovisas på statens budget, utan endast i resultaträkningen. Under 2021 tog statliga myndigheter, inklusive universitet och högskolor, emot 2 456 miljoner kronor i bidrag från EU-budgeten som enbart har redovisats som intäkter av bidrag i resultaträkningen (se not 3).

7.3 Räkenskapssammanställning av EU-medel

Räkenskapssammanställningen av EU-medel omfattar resultaträkning, balansräkning och kassamässig redovisning av utfall på anslag och inkomstitlar. Redovisningen för kalenderåret 2021 omfattar den fleråriga budgetramen 2014–2020. Enstaka transaktioner för programperioden 2007–2013 samt 2021–2027 kommenteras under respektive tabell.

7.3.1 Redovisningsprinciper för räkenskapssammanställningen

Endast EU-medel med delat förvaltningsansvar ingår i räkenskapssammanställningen. Medfinansiering ingår inte.

Sammanställningen bygger på uppgifter från de förvaltande myndigheterna. ESV har stämt av de inlämnade uppgifterna mot dessa myndigheters årsredovisningar. Redovisningsprinciperna för dessa medel är därmed desamma som för årsredovisningen för staten i övrigt, när det gäller kostnader, intäkter, fordringar och skulder samt utgifter och inkomster på statens budget. Principerna sammanfattas nedan.

I resultaträkningen redovisas intäkter av EU-medel och kostnader för EU-stöd enligt bokföringsmässiga grunder. Det innebär att intäkter och kostnader redovisas det år de är hänförliga till, oavsett tidpunkten för betalning. Intäkter av uppörd respektive kostnader för transfereringar uppkommer normalt under samma period som betalningen sker. Men om dessa intäkter eller kostnader är hänförliga till en annan period än betalningen periodiseras de.

Om en betalning är förväntad men inte mottagen redovisas en fordran eller en periodavgränsningspost på balansräkningens tillgångssida. Om myndigheten har ställt anspråk på betalning från EU redovisas en fordran.

Om betalningen är mottagen men gäller en senare period eller om myndigheten bedömer att den kommer att behöva betalas tillbaka, redovisas en skuld eller periodavgränsningspost på balansräkningens skuldsida.

Utgifterna i statens budget som finansieras från EU-budgeten består till största delen av transfereringar. Dessa redovisas mot anslag det år betalningen sker. Undantag gäller för mindre belopp som omfattar förvaltningskostnader, som i stället redovisas mot anslag det år som kostnaderna hänförs till. Inkomsterna i statens budget består av bidrag från EU. EU-bidragen redovisas mot inkomstitel på statens budget det år betalningen sker.

7.3.2 Resultaträkning

Resultaträkningen visar i sammandrag återflödet från EU-budgeten och hur pengarna använts.

Tabell 7.2 Resultaträkning för fleråriga budgetramen 2014–2020¹

Miljoner kronor

	2021	2020
Intäkter av bidrag från EU		
Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)	6 975	6 977
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)	2 718	3 938
Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)	150	195
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)	1 286	1 224
Europeiska socialfonden (ESF)	1 164	1 028
Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)	386	857
Fonden för inre säkerhet (ISF)	102	95
Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (FEAD)	9	10
Interregionala Nord	105	96
Interregionala Norra Periferin och Arktis	64	84
Interregionala Botnia-Atlantica	56	71
Interregionala Sverige-Norge	53	69
Interregionala Öresund-Kattegatt-Skagerrak	10	182
Summa intäkter av bidrag från EU mm.	13 078	14 826
Verksamhetens kostnader		
Kostnader för personal	-189	-172
Kostnader för lokaler	-9	-6
Övriga driftkostnader	-109	-151
Summa verksamhetens kostnader	-307	-329
Lämnade bidrag		
Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)	-7 081	-7 334
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)	-2 564	-3 656
Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)	-144	-135
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)	-1 257	-1 143
Europeiska socialfonden (ESF)	-1 105	-917
Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)	-91	-52
Fonden för inre säkerhet (ISF)	-21	-38
Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (FEAD)	-9	-9

	2021	2020
Interregionala Öresund-Kattegatt-Skagerrak	-210	-150
Interregionala Nord	-96	-89
Interregionala Norra Periferin och Arktis	-60	-80
Interregionala Botnia-Atlantica	-55	-69
Interregionala Sverige-Norge	-50	-66
Summa lämnade bidrag	-12 742	-13 738
Summa kostnader	-13 049	-14 067
Nettokostnad/intäkt	29	759

¹ Under 2021 redovisade Jordbruksverket återbetalning för programperioden 2007-2013 för EJFLU, ca 0,9 miljoner kronor. Tillväxtverket redovisade intäkt för programperioden 2007-2013 från ERUF, ca 78 miljoner kronor. Polismyndigheten redovisade intäkter och motsvarande kostnader för programperioden 2021-2027 för ISF och BMVI, ca 0,4 miljoner kronor vardera.

Intäkter – återflödet från EU-budgeten minskade

De totala intäkterna från EU minskade med 1 748 miljoner kronor under 2021. Det beror främst på att intäkterna från EJFLU minskade med 1 220 miljoner kronor. Även intäkterna från AMIF minskade med 471 miljoner kronor.

Kostnader – lämnade bidrag finansierade från EU-budgeten minskade

De totala kostnaderna för lämnade bidrag som har finansierats med EU-medel minskade med 996 miljoner kronor under 2021, jämfört med 2020. Jordbruksverket är den myndighet som betalar ut störst andel av dessa bidrag, och utbetalningarna av bidrag som var finansierade från jordbruksfonderna minskade med 1 337 miljoner kronor under året.

Svenska ESF-rådet och Tillväxtverket har redovisat en ökning av lämnade bidrag på 188 miljoner kronor respektive 114 miljoner kronor.

7.3.3 Balansräkning

Balansräkningen visar i sammandrag fordringar och skulder avseende medel från EU-budgeten.

Tabell 7.3 Balansräkning för fleråriga budgetramen 2014–2020¹

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Tillgångar		
Övriga kortfristiga fordringar	8 980	9 200
Upplupna intäkter	1 230	1 485
Summa tillgångar	10 210	10 685
Kapital	7 958	9 030
Avsättningar	212	461
Skulder		
Kortfristiga skulder	164	
Långfristiga skulder	103	101
Upplupna kostnader	315	2
Oförbrukade bidrag	137	107
Förutbetalda intäkter	1 321	984
Summa kapital och skulder	10 210	10 685

¹ Under 2021 redovisade Polismyndigheten upplupna intäkter för programperioden 2021-2027 för ISF och BMVI, ca 0,4 miljoner kronor vardera.

Tillgångarna består av fordringar på EU

Tillgångarna består huvudsakligen av Jordbruksverkets fordringar på EU för gårdsstöd som betalades ut i slutet av 2021.

Skulderna består främst av förutbetalda intäkter

Förutbetalda intäkter för programperioden 2014–2020 redovisades av Jordbruksverket och Svenska ESF-rådet.

Jordbruksverket redovisar avsättningar för utestående revisionsärenden när ärendena inte kan redovisas som en skuld, på grund av osäkerheter kring belopp och utbetalningstidpunkt. Dessa avsättningar minskade med 249 miljoner kronor under 2021, jämfört med föregående år.

Svenska ESF-rådet redovisade en långfristig skuld som uppstod vid räkenskapsavslutet 2018/2019 och regleras först efter programavslutet.

7.3.4 Redovisning på statens budget – kassamässig redovisning

I tabell 4 redovisas utfall på anslag och inkomstitlar för EU-medel med delat förvaltningsansvar som bruttoredovisas på statens budget.

Tabell 7.4 Utfall på anslag och inkomstitlar för fleråriga budgetramen 2014-2020 (exkl. TEN-bidrag)¹

Tusental kronor

UO/Anslag		Utfall 2021	Utfall 2020	Accumulerat för programperioden
04 1:18	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet	101 618	94 721	399 107
08 1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	120 886	132 430	711 516
09 4:7	Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt 2014-2020	9 176	9 867	63 381
14 1:6	Europeiska socialfonden för perioden 2014-2020	1 111 767	917 311	5 350 737
19 1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014-2020	1 278 056	1 166 457	6 794 435
23 1:10	Gårdsstöd m.m.	6 945 563	7 188 846	54 374 814
23 1:11	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	128 703	142 796	1 026 315
23 1:13	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	152 069	151 107	779 955
23 1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 704 513	3 830 119	17 053 467
Summa anslag		12 552 351	13 633 654	86 553 727
Inkomstitlar ²				
6111	Gårdsstöd	7 101 250	7 288 280	53 354 579
6113	Övriga interventioner	131 465	116 363	968 907
6115	Djurbidrag	-	-	337
6119 ³	Övriga bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	-382 125	-115 611	232 259
6125	Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2014-2020	3 310 559	3 468 206	15 662 760
6214	Bidrag från Europeiska havs- och fiskerifonden 2014-2020	97 054	103 230	652 965

UO/Anslag		Utfall 2021	Utfall 2020	Ackumulerat för programperioden
6314	Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014-2020	1 184 646	1 449 104	6 743 434
6414	Bidrag från Europeiska socialfonden 2014-2020	1 245 406	1 008 869	5 573 704
6911	Övriga bidrag från EU	1 336 635	627 719	4 180 880
Summa inkomsttitlar		14 024 890	13 946 160	87 369 825
Saldo		-1 472 539	-312 506	-816 098

¹Under 2021 har 506 miljoner kronor från fonden för ett sammanlänkat Europa utbetalats till Trafikverket för finansiering av projekt inom de Transeuropeiska transportnätverken (TEN). TEN-medel redovisas inte i tabellen eftersom dessa medel är undantagna från bruttoredovisning på statens budget.

²Under 2021 har 0,9 miljoner kronor återbetalats från inkomsttitel 6124 till Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2007-2013 samt 78 miljoner kronor har inbetalats till inkomsttitel 6911 från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2007-2013.

³Under 2021 har kursförlust på 388 miljoner kronor redovisats mot inkomsttitel 6119.

EU-finansierade bidrag på statens budget minskade

Totalt minskade utgifterna för EU-finansierade bidrag som redovisades mot anslag på statens budget med 1 081 miljoner kronor under 2021. Dessa utgifter består till största delen av jordbruksstöd, som minskade med 1 382 miljoner kronor jämfört med 2020.

Bland övriga utgifter redovisade i första hand Tillväxtverket stödet från ERUF, som ökade med 112 miljoner kronor under 2021. Stödet från ESF ökade med 194 miljoner kronor.

Inkomsterna på statens budget ökade

Inkomster av EU-medel på statens budget ökade med ca 79 miljoner kronor jämfört med 2020. Inkomster från AMIF ökade med 626 miljoner kronor och inkomster från ESF ökade med 237 miljoner kronor under 2021. Inkomster från ISF ökade med 66 miljoner kronor.

Inkomsterna från jordbruksfonderna minskade dock med 602 miljoner kronor jämfört med 2020. Inkomster från ERUF minskade med 264 miljoner kronor under 2021.

7.4 Uppskattad felnivå i EU programmen 2016–2021

I Tabell 7.5 nedan redovisas ESV:s uppskattade finansiella felnivå för de svenska programmen med delad förvaltning. Felnivån är en beräkning av det belopp som inte borde ha godkänts för utbetalning från EU-budgeten, eftersom pengarna inte har använts i enlighet med EU:s regler. Det är varken ett mått på oegentligheter eller bristande måluppfyllelse. Ett exempel på ett typiskt fel är att den förvaltande myndigheten har betalat ut stöd för verksamheter som inte är stödberättigande. Ett annat vanligt exempel är att stödmottagare har fått ersättning för inköp av tjänster, varor eller investeringar som inte följer reglerna för offentlig upphandling.

I sin roll som nationellt revisionsorgan för EU-medel granskar ESV årligen alla de fonder och program som finansieras via EU-budgeten och förvaltas inom delad förvaltning. ESV:s årliga rapportering omfattar ett uttalande om förvaltningen är tillförlitlig och om de kostnader som ansvariga myndigheterna redovisar till kommissionen är lagliga och korrekta. Väsentlighetsnivån för finansiella fel är fastställd av kommissionen till 2 procent. Enligt ESV:s beräkningar har felnivåerna i Sverige legat under väsentlighetsnivån de senaste åren för huvuddelen av programmen.

Ansvariga myndigheter redovisar sina utgifter gentemot EU under en period på tolv månader. Redovisningsperioden sammanfaller inte med kalenderår och skiljer sig även åt mellan fonderna. Redovisningar för perioderna 2016/2017–2020/2021 avser årliga redovisningar som hör till den fleråriga budgetramen 2014–2020. Felnivåerna avser finansiella fel innan ansvariga myndigheter korrigerat sina räkenskaper med hänsyn till de fel som ESV identifierat i sitt revisionsarbete.

Tabell 7.5 Uppskattad felnivå för de svenska EU-programmen (2016-2021)

Procent

Fond	Program	Redovisningsperiod 2020/21	Redovisningsperiod 2019/20	Redovisningsperiod 2018/19	Redovisningsperiod 2017/18	Redovisningsperiod 2016/17
Europeiska socialfonden (ESF)	Nationellt program	0,06	0,22	1,89	0,03	0,02
ESF och ERUF	Lokalt Ledd Utveckling inom ESF och ERUF	0,34	2,41	0,00	0,17	0,00
Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (FEAD)	Nationellt program	0,00	0,13	3,35	0,00	0,04
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)	Nationella program 1-9	1,97	0,77	0,07	0,28	0,03
	Botnia Atlantica	0,94	0,01	0,29	0,05	0,15
	Nord	0,43	1,40	0,17	0,15	0,09
	Sverige Norge	0,13	0,78	0,00	0,00	0,10
	Öresund Kattegatt Skagerak	0,26	0,24	0,20	0,37	0,22
	Norra Periferin och Arktis	0,27	0,01	0,02	0,00	0,81
Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)	Nationellt program	0,00	0,00	0,47	0,00	0,00
Asyl- migrations- och integrationsfonden (AMIF)	Nationellt program	0,53	0,03	0,01	0,06	1,50
Fonden för inre säkerhet (ISF)	Nationellt program	0,07	5,09 ²	0,09	0,00	0,00
Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)	Garantifonden IAKS ¹	0,11	0,25	0,10	0,02	0,17
	Garantifonden ej IAKS					1,74
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)	Landsbygdsutvecklingsfonden IAKS	0,51	0,58	2,45 ³	0,00	0,07
	Landsbygdsutvecklingsfonden ej IAKS	1,69	1,40	0,06	1,73	1,52

¹ Den uppskattade felnivån avser hela garantifonden för redovisningsperioder från och med 2017/2018 eftersom andelen medel inom ej IAKS var av mindre omfattning under dessa perioder.

² För ISF redovisningsperioden 2019/20 har felnivån höjts eftersom EU-kommissionen har valt en annan beräkningsmetod än den som ESV har använt.

³ För EJFLU IAKS redovisningsperioden 2018/2019 har felnivån sänkts efter dialog med EU-kommissionen till följd av ny information.

Bilaga 1

Ordlista

Anläggningstillgång

Tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. Det är avsikten med innehavet, och inte tillgångens natur, som är avgörande för om tillgången ska klassificeras som anläggningstillgång eller omsättningstillgång. Med stadig-varande bruk eller innehav avses tillgångar som innehas i mer än ett år. Anläggningstillgångar delas upp i immateriella, materiella och finansiella anläggningstillgångar.

Anskaffningsvärde

Utgiften för en tillgångs köp eller tillverkning. I anskaffningsvärdet ska räknas in samtliga utgifter för att få tillgången på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen.

Anskaffningsvärdemetoden

En metod som används för att redovisa och värdera anläggningstillgångar i balansräkningen. Metoden innebär att en anläggningstillgång initialt tas upp till anskaffningsvärdet. Det bokförda värdet minskar sedan löpande under tillgångens nyttjandeperiod med avskrivningar och nedskrivningar. Se även Kapitalandelsmetoden.

Anslag

Utgiftspost på statens budget som riksdagen fattar beslut om. Riksdagens anslagsbeslut innebär att regeringen bemyndigas att under viss tid och under vissa villkor använda anvisade medel till de av riksdagen angivna ändamålen. Anslaget anvisas av riksdagen till regeringen. Därefter tilldelar regeringen anslagsmedel till myndigheter. Regeringen kan underindela anslagen i anslagsposter och delposter. Samtliga anslag i statens budget är ramanslag. Se vidare Ramanslag.

Anslagsbehållningar

Kvarstående anslagsmedel på ramanslag vid budgetårets slut. Se vidare Ramanslag. Totalt tilldelade medel beräknas som summan av anvisade medel enligt statens budget för ett aktuellt budgetår och kvarstående medel från tidigare år, s.k. ingående anslagsbehållningar. De tilldelade medlen kan förändras under budgetåret, dels genom anvisade eller minskade medel på ändringsbudget, och dels genom indragningar enligt regeringsbeslut. I budget-propositionen och vårpropositionen görs en prognos över förändringen av anslagsbehållningar för de kommande åren. Detta redovisas under posten Minskning av anslagsbehållningar.

Anslagskredit

Ett tillåtet överskridande på ett ramanslag som förs över till kommande budgetår och som därmed minskar totalt disponibelt belopp. Se vidare Ramanslag.

Anslagssparande

Outnyttjade medel på ramanslag, som inom vissa gränser får överföras till kommande budgetår. Se vidare Ramanslag.

Ansvarsförbindelser

Befintliga förpliktelser som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att de kommer att regleras, eller på grund av att deras storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Det kan också vara möjliga förpliktelser, dvs. det är osäkert om det förekommer en förpliktelse eller inte. Ansvarsförbindelser benämns i vissa fall eventalförpliktelser, bl.a. i flera internationella redovisningsrekommendationer, men detta har inte alltid exakt samma betydelse. Ansvarsförbindelser redovisas ”inom linjen” i (anslutning till) balansräkningen men de tas inte med i balansräkningens beloppskolumner och räknas inte in i balanssumman. Garantiåtaganden utgör de största ansvarsförbindelserna i staten.

Avgift

Ersättning som betalas för en motprestation. Om inget annat har beslutats ska avgifter inom staten beräknas så att de helt täcker verksamhetens kostnader, såväl direkta som indirekta (full kostnadstäckning).

Avsättning

Post på balansräkningens skuldsida för förpliktelser som är osäkra till belopp och/eller tidpunkt då de ska infrias. Detta till skillnad från poster som redovisas som skulder, som i princip är säkra såväl till belopp som till tidpunkt för infriande.

Balansräkning

Dokument i årsredovisningen som visar den redovisande enhetens ekonomiska ställning på bokslutsdagen, uttryckt i tillgångar, skulder och kapital. Tillgångs- och skuldsidans summor är lika stora.

Beredskapstillgång

Tillgång som innehåser för civilt eller militärt beredskapsändamål. Tillgångar för civilt beredskapsändamål kan utgöras av t.ex. läkemedel och räddningsutrustning.

Beställningsbemyndigande

Tillstånd som en statlig myndighet behöver för att få ingå ekonomiska åtaganden som kommer att belasta framtida anslag.

Bidrag

Ersättning som lämnas eller mottas utan direkt motprestation. Däremot kan villkor finnas för erhållande av bidraget. I statlig redovisning sammanfaller begreppet vanligen med transferering. Se även Transferering.

Bokföringsmässiga grunder

Princip som innebär att inkomster och utgifter hänförs (periodiseras) till den räkenskapsperiod de hör till och intäkt- respektive kostnadsförs. Avgörande är när en prestation utförs eller när resursförbrukning sker, inte när den faktureras eller regleras likvidmässigt.

Bokfört värde

Det värde som en tillgång eller skuld är upptagen till i balansräkningen. Det kan avvika från marknadsvärdet eller anskaffningsvärdet. Bokfört värde benämns i vissa sammanhang som redovisat värde.

Bruttonationalinkomst (BNI)

Summa av bruttonationalprodukten och faktorinkomster till och från utlandet, t.ex. löner, aktieutdelningar, räntor.

Bruttonationalprodukten (BNP)

Värdet av alla varor och tjänster som produceras i ett land under ett år.

Bruttoredovisning

Redovisningsmetod som innebär att inkomster och utgifter, intäkter och kostnader eller tillgångar och skulder redovisas var för sig, dvs. de kvittas inte mot varandra. Motsatsen är nettoredovisning, vilket innebär att endast skillnaden mellan respektive begreppspår redovisas, dvs. de kvittas mot varandra. Statens inkomster och utgifter ska budgeteras och redovisas brutto.

Budgeteringsmarginal

Skillnaden mellan statens utgiftstak och de takbegränsade utgifterna i statens budget och ålderspensionssystemet. Se vidare Utgiftstak för staten och Takbegränsade utgifter. Denna marginal utgör en buffert för högre utgifter än beräknat. Under den period som utgiftstaket omfattar kan såväl den samhällsekonomiska utvecklingen som konsekvenserna av redan fattade beslut bli annorlunda än vad som förväntats. Det kan t.ex. bero på högre arbetslöshet, lägre BNP-tillväxt eller högre utgifter till följd av beteendeförändringar.

Budgetunderskott

Ett negativt saldo i statens budget som uppkommer då utgifterna är större än inkomsterna. Ett budgetunderskott är per definition lika med statens lånebehov. Se vidare Statens budgetsaldo.

Budgetöverskott

Ett positivt saldo i statens budget som uppkommer då inkomsterna är större än utgifterna, vilket innebär att staten kan amortera på statsskulden. Se vidare Statens budgetsaldo.

Derivatinstrument

Ett samlingsnamn för ett flertal olika finansiella instrument som bl.a. används av Riksgäldskontoret för att hantera kurs- och ränterisker avseende statsskulden. Vanliga derivatinstrument är optioner, terminer och skuldbytesavtal (eng. swaps).

Effektivitetsrevision

Riksrevisionens granskning av effektiviteten i den statliga verksamheten. Granskningen ska främja ett effektivt verkställande av politiska beslut och användande av skattemedel.

Eget kapital

Skillnaden mellan det bokförda värdet av tillgångarna och skulderna i en balansräkning, dvs. nettoförmögenheten eller kapitalbehållningen. Det egna kapitalet i ett företag består av det kapital som ägarna satsat med tillägg för vinster och avdrag för förluster som stannat i företaget. I årsredovisningen för staten benämns det egna kapitalet Nettoförmögenhet.

Ekonomisk händelse

Alla förändringar i storleken och sammansättningen av statens/myndigheternas tillgångar, skulder eller kapital. Dessa förändringar beror på statens/myndigheternas ekonomiska relationer med omvärlden, såsom in- och utbetalningar samt uppkomna fordringar och skulder. Ekonomisk händelse kan jämföras med begreppet affärshändelse som används i näringslivet.

Eliminering

Ett moment i upprättandet av en konsoliderad redovisning/koncernredovisning. I årsredovisningen för staten innebär eliminering att fordringar och skulder samt transaktioner mellan myndigheter (även affärsverk) liksom därmed sammanhängande orealiserade vinster tas bort för att ge en rättvisande bild av statens ekonomiska resultat och ställning.

Finansiell anläggningstillgång

Anläggningstillgång som utgörs av t.ex. aktier, andra andelar och obligationer där syftet med innehavet är varaktigt. Se även Anläggningstillgång.

Finansiellt sparande

Skillnaden mellan reala inkomster och reala utgifter för respektive sektor i nationalräkenskapssystemet. Den offentliga sektorns finansiella sparande, dvs. sparandet för staten, kommunerna och ålderspensionssystemet, är ett viktigt mått i den ekonomiska politiken. Se vidare Överskottsmål.

Finansieringsanalys

Dokument i årsredovisningen som visar tillförda och använda medel i statens verksamhet. Finansieringsanalysen visar hur statens likvida ställning på total nivå, dvs. statens nettouplåning, har förändrats under året. Förändringen delas in i avsnitten statens verksamhet, investeringar, utlåning och finansiella aktiviteter. Se vidare Statens nettouplåning.

Fordringar

Post på balansräkningens tillgångssida. Fordringar delas upp på kortfristiga och långfristiga. Kortfristiga fordringar är fordringar som förfaller inom ett år. Långfristiga fordringar utgörs av fordringar som förfaller efter mer än ett år.

Förenklad substansvärdering

Aktier och andelar i hel- och delägda företag värderas enligt förenklad substansvärdering. Metoden innebär att statens andel av företagets eget kapital tas upp som en tillgång i balansräkningen. Årets andel av företagets resultat redovisas sedan i resultaträkningen. Även affärsverkens hel- och delägda företag redovisas enligt förenklad substansvärdering.

Förutbetalad intäkt

Inkomster från varor eller tjänster som bokförts under året men som ännu inte levererats till köparen. Beloppet tas upp som skuld i bokslutet för att intäktsredovisas kommande år när prestationen utförs.

Förutbetalad kostnad

Utgifter för varor eller tjänster som bokförts under året men som ännu inte levererats från säljaren. Beloppet tas upp som tillgång i bokslutet för att kostnadsredovisas kommande år när prestationen erhålls. Exempel är hyror som ofta betalas kvartalsvis i förväg.

God redovisningssed

Utgångspunkt för bokföring som finns uttryckt i lagar, förordningar, övriga regeringsbeslut samt av ESV utfärdade föreskrifter och allmänna råd och utfyllande tolkningar av dessa bestämmelser.

Immateriell anläggningstillgång

Anläggningstillgång som saknar fysisk substans. Det är huvudsakligen utgifter för utveckling samt licenser för datorprogram och liknande rättigheter som tas upp (aktiveras) som immateriella anläggningstillgångar i balansräkningen. En av förutsättningarna för att aktivera dessa utgifter är att de beräknas bli av väsentligt värde för verksamheten under kommande år. Se även Anläggningstillgång.

Inbetalning

Ekonomisk händelse då pengar överförs från en ägare till en annan. Den kan avvika från tidpunkten för intäkt eller inkomst.

Indragning

Åtgärd enligt vilken regeringen får besluta att medel på ett anvisat anslag inte ska användas. Bestämmelser om detta finns i budgetlagen (2011:203) och anslagsförordningen (2011:223).

Inkomst

En ekonomisk händelse genom vilken ett värde av finansiell natur tillförs myndigheten. Till skillnad från intäkt kan inkomst avse flera redovisningsperioder och behöver inte öka myndighetens/statens nettoförmögenhet. Begreppet används i vissa fall som ett sammanfattande begrepp för statens intäkter, inkomster och inbetalningar.

Inkomsttitel

Inkomstpost på statens budget där myndigheten redovisar inkomster (i generell mening, dvs. även intäkter och inbetalningar) som den inte själv får disponera, exempelvis skatter. På inkomsttitel redovisas sådana statsinkomster som inte är specialdestinerade för en viss verksamhet utan kan finansiera vilka utgifter som helst.

Inleverans

Att mot inkomsttitel och/eller till statens centralkonto i Riksbanken redovisa respektive betala medel som inte får behållas av myndigheten. Vanligen avser det inbetalning av skatter, överskott från verksamheten eller offentlighetsliga avgifter.

Interna mellanhavanden

Transaktioner och andra poster (fordringar, skulder etc.) inom exempelvis en koncern. I årsredovisningen för staten är interna mellanhavanden de transaktioner och andra poster mellan de myndigheter som ingår i den beslutade avgränsningen av staten.

Intäkt

Det bruttoinflöde av ekonomiska fördelar eller servicepotential som uppstår i verksamheten under en period och som ökar myndighetens/statens nettoförmögenhet. I relation till begreppet inkomst kan intäkt ses som inkomsten hänförd till den tidsperiod under vilken den har upparbetats eller blivit intjänad, dvs. periodiserad inkomst.

Kapitalandelsmetoden

En av flera metoder för att konsolidera dotter- och intresseföretag. Enligt kapitalandelsmetoden redovisas en investering initialt till sitt anskaffningsvärde. Det bokförda värdet ökas eller minskas därefter med företagets vinster eller förluster, för att avspejla myndighetens andel av företaget. Se även Anskaffningsvärdemetoden.

Kassamässig redovisning mot statens budget

Redovisningsprincip som innebär att redovisning mot anslag och inkomstitlar på statens budget görs vid betalningstillfället.

Kassamässig korrigerig

Skillnaden mellan å ena sidan saldot mellan anslag och inkomstitlar på statens budget och å andra sidan saldot mellan ut- och inbetalningar på statens centralkonto i Riksbanken. När redovisning mot anslag görs kostnadsmissigt eller utgiftsmissigt kan kassamässiga korrigeringar uppkomma mellan månader och år, om tidpunkten för redovisning mot anslag inte sammanfaller med betalningstidpunkten. För anslag kopplade till ett räntekonto, vilket gäller de flesta förvaltningsanslag, påverkas posten i stället av skillnaden mellan redovisning mot anslag och anslagsmedel överförda till räntekontot. En kassamässig korrigerig uppkommer även när tidpunkten för redovisning mot inkomstitel inte sammanfaller med betalningen. Vidare förekommer transaktioner över statens centralkonto som inte har sin motsvarighet på anslag eller inkomstitlar och omvänt, som leder till kassamässiga korrigeringsposter. Utfallet av den kassamässiga korrigeringen räknas fram som en restpost, men det går att urskilja och även göra prognoser på vissa delposter.

Konsolidering

Del i upprättande av en koncernredovisning. Konsolidering i staten innebär att myndigheternas resultaträkningar och balansräkningar läggs samman, efter det att de interna mellanhavandena mellan myndigheter eliminerats.

Kostnad

Kostnad är en utgift som redovisas i den period den förbrukas, dvs. en periodiserad utgift.

Löptid

Den period under vilken en skuldförbindelse gäller.

Medgivet överskridande

Rätt att, med vissa begränsningar, överskrida ett anvisat anslag. Se vidare Ramanslag.

Nationalräkenskaperna

Ett internationellt jämförbart system för statistisk redovisning av hela samhälls-ekonomi som tas fram enligt regler som är gemensamma inom EU. Ekonomi delas upp på olika sektorer såsom staten, kommunerna, hushållen och företagen. Nationalräkenskaperna används bland annat för beräkningar av BNP. Se vidare Bruttonationalprodukten (BNP).

Nettoförmögenhet

Skillnaden mellan statens tillgångar och skulder. Om statens skulder är större än tillgångarna innebär det att nettoförmögenheten är negativ. I näringslivet motsvaras nettoförmögenheten av eget kapital.

Nettokostnad för statsskulden

Kostnad för förvaltning av statsskulden, enligt Riksgäldskontorets definition. I nettokostnad för statsskulden ingår finansiella kostnader och intäkter i Riksgäldskontorets in- och utlåningsverksamhet.

Omsättning

Ett företags totala försäljning under en viss period (exklusive moms). I staten menas vanligen de totala intäkterna från skatter (på myndighetsnivån anslag), försäljning, bidrag och andra intäkter.

Omsättningstillgång

Tillgång i balansräkningen avsedd att omsättas i verksamheten, antingen genom försäljning eller förbrukning. Omsättningstillgångar är oftast avsedda att innehas kortare än tre år.

Option

Ett finansiellt instrument som ger rätten att köpa eller sälja en underliggande tillgång vid en framtida tidpunkt till ett i förväg bestämt pris. Se även Termin.

Periodavgränsningspost

Skuld- eller fordringspost som periodiserar utgifter eller inkomster till kostnader eller intäkter vid avslutningen av en redovisningsperiod. I årsredovisningen för staten består periodavgränsningsposterna av upplupna och förutbetalda kostnader respektive intäkter samt oförbrukade bidrag.

Periodisering

Fördelning av utgifter och inkomster till den period då resursen förbrukats (kostnad) eller då prestationen utförts (intäkt).

Premieobligation

Typ av obligation utgiven av staten (Riksgäldskontoret). Den utgör en kombination av en obligation och en lottsedel där ränta betalas ut i form av vinster.

Ramanslag

Anslagstyp som innebär att kvarvarande medel får överföras till påföljande år som anslagssparande och att anslaget får överskridas genom utnyttjande av anslagskredit. För myndigheterna är storleken på tillåtet anslagssparande och anslagskredit begränsad genom generella regler och särskilda beslut.

Realekonomisk fördelning

Fördelning av utgifter i konsumtion, investering, ränta och transferering. Syftet med den realekonomiska fördelningen är dels att ge underlag för nationalräkenskaperna, dels att bättre kunna analysera statens budget. De statliga inrapporteringskoderna (S-koderna) utgör basen för den realekonomiska fördelningen.

Redovisning mot anslag och inkomstitlar

De utgifter myndigheterna har redovisat mot anslag respektive de inkomster de har redovisat mot inkomstitel. Begreppen utgifter och inkomster har här en generell betydelse. Redovisning mot anslag och inkomstitlar kan avse såväl kostnader/intäkter som utgifter/inkomster och även betalningar. Se Utgift respektive Inkomst.

Resultaträkning

Del av årsredovisning som i sammandrag visar hur kostnader och intäkter fördelar sig på olika poster och ett saldo av dessa. Saldot benämns årets överskott/underskott och är inget mått på effektivitet eller måluppfyllelse.

Revisionsberättelse med standardutformning

Revisionsberättelse med standardutformning lämnas när Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad enligt gällande regelverk och att årsredovisningen ger en rättvisande bild.

Revisionsberättelse med reservation

Revisionsberättelse med reservation lämnas när Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen innehåller felaktigheter som är väsentliga (enskilt eller sammantaget),

men som inte är av avgörande betydelse för årsredovisningen. Detta kan bero på felaktig eller utebliven information som kan leda till att en beslutsfattare riskerar att fatta felaktiga beslut baserat på informationen i årsredovisningen.

Revisionsberättelse med avvikande mening

Revisionsberättelse med avvikande mening lämnas när Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen innehåller felaktigheter som är väsentliga (enskilt eller sammantaget), och som har en genomgripande påverkan på årsredovisningen. Detta kan bero på felaktig eller utebliven information som kan leda till att en beslutsfattare riskerar att fatta felaktiga beslut baserat på informationen i årsredovisningen.

Revisionsberättelse där revisorn avstår från att uttala sig

Revisionsberättelse där revisorn avstår från att uttala sig lämnas när Riksrevisionen inte kunnat inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis och bedömer att möjliga effekter och upptäckta fel kan vara både väsentliga och genomgripande.

Revisionsberättelse med upplysning

Riksrevisionen lämnar en revisionsberättelse med standardutformning men vill ändå genom upplysningen lyfta fram viktig information som den vill fästa läsarens uppmärksamhet på.

Riksgäldskontorets nettoutlåning

Riksgäldskontorets in- och utlåning till myndigheter (även affärsverk), statliga bolag, vissa fonder och eventuellt andra låntagare, som utgör en post på utgiftssidan i statens budget. Posten ingår tillsammans med posten Kassamässig korrigerings i statens budget för att budgetsaldot ska motsvara statens lånebehov med omvänt tecken. Se även Kassamässig korrigerings.

Räkenskapsår

Den period som en årsredovisning omfattar vilken normalt utgörs av 12 månader. Statens räkenskapsår sammanfaller med kalenderår.

Rättvisande bild

Årsredovisningens delar ska ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och den ekonomiska ställningen. I normalfallet förutsätts att information som lämnas med tillämpning av god redovisningssed också ger en rättvisande bild.

Rörelseresultat

Resultat i ett företag före finansiella poster, bokslutsdispositioner och skatt.

Skuld

En befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars reglering förväntas leda till ett utflöde av resurser. Skulderna i statens konsoliderade balansräkning visar statens förpliktelser mot andra. Skulder är i princip säkra till sitt belopp och tidpunkten för infriande, till skillnad från poster som redovisas som avsättningar.

Skuldbytesavtal (eng. swaps)

Ett derivatinstrument som används av Riksgäldskontoret för upplåningen i utländsk valuta eller för förvaltning av kronskulden. Swaptransaktionerna innebär att Riksgäldskontoret byter kronor mot utländsk valuta och under swappavtalets löptid erhåller fast ränta i kronor och betalar rörlig ränta i utländsk valuta

(kron/valutaswappar). Därutöver kan swappar användas för att byta räntevillkor, t.ex. från fast till rörlig ränta. Se även Derivatinstrument.

Skuldskötselinstrument

Statsskulden mäts inklusive skuldskötselinstrument, dvs. de derivat Riksgäldskontoret använder i statsskuldsvärdningen. Se Derivatinstrument.

Statens budget

En plan för huvuddelen av statens inkomster och utgifter avseende ett budgetår (tidigare benämnd statsbudgeten). Statens budget består av anslag, inkomsttitlar samt Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost, vilket sammantaget ger statens lånebehov. Riksdagen fastställer budgeten och anvisar medel till regeringens förfogande för olika ändamål under anslag. Ofta används statens budget och dess saldo för att beskriva statens verksamhet. Anslagsmedel kan även anvisas och minskas på ändringsbudget under löpande budgetår i samband med den ekonomiska vårpropositionen respektive budgetpropositionen.

Statens budgetsaldo

Skillnaden mellan inkomster och utgifter på statens budget, vilket överensstämmer med statens lånebehov (med omvänt tecken). En kassamässig korrigeringspost på budgetens utgiftssida gör att denna överensstämmelse uppnås. Om saldot är negativt föreligger ett budgetunderskott och därmed ett lånebehov, vilket ökar statsskulden. Ett positivt saldo, vilket är detsamma som ett budgetöverskott, innebär en amortering av statsskulden.

Statens lånebehov

Statens behov av att låna pengar under en viss period. Summan av alla kassaflöden till och från staten kallas nettolånebehov. Nettolånebehovet överensstämmer med statens budgetsaldo (med omvänt tecken). Detta åstadkoms genom att en kassamässig korrigeringspost och Riksgäldskontorets nettoutlåning ingår i statens budget. Staten måste även låna för att betala tillbaka lån som löper ut. Summan av nettolånebehovet och förfallande lån kallas bruttolånebehov. Se vidare Statens budgetsaldo.

Statens nettouplåning

Statsskulden (exklusive orealiserade valutakursförändringar) och statens övriga upplåning. Värdeförändringar hänförliga till statsskulden omfattas inte av detta begrepp. Ett negativt saldo innebär att staten har gjort en nettoamortering. Saldoraden i finansieringsanalysen i årsredovisningen för staten visar förändringen av statens nettouplåning under året. Se även Finansieringsanalys.

Statliga affärsverk

Myndigheter under regeringen med affärsdrivande verksamhet och större ekonomisk rörelsefrihet än vanliga statliga myndigheter. År 2017 fanns tre affärsverk: Luftfartsverket, Sjöfartsverket samt Affärsverket svenska kraftnät.

Statliga kreditgarantier

Ett statligt borgensåtagande som oftast gäller såsom för egen skuld. Med det menas att borgenären (långivaren) kan kräva att skulden ska betalas av borgensmannen (i detta fall staten) utan att först kräva betalning av gäldenären (låntagaren). En kreditgaranti är kopplad till en viss kredit.

Statsobligation

Ett räntebärande värdepapper som ges ut av Riksgäldskontoret. Räntan på statsobligationer är fast under hela löptiden och betalas ut en gång per år. Det finns

nominella och reala statsobligationer. De reala statsobligationerna är skyddade mot inflation. De har en fast real ränta plus en ersättning för den faktiska inflationen under värdepapperets löptid.

Statsredovisningen

Den centrala redovisningen för staten (tidigare benämnd riksredovisningen). Informationen används för att kunna planera, följa upp och styra den statliga verksamheten. Statsredovisningen ligger till grund för årsredovisningen för staten inklusive utfallet på statens budget, men även för statistik om statens finanser och budgetprognoser.

Statsskulden

Summan av samtliga lån som tagits av Riksgäldskontoret för statens räkning. Riksgäldskontoret förvaltar statsskulden. Upplåningen på den svenska marknaden sker främst i form av statsobligationer, statsskuldväxlar och premieobligationer. Den utländska upplåningen sker huvudsakligen via skuldbytesavtal (kron/valutaswappar). Även upplåning via statsskuldväxlar i utländsk valuta (commercial papers) och direkt på utländska kapitalmarknaden förekommer. Statsskulden påverkas förutom av statens budgetsaldo, även av orealiserade valutakursförändringar, tillfälliga placeringar samt direkta nedskrivningar vid inleverans av statsobligationer.

Statsskuld ränta

Räntan på statsskulden. Räntorna på statsskulden redovisas i huvudsak kassamässigt (vid betalning) på statens budget. Förutom den kassamässiga redovisningen mot anslag, redovisas räntekostnader enligt bokföringsmässiga grunder i resultaträkningen i årsredovisningen för staten. Skillnader uppstår mellan dessa redovisningsmetoder beroende på bland annat orealiserade räntor, valuta-förändringar och kursdifferenser. Utgifterna för statsskuld räntorna ingår inte under utgiftstaket.

Statsskuld växel

Räntebärande värdepapper med kort löptid som Riksgäldskontoret ger ut. Statsskuldväxeln har inga räntebetalningar under löptiden. Avkastningen är skillnaden mellan slutbetalning och det pris som statsskuldväxeln har köpts till. Normalt är löptiden tre, sex eller tolv månader.

Takbegränsade utgifter

Summan av alla utgifter inom det fastställda utgiftstaket. De takbegränsade utgifterna omfattar dels utgifterna på statens budget (utgiftsområde 1–27) exklusive stats-skuldräntor (utgiftsområde 26), dels utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. De takbegränsade utgifterna avser faktiskt förbrukade anslagsmedel, vilket innebär att myndigheternas utnyttjande av anslagsbehållningar och anslagskrediter ingår.

Termin

Ett finansiellt instrument som ger skyldighet att köpa och sälja en underliggande vara vid en framtida tidpunkt till ett i förväg bestämt pris. Se även Option.

Tilldelade medel

Summan av ingående anslagsbehållningar, statens budget, ändringsbudget, indragningar och omfördelningar. Se vidare Anslagsbehållningar.

Tillgång

En resurs som en myndighet eller staten har kontroll över till följd av inträffade händelser och som förväntas innebära ekonomiska fördelar eller servicepotential i framtiden.

Tillgängliga medel

Summan av tilldelade medel, anslagskredit och medgivet överskridande. Se vidare Tilldelade medel, Anslagskredit och Medgivet överskridande.

Transferering

Överföring av ekonomiska medel för statens räkning utan krav på motprestation men vanligen enligt vissa villkor. Transfereringar i staten utgörs främst av utbetalningar av bidrag och försäkringsersättningar.

Underliggande saldo

Statens budgetsaldo justerat för tillfälliga och extraordinära händelser. Det finns ingen entydig metod att definiera vilka transaktioner som ska klassificeras som tillfälliga eller extraordinära. Därför är det väsentligt att samtliga sådana poster specificeras i utfallsredovisningen. Exempel på en sådan händelse är en försäljning av statligt aktieinnehav.

Uppbörd

Betalning som en statlig myndighet mottar för statens räkning och överför till statens centralkonto utan att disponera. Uppbörd är till allra största delen skatter och ska redovisas mot en inkomsttitel på statens budget. Se även Inkomsttitel.

Upplupen intäkt

Intäkt som avser tjänster som utförts eller varor som levererats under året, men inte fakturerats senast vid ett visst datum i samband med årets slut (brytdag). Sådan intäkt tas upp i resultaträkningen med motposten upplupen intäkt i balansräkningen.

Upplupen kostnad

Kostnad för t.ex. varor och tjänster som mottagits under redovisningsperioden, men där man inte fått fakturan, senast vid ett visst datum i samband med årets slut (brytdag). Ett annat exempel är skuld till personalen för inarbetad semester. Sådana kostnader tas upp i resultaträkningen med motposten upplupna kostnader i balansräkningen.

Utbetalning

Ekonomisk händelse som avser själva betalningstransaktionen, dvs. när ersättning utges. Den kan avvika från tidpunkten för kostnad och utgift.

Utdelning

Den del av ett företags vinst som delas ut till ägarna.

Utgift

Ekonomisk händelse genom vilken ett värde av ekonomisk natur lämnar myndigheten, vanligtvis i form av det ekonomiska värdet av de resurser som anskaffas. Utgiften uppstår vid anskaffningstillfället, vilket i normalfallet likställs med den tidpunkt då faktura mottas för en levererad vara eller tjänst. Till skillnad mot kostnad kan en utgift avse flera redovisningsperioder och behöver inte minska myndighetens/statens nettoförmögenhet. Begreppet har även en generell betydelse och används i vissa fall som ett sammanfattande begrepp för statens kostnader, utgifter och utbetalningar.

Utgiftsområde

En indelningsgrund för anslagen i statens budget. I budgeten finns 27 utgiftsområden vilka är reglerade i riksdagsordningen. Varje anslag på statens budget ingår i ett utgiftsområde.

Utgiftsramar

Ramar för utgiftsområden på statens budget som beslutas av riksdagen inom den s.k. rambesluts-modellen, vilket är en ”uppifrån- och nedmetod” för budgetering. Den innebär att riksdagen i ett första steg tar ställning till utgiftstaket, därefter utgiftsramar för de 27 utgiftsområdena och slutligen de enskilda anslagen.

Utgiftstak för staten

En högsta nivå för statens utgifter för ett visst år som normalt fastställs tre år i förväg av riksdagen. Skillnaden mellan utgiftstaket och de takbegränsade utgifterna utgör budgeteringsmarginal. Utgiftstaket för staten beslutas i nominella termer och tar hänsyn till en viss beräknad prisutveckling under perioden.

Utomstatliga transaktioner

Transaktioner mellan staten och en annan part som ligger utanför den beslutade avgränsningen av staten, t ex kommuner, privata företag, hushåll, statliga bolag och stiftelser eller utländska organisationer. Se även Interna mellanhavanden.

Valutareseerv

De tillgångar i utländsk valuta som omedelbart kan disponeras för betalningar till utlandet. Sveriges valutareseerv förvaltas av Riksbanken.

Valutarisk

Risken för förändringar i växelkursen på den aktuella utländska valutan mot den svenska kronan.

Årets över- eller underskott

Den sista raden i statens resultaträkning, som visar skillnaden mellan redovisade intäkter och kostnader. Motsvarande uppgift finns i balansräkningen i noten till rubriken Nettoförmögenhet.

Årlig revision

Riksrevisionens granskning av årsredovisningar och underliggande redovisning i syfte att bedöma om redovisningen är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande.

Granskning görs även av om ledningens förvaltning står i överensstämmelse med tillämpliga föreskrifter och särskilda regeringsbeslut. Riksrevisionen lämnar varje år revisionsberättelser avseende myndigheterna till regeringen och revisionsberättelse avseende årsredovisningen för staten till regeringen och riksdagen.

Återanskaffningsvärde

Den utgift som skulle uppstå för en tillgångs förvärv eller tillverkning om anskaffning skulle ske vid räkenskapsårets utgång.

Ändringar i statens budget

Ändring av budgeten som riksdagen beslutar om under pågående budgetår. Riksdagen kan besluta om en ny beräkning av statens inkomster och om nya eller ändrade anslag för innevarande år. Detta sker som regel i samband med riksdagens beslut om den ekonomiska vårpropositionen respektive budgetpropositionen. Se vidare Statens budget.

Överskottsmål

Budgetpolitiskt mål för den offentliga sektorns finansiella sparande.

Bilaga 2

Statliga myndigheter

De myndigheter som ingår i årsredovisningen för staten finns med i nedanstående förteckning. Eftersom förteckningen anger de myndigheter som de finansiella dokumenten omfattar, ingår inte nämndmyndigheter och liknande vars ekonomiska utfall redovisas av en annan myndighet.

A

Affärsverket svenska kraftnät
Allmänna reklamationsnämnden
Arbetsdomstolen
Arbetsförmedlingen
Arbetsgivarverket
Arbetsmiljöverket

B

Barnombudsmannen
Blekinge tekniska högskola
Bokföringsnämnden
Bolagsverket
Boverket
Brottsförebyggande rådet
Brottsoffermyndigheten

C

Centrala studiestödsnämnden

D

Delegationen mot segregation
Diskrimineringsombudsmannen
Domarnämnden
Domstolsverket

E

E-hälsomyndigheten
Ekobrottsmyndigheten
Ekonomistyrningsverket
Elsäkerhetsverket
Energimarknadsinspektionen
Etikprövningsmyndigheten
Exportkreditnämnden

F

Fastighetsmäklarinspektionen
Finansinspektionen
Finanspolitiska rådet
Folke Bernadotteakademien
Folkhälsomyndigheten

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande
Fortifikationsverket
Forum för levande historia
Försvarets materielverk
Försvarets radioanstalt
Försvarshögskolan
Försvarmakten
Försvarsunderrättelsesdomstolen
Försäkringskassan

G

Gymnastik- och idrottshögskolan
Göteborgs universitet

H

Havs- och vattenmyndigheten
Högskolan Dalarna
Högskolan i Borås
Högskolan i Gävle
Högskolan i Halmstad
Högskolan i Skövde
Högskolan Kristianstad
Högskolan Väst

I

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Inspektionen för socialförsäkringen
Inspektionen för strategiska produkter
Inspektionen för vård och omsorg
Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering
Institutet för rymdfysik
Institutet för språk och folkminnen
Integritetsskyddsmyndigheten

J

Justitiekanslern
Jämställdhetsmyndigheten

K

Kammarkollegiet
Karlstads universitet
Karolinska institutet
Kemikalieinspektionen
Kommerskollegium
Konjunkturinstitutet
Konkurrensverket
Konstfack
Konstnärsnämnden
Konsumentverket
Kriminalvården
Kronofogdemyndigheten
Kungl. Biblioteket
Kungl. Konsthögskolan

Kungl. Musikhögskolan i Stockholm
Kungl. Tekniska högskolan
Kungliga slottsstaten
Kustbevakningen
Kärnavfallsfonden

L

Lantmäteriet
Linköpings universitet
Linnéuniversitetet
Livsmedelsverket
Luftfartsverket, affärsverk
Luleå tekniska universitet
Lunds universitet
Läkemedelsverket
Länsstyrelsen i Blekinge län
Länsstyrelsen i Dalarnas län
Länsstyrelsen i Gotlands län
Länsstyrelsen i Gävleborgs län
Länsstyrelsen i Hallands län
Länsstyrelsen i Jämtlands län
Länsstyrelsen i Jönköpings län
Länsstyrelsen i Kalmar län
Länsstyrelsen i Kronobergs län
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Länsstyrelsen i Skåne län
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Södermanlands län
Länsstyrelsen i Uppsala län
Länsstyrelsen i Värmlands län
Länsstyrelsen i Västerbottens län
Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Länsstyrelsen i Västmanlands län
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Länsstyrelsen i Örebro län
Länsstyrelsen i Östergötlands län

M

Malmö universitet
Medlingsinstitutet
Migrationsverket
Mittuniversitetet
Moderna museet
Myndigheten för arbetsmiljökunskap
Myndigheten för delaktighet
Myndigheten för digital förvaltning
Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd
Myndigheten för kulturanalys
Myndigheten för press, radio och tv
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Myndigheten för stöd till trossamfund
Myndigheten för tillgängliga medier
Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys
Myndigheten för yrkeshögskolan
Mälardalens högskola (myndigheten bytte namn den 1 januari 2022 till Mälardalens universitet)

N

Nationalmuseum
Naturhistoriska riksmuseet
Naturvårdsverket
Nordiska Afrikainstitutet
Nämnden för prövning av oredlighet i forskning

P

Patent- och registreringsverket
Patentombudsnamnden (fr.o.m. den 1 januari 2022 ingår den ekonomiska redovisningen för Patentombudsnamndens verksamhet i Bolagsverkets redovisning)
Pensionsmyndigheten
Polarforskningssekretariatet
Polismyndigheten
Post- och telestyrelsen

R

Regeringskansliet
Revisorsinspektionen
Riksantikvarieämbetet
Riksarkivet
Riksbankens grundfond
Riksdagens ombudsmän, JO
Riksdagsförvaltningen
Riksgäldskontoret
Riksrevisionen
Rymdstyrelsen
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige
Rättsmedicinalverket

S

Sameskolstyrelsen
Sametinget
Sjöfartsverket, affärsverk
Skatteverket
Skogsstyrelsen
Skolforskningsinstitutet
Socialstyrelsen
Specialpedagogiska skolmyndigheten
Spelinspektionen
Statens beredning för medicinsk och social utvärdering
Statens centrum för arkitektur och design
Statens energimyndighet
Statens fastighetsverk
Statens försvarshistoriska museer
Statens geotekniska institut
Statens haverikommission
Statens historiska museer
Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten

Statens institutionsstyrelse
Statens jordbruksverk
Statens konstråd
Statens kulturråd
Statens maritima och transporthistoriska museer
Statens medieråd
Statens museer för världskultur
Statens musikverk
Statens servicecenter
Statens skolinspektion
Statens skolverk
Statens tjänstepensionsverk
Statens veterinärmedicinska anstalt
Statens väg- och transportforskningsinstitut
Statistiska centralbyrån
Statskontoret
Stockholms konstnärliga högskola
Stockholms universitet
Strålsäkerhetsmyndigheten
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)
Svenska institutet
Svenska institutet för europapolitiska studier
Sveriges geologiska undersökning
Sveriges lantbruksuniversitet
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden
Säkerhetspolisen (redovisas i begränsad omfattning)
Södertörns högskola

T

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket
Tillväxtverket
Totalförsvarets forskningsinstitut
Totalförsvarets plikt- och prövningsverk
Trafikanalys
Trafikverket
Transportstyrelsen
Tullverket

U

Umeå universitet
Universitets- och högskolerådet
Universitetskanslersämbetet
Upphandlingsmyndigheten
Uppsala universitet

V

Verket för innovationssystem
Vetenskapsrådet

Å

Åklagarmyndigheten

Ö

Örebro universitet

Överklagandenämnden för etikprövning

Överklagandenämnden för studiestöd

ESV gör Sverige rikare

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna

Ekonomistyrningsverket
Drottninggatan 89
Box 45316
104 30 Stockholm
Tfn 08-690 43 00
www.esv.se